

ANOTACE PROJEKTŮ IGA 2025

poř. č.	číslo projektu	název projektu	hlavní řešitel				anotace	anotace ang.
1.	IGA_PrF_2025_001	Biodiverzita rostlin sensu lato	Prof. RNDr.	Pouličková	Aloisie	CŠC.	Rozvoj botaniky spočívá v obohacování klasických znalostí morfoloických, cytologických o genetiku, genomu a proteomiku. Biodiverzita nabývá v současnosti nového obsahu a ukazuje se, že značná část biodiverzity dosud nebyla objevena, zejména v tropických oblastech, málo prozkoumaných biotopů (přda a mnovodní prostředí) a v případě opomíjených či nenápadných mikroskopických sinic, řas, houbových organismů atd. Nás tím má velký potenciál ve studiu celé škály primárních producentů od sinic a řas, mechorostů až po dvévnaté rostliny, včetně houbových patogenů a vlivů rostlin v biotechnologiích. V centru zájmu jsou reprodukční mechanismy, mikroevoluce a ekologie rostlin, populační a genetická struktura i biogeografie.	Progress in botany is patterned on combination of morphology, cytology with genetic, genomic and proteomic knowledge. Biodiversity in recent time can rich new content and new research indicate that most of biodiversity is not known, particularly in tropical regions, underestimated biotopes (soil crusts, subarctic conditions) and particularly in case of overlooked microscopic cyanobacteria, algae and fungi. Our team has potential in investigation of all primary producers from microalgae, bryophytes to vascular plants, moreover we have specialists for fungal pathogens and biotechnological use of plants. Reproduction and its influence to microevolution and ecology, population and genetic structure and biogeography are in the center of interest.
2.	IGA_PrF_2025_002	Analýza, modelování a vizualizace prostorových jevů pomocí geoinformačních technologií IV	doc. Ing.	Dobešová	Zdena	Ph.D.	Projekt je zaměřen na aplikace vybraných geoinformačních technologií a metod pro prostorové analýzy, modelování a vizualizaci jevů reálného světa. Primárním cílem projektu je nalezení nových a inovativních vizualizačních postupů a pokročilých analýz, které povedou k hlubšímu poznání problematik řešených v současné době v geoinformatice. Projekt je postaven na řešených tématech disertačních a diplomových prací studentů Katedry geoinformatiky PŘF UP. Propojením dílčích témat pomocí klíčových aktivit umožní synergičnou spolupráci, ze které budou těžit všichni zapojení řešitelé. Projekt je rozdělen do dvou hlavní klíčových aktivit, které se dále dělí do dílčích témat, které odpovídají řešeným disertačním pracím: KA 1 Pokročilé metody geovizualizace a hodnocení kartografických produktů, KA 2 Pokročilé prostorové analýzy a modelování krajinných systémů a socioekonomických jevů. Přínosem projektu bude integrace těchto dvou hlavních aktivit, které přinesou nové metody, postupy a povede k lepšímu pochopení studovaných jevů a systémů. Výsledkem projektu bude soubor přístupů a nástrojů, které umožňují pokročilé hodnocení za využití nejmodernějších geoinformačních technologií.	The project focuses on applying selected geoinformation technologies and methods for spatial analysis, modelling and visualisation of real-world phenomena. The project's primary goal is to find new and innovative visualization techniques and advanced analyses that will lead to a deeper understanding of the issues currently addressed in geoinformatics. The project is based on the thesis and dissertation topics addressed by the students of the Department of Geoinformatics at UP. Linking the subtopics through key activities will enable synergistic collaboration that will benefit all involved. The project is divided into two main key activities, which are further subdivided into sub-topics that correspond to the dissertations being addressed: KA 1 Advanced geovisualization methods and evaluation of cartographic products, KA 2 Advanced spatial analysis and modelling of landscape systems and socio-economic phenomena. The benproject's benefit will be the integration of these two main activities, which will bring new methods and procedures and lead to a better understanding of the studied phenomena and systems. The project will result in a set of tools and approaches that enable advanced assessment using state-of-the-art geoinformation technologies.
3.	IGA_PrF_2025_003	Studium vlastností a aplikací nanomateriálů a biomolekul III	Ing. Mgr.	Bazgier	Václav	Ph.D.	Předkládaný projekt se zabývá základním výzkumem zaměřeným na vývoj pokročilých nanomateriálů a jejich derivátů, s cílem lépe porozumět jejich vlastnostem, možnostem optimalizace a aplikacím v různých oblastech. Jedním z hlavních zaměření jsou uhlíkové tečky, které představují perspektivní materiál díky svým jedinečným optickým, elektrickým a chemickým vlastnostem. Projekt však zahrnuje i zkoumání dalších inovativních nanostruktur a jejich potenciálů. Druhá část výzkumu se orientuje na biomakromolekuly a komplexní molekulové systémy. Cílem je rozšířit znalosti o jejich struktuře, funkcích a interakcích, což má zásadní význam například pro biomedicínu nebo materiálovou vědu. Tyto systémy jsou studovány za využití pokročilých metod výpočetní chemie, která umožňuje detailní simulaci molekulárních procesů a predikci jejich chování za různých podmínek. Projekt tak kombinuje experimentální přístupy s teoretickými metodami, aby bylo dosaženo komplexního pohledu na studovanou problematiku.	The presented project focuses on fundamental research aimed at the development of advanced nanomaterials and their derivatives, with the goal of gaining a deeper understanding of their properties, optimization potential, and applications in various fields. One of the main focuses is on carbon dots, which are promising materials due to their unique optical, electrical, and chemical properties. However, the project also includes the exploration of other innovative nanostructures and their potential. The second part of the research is oriented toward biomacromolecules and complex molecular systems. The aim is to expand knowledge about their structures, functions, and interactions, which are of critical importance, for instance, in biomedicine or materials science. These systems are studied using advanced computational chemistry methods, enabling detailed simulation of molecular processes and prediction of their behavior under various conditions. The project thus combines experimental approaches with theoretical methods to achieve a comprehensive perspective on the studied topics. The project is focused on the origin, diagnosis and potential treatment of certain types of tumors. It will involve the cooperation of several clinics and institutes of the Faculty of Medicine and Dentistry, Palacký University Hospital in Olomouc. The project is divided into 2 groups of sub-theme projects. The first relates to research on hormone-dependent breast, prostate and uterine tumours while the second emphasizes study of multi-drug resistance and cell damage. For experimental purposes, samples of tumor tissue and various body fluids obtained from cancer patients as well as tumor-derived cell lines cultured in vitro, will be used. The aim of the study is to contribute to improving the diagnosis, prognosis and prediction of response to therapy and, to improve the quality of life of patients with these tumors. počet znaku: 4000
4.	IGA_LF_2025_001	Studium buněčné signalizace ve vztahu k nemoci XII	Mgr. Ing.	Überall	Ivo	Ph.D.	Předkládaný projekt je zaměřen na problematiku vzniku, diagnostiky a potenciální terapie některých typů nádorů. Na projektu budou spolupracovat různé kliniky a ústavy Lékařské fakulty Univerzity Palackého a Fakultní nemocnice Olomouc. Projekt je rozdělen do 2 tematicky rozdílných skupin dílčích projektů. První skupina se týká výzkumu hormonálně dependentních nádorů prsu, prostaty a dělohy, druhá skupina akcentuje studium mnohotné lékové rezistence a buněčné pojškovení. Pro experimentální účely budou použity vzorky nádorových tkání a různých tělních tekutin od onkologických pacientů i od nádorů dovezené buněčné lince kultivované in vitro. Cílem tohoto projektu bude přispět ke zlepšení diagnostiky, prognózy a predikce reakce na terapii a zlepšit tak kvalitu života pacientů s těmito nádory. řet znaku: 4000	The project is aimed at supporting master's and doctoral students involved in basic or applied research at the Joint Optics Laboratory of Palacký University and the Institute of Physics of the Czech Academy of Sciences. The students are supervised by experienced academic professionals and significantly contribute through their activities to the performance of individual working groups, namely the particle and astroparticle physics group, the group of modern quantum methods for information processing, and the group of local mechanical properties. The objectives of the work for students in the particle and astroparticle physics group are thematically focused on the calibration and processing of data from fluorescence detectors for astroparticle physics. Next, they include the analysis of real and test data from the ATLAS detector or simulated processes measurable in the ATLAS experiment. The goals also extend to the analysis of data from test campaigns for the emerging WCTE detector for neutrino physics. The group of modern quantum methods is represented by one student, who will further develop work on the experimental implementation of a tunable optical C-phase (controlled-phase) gate with a programmable phase. One student from the group of local mechanical properties will study the range of process parameters for the ion-assisted deposition technique and its impact on the physical properties of resulting thin films. The objective is to find optimal parameters for the growth of a thin layer with specified opto-electrical and tribo-mechanical properties.
5.	IGA_PrF_2025_004	Koherenční a nelineární optika – vybrané kapitoly XVI	RNDr.	Černý	Karel	Ph.D.	Projekt je zaměřen na podporu magisterských studentů a doktorandů, kteří se podílejí na základním či aplikovaném výzkumu ve Společné laboratoři optiky Univerzity Palackého a Fyzikálního ústavu Akademie věd České republiky. Studenti jsou vedeni zkušenými akademickými pracovníky a významně přispívají svojí činností k výkonu jednotlivých pracovních skupin, kterými jsou: skupina částicové a astročásticové fyziky, skupina moderních kvantových metod zpracování informací a skupina lokálních mechanických vlastností. Cíle prací studentů skupiny částicové a astročásticové fyziky jsou tematicky zaměřeny na kalibraci a zpracování dat z fluorescenčních detektorů pro astročásticovou fyziku dále na analýzy reálných a testovacích dat z detektoru ATLAS či z procesů na experimentu ATLAS měřitelých a také na analýzy dat z testovacích kampaní pro vznikající detektor WCTE pro neutrinovou fyziku. Skupinu moderních kvantových metod zastupuje jeden student, který bude dále rozvíjet práci na experimentální realizaci laditelného optického C-phase hradla s programovatelnou fází Jeden student ze skupiny lokálních mechanických vlastností se bude věnovat optimalizaci procesů iontové asistované depozice na fyzikální vlastnosti takto vzniklých tenkých vrstev a hledání optimálních parametrů pro růst tenké vrstvy s danými opto-elektrickými a tribo-mechanickými vlastnostmi.	The project is aimed at supporting master's and doctoral students involved in basic or applied research at the Joint Optics Laboratory of Palacký University and the Institute of Physics of the Czech Academy of Sciences. The students are supervised by experienced academic professionals and significantly contribute through their activities to the performance of individual working groups, namely the particle and astroparticle physics group, the group of modern quantum methods for information processing, and the group of local mechanical properties. The objectives of the work for students in the particle and astroparticle physics group are thematically focused on the calibration and processing of data from fluorescence detectors for astroparticle physics. Next, they include the analysis of real and test data from the ATLAS detector or simulated processes measurable in the ATLAS experiment. The goals also extend to the analysis of data from test campaigns for the emerging WCTE detector for neutrino physics. The group of modern quantum methods is represented by one student, who will further develop work on the experimental implementation of a tunable optical C-phase (controlled-phase) gate with a programmable phase. One student from the group of local mechanical properties will study the range of process parameters for the ion-assisted deposition technique and its impact on the physical properties of resulting thin films. The objective is to find optimal parameters for the growth of a thin layer with specified opto-electrical and tribo-mechanical properties.
6.	IGA_LF_2025_002	Vybrané aspekty studia molekulárních patogenetických mechanismů zánětlivých a jiných nemocí, včetně jejich dopadu do praxe IV	prof. MUDr.	Petřek	Martin	CŠC.	Jedná se o společný projekt Ústavu patologické fyziologie LF UP, Kliniky plicních nemocí a tuberkulózy a Kliniky pracovního lékařství LF UP. Uvedená pracoviště v něm navazují na výsledky, které získala při řešení zadání společných projektů IGA UP v dřívějších letech a dále je rozšiřují směrem k aktuálním trendům studia patogenese zejména zánětlivých nemocí. Deset studentů (studenti DSP, n=7 a studenti Mgr. programů, n=3) se spolu s devíti mentory zaměří na úkoly, které přispějí k objasnění vybraných patogenetických mechanismů probíhajících na buněčné a molekulární úrovni u těch patologických stavů, jež jsou předmětem jejich výzkumného zájmu a publikační činnosti a zejména souvisí s tématy kvalifikačních prací studentů ústavního projektu. Část týmu pracovního lékařství bude pokračovat ve výzkumu medicínsko-sociálních dopadů onemocnění covid 19. Důležitým cílem projektu je posílení interdisciplinární spolupráce uvnitř LF UP a podpora vědecké výchovy. Finanční příspěvek zajistí část finanční aktivní účasti studentů na konferencích a přispěje ke zvalitnění publikačních výstupů. Při řešení dílčích úkolů projektu budeme spolupracovat s partnerskou organizací FNOL a zahraničními institucemi. Projekt bude řešen s využitím standardních zavedených laboratorních metodik a aktuálních klinických doporučení s respektováním platné legislativy včetně interních norem UP v Olomouci; bude garantována shoda s pravidly etiky biomedicínského výzkumu. Výsledky budou zveřejňovány v periodických s transparentním recenzním řízením, a preferenčně s IF nad mediánem oboru.	The planned proposal represents an interdisciplinary project in partnership between applicants (students and academic mentors) from the three collaborating Units of the Faculty of Medicine and Dentistry Palacký University Olomouc, namely: Department of Pathological Physiology, Department of Respiratory Medicine and Department of Occupational Medicine. The proposed project consisting of 10 students and 9 mentors represents continuation and extension of the collaboration between the three applicants within the IGA UP projects 2014-2024. It aims at understanding of selected pathophysiological mechanisms ongoing on subcellular/molecular level in the diseases, which have been subject of long term investigations and publications of involved academics and which have been also subject of doctoral and diploma theses of participating Ph.D. & Mgr. (MSc.) students and corresponding links to grant projects. Topic of covid 19 disease is also covered, namely from practical medico-social aspects. The project's general aim, to which realisation of individual specific aims outlined below will contribute, is to foster scientific education of doctoral (Ph.D.) and undergraduate (Mgr.) students, to enable them networking and exchange of ideas with other researchers and to improve quality of publication output by the involved students and academic workers. The project specific aims comprise: a) definition of a role of molecular genetic factors in pathogenesis of interstitial lung disease, b) characterization of regulatory pathomechanisms of inflammatory lung disease including COPD and occupational lung disease, c) investigation of pathogenesis of selected cardiovascular diseases and d) investigations of covid 19 disease and its consequences. The project is linked to ongoing research of the proposer and team members and also includes collaborations with University Hospital Olomouc and foreign researchers. The project will use standard and established laboratory methodologies and clinical guidelines. It will also conform to ethical rules and relevant legislation, including internal directives of the Palacký University. Publications will be submitted to journals with transparent peer-review process.
7.	IGA_PrF_2025_005	Moderní optika a její aplikace	prof. RNDr.	Hradil	Zdeněk	CŠC.	Projekt se bude zabývat vytvořením a posílením podmínek pro podporu vědecké činnosti studentů v oblastech moderní optiky, ve kterých na katedře optiky probíhá aktivní vědecký výzkum. Jedná se zejména o oblasti jako jsou metrologie inspirovaná protokoly pro kvantové zpracování informací, detekce optických signálů na kvantové úrovni, super-rozlišení, digitální optika nebo optické měřicí metody. Projekt bude úzce provázán s řešením dalších projektů, jako jsou např. projekty agentur TACR nebo OP JAK I/II.	The purpose of the project is to establish and to maintain scientific activities in modern optics in the fields of active research at the Department of Optics, such as singular optics, metrology including quantum reconstruction protocols and super-resolution, photo counting, digital optics, optical measurement, and spectroscopy with all the potential applications. The internal project will benefit from the synergies of the other scientific and applied projects.

8.	IGA_LF_2025_003	Molekulární podstata a diagnostické markery vybraných hematologických a systémových chorob XVI.	Doc. RNDr.	Divoký	Vladimír	Ph.D.	Navrhovaný projekt studentské grantové soutěže Univerzity Palackého v Olomouci se bude zabývat následujícími oblastmi medicínského výzkumu: 1. molekulární podstata patofyziologických procesů erytropoézy; 2. molekulární patofyziologie a monitorování léčebné odpovědi u hematologických malignit; 3. diagnostické, prognostické a prediktivní biomarkery u vybraných systémových chorob a dědičných metabolických poruch; monitorování efektu a komplikací vybraných léčebných intervencí; 4. biomarkery diagnostiky nádorů a predikce odpovědi a toxicity protinádorové léčby. Předmět cílů bude dosaženo prostřednictvím realizace dílčích projektů, na kterých se bude podílet 23 doktorandů šesti postgraduálních studijních programů LF UP (lékařská biologie, Imunofarmakoterapie, Vnitřní nemoci, Onkologie, Lékařská chemie a lékařská biochemie, Bioinformatika a výpočetní biologie). Návrh projektu využívá expertních zkušeností 16 školitelů – akademických pracovníků LF UP při vedení jednotlivých studentských projektů a dalších 2 akademických spolupracovníků. 1. Ústav biologie LF UP je centrem pro studium poruch červené krevní řady. V rámci tohoto cíle se 3 studenti, 2 školitelé a 1 akademický pracovník budou zabývat identifikací a charakterizací nových genetických variant u pacientů s vrozenými poruchami erytropoézy (spolupráce s Hemato-onkologickou klinikou a Dětskou klinikou FNOL). Současné budou probíhat enzymové a buněčné analýzy primárních patientských vzorků, buněčných a myších modelů (analýza enzymů buněčného metabolismu erytrocytů, analýza metabolismu železa). Dále bude provedena komplexní metabolická a lipidomická analýza erytrocytů pacientů s Diamondovou-Blackfanovou anémií (DBA) a DBA buněčných linií. 2. Mezi hematologickými malignitami studovanými v rámci projektu jsou myeloproliferativní choroby (Ph- pozitivní chronická myeloidní leukémie a Ph-negativní myeloproliferativní neoplázie) i akutní leukémie; tato onemocnění jsou předmětem výzkumu na Ústavu biologie LF UP. Ve spolupráci se skupinou z PFI UP budeme pokračovat v testování nových inhibitorů FLT3, především látky LGR3922. Budeme zjišťovat její účinnost a začlenit dalších kinaze prostřednictvím buněčných nádorových linií a primárních nádorových buněk. Na této části projektu se budou podílet 2 studenti a 2 školitelé. 3. Patogeneze mnoha systémových chorob je komplexní se spoluúčastí genetických i imunitních mechanismů. U řady těchto onemocnění (vybrané systéme choroby pojiva a vaskulitidy, revmatoidní artritida) jsou předmětem zájmu nové sérové, tkáňové, buněčné i molekulární markery s potenciálním využitím v časně diagnostice a prognóze onemocnění. Výzkum nových klinicky významných biomarkerů u těchto chorob má na III. interní klinice FNOL a LF UP dlouhou tradici. V rámci tohoto cíle bude probíhat i monitorování efektu a komplikací u vybraných léčebných intervencí a v Laboratorii dědičných metabolických poruch FNOL a LF UP validace metody LC-MS pro analýzu metabolických a lipidomických profilů vybraných dědičných metabolických poruch za účelem zlepšení jejich diagnostiky. Na této části projektu se bude podílet 14 studentů, 9 školitelů a 1 akademický pracovník. 4. Definování biomarkerů sloužících k predikci a stanovení účinnosti a toxicity léčby je důležitou součástí terapie nádorových onemocnění. Analyzovány budou prognostické a prediktivní faktory karcinomu pankreatu a ledvin s ohledem na optimalizaci terapeutických strategií. Dále bude hodnocena míra toxicity hypofractionované adjuvantní radioterapie u karcinomu prsu. Hodnocen bude i význam neopterinu u nemocných s nádory. Celkem se na této části projektu bude podílet 6 studentů a 4 školitelé. Projekt povede k vytvoření spolupracující sítě mladých vědecků a jejich školitelů. Výstupy projektu pomohou osvětlit dílčí aspekty patogenese zvolených chorob. Klinicky orientované části projektu pomohou v řešení praktických otázek diagnostiky a prognózy u vybraných chorob i ve sledování léčebné odpovědi.	This project for the student grants competition of Palacky University in Olomouc is intended to encourage and promote student research activities. Twenty-three postgraduate students of several postgraduate doctoral study programs of the Faculty of Medicine (Medical Biology, Immunopharmacotherapy, Internal Medicine, Clinical Oncology, Medical Chemistry and Clinical Biochemistry, Bioinformatics and Computational Biology). The student projects will be supervised by sixteen mentors of the Faculty of Medicine and Dentistry, recognized experts in the respective research fields, and by two additional academic co-workers. The following areas will be covered: 1. Molecular pathophysiology of selected red blood cell disorders; 2. Molecular pathophysiology and therapy monitoring of hematological malignancies; 3. Diagnostic, prognostic and predictive biomarkers of selected systemic diseases and inherited metabolic disorders; monitoring the effect and complications of selected therapeutic interventions; 4. Biomarkers of efficacy and toxicity of anticancer therapy. 1. The Dept. of Biology is a respected center for studies of defects of erythropoiesis. Three students/two supervisors and one faculty member will participate on molecular characterization of new genetic variants in patients with congenital disorders of erythropoiesis. Enzyme assays and cell analyses will be performed on the primary patients' samples, cellular/mouse models (analyses of erythrocyte enzymes, analyses of iron metabolism). In addition, metabolomic and lipidomic profile of Diamond-Blackfan anemia erythroid cells will be deciphered. 2. Hematological malignancies studied in this project include myeloproliferative neoplasms (Ph-positive chronic myeloid leukemia and Ph-negative myeloproliferative neoplasms) and acute leukemia; altered signaling pathways in these disorders are studied at the Dept. of Biology (in collaboration with Depts. of Hemato-Oncology and Pediatrics). In collaboration with a research team from the Faculty of Science, a preclinical testing of novel FLT3 inhibitors, especially of a compound LGR3922, will be performed using primary patients' cells and leukemia cell lines. Two students/two supervisors will participate in this part of the project. 3. The pathogenesis of many systemic diseases is complex, involving environmental, genetic, and immune factors. Many serological, tissue, and cellular markers may potentially be utilized in diagnosis and prognosis of systemic diseases. The Dept. of Internal Medicine III has a long-term history of clinical research in this field; their major objective is to define useful clinical biomarkers for e.g. selected connective tissue diseases, vasculitis, and rheumatoid arthritis and for monitoring the effects and complications of selected therapeutic interventions. In addition, metabolomics/lipidomics profiling of selected inherited metabolic disorders will be performed in the Laboratory for Inherited Metabolic Diseases. Fourteen students/nine supervisors and one additional faculty member will participate in this part of the project. 4. Identification of biomarkers that can predict efficacy and toxicity of anticancer therapy holds a great promise in treatment improvement and assessment of prognosis. Prognostic and predictive factors in pancreatic/renal cancer will be analyzed to optimize therapeutic strategies. Toxicity of hypofractionated adjuvant radiotherapy for the treatment of breast cancer will be evaluated. The importance of neopterin in cancer patients will also be assessed. Six students/four supervisors will participate in this part of the project. One of the goals of the proposed project is to established cooperative research network of participating subjects and to promote student research activities. By pursuing proposed studies, we hope to improve knowledge of pathogenesis and to improve diagnosis, prognosis and monitoring of treatment outcomes of studied diseases.
9.	IGA_PrF_2025_006	Optometrie a její aplikace	doc. RNDr. Mgr.	Pluháček	František	Ph.D.	Projekt podpoří především výzkumné aktivity studentů navazujícího magisterského studia optometrie a doktorského studia příbuzných oborů se zaměřením na vybrané oblasti fyziologické optiky a optometrie. Těžištěm projektových aktivit bude zejména oblast biomechaniky rohovky a měření nitroočního tlaku, dále studium psychofyzikálních a optických parametrů zraku a oka. V oblasti biomechaniky rohovky bude probíhat studie vlivu vybraných anti-glaukomových zkratků a analýza vlivu akutní hydratace na rohokové parametry. V oblasti psychofyzikálních měření proběhne hodnocení vlivu speciálních korekčních čoček určených pro zmiřování progresie myopie na mezopickou kontrast citlivosti. Dále bude navrženo a ověřeno laboratorní mechanicko-optické zařízení pro měření dynamické zrakové ostrosti. Podpořeno bude též provedení či naplňování a organizace dalších souvisejících či doplňujících studií. Uvedená nosná témata budou řešena především v rámci diplomových prací a disertačních práce, a to pod vedením akademických pracovníků zapojených do projektu. Témata spadají do dlouhodobější koncepce výzkumu v oblasti optometrie a fyziologické optiky na katedře optiky.	The project will primarily support research activities of students of the master's degree in optometry and doctoral studies in related fields with a focus on selected areas of physiological optics and optometry. The focus of project activities will be mainly on the area of corneal biomechanics and measurement of intraocular pressure, as well as the study of psychophysical and optical parameters of vision and the eye. In the area of corneal biomechanics, a study of the effect of selected antiglaucoma surgeries and an analysis of the effect of acute hydration on corneal parameters will be conducted. In the area of psychophysical measurements, an evaluation of the effect of special corrective lenses designed to mitigate the progression of myopia on mesopic contrast sensitivity will be carried out. Furthermore, a laboratory mechanical-optical device for measuring of dynamic visual acuity will be designed and verified. The implementation, planning and organization of other related or complementary studies will also be supported. The above-mentioned main activities will be addressed primarily within the framework of diploma theses and a dissertation, under the supervision of academic staff involved in the project. The topics fall within the longer-term concept of research in the field of optometry and physiological optics at the Department of Optics.
10.	IGA_PrF_2025_007	Měřicí metody a zařízení pro aplikovanou fyziku, nanotechnologie a biomechaniku, syntéza a charakterizace nanomateriálů	doc. RNDr.	Pechoušek	Jiří	Ph.D.	Vývoj měřicích zařízení a metod pro materiálový výzkum je vysoce mezioborové odvětví, zejména pak pro nanotechnologie. Přístrojová a metodická řešení vyžadují přesné provedení a znalosti. Pak lze studovat fyzikální, chemické a biologické vlastnosti materiálů i jejich využití. Z praktického hlediska mají nanomateriály mimořádně zajímavé fyzikálně-chemické vlastnosti a chování, což v posledních letech podnítl rozvoj nových aplikací a rozšíření nanotechnologií od vědních a praktických odvětví, kde se významnou měrou podílely na zavádění progresivních postupů a konstrukci nových zařízení. Se zařazením nového nanomateriálu do praxe však souvisí nutnost jeho komplexní charakterizace pomocí fyzikálně-chemických experimentálních metod. Stávající používané přístroje, zařízení a metody analýzy signálů a dat je tedy také nutné neustále rozvíjet. Záměry předkládaného studentského projektu jsou rozděleny na přístrojové/metodické studie a materiálové studie. Naplní první oblasti bude inovace postupů a přístupů měřicích metod a návrh nových hardwarových nástrojů, především v oblasti Mössbauerovy spektroskopie, které umožní rozšířit možnosti měřicích metod při charakterizaci zkoumaných, především železo obsahujících, nanomateriálů také stávajícím experimentálním zájemem. Rozšířením projektové činnosti je pak zahrnuti studentských témat z oblasti výzkumu chování bláskivek. Výstupem těchto snah bude optimalizace činnosti experimentálních přístrojů či jejich přizpůsobení pro účely měření a studium daných témat, zdokonalení stávajících přístrojů a vývoj moderních metod spojených s registrací experimentálních dat. V rámci materiálových témat bude věnována pozornost studiu funkčních nanomateriálů na bázi železa a jejich hybridů za účelem jejich potenciálních aplikací v oblasti magnetismu, fluorescence, sorpce, či úpravy povrchu konstrukčních dílů. Pro syntézu zkoumaných nanomateriálů budou použity různé laboratorní fyzikálně-chemické metody, pro výrobu zkoumaných konstrukčních dílů např. metoda 3D tisku z kovu. Důraz při řešení předkládaného projektu bude rovněž kladen na tvorbu a rozvoj nových přístupů k vyhodnocení naměřených dat.	Development of the measurement equipment and methods for material research is highly interdisciplinary area, especially in case of nanotechnology. Instrumental and methodological solutions require precise execution and deep knowledge of the behavior in the real experiments. Therefore, we should study physical, chemical and biological properties of the materials, as well as their applications. In practical terms, nanomaterials have extremely interesting physical-chemical properties and features. In recent years, it has stimulated the development of new applications and enhance of nanotechnology scientific and application sectors, where nanomaterials have been strongly involved in the development of advanced techniques and construction of new equipment. However, an implementation of a new nanomaterial into practice requires its comprehensive characterization by physical-chemical experimental methods. The existing instruments, devices, and signal and data analysis methods must, therefore, be constantly improved. The objectives of the present students' project are divided into two areas: (1) instrumental/methodology studies; and (2) material studies. The first area will include innovation of practices and approaches of measurement methods and the design of new hardware tools, especially in the field of Mössbauer spectroscopy, which will extend the possibilities of measurement methods for the characterization of the examined, mainly iron containing, nanomaterials. The existing experimental facilities will be also utilized. An extension of the project activity is the inclusion of student topics in the field of work cord behavior research. The outcome of these efforts consists in an optimization of the operation of experimental devices and adaptation them for the purpose of measurement and study of the presented topics, improvements of the existing devices, and the development of modern methods associated with the experimental data registration. As a part of the material area are the examination of functional materials based on iron and their hybrids for potential applications in the field of magnetism, fluorescence, sorption, or surface modification of construction parts, i.e. The proposed project will also be targeted on the creation and development of new approaches for evaluating the measured data. The research topics proposed in the project will follow and extend the topics of the projects solved in the last year.
11.	IGA_LF_2025_004	Diagnostika a léčba vybraných onemocnění pomocí radiologických metod	prof. MUDr.	Heřman	Miroslav	Ph.D.	Zobrazovací metody (ZM) mají významnou roli v diagnostice různých typů onemocnění. Uplatňují se všechny typy zobrazení - od prostých snímků po nejmodernější aplikace ultrasonografie, výpočetní tomografie a magnetické rezonance. Zobrazovací metody se zásadním způsobem uplatňují i v intervenční radiologii, kde slouží ke kontrole prováděných výkonů. Intervenční radiologie nachází uplatnění nejen v diagnostice, ale především v terapii, kde usnadňuje nebo častěji zcela nahrazuje chirurgický výkon. Ve všech oblastech radiologie probíhá neustálý vývoj zvažující diagnostiku i terapeutické možnosti (v intervenční radiologii). K tomuto vývoji chceme přispět v několika oblastech i v rámci tohoto projektu. Půjde zejména o: stanovení možnosti neinvazivních ZM v diagnostice onemocnění kardiovaskulárního systému, možnosti miniinvazivní terapie onemocnění cév; zlepšení diagnostiky pomocí klasických i moderních ZM; diagnostické a terapeutické možnosti vaskulární a nevasculární intervenční radiologie.	Imaging methods (IM) have important role in diagnostics of different types of diseases. Various imaging methods are used from plain films up to up-to-date applications of ultrasonography, computed tomography and magnetic resonance. Imaging plays an important role also in interventional radiology, where it guides performed procedures. Interventional radiology is used not only in diagnostics, but mainly in the therapy, where it helps to perform or replaces surgical procedures. Extensive research covers all parts of radiology. We would like to contribute to research in radiology particularly in following areas: possibilities of non-invasive imaging in the diagnosis of cardiovascular system; mini-invasive therapy of vascular diseases; imaging diagnostics using classical as well as modern imaging methods; in vascular and non-vascular interventional radiology.

12.	IGA_LF_2025_005	Studium molekulární a genetické podstaty nádorů kvetvorné tkáně	MUDr.	Čerňan	Martin	Anotace: Projekt zkoumá molekulární podstatu vybraných onemocnění krevtvorby a možnosti využití výsledků molekulárních analýz v klinické praxi. Práce je rozdělena na celkem 6 subanalýz podle základní diagnostické a laboratorní metody. První subanalýza se zaměřuje na identifikaci imunologických a epigenetických mechanismů přispívajících k rezistenci na tyrosinkinázové inhibitory (TKI) u chronické myeloidní leukémie (CML). Prostřednictvím analýzy imunitních profilů a epigenetických změn bude zkoumán vliv těchto faktorů na účinnost terapie TKI. Cílem je identifikace biomarkerů a časná detekce rizikových pacientů, kteří by mohli vyžadovat personalizovaný přístup k léčbě. Prognostický význam izolovaných a vícenásobných aberačí v éře cílené terapie chronické lymfocytární leukémie je předmětem druhé subanalýzy. Další projekt porovnává prognostické indexy u pacientů s mnohočetným myelomem (MM) léčených různými terapeutickými přístupy, se zaměřením na méně časté genetické aberece a jejich vliv na prognózu. Cílem je definovat nové rizikové skupiny a zlepšit stratifikaci nemocných. Součástí analýzy budou i další klíčové faktory, jako je extracelulární postižení, cirkulující nádorové plazmocyty (CTCs), sekvenování nové generace (NGS) a minimální reziduální choroba (MRD). Cílem čtvrté subanalýzy je sblížit klinických a laboratorních pacientů s lymfomem z buněk příméové zóny (MCL) a jejich korelace s daty získanými pomocí metod molekulárně biologických a cytogenetických, včetně metod NGS a arrayCGH. Tato data mají prognostický význam v době diagnózy, ale do budoucna pomocí sledování minimální reziduální choroby potenciálně i v význam terapeutický. Dále budeme pokračovat ve zkoumání možnosti využití volně náborové DNA. Analýza bude probíhat ze všech získaných materiálů – periferní krve, kostní dřeně, případně z lymfatických uzlin. Na souboru našich pacientů budeme retrospektivně hodnotit přínos moderních diagnostických metod na zlepšení přežití pacientů. Detekce bodových mutací genu EZH2 zapojených do patogenese folikulárního lymfomu (FL) bude provedena metodou digitální PCR (dPCR) s využitím vzorků volně cirkulující DNA (cfDNA) a genomické DNA (gDNA). U difúzního velkobuněčného B-lymfomu (DLBCL) bude mutační status EZH2 pomocí dPCR analyzován na gDNA izolované z parafinových řezy tkáni a porovnáván s výsledky genové exprese EZH2 provedené technologií Nanostring. Získané výsledky budou korelovány s klinickými daty pacientů a přispějí k hodnocení léčebné odpovědi, prognózy a případně ke změně léčby. Cílem poslední subanalýzy je zavést metodu digitální MPA do rutinní praxe laboratoře molekulární biologie HOK FNOL. Tato metoda kombinuje kombinuje metodu MPA s NGS a umožňuje efektivní analýzu vzorků s nízkou buněčností na základě požadavku na minimální vstupní množství DNA (20 ng). Na vzorcích pacientů s mnohočetným myelomem bude otestována diagnostická kit SALSA digitalMPA D006-A1 a výsledky NGS analýzy budou srovnány s výsledky arrayCGH a FISH.	Annotation: The project analyses the molecular nature of selected hematologic diseases and the possibility of using the results of molecular analyses in clinical practice. The work is divided into a total of 6 sub-analyses according to the basic diagnosis or the laboratory method used. The first project focuses on identifying immunological and epigenetic mechanisms contributing to tyrosine kinase inhibitors (TKI) resistance in chronic myeloid leukaemia (CML). Through the analysis of immune profiles and epigenetic changes, the impact of these factors on TKI therapy efficacy will be investigated. The aim is to identify biomarkers and enable early detection of at-risk patients who may benefit from a personalized therapeutic approach. Prognostic significance of isolated and multiple aberrations in the era of targeted therapy in chronic lymphoid leukaemia is analysed in another project. Third project aims to compare prognostic indices in multiple myeloma (MM) patients treated with different therapeutic approaches, focusing on rare genetic aberrations and their impact on prognosis. The goal is to define new risk groups and improve patient stratification. The analysis will also include other key factors such as extraneous involvement, circulating tumour plasma cells (CTCs), next-generation sequencing (NGS), and minimal residual disease (MRD). Goal of another analyses is to collect clinical and laboratory data of mantle cell lymphoma (MCL) patients and to correlate them with data obtained from molecular biology and cytogenetics, including NGS and arrayCGH. These data have prognostic significance at diagnosis, but in the future, through monitoring of MRD, they may also have therapeutic significance. We will continue to explore the possibility of utilization of cell free DNA. The examination will be performed on all collected materials – peripheral blood, bone marrow and lymph nodes. We will retrospectively evaluate the contribution of modern diagnostic methods to improving patient survival in a group of our patients. The aim of the last sub-analysis is to implement the digital MPA into the routine examination of multiple myeloma in the Laboratory of Molecular Biology. This method combines MPA with NGS, allowing effective analysis of low-cellularity samples based on the minimal DNA input requirement (20 ng). A diagnostic kit will be tested on samples from multiple myeloma patients, and the results will be compared with arrayCGH and FISH to verify its sensitivity and specificity. The project will contribute to the innovation of haematological disease diagnostics.	
13.	IGA_LF_2025_006	Biomarkery a translační medicína	MUDr.	Srovnal	Josef	Ph.D.	V návaznosti na dlouhodobé trendy v oblasti translační medicíny a biomedicíny předkládáme pokračující projekt IGA UP, zaměřený na podporu postgraduálních studentů v oblasti biomedicínské vědy a výzkumu. Revoluce v oblasti multimicromických metod generuje obrovské kvantum informací a dále vzniknou unikátním technologiím, například genové editaci, proteomice, metabolomice či lipidomice. Předkládaný projekt se zaměřuje především na uplatnění těchto nových technologií ve výzkumu závažných onemocnění, jako jsou například nádorová a včasná onemocnění (onkologická onemocnění, mozkové tumory, karcinomy prostaty). K řešení předkládaných cílů z oblasti translační medicíny budou využity nejmodernější technologie, jako například NGS, single-cell analýzy, analýzy cirkulujících buněk a nukleových kyselin, radiolabeling, high throughput analýzy, pokročilé in vitro modely, metabolické a lipidomické profilování včetně zapojení pokročilých nástrojů strojeového učení a AI. Hlavním výzkumným cílem předkládaného projektu je identifikace diagnostických, prognostických a prediktivních biomarkerů s dopadem na individualizaci terapie pacientů. Paralelně se výzkum zabývá podstatou vzniku těchto onemocnění a studiem možných příčin rezistence na aplikovanou terapii. Jednotlivé projekty řeší aktuální výzvy vycházející z potřeb lékařů a pacientů (from bed to bench and back). Cílem tohoto projektu podáváného do IGA UP je zejména podpořit studenty, post-docy, školitele a mentory z Laboratoře experimentální medicíny Ústavu molekulární a translační medicíny a vytvořit tak motivační prostředí pro dlouhodobý rozvoj kvalitních lidských zdrojů. Předpokládáme, že tento výsokce integritativní a multidisciplinární projekt, který spojuje týmy s různými a unikátními zkušenostmi, povede k získání nových znalostí a tvorbě inovativních technologií, které zajistí vývoj efektivnějších strategií pro diagnostiku a léčbu závažných onemocnění.	Following the long-term trends in the field of translational medicine and biomedicine, we present the ongoing IGA UP project aimed at supporting postgraduate students in the field of biomedical science and research. The revolution in the field of multiomics methods has generated a huge amount of information and given rise to unique technologies such as genomics including gene-editing, proteomics, metabolomics or lipidomics. The main focus of the present project is on the application of these new technologies in the research of serious diseases such as cancer and rare diseases (oropharyngeal carcinomas, brain tumours, prostate cancer). State-of-the-art technologies such as NGS, single-cell analysis, circulating cell and nucleic acid analysis, radiolabeling, high throughput analysis, advanced in vitro models, metabolomic and lipidomic profiling including the involvement of advanced machine learning tools and AI will be used to address the present translational medicine goals. The main research goal of the present project is to identify diagnostic, prognostic and predictive biomarkers with implications for individualizing patient therapy. In parallel, the research addresses the nature of the origin of these diseases and the study of possible causes of resistance to applied therapies. Individual projects address current challenges based on the needs of physicians and patients (from bed to bench and back). The aim of this project submitted to the IGA UP is mainly to support students, post-docs, supervisors and mentors from the Laboratory of Experimental Medicine of the Institute of Molecular and Translational Medicine and thus create a motivating environment for the long-term development of high-quality human resources. We anticipate that this highly integrative and multidisciplinary project, which brings together teams with diverse and unique backgrounds, will lead to the generation of new knowledge and the creation of innovative technologies that will ensure the development of more effective strategies for the diagnosis and treatment of serious diseases.
14.	IGA_LF_2025_007	Parametrické zobrazování pomocí 18F-FDG PET/CT – technické aspekty a studie proveditelnosti nové výšeřetovací metody	MUDr.	Horňák	Gregor	Hybridní zobrazování pomocí 18F-FDG PET/CT je jednou z nejrozšířenějších, nejmodernějších a dynamicky se rozvíjejících metod užívaných v onkologické diagnostice. Pozitronová emisní tomografie (PET) poskytuje funkční snímky, které zobrazují průměrnou distribuci radiofarmaka – „zobrazuje metabolismus“ v definovaném časovém okamžiku. Dané distribuce radiofarmaka je posuzována pomocí kvantitativního ukazatele SUV měřeného v jeden časový okamžik. Tento parametr sice řeší problémátku nesnadného měření a porovnávání objemové aktivity 18F-FDG v zřímých tkáních, avšak jeho hodnota je ovlivněna celou řadou faktorů. Jedná se tak o skutečnou metrickou, která umožňuje stanovit míru akumulace 18F-FDG v dané oblasti v porovnání s průměrnou akumulací v těle pacienta. Komentářem PET metabolismu však odpovídat nemusí a lze je považovat spíše za odhad skutečnosti. S rozvojem pracoviště Kliniky nukleární medicíny FN Olomouc a instalací přístroje Siemens Biograph Vision600 bylo umožněno technické provedení tzv. dynamického PET/CT vyšetření, které je novou a stále prozkoumávanou možností zobrazování v oblasti PET/CT diagnostiky. Na rozdíl od užívaného konvenčního protokolu je při dynamickém PET zobrazování možné pomocí matematických modelů zobrazit izolované parametry farmakokinetiky radiotraceru a vizualizovat je. Tyto tzv. parametrické snímky přidávají novou dimenzi k existujícím konvenčním PET snímkům a poskytují podrobnější informace o distribuci radiofarmaka v čase a prostoru. V případě 18F-FDG lze k modelování použít jednoduchý dvoukompartimentový model kinetiky. Ten obsahuje krevní plasmu a dva kompartmenty. Prvním je vnitrobuněčný prostor, do kterého je FDG transportována rychlostí K1 (L/min-1). Zde dochází k fosforylaci a přeměně FDG na FDG-6P pomocí hexokinázy rychlostí k3. FDG-6P nemůže z buňky uniknout, a tak rychlost k4 v opačném směru je rovna 0. Pokud k fosforylaci nedojde, vrací se FDG do krevní plazmy rychlostí k2. K vytvoření obrazu rychlosti akumulace 18F-FDG-6 fosfátu v buňkách je však nutné zjistit průběh objemové aktivity 18F-FDG v plasmě. Na základě výše popsaného dynamického PET vyšetření s 18F-FDG umožňuje oddělit proces transportu nemetabolizované 18F-FDG a proces metabolismu, kterého rychlost je měřitelná nárůstem aktivity 18F-FDG-6 fosfátu v buňkách. Metoda parametrického PET/CT zobrazování klade vysoké nároky na technické záležitosti a přístrojové vybavení PET/CT pracoviště a kvalifikovaný personál. Nezanedbatelnou položkou je i časová náročnost vyšetření. Cíle tohoto projektu jsou tedy nastavování nových protokolů vyšetření a zjištění tzv. globální vstupní funkce pro matematické kompartmentové modelování.	Hybrid imaging using 18F-FDG PET/CT is one of the most widely used, modern, and dynamically developing methods, particularly in oncological diagnostics. Positron emission tomography (PET) provides functional images that show the average distribution of the radiopharmaceutical – “metabolism imaging” at a defined point in time. The distribution of the radiopharmaceutical is assessed using the quantitative parameter SUV measured at a single time point. This parameter addresses the issue of the difficulty in measuring and comparing the volumetric activity of 18F-FDG in target tissues; however, its value is influenced by a number of factors. It is thus a compromise metric that allows the determination of the degree of 18F-FDG accumulation in a given area compared to the average accumulation in the patient's body. However, it may not accurately reflect the true FDG metabolism and should be considered more of an estimate of reality. With the development of Department of Nuclear Medicine, University Hospital Olomouc and the installation of the Siemens Biograph Vision600 scanner, the technical implementation of dynamic PET/CT imaging has been made possible. This is a new and still being explored method of imaging in the field of PET/CT diagnostics. Unlike the conventional protocol used, dynamic PET imaging allows the use of mathematical models to display isolated parameters of radiotracer pharmacokinetics and visualize them. These so-called parametric images add a new dimension to existing conventional PET images and provide more detailed information about the distribution of the radiopharmaceutical over time and space. In the case of 18F-FDG, a simple two-compartment kinetic model can be used for modeling. This model consists of blood plasma and two compartments. The first is the intracellular space, where FDG is transported at a rate of K1 (L/min-1). Here, phosphorylation occurs, and FDG is converted to FDG-6P by hexokinase at a rate of k3. FDG-6P cannot escape from the cell, so the reverse rate k4 is equal to 0. If phosphorylation does not occur, FDG returns to the blood plasma at a rate of k2. However, to create an image of the accumulation rate of 18F-FDG-6-phosphate in cells, it is necessary to determine the course of the volumetric activity of 18F-FDG in the plasma. Based on the above, dynamic PET imaging with 18F-FDG allows the separation of the transport process of unmetabolized 18F-FDG and the metabolic process, whose rate can be measured by the increase in activity of 18F-FDG-6-phosphate in cells. The method of parametric PET/CT imaging requires high demands on the technical infrastructure and equipment of the PET/CT facility, as well as on qualified personnel. The time-consuming nature of the examination is also a significant factor. The goals of this project are, therefore, to establish new examination protocols and determine the so-called global input function for mathematical compartmental modeling.	
15.	IGA_PrF_2025_008	Algebraické a geometrické struktury	Prof. Mgr.	Halaš	Radomír	Dr.	Předložený projekt Kateřdy algebra v geometrii Přírodovědecké fakulty Univerzity Palackého v Olomouci je pokračováním projektu Algebraické a geometrické struktury z roku 2024 (PrF_2024_011). Výzkum bude zaměřen na tyto oblasti: 1. algebra, 2. geometrie a 3. didaktika matematiky. Navrhovaná problematika vychází z aktuálních trendů ve studovaných oblastech a z dlouhodobého zaměření pracoviště. Výzkum bude probíhat v několika menších pracovních skupinách (škótel + doktorand+studenti NMgr. studia) v rámci doktorských a navazujících studijních programů Algebra a geometrie, Didaktika matematiky a Matematika. Bude zaměřen na následující témata: struktury pro logiku, (agregační) operatory na svazech a posetech, diferenciální geometrie ploch, Riemannovy prostory a jejich zobecnění, geometrická a prostorová představitost, terminologie ve školské matematice, péče o matematické talenty, popularizace matematiky.	The project is a continuation of the IGA grant PrF_2024_011. The research is based on the long-term focus of the Department of Algebra and Geometry. We plan to study the following topics: structures for logic, (aggregation) operators on lattices and posets, differential geometry of surfaces, Riemannian manifolds and their generalizations, geometrical and spatial imagination, work with gifted students, popularization of mathematics, math textbook evaluation.

16.	IGA_FZV_2025_001	Hodnocení důstojnosti u pacientů s onkologickým onemocněním	Mgr.	Chvatková	Sylvie	Důstojnost je komplexní pojem, jenž postrádá univerzální přijímanou definici, přestože se často používá v běžném jazyce i klinickém výzkumu. Termín pochází z latinského slova dignitas, což znamená hodnota či ušlechtilost. Ve zdravotní a ošetrovatelské péči, zejména u onkologických pacientů, má důstojnost zásadní význam, protože se týká osobní a existenční pohody či wellbeingu. Poskytování péče zaměřené na člověka a zachovávací důstojnost hospitalizovaným pacientům je ústředním bodem mnoha politik zdravotní péče. Chochinová vytvořil empiricky podložený model důstojnosti nevyčleřitelné nemocných, známý také pod zkratkou PDI, který je ve zdravotnictví stále více zohledňován. Cílem tohoto projektu je tedy zjistit, jak pacienti s onkologickou diagnózou vnímají svoji důstojnost. Dílčí cíle projektu se zaměřují na: vnitřní důstojnosti hospitalizovaných pacientů s diagnostickými nádorovými onemocněním a který problém (položku PDI-CZ) hodnotí jako nejvíce ohrožující jejich důstojnost; vliv vybraných sociodemografických a klinických faktorů na subjektivní hodnocení důstojnosti pacientů; existenci rozdílů ve vlivu jednotlivých faktorů na hodnocení důstojnosti v subjektivních škálách dotazníku PDI. Výzkumný soubor bude tvořit 220 onkologických pacientů hospitalizovaných na onkologickém oddělení FN Olomouc a KN Tomáše Bati Zlín. Pro získání dat bude použita kvantitativní výzkumná metoda, průřezová studie s využitím baterie standardizovaných dotazníků v české verzi, zaměřených na důstojnost (PDI-CZ), depresi (BDI-1), úzkost (SIAL), sebestačnost (Barthelové index) a budou zahrnuti i základní sociodemografické a klinické charakteristiky. Pro zpracování dat bude použita statistická metoda mnohonásobné regrese založené na metodě ENTER. Výstupy projektu přinesou nový pohled na vztah mezi důstojností, psychickým stavem a klinickými faktory, což může přispět ke zlepšení ošetrovatelské péče a implementaci cílených intervencí pro zachování důstojnosti pacientů.	Dignity is a complex concept that lacks a universally accepted definition, even though it is frequently used in everyday language and clinical research. The term originates from the Latin word dignitas, meaning value or nobility. In healthcare and nursing, particularly among cancer patients, dignity holds fundamental importance as it relates to personal and existential well-being. Providing person-centered care that preserves the dignity of hospitalized patients is a central focus of many healthcare policies. Chochinová developed an empirically based model of dignity for terminally ill patients, known as the Patient Dignity Inventory (PDI), which is increasingly considered in healthcare settings. The primary aim of this project is to determine how patients with a cancer diagnosis perceive their dignity. The specific objectives include assessing the dignity perceptions of hospitalized cancer patients, identifying which issues (items in the PDI-CZ) they perceive as most threatening to their dignity, and evaluating the influence of selected sociodemographic and clinical factors on patients' subjective dignity assessments. The project will also investigate the existence of differences in the impact of these factors on dignity perceptions across the subscales of the PDI questionnaire. The research sample will consist of 220 cancer patients hospitalized in the oncology departments of FN Olomouc and Tomas Bata Regional Hospital in Zlín. Data will be collected using a quantitative research method, specifically a cross-sectional study employing a battery of standardized questionnaires in their Czech versions. These questionnaires will measure dignity (PDI-CZ), depression (BDI-1), anxiety (BAI), self-sufficiency (Barthel Index), and basic sociodemographic and clinical characteristics. Statistical data processing will utilize multiple regression analysis based on the ENTER method. The project's outcomes are expected to provide new insights into the relationship between dignity, mental health, and clinical factors, contributing to the improvement of nursing care and the implementation of targeted interventions aimed at preserving patient dignity.	
17.	IGA_FZV_2025_002	Hodnocení sebestačnosti pacientů s Parkinsonovou chorobou s využitím testu FEST	Mgr.	Turiaková	Zuzana	Projekt bude realizován v období od marca 2025 do februára 2026. Jeho cieľom je analyzovať pomocou českého testu FEST úroveň funkčnej sebestačnosti u pacientov s Parkinsonovou chorobou (PCh) a identifikovať faktory ovplyvňujúce ich sebestačnosť. Výskum bude realizovaný kvantitatívnou metódou, ktorá zahŕňa dvojfázové meranie s použitím diagnostických škál a testov. Cieľovou skupinou budú pacienti vo veku 50–80 rokov, ktorým bola diagnostikovaná idiopatická PCh. Výsledky projektu prinesú poznatky o faktoroch ovplyvňujúcich úroveň sebestačnosti u pacientov s PCh a o využití testu FEST pri hodnotení funkčných schopností tejto cieľovej skupiny, čo umožní lepšie zacielezanie terapeutických intervencií. Tieto poznatky tak môžu prispieť k zlepšeniu klinickej praxe v oblasti rehabilitácie pacientov s PCh.	The project will be implemented between March 2025 and February 2026. Its aim is to analyse the level of functional self-sufficiency in Parkinson's disease (PD) patients using the Czech FEST test and to identify factors influencing their self-sufficiency. The research will be carried out using a quantitative method involving a two-phase measurement using diagnostic scales and tests. The target group will be patients aged 50-80 years who have been diagnosed with idiopathic PD. The results of the project will provide insights into the factors influencing the level of self-sufficiency in patients with PD and the use of the FEST in assessing the functional abilities of this target group, allowing for better targeting of therapeutic interventions. Thus, this knowledge may contribute to improving clinical practice in the rehabilitation of PD patients.	
18.	IGA_PrF_2025_009	Charakterizace vazebného místa pro monoterpenoidní negativní allostericke modulatory AHR receptoru	prof. RNDr.	Dvořák	Zdeněk	DrSc., Ph.D.	Aryl uhlíkovdýk receptor (AHR) je ligandy-aktivovaný transkripční faktor náležející do rodiny PAS proteinů. Jedná se o stěžejní regulátor řady fyziologických a patofyziologických procesů, který je zapojen v etiologii řady závažných onemocnění. V poslední době je AHR využíván jako terapeutický cíl v léčbě atopické dermatitidy, nespecifických střevních zánětů a nádorových onemocnění. V závislosti na medicínském kontextu jsou využívány agonisté i antagonisté AHR. Recentně byl popsán monocyklický monoterpenoid karvon, jako atypický negativní allostericke modulator AHR, který vykazoval protiektický účinek na myším modelu UV-indukovaného kožního poškození. Zatímco je známo, že se karvon váže do N-terminální oblasti AHR, a to do domén bHLH a PAS-A, vazebné místo není dostatečně detailně popsáno. Předkládaný projekt si klade za cíl charakterizovat vazebné místo pro monoterpenoidy na AHR proteinu, a identifikovat klíčová aminokyselinná residua. Znalost vlastností allosterickeho vazebného místa umožní vývoj nových monoterpenoidních derivátů s potenciálním terapeutickým účinkem.	Aryl hydrocarbon receptor (AHR) is ligand-activated transcription factor belonging to PAS family of proteins. AHR is pivotal regulator of numerous physiological and pathophysiological processes, and it is involved in the etiology of various severe diseases. In the past decade, the AHR has been exploited as a therapeutic target in the treatment of atopic dermatitis, inflammatory bowel disease and cancers. Depending on the medical context, both AHR agonists and antagonists are used. Recently, monocyclic monoterpenoid carvone was reported as an atypical negative allosteric modulator of AHR, which displayed protective effects in mouse model of UV-induced skin damage. Whereas it is known that carvone binds to N-terminal region of AHR, including bHLH and PAS-A domains, the binding site is not described in sufficient detail. Current proposal aims to characterize monoterpenoids-binding site within AHR protein, and to identify critical amino acid residues. The knowledge of allosteric binding site properties allows for development of novel monoterpenoid derivatives with therapeutic potential.
19.	IGA_FF_2025_001	Uměleckohistorický průzkum kostela sv. Michala v Olomouci	doc. PhDr.	Zapletalová	Jana	Ph.D.	Kostel sv. Michala v Olomouci se řadí mezi mimořádně rané novověké stavby jak v kontextu města, tak také v kontextu střední Evropy. Z tohoto důvodu je ve velké míře navštěvován turisty z České republiky i ze zahraničí. Navzdory této skutečnosti však není dosud v dostatečné míře probádán a v rámci uměleckohistorického poznání vyčerpán. Mimo to, stále v kostele chybí graficky i obsahově přívětivý informační materiál, který by srozumitelně a přehledně kostel navštěvníkům i řad laické veřejnosti představil a informoval o jeho uměleckých hodnotách. Z těchto důvodů se připravovaný projekt zaměřuje na uměleckohistorický průzkum kostela a následně výsledky průzkumu ve srozumitelné formě představí prostřednictvím informačních materiálů běžným návštěvníkům kostela i odborné veřejnosti. Zároveň výstupem projektu bude článek v odborném periodiku (například Zprávy památkové péče, Průzkumy památek, Památky či Zprávy Vlastivědného muzea v Olomouci).	The Church of St. Michael in Olomouc is one of the most extraordinary early modern buildings in the context of the city and in the context of Central Europe. For this reason, it is largely visited by tourists from the Czech Republic and abroad. Despite this fact, however, it has not yet been sufficiently explored in the context of art historical knowledge. In addition, the church still lacks graphical and content-friendly information material that would comprehensible introduce the church to the general public and inform them about its artistic values. For these reasons, the planned project will focus on an art historical survey of the church and then present the results of the survey in an understandable form through information materials to ordinary church visitors and the professional public. At the same time, the output of the project will be an article in a professional periodical (e.g. Zprávy památkové péče, Průzkumy památek, Památky or Zprávy Vlastivědného muzea v Olomouci).
20.	IGA_PrF_2025_010	Základní výzkum pro kvantové technologie	Prof. RNDr.	Dušek	Miloslav	Dr.	Projekt se zaměřuje na posílení podmínek pro zapojení studentů doktorských a magisterských studijních programů do výzkumných aktivit na katedře optiky v oblasti kvantové optiky, interakce světla a atomů, kvantového přenosu a zpracování informací a v dalších kvantových technologických a to jak v teoretické tak v experimentální oblasti.	The aim of this project is to improve conditions for the participation of undergraduate and doctoral students in research activities at the Department of Optics in the fields of quantum optics, interaction of light and atoms, quantum information transfer and processing, and other quantum technologies, both in theoretical and experimental domains.
21.	IGA_PdF_2025_001	PSYCHOFIZIOLOGICKÉ A TERAPEUTICKÉ ASPEKTY DRAMATERAPIE	Mgr.	Vávra	Jakub	Ph.D.	Dramaterapie je jednou z modalit psychoterapie využívanou pro terapeutické a léčebné potřeby klientů v širokém spektru klientely speciální pedagogiky. Aktuálně je dynamicky rozvíjením se oborem, který se pomalu stává rozvíjením vedle psychoterapeutických metod a přistupů a proniká i do zdravotnických profesí. Tato praxe nám níměrně ukazuje mezery oboru, které je možné vyvodovat jak v odborných publikacích, tak také na odborných konferencích. Témto mezerám je myšlena absence psychofyziologických dat, která by pomohla potvrdit především kvalitativně orientované studie zaměřující se na dopady dramaterapie na klienty. K aktuálnímu datu jsou dostupné majoritně kvalitativní studie popisující dílčí i komplexní proces dramaterapie. Pro etablování oboru a jeho další rozvoj i zkvalitňování je nutné přinést dat, která zahrnují odpovědi klientů dramaterapie a také psychofyziologické měření. Výzkum tohoto typu jsou v dramaterapii velice sporadické pro složitost sběru těchto dat a také v náročnosti výzkumného vybavení, potřeby výzkumného týmu a know-how. Možnost realizace psychofyziologického výzkumu se otevírá až v poslední době s rozvojem použitelné nositelné elektroniky/sporttesteru, které nyní již měří na podkožní úrovní, jako dražší lékařské přístroje. Velkou výzvou a překážkou v oblasti měření fyziologických dat a dramaterapii je vlastně její podstata a srovnání benefitů což je využití pohybu/embodymentu při práci s tématy klientů. Právě pohyb je limitující faktor pro využití většiny přístrojů snímajících fyziologická data s ohledem na připojení k počítači, či jiným sběrním dat. Představený projekt se zaměřuje na vytvoření dvou pilotních studií, které mohou významně posunout obor dramaterapie dopředu. První pilotní studie si klade za cíl vytvořit metodiku využití moderních nositelných sportsterů pro sběr fyziologických a jejich srozumitelnou deskripci. Využitelnost těchto dat má široké využití a je první svého druhu. V případě úspěchu pilotní studie je nespornou výhodou know-how, které tímto případně na půdu PdF UP což otevřít dveře k významným zahraničním výzkumně-publikačním spolupracím. Druhá pilotní studie je zaměřena na aplikaci terapeutické divadla a specificky CoATT modelu v českém prostředí a u klientů s behaviorálními problémy a duševním onemocněním. Opět se jedná o první projekt svého druhu v ČR a jeho výsledky otevírají spolupráci s prestižními univerzitami v USA, Kanadě a Izraeli.	Dramatherapy is one of the modalities of psychotherapy used to address the therapeutic and healing needs of a wide range of special needs clients. At the current time, it is a dynamically developing field, which is slowly being placed on an equal footing with psychotherapeutic methods and approaches and is making inroads into the health professions. However, this practice shows us the gaps in the field, which can be seen both in professional publications and at professional conferences. By these gaps we mean the lack of psychophysiological data that would help to confirm, in particular, qualitatively oriented studies focusing on the impact of dramatherapy on clients. At present, there are mainly qualitative studies describing the partial and complex process of dramatherapy. In order to establish, develop and improve the field, data that includes dramatherapy client testimonies as well as psychophysiological measures are needed. Research of this kind is very sporadic in dramatherapy due to the complexity of collecting these data, the complexity of the research equipment, the need for a research team and know-how. The possibility of conducting psychophysiological research has only recently opened up with the development of usable wearable electronics/sportsters, which now measure at a similar level to more expensive medical devices. In fact, a major challenge and obstacle in the measurement of physiological data in dramatherapy is both its nature and benefit which is the use of movement/embodyment in working with client themes. It is movement that is the limiting factor for the use of most physiological data sensing devices with regard to connection to a computer or other data collectors. The project presented here aims to create two pilot studies that can significantly advance the field of dramatherapy. The first pilot study aims to develop a methodology for using modern wearable sportsters to collect physiological data and describe it in a comprehensible way. The utility of this data is widespread and is the first of its kind. In the case of success of the pilot study, the undeniable advantage is the know-how that will be transferred to the PdF UP, which opens the door to important foreign research and publication collaborations. The second pilot study is focused on the application of therapeutic theatre and specifically the CoATT model in the Czech environment and with clients with behavioural problems and mental illness. Again, this is the first project of its kind in the Czech Republic and its results open up collaboration with prestigious universities in the USA, Canada and Israel.
22.	IGA_PdF_2025_002	Učitelcké kompetence a směřování vzdělávání ve vazbě na kompetenční rámec absolventa a absolventů učitelství	Mgr.	Křivánková	Klára	Témata kompetenční a kompetenčně pojatého kurikula jsou aktuálně velmi diskutovanou problematikou odborné komunity. Už nejen v rámciových vzdělávacích programech se akcentují kompetenční, ale i výkon učitelé je součástí standardizovaných 18 kompetencí. Pomyslný kruh s kompetenčním vzděláváním se uzavřel ve fázi, kdy byl vydán Kompetenční rámec absolventky a absolventa učitelství (MŠMT, 2023). Účelem kompetenčního rámce je popsat vizi kvality pro přípravu učitelů v České republice. Zároveň je možno téme využít při vzdělávání budoucích a začínajících učitelů, ale i pro rozvoj zkušených učitelů, aby nejen u žáků rozvíjeli kompetence, ale sami byli kompetentními vyučujícími. Kompetenční rámec je relativně novým dokumentem, který nemá dosud mnoho analýz jeho komplexnosti a praktického využití. Z tohoto důvodu bude proveden výzkum zaměřený na to, jak učitelé uplatňují stanovené kompetence, a které z nich považují za zásadní pro výkon na primárních školách. Výsledky tohoto výzkumu mají potenciál přispět k aktuálním diskusím v oblasti kompetenčního vzdělávání. Předkládaný projekt analyzuje zmíněný dokument a identifikuje činnosti definující kompetenčního učitele. Výzkumné šetření bude provedeno třemi výzkumnými metodami: 1) hloubkovými rozhovory a 2) prostřednictvím Q metodologie. Za výzkumný soubor byli určeni učitelé 1. stupně ZŠ, kteří získali ocenění Global Teacher Prize Czech Republic na prvních třech místech v různých letech 2018–2024. Empirická část práce bude doplněna o dotazník distribuovaný učitelům vybraných primárních škol. Cílem tohoto výzkumného šetření je zjistit, jaké kompetence považují vyučující za nejdůležitější v edukační praxi. Ambicí projektu je kromě jiného popsat, jaké výukové aktivity využívají čeští učitelé ocenění Global Teacher Prize k naplnění kompetenčního rámce v praxi. Další část výzkumu se zaměří na učitelcké kompetence v českých školách v zahraničí. Zamýšlená práce využije rozhovory, analýzy dokumentů a pozorování výuky. Výsledkem bude deskriptivní analýza důležitých kompetencí pro učitele v české škole v zahraničí.	The topics of competences and competency-based curriculum are currently highly debated issues in the professional community. Not only are key competences already emphasised in the Framework Education Programmes, but also teacher performance is currently standardised by 18 competences. The imaginary circle with competency-based education has come full circle in the phase when the Competency Framework for Graduate Teachers was published (Ministry of Education, 2023). The purpose of the Competency Framework is to describe a vision of quality for teacher preparation in the Czech Republic. At the same time, the framework can be used in the training of prospective and beginning teachers, but also for the development of experienced teachers, so that they not only develop competence in their pupils, but also become competent teachers themselves. The Competency Framework is a relatively new document and there has not been much analysis of its comprehensiveness and practical application. For this reason, research will be carried out on how teachers apply the competences set out and which of them they consider essential for teaching in primary school. The results of this research have the potential to contribute to current debates in the field of competence education. The present project analyses this document and identifies the activities that define a competent teacher. The research investigation will be carried out through the following research methods: 1) in-depth interviews and 2) through Q methodology. The research population was determined to be primary school teachers who won the Global Teacher Prize Czech Republic in the first three places in the 2018-2024 grades. The empirical part of the work will be supplemented by questionnaires distributed to teachers of selected primary schools. The aim of this research investigation is to find out what competences teachers consider most important in educational practice. The ambition of the project is, among other things, to describe which teaching activities are used by Czech Global Teacher Prize teachers to fulfil the competency framework in practice. The next part of the research will focus on teacher competences in Czech schools without borders. The intended work will use interviews, document analysis and observation of teaching. The result will be a descriptive analysis of important competences for teachers in Czech schools abroad.	

29.	IGA_LF_2025_008	Biologická aktivita přírodních a syntetických látek	doc. RNDr.	Vostalová	Jitka	Ph.D.	Přírodní látky jsou strukturně pestré molekuly, které mají blahodárný účinek na lidské zdraví. Jsou součástí diety nebo jsou používány ve formě potravinových doplňků/extraktů/směsí. I když jsou dlouhodobě používány, mechanismus jejich účinku není vždy objasněn. V těle jsou metabolicky přeměňovány a není vždy známo, co je účinnou látkou – metabolit(y) nebo původní látka. Klinické studie naznačují, že některé přírodní molekuly mohou snižovat riziko vzniku civilizačních onemocnění, ale i proces stárnutí. Ukazuje se, že i endogenní látky jako jsou ketolátky, mohou ovlivňovat děje v buňce, včetně modulače biotransformace endogenních látek či léků. Projekt má následující cíle: (1) Příprava modelu pro studium interakce látek s specifickými biologickými cíleвыми látkami oběhových a buněčných složek na úrovni buněk a látky. (2) Vliv biologicky aktivních látek obsažených v potravinách na farmakodynamiku enzymů; (3) Efekt ketogenní diety na farmakokinetiku léků; (4) Vliv vnějších faktorů na procesy v kůži; (5) Stabilita a cytotoxicita nukleofilních sond připravených pro selektivní analýzu biologicky aktivních elektrofilů; (6) Studium biokompatibility terpolymerních materiálů.	Natural substances are structurally diverse molecules that have a beneficial effect on human health. They are part of the diet or used in the form of food supplements/extracts/mixtures. Although they have been used for a long time, the mechanism of their effects is not always explained. They are metabolized in the body and it is not always known what is the active molecule - the metabolite(s) or the original substance. Clinical studies indicate that some of natural compounds can reduce the risks of civilization diseases, as well as the aging process. It turns out that even endogenous substances such as ketone bodies can influence events in the cell, including modulation of the biotransformation of endogenous substances or drugs. The project has the following goals: (1) Preparation of a model for studying the interaction of substances with the apelin receptor; (2) Effect of biologically active substances present in colored cereals on liver biotransformation enzymes; (3) Effect of ketogenic diet on drug pharmacokinetics; (4) Influence of external factors of skin on skin processes; (5) Stability and cytotoxicity of nucleophilic probes prepared for selective analysis of biologically active electrophiles; (6) Study of the biocompatibility of terpolymer materials.
30.	IGA_LF_2025_009	Aplikace moderních směrů ve farmakologii se zaměřením na léčivé interakce a na nové účinné látky	Prof. RNDr.	Anzenbacher	Pavel	DrSc.	Projekt je zaměřen především na studium vlastností a interakcí systémů podléhajících se na metabolismu léků a obecně cizorodých látek. Jedním z moderních směrů ve farmakologii je aplikace poznatků o lékových interakcích a rovněž i s daty o farmakogenetice proteinů, nejčastěji enzymů, které interagují s léky, transportují nebo jinak přímo ovlivňují biologickou dostupnost interagujících léků. Typickým příkladem těchto interakcí označovaných jako DDI resp. DDGI (z angl. názvu drug-drug interactions resp. drug-drug-gene interactions) je ovlivnění aktivity enzymů metabolizujících cizorodé látky včetně léků, cytochromů P450. Lékové interakce je u perspektivních látek méně odhadnutá na základě studia jejich afinity např. k jaterním mikrosomálním cytochromům P450, a to jak studiem jejich schopnosti ovlivnit afinitu příslušných enzymů, tak i odhadem enzymu vazby do aktivního místa příslušného enzymu. DDI budou rovněž studovány jako DDGI, tedy s využitím znalostí o genetické výstavbě jedinců, od nichž byly vzorky jaterních mikrosomů resp. enzymů získány. Jako experimentální materiál budou primárně použity komerčně dostupné vzorky jaterních mikrosomálních humánního původu a k ověřování aktivit vzorky jaterních mikrosomální frakce experimentálních modelů (mysi či laboratorních potkanů). Projekt bude v případě dostatku prostředků rozšířen i na další enzymy důležité pro metabolismus léků, jako jsou enzymy 2. fáze metabolismu, zejména UDP-glykosyltransferasy.	Project is focused mostly on properties and interactions of systems participating in metabolism of drugs and, generally substances foreign to the body and (xenobiotics). One of the highlights of modern pharmacology is application of recent knowledge of possible drug interactions as well as implementation of data on protein structures and on pharmacogenetics related to proteins, which metabolize drugs, participate in drug transport and hence which may significantly affect drug bioavailability. As a typical example, drug-drug interactions(DDI) resp. drug-drug-gene interactions (DDGI) which may effectively influence the efficacy of drug metabolism by interactions at the level of the enzymes based on inhibition, induction of drug metabolism (mostly cytochromes P450) or by presence of variant alleles of these respective enzymes responsible of expression of proteins with altered activity. With perspective compounds studied, their ability to interact with human liver microsomal cytochromes P450 will be examined both by influencing the enzyme activity in human liver microsomes and by studies on the possible binding of the substances directly to the active sites by estimation of the respective binding energy. Pharmacogenetic aspects will be studied by using commercial human liver microsomes obtained from liver samples of human donors bearing genes with variant alleles of enzymes hence exhibiting altered drug metabolism. For preliminary studies, microsomal samples obtained from experimental models (mice, Wistar rats) will be used. The project may be extended (depending on the availability of funding) to enzymes participating in the next (second) phase of drug metabolism as UGT-glycosyltransferases.
31.	IGA_LF_2025_010	Výskyt a přenos infekčních agens v nemocnicích inženýrů	Mgr.	Trajarová	Renata		Bakteriální kontaminace prostředí zdravotnických zařízení představuje významné riziko pro vznik nosokomiálních nákaz (healthcare-associated infections, HAI), které reprezentují jednu z hlavních komplikací moderní zdravotní péče. Bakterie, jako například rod Staphylococcus, Escherichia nebo Clostridiales, se mohou šířit prostřednictvím různých vektorů, včetně kontaminovaných povrchů, zdravotnických přístrojů, rukou personálu či pacientů. Proces šíření bakterií v nemocnicích je komplexní a ovlivněn několika faktory, jako je nedostatečná hygiena rukou, neefektivní dezinfekční postupy, přetížené zdravotnické kapacity a náchylnost pacientů, zejména těch imunokompromitovaných. Bakterie mohou přežívat na povrchu v nemocnicích po dlouhou dobu, a tím se vytvářejí rezervoary infekce, které přispívají k horizontálnímu přenosu mezi pacienty. Klíčovým faktorem při prevenci HAI je účinné přerušování procesu šíření patogenů prostřednictvím dodržování hygienických opatření a efektivní kontrolou infekcí. Základním předpokladem tohoto přerušování je detailní znalost procesu šíření bakteriálních kontaminantů v prostředí zdravotnických zařízení.	Bacterial contamination of healthcare environments poses a significant risk for the development of nosocomial infections (healthcare-associated infections, HAI), which represent one of the major complications of modern healthcare. Bacteria, such as species from the genera Staphylococcus, Escherichia, or Clostridiales, can spread through various vectors, including contaminated surfaces, medical devices, and the hands of healthcare workers or patients. The transmission of bacteria within hospitals is a complex process influenced by multiple factors, such as inadequate hand hygiene, ineffective disinfection practices, overcrowded healthcare facilities, and patient susceptibility, particularly in immunocompromised individuals. Bacteria can survive on hospital surfaces for prolonged periods, creating reservoirs of infection that contribute to horizontal transmission between patients. A key factor in HAI prevention is the effective interruption of pathogen transmission through adherence to hygiene measures and efficient infection control. A fundamental prerequisite for this interruption is a detailed understanding of the processes driving bacterial contamination in healthcare environments.
32.	IGA_CMTF_2025_002	Výkon soudní moci v místní církvi	IClic. Mgr.	Ponížil	František		Předkládaný projekt se zabývá výkonem soudní moci v místní církvi. Hlavním badatelským záměrem řešitele projektu je výzkum výkonu soudní moci církve ve II. instanci v Olomouci během období komunistické totality. Projekt pomůže osvětlit tuto neprobádanou část historie katolické církve v Československu a doplní monografie dr. Evy Vybíralové (Skrýté církve a tajná svěcení & Mexické fakulty).	The present project deals with the exercise of judicial power in the local church. The main research aim of the project researcher is to investigate the exercise of judicial power of the Church in the third instance in Olomouc during the period of communist totalitarianism. The project will help to shed light on this unexplored part of the history of the Catholic Church in Czechoslovakia and will complement the monographs by Dr. Eva Vybíralová (Skrýté církve a tajná svěcení & Mexické fakulty).
33.	IGA_CMTF_2025_003	Integrativní přístupy v sociální pedagogice	doc. PhDr.	Šárníková	Gabriela	Ph.D.	Předkládaný projekt je zaměřen na propojení víceřetěvců se sociální pedagogikou, speciální pedagogikou, didaktikou, religiozitou a spiritualitou, pedagogickou psychologií a andragogikou jak z výzkumného, tak i z vzdělávacího aspektu. Projekt má přispět k rozšíření probíhajících výzkumů, ale také k podpoře nových výzkumů v široce výzkumné oblasti a vzdělávání studentů i akademických pracovníků. Jedním z cílů projektu je podpořit jeho členy v získávání vyšší akademické kvalifikace. Do projektu je zahrnuto také sdílení zkušeností a výsledků zkoumání s jinými tuzemskými a zahraničními pracovníky a zároveň nabývání nových poznatků, zkušeností a dovedností. Vzhledem k integrativnímu přístupu budou aktivity rozděleny do několika oblastí: 1. Oblast zahrnující témata vztahující se k sociální pedagogice, 2. Oblast didakticko-metodická a obecněpedagogická. 3. Pedagogická psychologie a speciální pedagogika, 4. Andragogická oblast se zaměřením na odlišná kulturní prostředí 5. Religiozita a spiritualita	max. poThe proposed project aims to connect multiple topics related to social pedagogy, special pedagogy, didactics, religiosity and spirituality, pedagogical psychology, and andragogy from both research and educational perspectives. The project aims to expand ongoing research but also to support new activities in the scientific research field and the education of students and academic staff. One of the goals of the project is to support its members in achieving higher academic qualifications. The project also includes the sharing of experiences and research results with other domestic and foreign institutions, as well as acquiring new knowledge, experiences, and skills. Given the integrative approach, activities will be divided into several areas: 1. The area covering topics related to social pedagogy, 2. Didactic-methodological and general pedagogical area. 3. Pedagogical psychology and special pedagogy, 4. Andragogical area focusing on different cultural environments. 5. Religiosity and spirituality.
34.	IGA_PrF_2025_014	Vývoj nových syntetických metod pro přípravu biologicky aktivních látek	doc. RNDr.	Brulíková	Lucie	Ph.D.	Organická syntéza představuje dynamicky se rozvíjející vědní obor, jehož pokrykory umožňují přípravu širokého spektra organických sloučenin. Díky těmto metodám lze nejen syntetizovat známé přírodní látky, ale také navrhovat a připravovat zcela nové sloučeniny, které mohou být nejrůznější uplatnění. Neustálé inovace v oblasti syntetických metodologií přinášejí efektivnější způsoby přípravy, které řeší problémy spojené s časovou a finanční náročností, toxicitou používaných látek, nedostatečnou univerzálností zavedených postupů nebo nízkými výstředky reakce. Zvláštní pozornost je věnována syntéze biologicky aktivních látek, zejména těch s potenciálními medicínskými a veterinárními využitím. Neustálý vývoj nových sloučenin je klíčový nejen pro boj s nově vznikajícími chorobami, ale také pro překonání rostoucí rezistence patogenní vůči stávajícím léčivům. Tento projekt se zaměřuje na identifikaci a vývoj vhodných syntetických strategií pro přípravu biologicky aktivních sloučenin. Cílem je navrhnout a realizovat efektivní postupy, které povedou k přípravě finálních derivátů s potenciálním uplatněním v medicíně a veterinární praxi. Tyto sloučeniny budou podrobeny biologickému testování zaměřenému na účinnost proti specifickým patogenům, což umožní jejich případné další využití v léčbě vybraných onemocnění.	Organic synthesis represents a dynamically evolving scientific field, whose advancements enable the preparation of a broad spectrum of organic compounds. Through these methods, it is possible not only to synthesize known natural products but also to design and create entirely new compounds with diverse applications. Continuous innovations in synthetic methodologies bring more efficient preparation approaches, addressing challenges such as time and cost demands, the toxicity of reagents, limited generality of established procedures, or low reaction yields. Special attention is devoted to the synthesis of biologically active compounds, particularly those with potential medicinal and veterinary applications. The ongoing development of new compounds is crucial not only for combating emerging diseases but also for overcoming the growing resistance of pathogens to existing drugs. This project focuses on the identification and development of suitable synthetic strategies for the preparation of biologically active compounds. The aim is to design and implement effective procedures leading to the synthesis of final derivatives with potential applications in medicine and veterinary practice. These compounds will undergo biological testing to evaluate their efficacy against specific pathogens, paving the way for their potential use in the treatment of selected diseases.
35.	IGA_FZV_2025_003	Adaptace nástroje "Knowledge and Attitudes Survey Regarding Pain" do českého prostředí.	Mgr.	Matějková	Iryna	DIS.	V odborné literatuře se uvádí, že adekvátní úroveň znalosti a správný postoj sester k bolesti jsou klíčové pro efektivní řízení bolesti u pacientů. V českém jazyce však chybí dotazník, který by tyto znalosti a postoje hodnotil mezi českými sestrami. Projekt "Adaptace nástroje „Knowledge and Attitudes Survey Regarding Pain" do českého prostředí" se zaměřuje na testování tohoto nástroje, jehož cílem je zhodnotit znalosti a postoje studentů ošetřovatelské k problematice bolesti. Dotazník byl původně vyvinut v roce 1987 a od té doby se stal široce používaným nástrojem ve výzkumu a zahrnutí. Mezi hlavní cíle projektu patří ověření rozumnosti dotazníku pro studenty, posouzení jeho schopnosti měřit znalosti o bolesti a zjistit, zda dotazník efektivně zachycuje postoje k tomuto tématu. Výzkum proběhne na nové kvantitativní šetření s účasti 431 studentů bakalářských a magisterských programů na Fakultě zdravotnických studií Univerzity Pardubice. Očekávané výsledky projektu přispějí k lepšímu porozumění problematice bolesti ve vzdělávacím procesu	The literature indicates that an adequate level of knowledge and a proper attitude of nurses towards pain are crucial for effective pain management in patients. However, there is currently no questionnaire in the Czech language that assesses these knowledge and attitudes among Czech nurses. The project "Adaptation of the 'Knowledge and Attitudes Survey Regarding Pain' to the Czech Environment" focuses on testing this tool, which aims to evaluate the knowledge and attitudes of nursing students regarding pain. The questionnaire was originally developed in 1987 and has since become a widely used tool in research abroad. The main objectives of the project include assessing the comprehensibility of the questionnaire for students, evaluating its ability to measure their knowledge about pain, and determining whether the questionnaire effectively captures their attitudes towards this topic. The research will be conducted as a quantitative survey with the participation of 431 students from bachelor's and master's programs at the Faculty of Health Studies at the University of Pardubice. The expected outcomes of the project will contribute to a better understanding of pain-related issues in the educational process.
36.	IGA_PrF_2025_015	Matematické modely	doc. RNDr.	Vodák	Rostislav	Ph.D.	Výzkum v oblastech, které projekt zahrnuje, bude zaměřen na následující témata: V oblasti aplikované statistiky bude výzkum zaměřen na statistickou analýzu funkcionalitních dat nesoucích relativní informace (hustoty rozdělení pravděpodobnosti) metodikou Bayesových prostorů. Pozornost bude také věnována modelům pro analýzu přežívání za specifických podmínek, jako je sešikmenost rozdělení biologických charakteristik, větší počet charakteristik než pozorování a časově proměnná hodnota vysvětlujících proměnných. V rámci analýzy hustot rozdělení pravděpodobnosti lze k jejich aproximaci efektivně použít splinové funkce. Pozornost bude zaměřena na aproximace jednodrozměrných, tak i dvourozměrných hustot pomocí vyhlazujících splinů s následným zobecněným do více dimenzí. Také bude řešena optimální volba uzlu a volba penalizačního parametru. Dále budou studovány metody funkcionální analýzy a možnosti jejich využití při modelování a predikci penalizovaných regresních modelů, přičemž tato predikce bude zahrnovat nejen odhady do budoucnosti, ale také doplnění chybějících dat, což je v praxi velmi běžné. V nestatistické oblasti budou studovány modely založené na parciálních diferenciálních rovnicích, které popisují kavitaci jevy nebo se používají při analýze obrazu.	The research within the areas covered by the project will focus on the following topics: Applied Statistics: The research will target the statistical analysis of functional data carrying relative information (probability density distributions) using the methodology of Bayes spaces. The research will also focus on models for survival analysis under specific conditions, such as skewed distributions of biological characteristics, a larger number of characteristics than observations, and time-varying explanatory variables. For the analysis of probability density distributions, spline functions can be effectively used for their approximation. Attention will be directed to the approximation of both one-dimensional and two-dimensional densities using smoothing splines, followed by generalization to higher dimensions. The optimal selection of knots and penalty parameters will also be addressed. Additionally, we will concentrate on methods of functional analysis and their applications in modeling and predicting penalized regression models. These predictions will include not only forecasts for the future but also the imputation of missing data, which is very common in practice. Non-Statistical Areas: The study will involve models based on partial differential equations that describe cavitation phenomena or are used in image processing.
37.	IGA_FF_2025_005	Vybrané problémy didaktiky němčiny. Výzvy v době AI.	doc. Mgr.	Solomon	Kristýna	Ph.D.	Projekt je věnován didaktice němčiny na různých vzdělávacích stupních – především v terciárním vzdělávání a univerzitní výuce. Zvláštní pozornost je věnována výzkum, které s sebou přináší umělá inteligence. V tomto kontextu se zaměříme na využití umělé inteligence v rovněž receptivní produktivní. Jako příklad uvádíme využití AI jako pomocného nástroje při porozumění literárnímu i jiným textům (percepce) nebo při kreativním psaní (produkce): CHAT GPT 4. Vycházíme z předpokladu, že vhodné využití nástrojů AI vede k posílení kritického a kreativního myšlení. Jako hlavní cíl považujeme skutečnost, že využijeme teoretické principy s cílem aplikace a představné best practice modely (od teorie k aplikaci ve výuce).	The project focuses on the methodology of German language at different educational levels (DaF), emphasizing tertiary education and university teaching. Special attention will be paid to the challenges posed by artificial intelligence. Within this context, we will focus on the use of artificial intelligence on the level of both receptive and production of texts. With the help of AI tools we can improve the understanding of literary and other texts (perception) or encourage creativity when writing with the support of e.g. CHAT GPT 4. We assume that the appropriate usage of AI tools leads to the enhancement of critical and creative thinking. As the main contribution of the project we see the fact that we exploit theoretical principles with the aim of application (best practice models: from theory to application in teaching). The outputs will be scholarly articles on the teaching of the German language, German literature and culture and the usage of AI tool in a classroom.

38.	IGA_LF_2025_012	Analýza vlivu lezecké obuvi u sportovců lezoucích na vznik ischemických změn a neuropatií v krajinné rohy	RNDr.	Kovářová	Markéta	Navrhovaný projekt se zaměřuje na analýzu vlivu nošení lezecké obuvi u sportovců lezoucích na vznik ischemických změn a neuropatií nohou. Současná literatura se věnuje především úrazům horních končetin lezoucích, přičemž dolní končetiny jsou opomíjeny. Specifickým faktorem je používání lezecké obuvi, která je výrazně menší než běžná, což může způsobit mechanický tlak, ischemii a útlak nervových struktur. Protože početnost lezecké komunity celosvětově roste (9 mil. lezoucích v USA), vnímáme jako důležité zjistit jaký vliv může mít nošení malých lezeckých bot mít do budoucna. Cílem výzkumu je identifikovat zdravotní rizika spojená s nošením lezecké obuvi, zejména rizika ischemických změn a neuropatií, a analyzovat klíčové faktory ovlivňující tyto změny. Pro výzkum bylo navrženo dotazníkové šetření zaměřené na demografická data a lezecké návyky, dále antropometrické měření chodidel, pletysmografie, hodnocení ischemizace před a po lezení a orientační klinické vyšetření periferie neuropatie (Tinellov znamení, dorsiflexion eversion test). Výzkumu se zúčastní alespoň 100 dospělých lezoucích a kontrolní skupina nelezoucích. V rámci studie bude hlavní proměnnou míra prokrvení v lezecké botě, kterou předpokládáme jako kvantitativní s normálními či gamma rozdělením, a výskyt neuropatie vyjádřený binárně (ano/ne). Nejprve porovnáme průměrné hodnoty prokrvení mezi subjekty s a bez neuropatie (t-test či neparametrický Mann-Whitney test), případně podle zavedeného prahu rozdílů prokrvení na "dostatečné" či "nedostatečné" a vyhodnotíme koincidenci s neuropatií pomocí křížových tabulek a příslušných testů (Chi-kvadrát, Fisher). Dále zohledníme vliv dalších proměnných (velikost boty, rozměry nohy, věk, pohlaví, délka lezecké praxe) v rámci multivariacních modelů, přičemž pro predikci kvantitativního prokrvení můžeme využít lineární regresi (nebo GLM s gamma rozdělením), a pro binární proměnnou neuropatie logistickou regresi (GLM s binomickým rozdělením a logit linkem). Získané modely poskytnou odhady efektů (např. v podobě odds ratio), přičemž pro „přidivné“ případy s nesouladem mezi očekávaným a pozorovaným stavem (dobré prokrvení bez neuropatie nebo naopak) můžeme využít například soufúsiční matici (u klasifikačních modelů typu random forest) či analýzu reziduí (u logistické regrese), a následně zkoumat, které další faktory (velikost bot, tvar nohy, lezecká praxe aj.) by mohly vysvětlit tyto anomálie. Všechny testy budou vyhodnocovány na obvyklé hladině významnosti $\alpha=0,050$. Zvláštní důraz bude kladen na velikost účinku (např. efektové velikosti či OR) a na klinickou či praktickou významnost zjištěných rozdílů, nejen na samotnou statistickou signifikanci. Očekávanými výsledky je kvantifikace ischemie a její koincidence s výskytém neuropatie, identifikace rizikových faktorů (velikost boty, pohlaví, lezecká praxe) a návrh preventivních opatření. Výzkum by mohl sloužit jako základ pro další studium problematiky cévního zásobení nohou a pro aplikaci výsledků v dalších sportech kde se používá velkokobutá neopodpírající obuv, jako je bruslení nebo lyžování.	The proposed project focuses on analyzing the effects of wearing climbing shoes among sport climbers on the development of ischemic changes and foot neuropathies. Current literature predominantly addresses injuries to climbers' upper limbs, while lower limbs remain underexplored. A unique factor is the use of climbing shoes, which are significantly smaller than standard footwear, potentially causing mechanical pressure, ischemia, and nerve compression. Considering the global growth of the climbing community (9 million climbers in the USA alone), it is essential to investigate the long-term effects of wearing undersized climbing shoes. The study aims to identify health risks associated with wearing climbing shoes, particularly the risk of ischemic changes and neuropathy, and to analyze key factors influencing these changes. A research methodology has been designed, including a survey on demographic data and climbing habits, anthropometric foot measurements, pletysmography, assessment of ischemia before and after climbing, and basic clinical screening for peripheral neuropathy (Tinell's sign, dorsiflexion-eversion test). At least 100 adult climbers and a control group of non-climbers will participate in the study. The primary variable will be blood flow in climbing shoes, assumed to follow a quantitative normal or gamma distribution, and the occurrence of neuropathy expressed as a binary variable (yes/no). Initial analyses will compare mean blood flow values between subjects with and without neuropathy (using a t-test or non-parametric Mann-Whitney test). Alternatively, blood flow may be classified as "adequate" or "inadequate" based on an established threshold, and its association with neuropathy will be assessed using contingency tables and corresponding tests (Chi-square or Fisher's exact test). Additional variables (shoe size, foot dimensions, age, sex, and climbing experience) will be incorporated into multivariable models. Linear regression or GLM with a gamma distribution will be used for predicting quantitative blood flow, while logistic regression (GLM with a binomial distribution and logit link) will be used for the binary neuropathy variable. The models will provide effect estimates (e.g., odds ratios). For cases with discrepancies between expected and observed outcomes (e.g., good blood flow without neuropathy or vice versa), confusion matrices (for classification models like random forest) or residual analysis (for logistic regression) will be employed to investigate additional factors (e.g., shoe size, foot shape, climbing experience) that may explain these anomalies. All tests will be evaluated at a conventional significance level of $\alpha=0.050$. Particular emphasis will be placed on effect sizes (e.g., odds ratios) and the clinical or practical significance of identified differences, rather than merely statistical significance. The expected outcomes include quantifying ischemia and its association with neuropathy, identifying risk factors (shoe size, sex, climbing experience), and proposing preventive measures. This research could serve as a foundation for further studies on foot vascularization and for applying findings to other sports where undersized footwear, such as skating or skiing, is used.	
39.	IGA_LF_2025_013	Lipidomika v onkologii hlavy a krku	doc. MUDr.	Salzman	Richard	Ph.D.	Pacienti se spinocelulárními karcinomy hlavy a krku jsou velmi ohroženou skupinou kvůli velmi časté pozdní diagnostice a náročné léčbě. Pozdní odhalení vede ke zhoršení prognózy, zvýšení incidence komplikací, delší hospitalizaci a zvýšení nákladů. Přelévová observační studie navíc ne má pilotní studii a začal na nalezení diagnostických a prognostických biomarkerů. Časový harmonogram: 1-3/2024 úprava metodiky z pilotní studie 3-9/2024 odběr vzorků 10-12/2024 publikační výstupy Očekávané výstupy: Plánujeme publikace v časopisech s 1-2 impakt faktoru. Pacienti se spektrem diagnóz C01, C02, C05.1, C05.2, C05.8, C05.9, C09, C10, C12-C14 budou identifikováni v onkologické poradně. Souhlasící pacienti budou podrobeni rutinnímu onkologickému vyšetření a terapii. Ve vybraných časových ukazatelích jim bude odebrána krev a biopsie k laboratornímu stanovení hladiny vybraných lipidů. Výzkum zahrne také kontrolní skupinu zdravých dobrovolníků pro srovnání. Vřazovací kritéria zahrnují nesouhlas pacientů, terminální stádium nemoci a nemožnost provést vyšetření. Očekávané zařazení 50 probandů a 50 kontrol.	Patients with squamous cell carcinomas of the head and neck are a highly vulnerable group due to the frequent late diagnosis and complex treatment. Late detection leads to worsening prognosis, increased incidence of complications, prolonged hospitalization, and higher costs. The cross-sectional observational study builds upon our pilot study and aims to find diagnostic and prognostic oncological markers. Patients with diagnoses C01, C02, C05.1, C05.2, C05.8, C05.9, C09, C10, C12-C14 will be identified in the oncology outpatient clinic at the ENT department. These patients will undergo routine oncological examination and therapy. At selected time points, blood and biopsy samples will be taken to laboratory determine the levels of selected lipids. The study will also include a control group of healthy volunteers for comparison. Exclusion criteria include patient refusal, terminal stage of the disease or patients awaiting symptomatic or palliative therapy only, and inability to undergo the examinations. We expect to include 50 subjects and 50 controls. The aim of the project is to identify individual lipids or groups of lipids that will have diagnostic or prognostic value in head and neck oncology.
40.	IGA_CMTF_2025_004	Interdisciplinární přístupy k víře: Dialogy v rámci křesťanské teologie		Bondarenko	Anastasiia		Grantový projekt "Interdisciplinární přístupy k víře: Dialogy v rámci křesťanské teologie" zahrnuje široké spektrum témat, která propojují dogmatickou, liturgickou a etickou teologii. Projekt se zaměřuje na několik klíčových oblastí, které odpovídají aktuálním teologickým a společenským výzvám. V oblasti dogmatické a liturgické teologie (Kopeček, Mikulášek, Svatoň, Žák) se řešitelé zaměří na témata související s aktuálními událostmi, jako je synoda a synodalita a výročí 1700 let od prvního ekumenického sněmu v Niceji. Výzkum bude zahrnovat doktrinární a liturgický vývoj, ekumenický význam, pojetí církve, teologii křtu a metody teologického poznání. Oblast teologické etiky (Caha, Martynyuk, Opatrní, Polák) se bude zabývat aktuálními otázkami morální teologie, jako jsou přirozený zákon, teologie svatosti a bioetiky. Výzkum se zaměří na recepci podnětů magisterů a jiných teologů. Projekt také zahrnuje interdisciplinární přístupy, které propojují různé oblasti teologie, a podporuje akademický dialog a mezinárodní spolupráci. Výsledky budou prezentovány formou monografií, odborných časopiseckých studií a příspěvků na mezinárodních konferencích. Mezi plánované aktivity patří konferenční prezentace v Kluzi, Římě, Dublinu a Lublani a výzkumné pobyty v Řezně a Římě. Klíčovými členy týmu jsou Anastasiia Bondarenko (doktorandka, která vede grant), Petr Dvořák (podporující její výzkum), Andrei Korobov (podpora referentek pro zahraničí při přípravě a průběhu International Teaching Week v ZS 2025) a Ali Yansori (anglicky psaný odborný článek „Analýza touhy v sůfismu a křesťanské mystice z psychoanalytické perspektivy“). Profesor Vít Husek se zabývá výzkumem v oblasti patologie a ekumenického dialogu mezi katolickými a pravoslavnými teologiemi. Je organizátorem kolokvia „Eschatologie“, které podporuje mladé badatele, zejména z finančně slabších institucí (Rumunsko, Ukrajina). Jeho práce přispívá nejen k teoretickému porozumění patologií, ale i k praktickému dialogu mezi teologickými tradicemi. Martin Cajthaml bude čerpat prostředky na zahraniční cestu do USA v červnu 2025 (Steubenville, OH), kde se zúčastní Summer School, Hildebrand Project. Cílem jeho cesty je publikovat odborný článek „Moral motivation between Neo-Aristotelian virtue ethics and material value ethics. An attempt at a dialogue“ v časopise Continental Philosophy Review nebo American Catholic Philosophical Quarterly. Projekt "Interdisciplinární přístupy k víře" představuje unikátní kombinaci dogmatické, liturgické a etické teologie a klade si za cíl podporovat interdisciplinární výzkum, akademický dialog a mezinárodní spolupráci v teologických otázkách současnosti.	The grant project "Interdisciplinary Approaches to Faith: Dialogues within Christian Theology" encompasses a wide range of topics, integrating dogmatic, liturgical, and ethical theology. The project focuses on several key areas addressing contemporary theological and societal challenges. In the area of dogmatic and liturgical theology (Kopeček, Mikulášek, Svatoň, Žák), researchers will focus on topics related to current events, such as the Synod on Synodality and the 1700th anniversary of the First Ecumenical Council of Nicea. The research will include doctrinal and liturgical developments, ecumenical significance, the concept of the Church, baptismal theology, and methods of theological knowledge. The field of theological ethics (Caha, Martynyuk, Opatrní, Polák) will address current issues in moral theology, such as natural law, virtue ethics, and bioethics. The research will focus on the reception of insights from the Magisterium and individual theologians. The project also includes interdisciplinary approaches that connect different areas of theology, fostering academic dialogue and international collaboration. The results will be presented through monographs, scholarly journal articles, and contributions at international conferences. Planned activities include conference presentations in Cluj, Rome, Dublin, and Ljubljana, as well as research stays in Regensburg and Rome. Key team members include Anastasiia Bondarenko (a doctoral student leading the grant), Petr Dvořák (supporting her research), Andrei Korobov (providing assistance to international presenters during the preparation and implementation of the International Teaching Week in the winter semester of 2025), and Ali Yansori (authoring an English-language scholarly article titled "An Analysis of Desire in Sufism and Christian Mysticism from a Psychoanalytic Perspective"). Professor Vít Husek conducts research in the field of patrology and the ecumenical dialogue between Catholic and Orthodox theologians. He is the organizer of the colloquium "Eschatology," which supports young researchers, particularly from financially weaker institutions (Romania, Ukraine). His work contributes not only to the theoretical understanding of patrology but also to practical dialogue between theological traditions. Martin Cajthaml will use funding for a research trip to the USA in June 2025 (Steubenville, OH), where he will attend the Summer School, Hildebrand Project. The aim of his trip is to publish a scholarly article titled "Moral Motivation between Neo-Aristotelian Virtue Ethics and Material Value Ethics: An Attempt at a Dialogue" in the journal Continental Philosophy Review or American Catholic Philosophical Quarterly. The project "Interdisciplinary Approaches to Faith" represents a unique combination of dogmatic, liturgical, and ethical theology and aims to support interdisciplinary research, academic dialogue, and international collaboration on contemporary theological issues.
41.	IGA_Prf_2025_016	Zelené prostory města: dostupnost, struktury, percepcie	doc. Mgr.	Klapka	Pavel	Ph.D.	Výzkum zelených prostorů měst je předmětem či arénou zájmu mnoha vědních oborů, geografii nevynímáme. Nicméně geografie jako taková dosud zelené prostory měst poněkud opomíjí a nelze nalézt příliš zdrojů, které by roli geografie explicitně diskutovaly. Neznáměno to však, že zelené prostory měst jsou mimo jiné pole geografů. Geografové však spíše jsou součástí multidisciplinárních autorských kolektivů, které publikují mimo geografické časopisy či působí mimo geografická pracoviště. Případně se geografové věnují již specifickým problémům spojeným se zelenými prostory měst (dostupnost, zdraví, spravedlnost, percepcie apod.), které představují spíše výzkumný kontext než objekt. Předkládaný projekt má mimo jiné svým úřadem na roli geografie ve výzkumu zelených prostorů měst za skromný či příspěvek k zaplnění této mezery alespoň v českém kontextu. Z hlediska geografie lze ve výzkumu městské zeleně akcentovat především dvě aspekty: 1) prostorový pohled na městskou zeleň a 2) vztah člověka a jeho prostředí a interakce mezi nimi. Zelené prostory měst, mnohdy pojímané jako ekologické sítě či zelená infrastruktura, mají v současné době velký význam z hlediska kvality života ve městech v nejen v kontextu často uváděné klimatické změny, znečištění ovzduší, vody a půd město či biodiverzity ve městech, ale i v souvislosti se zdravím obyvatelstva, jeho well-beingem, trávením volného času, a dalšími benefity poskytnutými existencí městskou zeleně. Obecně v tomto smyslu hovoříme o ekosystémových službách zelené infrastruktury. Význam zelených prostorů měst je stále více vnímán i samotnými obyvateli měst, což se projevuje v narůstající populáři po městské zeleni a jejích benefitech i v široké šlápe počtu, které různé typy městské zeleně v různých lidech vzbuzují. Zelené prostory měst (často v podobě zelené infrastruktury) jsou obecně chápány a vnímány jako jeden z nezbytných předpokladů pro fungování města (společně s tzv. šedou infrastrukturou: bydlení, plochy produkce a konzumace, doprava a inženýrské sítě), který přispívá k udržitelnosti měst jako prostorových a společenských systémů. I toto velmi stručné představení problematiky zelených prostorů měst ukazuje na její nesmírnou šíři a komplexnost. Z toho důvodu se v rámci navrhovaného projektu zaměříme na dílčí úlohy (viz cíle projektu) a na to, co může do výzkumu zelených prostorů měst přinést geografie a její koncepty, nástroje a techniky.	The research into urban green space is subject or arena of interest to many scientific fields, including geography. Nevertheless, geography as a discipline has been somewhat neglecting the urban green space and there are only a few sources that explicitly discuss the role of geography. However, we do not claim that urban green space is beyond the interest of geographers. But then, they are part of multidisciplinary teams publishing outside geographical journals or geographical institutions. Geographers are also interested in specific issues related to urban green space (accessibility, health, equity, perception, etc.), which represent rather research context that object. This project, besides others, has a modest aim, by emphasizing the role of geography in the research into urban green space, to add to the fulfillment of this gap, at least in the Czech context. From the geography's point of view two issues can be stressed in the research into urban green space: 1) spatial approach to the urban green space, and 2) relationship and interaction between humans and their environment. Urban green space, frequently conceived as ecological network or green infrastructure, has currently great importance for the quality of life in cities, not only in the context of often cited climate change, air, water and soil pollution or biodiversity in cities, but also for the population health, its well-being, leisure and use of green space as such, and other benefits provided to the society by urban green space. In general, we talk about the ecosystem services of green infrastructure. The importance of urban green space is growingly valued by the inhabitants of cities, which is reflected in the increasing demand for urban green space and its benefits, and in a wide spectrum of feelings that various types of urban green space arouse in various individuals. Urban green space (often as green infrastructure) is generally understood and perceived as one of the necessary prerequisites for functioning of a city (together with so called grey infrastructure: housing, areas of production and consumption, transport and municipal engineering), which contributes to the sustainability of cities as spatial and social systems. Even this very short introduction into the urban green space point to the immense width and complexity. Therefore, in this project we will concentrate on partial tasks (see the project's objectives) and on the contribution of geography, its concepts, tools and techniques to the research into urban green space.

42.	IGA_LF_2025_014	Studium patogeneze a možnosti prevence u chorob s imunopatologickým základem XIII	Mgr.	Křupka	Michal	Ph.D.	Projekt bude z větší části navazovat na projekty z minulých let a bude rozdělen na dvě části - část A pracovní skupiny imunomodulace Ústavu imunologie a část B ve spolupráci pracovní skupiny molekulární imunologie Ústavu imunologie a Kliniky plicních nemocí a tuberkulózy. Část A bude zaměřena na následující témata: 1) Imunologická reaktivita pacientů se suspektním postboreliosis syndromem s různými morfoloogickými formami bakterie Borrelia burgdorferi, 2) Etiopatogenetické mechanismy IGA nephropatie na buněčné úrovni a 3) Reverzní vakcinologie a možnosti efektivní formulace vakcín. Část B se bude věnovat následujícím celkům: 1) Patogeneze vybraných plicních a autoimunitních nemocí se zánětlivou a fibrotizující složkou, 2) Patogeneze hematologických malignit a jejich komplikací, 3) Rozvoj komplikací u pacientů s endoprotézou kyčle a kolene a dalšími nemocemi pohybového aparátu a 4) Aloimunitace proti antigenům erytrocytů	The project will largely build on projects from previous years and will be divided into two parts - Part A of the Immunomodulation Working Group of the Institute of Immunology and Part B organized in cooperation of the Molecular Immunology Working Group of the Institute of Immunology and the Department of Pulmonary Diseases and Tuberculosis. Part A will focus on the following topics: 1) Immunological reactivity of patients with suspected postboreliosis syndrome with different morphological forms of the bacterium Borrelia burgdorferi, 2) Etiopathogenetic mechanisms of IGA nephropathy at the cellular level and 3) Reverse vaccinology and the possibilities of effective vaccine formulation. Part B will focus on the following: 1) Pathogenesis of selected lung and autoimmune diseases with an inflammatory and fibrotic component, 2) Pathogenesis of hematological malignancies and their complications, 3) Development of complications in patients with hip and knee endoprosthesis and other diseases of musculoskeletal system and 4) Alloimmunization against erythrocyte antigens.
43.	IGA_FZV_2025_004	Možnosti modulace interního senzomotorického modelu pohybu	doc. PhDr.	Kolářová	Barbora	Ph.D.	Senzomotorický model pohybu se vyvíjí na podkladě integrace zpracovaných senzoričích informací pro tvorbu pohybových strategií relevantních v daném kontextu, například pro zachování stabilizované polohy těla v prostoru. Interní senzomotorický model se v posturální kontrole uplatňuje jako prediktor průběhu pohybu nastávajícího a zpěťňuje proces regulace polohy těžiště těla a je tedy významnou součástí procesu řízení pohybu. Interní senzomotorický model je možné modulovat na podkladě například optokineticých iluzí ve virtuální realitě nebo představa pohybu. Oba tyto přístupy jsou aktuálně využívány jako rehabilitační techniky u pacientů s pohybovými poruchami pro potenciaci mechanismů motorické stability. Otázkou nicméně zůstává, do jaké míry mohou tyto modulace senzomotorických modelů ovlivňovat mechanismy posturální stability, které jsou měřitelné pomocí telemetrických inerciálních senzorů se zabudovanými akcelerometry/gyroskopy a elektromyografickými snímači. Naše předchozí studie prokazují, že představa chůze v poloze stoje moduluje kinematiku těla i svalovou aktivitu. Otázkou je, zda podobný vliv na mechanismy posturální kontroly má i vnímání pohybujiho se prostředím ve virtuální realitě a do jaké míry se liší vliv interního senzomotorického modelu vyzvolaného představou pohybu a senzomotorického modelu modulovaného vjem z virtuální reality.	A sensorimotor model of movement is created by integrating processed sensory information to create movement strategies relevant in a given context, for example to maintain a stable body position in space. The internal sensorimotor model is applied in postural control as a predictor of the upcoming movement and refines the process of regulating the position of the body's centre of gravity and is therefore an important part of the movement control process. The internal sensorimotor model can be modulated on the basis of, for example, optokinetic illusions in virtual reality or motion imagery. Both of these approaches are currently used as rehabilitation techniques in patients with movement disorders to potentiate motor learning mechanisms. However, the question remains to what extent these modulations of sensorimotor models can influence postural stability mechanisms that are measurable by telemetric inertial sensors with embedded accelerometers/gyroscopes and electromyographic sensors. Our previous studies demonstrate that imagining walking in a standing position modulates body kinematics and muscle activity. The question is whether the perception of a moving environment in virtual reality has a similar effect on postural control mechanisms, and to what extent the influence of the internal sensorimotor model induced by the perception of movement and the sensorimotor model modulated by perceptions from virtual reality differ.
44.	IGA_LF_2025_015	Plánovaná a docílená poloha dolních řezáků při použití intermaxilárních tahů II. třídy v terapii fóliovými aparáty Invisalign	MDDr.	Lariš	Peter		Studie se bude zabývat ověření shody mezi řízenými a dosaženou polohou dolních řezáků při použití intermaxilárních tahů II. třídy během terapie fóliovými aparáty Invisalign. Cílem je porovnat výsledky s kontrolní skupinou pacientů, u nichž tyto tahy použity nebyly. Do studie budou zahrnuti pacienti léčení na klinice STOMMA, rozdělení do dvou skupin podle použití tahů. K analýze bude využita metoda překrytí digitálních 3D modelů zubů (formát STL) a měření posunu i sílou řezáků. Studie očekává vyvrácení nebo potvrzení možných nežádoucích účinků intermaxilárních tahů na výsledek terapie.	This study will focus on verifying the agreement between the planned and achieved position of the lower incisors when using Class II intermaxillary elastic during treatment with Invisalign aligners. The goal is to compare the results with a control group of patients who did not use these elastics. Patients treated at the STOMMA clinic will be included in the study, divided into two groups based on the use of elastics. The analysis will employ the overlay method of digital 3D dental models (STL) and the measurement of incisor movement and inclination. The study aims to confirm or refute the potential negative impact of intermaxillary elastics on treatment outcomes.
45.	IGA_FF_2025_016	Přínos zobrazovacích metod pro prevenci, diagnostiku a léčbu vybraných onemocnění	MUDr.	Karhanová	Marta	Ph.D., FEBO	Zobrazovací metody mají v oftalmologii své nezastupitelné místo. Nejenže nám pomáhají zobrazit patologické stavy prostým okem nerozpozatelné, ale pomáhají nám také pochopit patofyziologii některých očních i celkových onemocnění. V rámci naší studie bychom se rádi zaměřili za tři oblasti. První jednotkou je Intraoperativní Floppy Iris Syndrom (IFIS). Jedná se o dobře známou komplikaci, která může nastat při operaci katarakty u pacientů, kteří užívají inhibitory alfa1-adrenergních receptorů pro hyperplazii prostaty (BHP). V důsledku irerverzibilní atrofie duhovky může během operace katarakty dojít k řadě komplikací. Hlavním projevem IFIS je atrofická nestabilita duhovky, která má tendenci „vlást“, dále nelze během operace dostatečně navodit mydriázu a duhovka se usklňuje do rohových níz. Následkem této třídy může dojít až k trvalému poškození duhovky, deformaci zornice s rozvojem světlaplastosti, či prolapsu sklivce do přední komory. V současné době je popsána řada postupů, jak toto riziko předoperace či pooperace snížit. Stále však není známá žádná metoda, jak předkovat, u kterého pacienta k rozvoji IFIS dojde. Jednou ze zkoumaných možností je využití předněsegmentového OCT (optické koherence tomografie), která nám ozřejmí tloušťku duhovky, čímž díky mělo být možno aspoň částečně predikovat riziko peroperace nebo rozvoje IFIS. V této studii navazuje na grantový projekt IGA_LF_2024_029. Další mezioborovou jednotkou je hemodynamicky významná stenóza arteria carotis interna (ACI). Stenóza karotidy neboli zúžení krční tepny může vést ke snížení průtoku krve do mozku a následnému riziku cévní mozkové příhody. Nejčastěji je toto zúžení způsobeno aterosklerózou, tedy ukládáním tukových plátů na vnitřní stěně tepny. Oční struktury jsou zásobeny krví krevními cévy (arteriae ophthalmicae), které vycházejí především z ACI, proto hemodynamicky významná stenóza/okluzie krční tepny může způsobit ischemické změny na sítnici. Oční projevy mohou být tedy často prvotní a lze je využít k diagnostice onemocnění a následně zavedení prevence před vznikem závažných komplikací. Pomocí bezkontaktní a neinvazivní metody OCT jsou získány scany makulární krajiny a terče zrakového nervu. Při hodnocení se zaměříme zejména na centrální retinální tloušťku (CRT), tloušťku choroidy a vrstvu nervových vláken (RNFL). Současné bude doplněna i OCT angiografie (OCT A) makulární krajiny, která nám umožňuje zobrazení sítnicového i choroidálního cévního řečiště s velmi vysokým rozlišením bez použití kontrastní látky. Zde se při analýze zaměříme na foveolární avaskulární zónu. Vyšetření je prováděno pomocí přístroje Spectralis SD-OCT (Heidelberg - Engineering; Heidelberg, Germany) a může nám ukázat preklinické změny v cévním řečišti u pacientů s onemocněním krčních tepen. Využití retinální oxymetrie u pacientů s endokrinní orbitopatií je posledním zaměřením našeho výzkumu. Jde o neinvazivní bezkontaktní vyšetření, které po navození arteficiální mydriázy vytvoří fotografii očního pozadí s vyzobrazením saturace arterií a žil. K tomuto vyšetření používáme moderní přístroj Oxymap. Jde opět o neinvazivní bezkontaktní vyšetření, které po navození arteficiální mydriázy vytvoří fotografii očního pozadí s vyzobrazením saturace arterií a žil. Cílem je zjistit změny saturace na sítnici u pacientů s různě pokročilou endokrinní orbitopatií.	Imaging methods have an irreplaceable place in ophthalmology. Not only do they help us visualize pathological conditions unrecognizable to the naked eye, but they also help us understand the pathophysiology of some eye and general diseases. As part of our study, we would like to focus on three areas. The first entity is the Intraoperative Floppy Iris Syndrome (IFIS). This is a well-known complication that can occur during cataract surgery in patients taking alpha1-adrenergic receptor inhibitors for prostatic hyperplasia (BHP). A number of complications can occur during cataract surgery as a result of irreversible iris atrophy. The main manifestation of IFIS is an atrophic, unstable iris that tends to "flutter"; furthermore, mydriasis cannot be adequately induced during surgery and the iris shrinks into corneal incisions. This triad may result in permanent iris damage, pupillary deformation with development of photophobia, or prolapse of the vitreous into the anterior chamber. Currently, a number of procedures have been described to reduce this risk preoperatively or postoperatively. However, there is still no known method to predict which patient will develop IFIS. One of the possibilities being investigated is the use of pre-segment OCT (optical coherence tomography), which gives us an idea of the iris thickness, which should allow us to predict, at least partially, the risk of peroperative development of IFIS. This study is a continuation of the grant project IGA_LF_2024_029. Another interdisciplinary entity is hemodynamically significant stenosis of the arteria carotis interna (ACI). Carotid stenosis, or narrowing of the carotid artery, can lead to decreased blood flow to the brain and subsequent risk of stroke. Most commonly, this narrowing is caused by atherosclerosis, the deposition of fatty plaques on the inner wall of the artery. The ocular structures are supplied by blood vessels (arteriae ophthalmicae) that originate mainly from the ACI, therefore haemodynamically significant stenosis/occlusion of the carotid artery can cause ischaemic changes in the retina. Thus, ocular manifestations can be found in initial and can be used to diagnose the disease and subsequently establish prevention before the development of serious complications. Using a non-contact and non-invasive OCT method, scans of the macular landscape and optic nerve target are obtained. The evaluation focuses mainly on central retinal thickness (CRT), choroidal thickness and nerve fiber layer (RNFL). At the same time, OCT angiography (OCT A) of the macular landscape will be added, which allows us to image the retinal and choroidal vasculature with very high resolution without the use of contrast media. Here, we will focus on the foveolar avascular zone in our analysis. The examination is performed using the Spectralis SD-OCT (Heidelberg - Engineering; Heidelberg, Germany) and can show us preclinical changes in the vasculature in patients with carotid artery disease. The use of retinal oximetry in patients with endocrine orbitopathy is the latest focus of our research. It is a non-invasive, non-contact examination which, after inducing artificial mydriasis, produces a photograph of the ocular background showing saturation of arteries and veins. We use a modern Oxymap device for this examination. It is again a non-invasive non-contact examination, which after inducing arteficial mydriasis produces a photograph of the background of the eye with a picture of the saturation of arteries and veins. The aim is to detect changes in retinal saturation in patients with variously advanced endocrine orbitopathy.
46.	IGA_FF_2025_006	Postoje, politika a práva: Komparativní studie v globálním kontextu	PhDr.	Workman	Romana		Tento interdisciplinární projekt propojuje výzkumy zaměřené na politické postoje, ideologické vzorce, lidská práva a volební chování v rozličných politických a společenských kontextech. Klade důraz na komparativní analýzu, která mimo jiné zkoumá rozdíly mezi postkonfliktními a stabilními demokratickými systémy, ideologické přírůdkování politických aktérů v rámci Evropského parlamentu, vnímání a implementaci lidských práv v rozvoje politice Evropské unie a dopady jazykové inkluze na volební účast menšin ve Spojených státech. První ze čtyř parciálních pilířů projektů zkoumá politické postoje municipálních zastupitelů v postkonfliktních a stabilních společnostech a analyzuje jejich odlišnosti v širším historickém a politickém kontextu. Druhý pilíř projektu se v rámci evropské politiky zaměřuje na ideologické seskupování politických frakcí v Evropském parlamentu a vliv sílící polarizace na národní i mezinárodní úrovni. Reflexe lidských práv, která se soustředí na rozvojovou politiku EU, zejména na způsob, jakým jsou ekonomické, sociální a kulturní práva chápána a operacionalizována v rámci rozvoje pomoci, je předmětem třetího pilíře projektu. Poslední pilíř pak zkoumá americký kontext, tedy jak jazyková inkluze prostřednictvím dvojjazyčných volebních materiálů ovlivňuje volební chování a účast menšinových skupin. Tento výzkumný soubor propojuje různé přístupy k analýze politických a společenských fenoménů, s cílem nabídnout akademický vhled na již zkoumaná a nová témata. Jeho cílem je tak vědecké bádání obohatit či rozšířit o nové skutečnosti.	This interdisciplinary project connects research focused on political attitudes, ideological patterns, human rights, and electoral behaviour across diverse political and social contexts. It emphasizes comparative analysis, exploring differences between post-conflict and stable democratic systems, ideological alignment of political actors within the European Parliament, the perception and implementation of human rights in the European Union's development policy, and the impact of linguistic inclusion on minority voter turnout in the United States. The first pillar of the project examines the political attitudes of municipal representatives in post-conflict and stable societies, analysing their differences within a broader historical and political context. The second pillar of the project focuses on European politics, investigating the ideological alignment of political groups in the European Parliament and the influence of increasing polarization at national and international levels. The third pillar reflects on human rights within the EU's development policy, particularly the ways in which economic, social, and cultural rights are understood and operationalized in development assistance. The final pillar addresses the U.S. context, studying how linguistic inclusion through bilingual voting materials impacts electoral behaviour and participation among minority groups. This research ensemble integrates diverse approaches to the analysis of political and social phenomena, aiming to provide both academic insight into established and emerging topics and to enrich or expand scholarly understanding with new findings.

47.	IGA_FF_2025_007	Evropská starostové: Komparativní studie role, výzvy a postojů v kandidátských členských zemích EU	Mgr.	Kasum	Damir	Na rozdíl od tzv. velké či národní politiky, lokální politika přímo ovlivňuje každodenní život obyvatel. Občany zvolení lokální představitelé rozhodují o věcech, které přímo ovlivňují kvalitu života občanů. Die pravomoci v jednotlivých zemích se to týká zásobování vodou, odvádění odpadních vod, nakládání s odpady, péči o veřejné prostranství a řadu dalších. Má bezprostřední dopad na život obyvatele, je blízký občanům (často jim umožňuje přímo ovlivňovat rozhodování a podíl se na ni) a zároveň je rychlá a flexibilní, jelikož lokální orgány mohou rychle reagovat na specifické potřeby komunity, protože jsou méně zatížené administrativou a složitými strukturami jako národní vláda. Klíčovou rolí v lokální politice hrají starostové, kteří jsou vedoucí postavou místní samosprávy, tedy každé municipality (obec či města). Řídí chod města, schvalují na místní úrovni plány a zajišťují koordinaci mezi různými odděleními. Jsou zástupci komunity, která je zvolila, ať již přímo ve volbách či prostřednictvím svých zvolených zástupců. Tím nesou odpovědnost za to, že budou hájit jejich zájmy. Starostové jsou zároveň v spojení mezi občany a vyššími úrovněmi státní správy. Mimo jiné se podílejí na úsilí o získání financování a podpory projektů, které jsou pro jejich komunitu důležité. Existuje však i neformální role starostů, kdy se na ně často obrací občané s konkrétními problémy nebo podněty. Lokální politika, a především starostové jako zásadní aktéři této politiky jsou klíčoví pro zajištění toho, že život v municipalitě (obci nebo městě) bude odpovídat potřebám obyvatele. Starostové jsou mostem mezi každodenními problémy lidí a jejich řešeními. Jaké aspekty však považují starostové za zásadní při výkonu svého mandátu a jaké postoje k současným společenským otázkám zastávají? Cílem projektu je odpovědět na tuto otázku a zároveň provést komparativní studii starostů z kandidátských zemí usilujících o vstup do Evropské unie (EU) a starostů z členských států. Výsledky výzkumu nabídnou nejen srovnávací pohled na lokální politiku a roli starostů, ale také pomohou odhalit případné rozdíly v postojích mezi starosty v kandidátských a členských zemích EU.	Unlike so-called high or national politics, local politics directly impacts the daily lives of citizens. Locally elected representatives make decisions on matters that significantly influence the quality of life of their constituents. Depending on the scope of authority in each country, these include water supply, wastewater management, waste disposal, public space maintenance, and a range of other issues. Local politics has an immediate effect on residents' lives, is closely connected to citizens (often allowing them to directly influence decision-making and participate in it), and is fast and flexible, as local authorities can respond more quickly to the specific needs of their communities. They are less burdened by bureaucracy and the complex structures typical of national governments. Mayors play a key role in local politics, serving as the leading figures of local governance in every municipality (village, town, or city). They oversee the functioning of the municipality, ensure the implementation of local plans, and coordinate the activities of various departments. Mayors are representatives of the community that elected them, whether directly in elections or through elected councillors. This means they bear the responsibility of advocating for the interests of their constituents. Mayors also act as intermediaries between citizens and higher levels of government. Among other tasks, they work to secure funding and support for projects critical to their communities. Moreover, mayors often take on informal roles, as citizens frequently approach them with specific issues or suggestions. Local politics, and mayors as its key actors, are crucial for ensuring that life in municipalities (villages or cities) aligns with the needs of residents. Mayors serve as a bridge between the everyday challenges of citizens and their solutions. But what do mayors consider essential in fulfilling their mandates, and what are their attitudes toward current societal issues? The aim of this project is to answer these research questions and conduct a comparative analysis of the attitudes of mayors from candidate countries aspiring to join the European Union (EU) and those from EU member states. The findings will provide not only a comparative perspective on local politics and the role of mayors but also insight into any existing differences in the attitudes of mayors in candidate and member countries of the EU.	
48.	IGA_PrF_2025_017	Ekologické procesy v terestrických a vodních ekosystémech	prof. MVDr.	Tkadlec	Emil	CSc.	V předloženém projektu navrhujeme studium 9 dílčích ekologických procesů na různých organizačních úrovních v terestrických a akvatických ekosystémech. Na úrovni jedince a druhu (1) bude pokračovat objasňování taxonomické problematiky a rozšíření rodu <i>Curculigo</i> na Borneu a (2) kontrolyhele Alchemilla v Krkonoších. (3) modelování rozšíření jasoňů v ČR a (4) výzkum strachu z predátorů a stejnoúrovň. Na úrovni populace budou studovány populační dynamiky (5) urbánních obojživelníků a (6) eróných hnízdačů v zemědělské krajině. Na úrovni společnosti bude studován (7) vliv křovin a způsobu zemědělského hospodaření na společenstva půdních bezobratlých, (8) odpovídá epigeeických bezobratlých na snahu o ochranu biodiverzity a (9) diverzita a životní cyklus u komárů žijících v Litovelském Pomoraví v laboratorních i přírodních podmínkách.	In the presented project, we propose the study of 9 partial ecological processes at different organizational levels in terrestrial and aquatic ecosystems. At the individual and species level, (1) clarification of taxonomic issues and the distribution of the genus <i>Curculigo</i> in Borneo and (2) the Alchemilla contryehela in the Giant Mountains, (3) modeling of the distribution of ash trees in the Czech Republic, and (4) research on predator fear in isopods will continue. At the population level, the population dynamics of (5) urban amphibians and (6) small rodents in agricultural landscapes will be studied. At the level of communities, (7) the influence of scrubland and agricultural management on soil invertebrate communities, (8) the response of epigeic invertebrates to efforts to protect biodiversity, and (9) the diversity and life cycle of mosquitoes living in Litovelské Pomerania in both laboratory and natural conditions will be studied.
49.	IGA_FZV_2025_005	Vliv deprese na vztah mezi postojem ke stárnutí a vnímanou důstojností u hospitalizovaných seniorů	doc. PhDr. Mgr.	Kisvetrová	Helena	Ph.D.	Globální výzvu posledních desetiletí je stárnutí populace. Kampaň Organizace spojených národů „Dekáda zdravého stárnutí (2021-2030)“ proto prosazuje komplexní a integrovaný přístup k péči o zdraví a pohodu geriatrické populace (UN, 2020). Pro naplnění tohoto přístupu je potřeba zkoumat pomocí validních nástrojů, jak starší osoby vnímají svoji důstojnost a své vlastní stárnutí a stáří. Důstojnost je multidimenzionální konstrukt zahrnující vnímání, znalosti a emoce související s kompetencí nebo respektem. Během hospitalizace může vnímání důstojnosti seniorů ovlivňovat mimo jiných faktorů i deprese nebo negativní postoje ke stárnutí. Depresi nelze považovat za projev přirozeného procesu stárnutí, ale představuje významný zdravotní problém ve stáří. Je spojena s vyšším rizikem onemocnění, snížením fyzických a kognitivních schopností, zhoršením sociálního fungování, negativnějším postojem ke stárnutí a zhoršením vnímání osobní důstojnosti. Cílem projektu je zjistit roli deprese na vztah mezi vnímáním důstojnosti a postojem ke stárnutí u hospitalizovaných seniorů. Děti cíle se zaměřt na: 1/ vliv vybraných sociodemografických a klinických faktorů (věk, pohlaví, vzdělání, sociální situace, délka hospitalizace, soběstačnost, kognice, deprese) na vnímání důstojnosti a postoje ke stárnutí hospitalizovaných seniorů; 2/ genderové rozdíly v mediálním efektu deprese na vztah mezi vnímáním důstojnosti a postojem ke stárnutí u hospitalizovaných seniorů. Výzkumy budou také tvořit min. 360 hospitalizovaných seniorů (FN Olomouc). Pro získání dat bude použita kvantitativní výzkumná metoda, průřezová studie s dotazníkovým šetřením, které bude zahrnovat české verze dotazníků hodnotících důstojnost (PDI-CZ), postoje ke stárnutí (WHO AAG), depresi (GDS-15), soběstačnost (BI), kognici (BI) a základní socio-demografické charakteristiky. Pro zpracování dat bude použita popisná statistika, korelace a modelování pomocí strukturálních rovnic (SEM).	The global challenge of recent decades has been the ageing of the population. The United Nations Decade for Healthy Ageing (2021-2030) therefore advocates a comprehensive and integrated approach to the health and well-being of the geriatric population (UN, 2020). In order to fulfil this approach, it is necessary to explore, using validated tools, how older people perceive their dignity and their own ageing and old age. Dignity is a multidimensional construct that includes perceptions, knowledge and feelings related to competence or respect. During hospitalisation, depression or negative attitudes towards ageing, among other factors, may influence older people's perceptions of dignity. Depression cannot be considered a manifestation of the natural ageing process, but it is a significant health problem in old age. It is associated with an increased risk of disease, reduced physical and cognitive abilities, impaired social functioning, more negative attitudes towards ageing and a deterioration in perceptions of personal dignity. The aim of this project is to investigate the role of depression in the relationship between perceptions of dignity and attitudes towards ageing in hospitalised older adults. The sub-objectives will focus on 1/ the effect of selected socio-demographic and clinical factors (age, gender, education, social situation, length of hospital stay, self-sufficiency, cognition, depression) on the perception of dignity and attitudes towards ageing in hospitalised older people; 2/ gender differences in the mediating effect of depression on the relationship between perceptions of dignity and attitudes towards ageing in hospitalised older people. The research population will consist of at least 360 hospitalised elderly people (FN Olomouc). A quantitative research method, a cross-sectional questionnaire survey, will be used to obtain data, which will include Czech versions of questionnaires assessing dignity (PDI-CZ), attitudes towards ageing (WHO AAG), depression (GDS-15), self-sufficiency (BI), cognition (BI) and basic socio-demographic characteristics. Descriptive statistics, correlations and structural equation modelling (SEM) will be used to process the data.
50.	IGA_LF_2025_017	Neurozánět, neurodegenerace a proteiнопатie: molekulární, buněčné a klinické aspekty	prof. MUDr.	Mensiková	Kateřina	Ph.D.	Zánět a degenerace nervového systému jsou dva patologické procesy spojené v patogenezí jak neurodegenerativních proteiнопатii, tak roztroušené sklerózy. Neurodegenerativní proteiнопатie jsou charakterizovány intra- nebo extracelulární akumulací abnormálních (nebo patologických) proteinů v centrálním nervovém systému; tyto proteiny se zde ukládají jako agregáty tzv. β-skládaných bílků. V současnosti prakticky neexistuje kauzální nebo modifikační léčba většiny neurodegenerativních onemocnění, jež jsou způsobeny neurotoxi u proteiнопатii. Mechanismy, které vedou k agregaci patologických proteinů a které spojují proteiнопатii s rozvojem neurodegenerace, nejsou stále dostatečně objasněny. Velká pozornost je v současnosti věnována i studiu role zánětu v iniciaci neurodegenerativního procesu. Dokonalější porozumění těmto mechanismům a vzájemným vztahům mezi zánětem nervové soustavy, agregací proteinů a neurodegenerací u různých typů buněk a celulárních modelů je nezbytné pro pochopení celého procesu neurodegenerace a pro vývoj létek sloužících jako potenciální léčiva. Roztroušená skleróza je chronické, primárně autoimunitní onemocnění centrálního nervového systému charakterizované zánětlivými a neurodegenerativními procesy, které se odrážejí ve sru v a mozkomíšním moku. Mechanismy přechodu onemocnění z demyelinizační fáze do fáze neurodegenerativní nebyly dosud objasněny a jsou předmětem probíhajícího výzkumu. Dosud nebyl identifikován žádný marker, který by byl odrazem této konverze onemocnění. Porozumění těmto mechanismům a identifikace vhodných biomarkerů je důležité pro správné určení stadia onemocnění, jako nezbytného východiska pro výběr vhodné terapie a stanovení prognózy. Hlavními součástmi projektu budou výzkumné oblasti zaměřené na zpřesnění diferenciální diagnostiky neurodegenerativních proteiнопатii, studium role zánětu u patofyziologii neurodegenerace a pochopení mechanismu konverze roztroušené sklerózy z demyelinizační fáze do fáze neurodegenerativní. Projekt bude konkrétně zaměřen na následující výzkumné témata: diferenciální diagnostika synucleiнопатii a tauopatii za použití metody RT-QuIC, periferní manifestace neurodegenerativních proteiнопатii a použití kožní biopsie v jejich diferenciální diagnostice, využití likvorových markerů v diagnóze amyotroffické laterální sklerózy, nástroje kognitivního screeningu k časné detekci kognitivní deteriorace, přítomnost vícečetné sklerózy u neurodegenerativních onemocnění, role zánětu nervové soustavy v degenerativní fázi roztroušené sklerózy a role mikroglie a astrocytů v genezi zánětu nervové soustavy a následném neurodegenerativním procesu.	Inflammation and degeneration of the nervous system are two pathological processes involved in the pathogenesis of both neurodegenerative proteiнопathies and multiple sclerosis. Neurodegenerative proteiнопathies are characterized by intra- or extracellular protein accumulation in the central nervous system as β-sheet rich aggregates. There are currently no cures or disease-modifying therapies for most neurodegenerative disorders caused by proteiнопathies. The mechanisms leading to protein aggregation, and subsequent link of proteiнопathy to neurodegeneration downstream are not fully understood. Therefore, a better understanding of these mechanisms and the relationship between protein aggregation and neurodegeneration in different cell types and model systems is imperative for our understanding of neurodegenerative disorders and the development of novel therapeutics. Multiple sclerosis is a chronic, primarily autoimmune disease of the central nervous system characterized by inflammatory and neurodegenerative processes that are reflected in serum and cerebrospinal fluid. The mechanisms of the transition of the disease from the demyelinating process to the neurodegenerative process have not yet been clarified and are the subject of ongoing research. No biomarker has yet been identified to reflect this disease conversion. Understanding these mechanisms and identifying suitable biomarkers is important for correct staging of the disease, which is essential for selecting appropriate therapy and determining prognosis. The main components of the project will be research plans that will investigate the possibility of refining the differential diagnosis of neurodegenerative proteiнопathies, the role of inflammation in the pathophysiology of neurodegeneration and the mechanisms of conversion of multiple sclerosis from the demyelinating phase to the neurodegenerative phase. The project will specifically focus on the following topics: differential diagnosis of synucleiнопathies and tauopathies using the RT-QuIC method, peripheral manifestations of neurodegenerative proteiнопathies and the use of skin biopsy in their differential diagnosis, the use of cerebrospinal fluid biomarkers in the diagnosis of amyotrophic lateral sclerosis, brief cognitive screening instruments for early detection of cognitive impairment, multiple pathologies in neurodegeneration, the role of inflammation of the nervous system in the degenerative phase of multiple sclerosis and the role of microglia and of astrocytes in genesis of inflammation of the nervous system and the subsequent neurodegenerative process.
51.	IGA_PrF_2025_018	Teorie a algoritmy pro zpracování informací	RNDr.	Trněčka	Martin	Ph.D.	Výzkum v oblasti, které projekt zahrnuje, bude zaměřen na následující témata: metody analýzy relačních dat, algoritmy pro analýzu relačních dat, fuzzy logika, programovací jazyky, verifikační problémy a řízení diskrečních systémů.	The research in the areas of the project will focus on the following topics: methods of relational data analysis, algorithms for relational data analysis, fuzzy logic, programming languages, verification problems and control of discrete systems.
52.	IGA_FTK_2025_001	Hodnocení posturální stability při dopadech u krasobruslařek v kategorii nováčky starší dívky a žačky	Mgr.	Křizánová	Jana		Projekt se zaměřuje na hodnocení posturální stability při dopadech u krasobruslařek v kategoriích nováček starší dívky a žačky. Posturální stabilita představuje klíčový faktor nejen pro zlepšení sportovního výkonu, ale také pro prevenci zranění, která jsou u krasobruslařek často spojena právě s dopady po skocích. Cílem projektu je posoudit vztah mezi úrovní posturální stability a výkonností krasobruslařek a porovnat stabilitu mezi dopadovou a nedopadovou konkétnicí. Projekt je plánovaný jako průřezová studie zahrnující dvě části: 1. Posouzení vztahu mezi posturální stabilitou po dopadu a výkonností; 2. Porovnání posturální stability po dopadu mezi dopadovou a nedopadovou konkétnicí. Studie využije silovou plošinu k měření biomechanických parametrů, jako jsou velikost reakční síly podložky, doba stabilizace a posturální výchylky po dopadu. Výzkum proběhne na vzorku 46 krasobruslařek ve věku 7-11let a 12-15let během přípravného období sezóny 2025/2026. Kritéria pro zřazení účastnic zahrnují pravidelnou účast v soutěžích Pohár ČKS, absence zranění v posledních třech měsících a písemný souhlas zákonného zástupce. Projekt má potenciál přinést nové poznatky o vztahu mezi posturální stabilitou po dopadu a výkonností u krasobruslařek. Očekávané výsledky mohou podpořit optimalizaci tréninkových programů, zvýšení výkonnosti a snížení rizika zranění u krasobruslařek.	The project focuses on evaluating postural stability during landings in figure skaters in the categories of novel older girls and advance novices. Postural stability is a key factor not only for improving athletic performance but also for injury prevention, as injuries in figure skating are often associated with landings after jumps. The aim of the project is to assess the relationship between the level of postural stability and the performance of figure skaters and to compare stability between the landing and non-landing limbs. The project is designed as a cross-sectional study comprising two parts: 1. Assessment of the relationship between postural stability after landing and performance; 2. Comparison of postural stability after landing between the landing and non-landing limbs. The study will utilize a force platform to measure biomechanical parameters such as ground reaction forces, stabilization time, and postural deviations after landing. The research will be conducted on a sample of 46 figure skaters aged 7-8 years and 12-15 years during the preparatory period of the 2025/2026 season. Inclusion criteria for participants include regular participation in the Czech Figure Skating Cup competitions, absence of injuries in the past three months, and written consent from a legal guardian. The project has the potential to provide new insights into the relationship between postural stability after landing and performance in figure skating. The expected outcomes may support the optimization of training programs, enhance performance, and reduce the risk of injuries among figure skaters.

53.	IGA_FTK_2025_002	Hodnocení svalové síly Hlezenného a subtalárního kloubu u hráčů fotbalu v různých věkových kategoriích	Mgr.	Musialová	Lucie	Se zvyšujícími se nároky na výkon v ženském fotbalu vzrůstá riziko vzniku zranění, které negativně ovlivňuje zdraví i rozvoj hráček. Ve fotbale dominují zranění na dolní končetině, převážně poranění v oblasti kolenního a hlezenného kloubu. Ačkoliv se běžně setkáváme s výzkumy na téma kolenního kloubu, zranění hlezenného kloubu se zdá být ještě častějším případem. Nejohroženější je hlezno v laterálně-medialním směru, kdy je významně ohrožen zejména talofibulární vaz. Mechanismu zranění, tedy nejčastěji výrazné inverzi, by mohla zabránit silná svalová obklopující hlezenní a subtalární kloub a zajišťující pohyby v anteroposteriorním a mediolaterálním směru. Znalost sily svalů hlezenného a subtalárního kloubu u fotbalistek různého věku by mohla přispět k tvorbě preventivních programů, a to se zaměřením na jednotlivé věkové kategorie. Hlavním cílem projektu je hodnocení rozdílů u úrovni svalové síly svalů hlezenného a subtalárního kloubu u hráček fotbalu v různých věkových kategoriích. Výzkum se zúčastní 27 hráček fotbalu na subelitní úrovni ve věku od 15 let a budou rozděleny do tří kategorií (15 až 17 let, 18 až 20 let a 20 let a starší). Měření bude provedeno pomocí isokinetického dynamometru IsoMed 2000 na obou končetinách v pohybech dorsální a plantární flexe a inverze a evertze.	With increasing demands on performance in women's football, the risk of injuries that negatively impact players' health and development is rising. In football, lower limb injuries are predominant, particularly those involving the knee and ankle joints. While research on knee injuries is commonly available, ankle injuries appear to be even more frequent. The ankle is most vulnerable in the lateral-medial direction, with the talofibular ligament being particularly at risk. Injury mechanisms, most often severe inversion, could potentially be prevented by the strength of the muscles surrounding the ankle and subtalar joints, which ensure movements in the anteroposterior and mediolateral directions. Understanding the muscle strength of the ankle and subtalar joints in female football players across different age groups could contribute to the development of prevention programs tailored to specific age categories. The main aim of this project is to assess the differences in muscle strength levels of the ankle and subtalar joints in female football players from various age categories. The study will involve 27 sub-elite female football players aged 15 and above, divided into three categories (15-17 years, 18-20 years, and 20 years and older). Measurements will be conducted using the IsoMed 2000 isokinetic dynamometer on both limbs during movements of dorsal and plantar flexion, as well as inversion and eversion.	
54.	IGA_FTK_2025_003	Ověření suplementace molekulárním vodikem na zvýšení účinnosti zdravého pobytu u adolescentů s nadváhou a obezitou	Mgr.	Supíková	Darja	Nadváha a obezita představují jedny z nejzávažnějších zdravotních výzev současnosti, zejména u dětí a adolescentů, u nichž prevalence alarmujícím tempem narůstá. Jednou ze standardních možností v boji proti nadváze a obezitě u adolescentů je absolvování ozdravného pobytu, který kombinuje redukci diety (RD) a pohybovou aktivitu (PA). Přestože kombinace RD a PA představuje standardní přístup k intervencím v oblasti nadváhy a obezity, hledají se inovativní způsoby, jak dále zvýšit jejich účinnost prostřednictvím různých forem suplementace. Mezi zkoumané suplementy patří například karnitin, kofein, semaglutin, polyfenoly, vitamín D či omega-3 nenasycené mastné kyseliny. Jedním z dalších potenciálně účinných suplementů se jeví molekulární vodik (H ₂). Jako selektivní antioxidant snižuje oxidativní stres a zánětlivé procesy spojené s ukládáním tuků, zlepšuje funkci mitochondrií, podporuje využití tuků jako energetického zdroje a reguluje lipidový metabolismus. Kromě metabolických účinků má H ₂ únavu snižující efekt, což může pomoci zvýšit PA, a tím přímo podpořit redukci tělesné hmotnosti. Hlavním cílem je ověřit, zda suplementace H ₂ zvyšuje účinnost ozdravného pobytu u adolescentů s nadváhou a obezitou. Bude se jednat o randomizovanou, dvojitě zaslepenou, paralelně uspořádanou studii. Do studie budou zapojeni adolescenti postupující ozdravným pobyt pro snížení nadváhy a obezity v lázních. Každou po dobu 4 týdnů. Celkový plánovaný počet účastníků zapojených do studie je 60. Účastníci budou dále randomizovaně rozděleni do 2 skupin po 30 osobách – skupina užívající H ₂ v podobě hydrogenného vody (HRW) a skupina s placeboem. V rámci předchozí fáze projektu se výzkum zúčastnilo 19 osob. Tento projekt se zaměřuje na doplnění zbývajících počtu účastníků. V průběhu pobytu budou mít účastníci za úkol dodržovat předepsanou intervenci RD a PA, včetně suplementace H ₂ formou 1,5 L HRW (či placebo) denně. Týden před zahájením intervence budou účastníci monitorováni svoji současností PA, spánkem a sedavé chování pomocí akcelerometru. Následně podstoupí během dvou dní vstupní a za 4 týdny i výstupní diagnostiku, včetně standardizovaného odběru krve. Kromě dodržování předepsané intervence absolvují 3 průběžné diagnostiky, které se uskuteční vždy ve stejné den a denní dobu každého týdne. Po celou dobu studie budou monitorováni PA, spánek, sedavé chování. Šest týdnů po ukončení pobytu proběhne opětovná diagnostika. Bude se jednat o identickou sestavu vyšetření jako u vstupní a výstupní diagnostiky, s výjimkou odběru krve. Její součástí bude také 7denní měření PA, spánku a sedavého chování.	Overweight and obesity represent some of the most significant health challenges of today, particularly among children and adolescents, where prevalence is alarmingly on the rise. One standard approach in combating overweight and obesity in adolescents is participating in a weight loss camp that combines a reduction diet (RD) with physical activity (PA). Although the combination of RD and PA is a standard intervention approach for addressing overweight and obesity, innovative ways are being explored to further enhance its effectiveness through various forms of supplementation. Among the supplements studied are carnitine, caffeine, semaglutin, polyphenols, vitamin D, and omega-3 polyunsaturated fatty acids. One additional potentially effective supplement is molecular hydrogen (H ₂). As a selective antioxidant, H ₂ reduces oxidative stress and inflammatory processes associated with fat storage, improves mitochondrial function, promotes fat utilization as an energy source, and regulates lipid metabolism. Beyond its metabolic effects, H ₂ has a fatigue-reducing impact, which may help increase PA, thereby directly supporting weight loss. The primary goal is to verify whether H ₂ supplementation enhances the effectiveness of a weight loss camp for adolescents with overweight and obesity. The study will be a randomized, double-blind, placebo-controlled, parallel-design trial. Adolescents undergoing a four-week weight loss camp at Bludov Spa will participate. The total planned number of participants is 60. Participants will be randomly divided into two groups of 30 individuals – one group receiving H ₂ in the form of hydrogen-rich water (HRW) and the other receiving a placebo. During a preliminary phase of the project, 19 participants were included. This project aims to recruit the remaining participants. During the camp, participants will follow a prescribed intervention of RD and PA, including H ₂ supplementation in the form of 1.5 L of HRW (or placebo) daily. A week before the intervention, participants will monitor their current PA, sleep, and sedentary behavior using an accelerometer. Subsequently, they will undergo two days of baseline diagnostics, followed by final diagnostics after four weeks, including standardized blood sampling. In addition to adhering to the prescribed intervention, participants will complete three interim diagnostics, conducted on the same day and at the same time each week. Throughout the study, their PA, sleep, sedentary behavior will be monitored. Six weeks after completing the weight loss camp, participants will undergo follow-up diagnostics. This will involve an identical set of examinations as those conducted during the initial and final diagnostics, except for blood sampling. The follow-up will also include a seven-day monitoring of PA, sleep, and sedentary behavior.	
55.	IGA_Pf_2025_019	Rostlinní fytohormony a jejich mechanismy účinku	prof. Ing.	Strnad	Miroslav	CSC, DSc.	Projekt je zaměřen na rostlinné fytohormony a další signální molekuly, na jejich vztahy mezi strukturou a aktivitou, na molekulární a buněčné mechanismy účinku, na metody jejich analýzy i na aplikace v různých biotechnologických oblastech. Plánovaný výzkum má následující cíle: (i) vyvoj nových fytohormonů, biostimulantů a biomolekul s cílem vyvinout nové fytohormony a jejich značené analogy pro základní výzkum, ale i pro biotechnologické a zemědělské aplikace; (ii) identifikace přirozených fytohormonů a jejich molekulárního účinku, biosyntézy a degradace; (iii) vyvoj bioanalytických nástrojů pro analýzu fytohormonů a jejich výstupní analýzu a (iv) studium jejich účinku ve fyziologických procesech rostlin, zejména vztah hormonů a světla, fytohormonů a stresových reakcí a úlohy fytohormonů v interakci rostlin-patogen/hmyz.	The project focuses on plant phytohormones and other signalling molecules, their structure-activity relationships, molecular and cellular mechanisms of action, methods of their analysis and applications in various biotechnological areas. The planned research has the following objectives: (i) development of new phytohormones, biostimulants and biomolecules with the aim of developing new phytohormones and their labelled analogues for basic research, but also for biotechnological and agricultural applications; (ii) identification of natural phytohormones and their molecular targets, study of their biosynthesis and degradation, (iii) development of bioanalytical tools for phytohormone analysis and its use for monitoring their endogenous levels and (iv) study of their role in plant physiological processes, in particular the relationship between hormones and light, phytohormones and stress responses and the role of phytohormones in plant-pathogen/insect interactions.
56.	IGA_Pf_2025_004	Vizuální obraz jako prostředek pro rozvoj edukace, imaginace a poznání	Mgr.	Kadlec	David	Plánovaný výzkumný projekt navazuje na aktuální výzkumné aktivity řešitelů a je zaměřený na vizuální obraz jako nástroj pro rozvoj edukace, imaginace a poznání a související aktuální trendy a přístupy uplatňované ve výtvarné výchově v prostředí formálního vzdělávání a v rámci zprostředkování výtvarného umění v muzeích a galeriích. Těžším výzkumem bude analýza vizuálního obrazu nejen v jeho tradičním pojetí, kdy jej nahlížíme jako jednu z historických forem zobrazování předmětného a bezpředmětného světa, ale také v kontextu umění nových médií, současných imerzivních technologií, generativních nástrojů umělé inteligence a sociálních sítí. Sledována tak bude široce pojmaná vizuální kultura hypermoderního světa a její vliv na rozvoj tvořivosti a lidské imaginace, na kritické posouzení modernity a tradice v kontextu výtvarné výchovy, na ustavování vlastních hodnotových rámců a identit prostřednictvím výtvarné tvorby a recepce umění. Cílem výzkumu bude analyzovat stav v dané oblasti jednak v České republice a jednak v zahraničí, kdy budeme rozvíjet spolupráci se zahraničními i tuzemskými pracovišti a organizacemi, které se zaměřují na sledování současných trendů ve výtvarné výchově i v galerijní edukaci. Výsledky výzkumu budou prezentovány na tuzemských a zahraničních odborných setkáních a konferencích a budou zpracovány do odborné monografie, jež bude publikována v anglickém jazyce. Řešitelé plánovaného projektu se tak zapojí do aktuální diskuse na dané téma, přispějí k větší spolupráci českých pedagogů nejen výtvarné výchovy a muzejních edukátorů i na světové úrovni a zvýší povědomí o oborovém poznání České republiky v zahraničí.	This research project builds upon the ongoing work of the researchers and investigates the visual image as a tool for the development of education, imagination, and knowledge. It explores current trends and approaches in art education, both in formal educational settings and in gallery education within art museums and galleries. The focus of the study will be the analysis of the visual image, not only in its traditional role as a historical form of representing the material and non-material worlds, but also within the context of new media art, contemporary immersive technologies, generative artificial intelligence tools, and social networks. In this way, the project aims to explore the broad scope of visual culture in the hypermodern world and its influence on the development of creativity, human imagination, and the critical evaluation of modernity and tradition in art education. It will also investigate the role of visual imagery in the formation of personal value systems and identities through the creation and reception of art. The research aims to analyse the state of the phenomenon both in the Czech Republic and internationally, through collaboration with foreign colleagues, institutions, and international organizations that focus on current trends in art and gallery education. The findings of the research will be presented at national and international conferences and professional meetings. Additionally, they will be compiled into a professional monograph, which will be published in English. The project aims to contribute to the global discourse on art education, fosters greater collaboration between Czech art educators and museum educators, and raises the international profile of the Czech Republic's contributions to the field.	
57.	IGA_FTK_2025_004	Vliv terapeutické intervence dle konceptu Dynamické neuromuskulární stabilizace na posturální stabilizaci při doskoku u sportovních gymnastek	Mgr.	Pavlasová	Kateřina	Optimální svalová aktivita trupového svalstva je důležitou součástí pro provádění doskoků a jejich stabilizaci po akrobatických prvích ve sportovní gymnastice. Jednou z možností jejího ovlivnění je kinezioterapie. V posledních letech se do popředí dostal koncept Dynamické neuromuskulární stabilizace (DNS), který je založen na principech vývoje kineziologie zaměřující se na optimální svalovou aktivitu s minimálním mechanickým zatížením pasivních struktur. Cílem projektu je posouzení vlivu terapeutické intervence dle konceptu DNS na posturální stabilizaci při doskoku u sportovních gymnastek. Bude vytvořena paralelní randomizovaná kontrolovaná studie, kdy budou gymnastky rozděleny do dvou skupin – experimentální a kontrolní. Experimentální skupina absolvuje čtyřtýdenní intervenci inspirovanou konceptem DNS. Před a po intervenci proběhne testování obou skupin. Gymnastky v rámci testování budou provádět akrobatické prvky a akrobatické řady na prostných, kde pro sledování posturální stabilizace bude využit inerciální senzor, který umožňuje provádění studie v reálných podmínkách. Dále bude využita povrchová elektromyografie pro sledování aktivity vybraných svalů trupu a dolních končetin. Měření bude doplněno funkčním testem pro zjištění svalové síly trupu v Balance test. Výsledky projektu budou prezentovány na konferencích 7th International Conference on Movement Analysis, Brno 2025 a 30th European College of Sport Science Annual Congress, Rimini 2025 a vydány v časopise s impakt faktorem v databázi Web of Science. Výstupem projektu bude také diplomová práce dvou studentů magisterského studia.	Optimizing trunk muscle activity is a crucial component for executing landings and its stabilisation following acrobatic elements in artistic gymnastics. One approach to influencing this activity is through kinesiotherapy. In recent years, the Dynamic Neuromuscular Stabilization (DNS) concept has gained prominence. This approach is grounded in the principles of developmental kinesiology, emphasizing optimal muscle activity with minimal mechanical load on passive structures. The aim of this project is to evaluate the impact of therapeutic intervention based on the DNS concept on postural stabilization during landings in female gymnasts. A parallel randomized controlled trial will be conducted, dividing gymnasts into two groups: an experimental group and a control group. The experimental group will undergo a four-week intervention inspired by DNS principles. Both groups will be tested before and after the intervention. The gymnasts will perform acrobatic elements and sequences on the floor, during which postural stabilization will be monitored using an inertial sensor that facilitates ecological validity of the research. Additionally, surface electromyography will be used to assess the activity of selected trunk and lower limb muscles. The measurements will be supplemented with a functional test to evaluate trunk muscle strength, specifically the V-Balance Test. The project results will be presented at the 7th International Conference on Movement Analysis, Brno 2025, and the 30th European College of Sport Science Annual Congress, Rimini 2025, and published in a peer-reviewed journal indexed in the Web of Science database. The project will also serve as the basis for the master's theses of two graduate students.	
58.	IGA_FF_2025_008	Psychologický výzkum ve vybraných oblastech pedagogické a klinické psychologie X.	doc. PhDr.	Obereignerů	Radko	Ph.D.	Výzkumný projekt se skládá z 7 dílčích studií, které odrážejí dlouhodobé výzkumné priority Katedry psychologie FF UP a organizačně se realizují v rámci výzkumných oblastí Katedry psychologie FF UP. Všechna témata spojují důraz na společenskou potřebnost výzkumu a jeho potenciál k aplikaci v psychologické praxi či v širší společnosti. První projekt bude hledat odpovědi na aspekty socializace adolescentů, kteří své dospívání prožívají v dětských domovech a na rozvoj jejich samostatnosti. Druhý projekt vymezi vztah prosočalnosti, etických, sociálních a emočních kompetencí a bude analyzovat konsekvence jejich rozvoje prostřednictvím vzdělávání. Třetí projekt prozkoumá dynamiku mezigenerační spolupráce zaměstnanců ve firmách, bude identifikovat běžné předsudky a nastíhno možné strategie na podporu inkluzivního pracovního prostředí. Další projekt je zaměřen na tvorbu psychodiagnostického nástroje měřícího míru sebepekčovavosti u adolescentů a mladých dospělých. Cílem pátého projektu je výzkum reakčního času řidičů při sekundární zátěži. Šestý projekt je zaměřen na pracovní psychologii a cílem bude identifikovat charakteristiky, které přispívají k výskytu šikany na pracovišti. Poslední subprojekt bude hledat osobnostní psychopatologické rysy dle DSM-5 a MNK-1 v rámci longitudinální studie realizované s respondenty, kterým budou opakovaně předkládány sady otázek identifikující patologický rysy.	The research project consists of seven partial studies that reflect long-term research priorities of the Department of Psychology, Faculty of Arts, Palacký University Olomouc. These seven subprojects share the emphasis on social need for research and the potential for application in psychological practice and in the wider society. The first project will explore aspects of the socialization of adolescents who have spent their formative years in children's homes, focusing on the development of their independence. The second project will define the relationship between prosocial behaviour, ethical, social, and emotional competencies, and analyse the consequences of their development through education. The third project will examine the dynamics of intergenerational cooperation among employees in companies, identify common prejudices, and outline potential strategies to support an inclusive work environment. Another project is focused on the development of a psychodiagnostic tool to measure the degree of self-harm among adolescents and young adults. The goal of the fifth project is to study drivers' reaction times under secondary load conditions. The sixth project addresses occupational psychology, aiming to identify characteristics that contribute to workplace bullying. The final subproject will investigate personality psychopathological traits according to DSM-5 and ICD-10 within a longitudinal study. Respondents will be presented with sets of questions designed to identify pathological traits.

59.	IGA_FT_2025_005	Vtáh 24hodinového pohybového chování ke kvalitě života a wellbeingu českých dětí a adolescentů vzhledem k socioekonomickému statusu	Mgr.	Jučířová	Tereza		V posledních letech se Česká republika potýká se zvyšující se inflací, která ovlivňuje socioekonomický status rodin. Zvýšená finanční zátěž se může projevit na možnostech trávení času dětí a adolescentů, respektive 24hodinového pohybového chování, které je jedním z prediktorů pro fyzické i mentální zdraví, potažmo kvalitu života a wellbeing. Projekt se bude zabývat plněním doporučení pro 24hodinové pohybové chování ve vztahu ke kvalitě života a wellbeingu českých adolescentů vzhledem k jejich socioekonomickému statusu. Zohledněním socioekonomického statusu jako moderního faktoru si projekt klade za cíl poskytnout nové poznatky o komplexních zdravotních přínosech adherence k doporučením, a identifikovat příležitosti napříč sociálními vrstvami. Výzkumný soubor budou tvořit adolescenti. Keři budou po dobu 7 dní monitorováni pomocí akcelerometru, z nichž získáme data pro 24hodinové pohybové chování. Kvalita života, wellbeing a socioekonomický status budou posuzovány sebehodnotícími dotazníky.	Recently, the Czech Republic has been facing increasing inflation, which significantly impacts the socioeconomic status of families. This heightened financial burden may influence the way how children and adolescents spend their time, particularly their 24-hour movement behavior, which is a key predictor of both physical and mental health, as well as overall quality of life and wellbeing. This project aims to investigate adherence to recommendations for 24-hour movement behavior in relation to the quality of life and wellbeing of Czech adolescents, with a specific focus on their socioeconomic status. By considering socioeconomic status as a moderating factor, the project seeks to provide new insights into the comprehensive health benefits of adhering to these recommendations and to identify potential inequalities across different social strata. The research sample will consist of adolescents who will be monitored for 7 days using accelerometers to collect data on their 24-hour movement behavior. Quality of life, wellbeing, and socioeconomic status will be assessed through self-reported questionnaires.
60.	IGA_Pf_2025_005	Sebehodnocení studentů z hlediska připravenosti na profesi učitele	Mgr.	Skoupá	Lucie		Profesní příprava učitelů patří k vysoké aktuálním otázkám. Nového významu nabývá v současné době v kontextu s platností Kompetenčního rámce absolventa a absolvující učitelství (dále Rámec). Rámec nastává kritéria profesních kompetencí, kterými by měl absolvent disponovat. V rámci projektu bude vytvořeno a ověřeno výzkumný nástroj pro potřebu disertační práce. Jedná se dotazník zaměřený na sebehodnocení osvojených kompetencí studentů. Sebehodnocení nastřád 5. ročníku proběhne po absolvování souviselé pedagogické praxe. Obdobný výzkum bude realizován v rámci stáže hlavní řešitelky v Recku (duben 2025). Dotazníkové šetření by nám mělo odpovědět, jak studenti hodnotí vlastní výskusnost profesními kompetencemi a současně ukázat kompetence, které studenti vnímají jako problematické. Výsledky bychom využili ke specifikaci profesních kompetencí, kterými bychom se hlouběji zabývali v disertační práci. Výsledky výzkumu budou prezentovány na tuzemských i zahraničních konferencích a v zahraničním odborném časopise.	The professional preparation of teachers is a highly topical issue. It is currently taking on new significance in the context of the validity of the Competence Framework for Graduate Teachers (hereinafter referred to as the Framework). The Framework sets criteria for the professional competences that a graduate should possess. The project will develop and validate a research instrument for the purposes of the dissertation. It is a questionnaire aimed at self-assessment of the acquired competences of the students. The self-assessment of the 5th year students will take place after the completion of a continuous teaching practice. A similar research will be conducted during the principal investigator's internship in Greece (April 2025). The questionnaire survey should answer how students evaluate their own endowment with professional competencies and at the same time show us the competences that students perceive as problematic. We would use the results to specify the professional competences that would be further explored in the dissertation. The results of the research will be presented at national and international conferences and in a foreign professional journal.
61.	IGA_Pf_2025_020	Role annexinů ANN1, ANN3 a ANN4 ve vývoji kořenových vlásků Arabidopsis	Mgr.	Šamajová	Olga	Dr.	Annexiny představují multigenovou rodinu proteinů s vysokou evoluční konzervací mezi všemi eukaryotickými organismy. Tyto proteiny plní různé funkce v klíčových buněčných procesech, včetně přenosu signálů během růstu a vývoje rostlin nebo adaptace na různé podmínky prostředí. Annexiny mohou vázat ionty vápníku (Ca ²⁺) a membránové fosfolipidy. Zatímco role annexinů ve vývoji kořenových vlásků byla předpokládána, přesvědčivé experimentální důkazy zůstávají omezené. Náš předběžné výsledky naznačují, že annexiny se podílejí na vzhledovém růstu kořenových vlásků, pravděpodobně v koordinaci s cytoplasmatickým gradientem Ca ²⁺ , lokalizovanou produkci ROS, vezikulárním transportem a cytoskeletem. Vzhledem k biochemickým vlastnostem annexinů, jako je schopnost vázat Ca ²⁺ , fosfolipidy nebo aktin, a také jejich ATP/GTPázové aktivity, se předpokládá jejich účast v membránových kontaktních místech mezi organelami, například ve vezikulárním transportu. Tento projekt si klade za cíl studovat funkce ANN1, ANN3 a ANN4 při vývoji kořenových vlásků. Vzhledem k potenciální funkci redundancí mezi ANN1, ANN3 a ANN4 využijeme techniky reverzní genetiky. Ty budou zahrnovat T-DNA inserční knockout mutanty ann1, ann3 a ann4, stejně jako pokročilé techniky editace genomu, jako je multiplexní gRNA-CRISPR/Cas9 pro získání jednoduchých, dvojitých a trojitých knockout mutantů genů ANN1, ANN3 a ANN4.	Annexins represent a multigene family of proteins characterized by high evolutionary conservation across all eukaryotic organisms. These proteins play diverse roles in key cellular processes, including signal transduction during plant growth and development or adaptation to various environmental conditions. Annexins can bind calcium ions (Ca ²⁺) and membrane phospholipids. While the role of annexins in root hair development has been hypothesized, compelling experimental evidence remains limited. Our preliminary results suggest that annexins may contribute to the tip growth of root hairs, potentially in coordination with the cytoplasmic Ca ²⁺ gradient, localized reactive oxygen species (ROS) production, vesicular transport, and the cytoskeleton. Considering the biochemical properties of annexins, such as their ability to bind Ca ²⁺ , phospholipids, or actin, as well as their ATP/GTPase activity, they are hypothesized to participate in membrane contact sites between organelles or in vesicular transport. This project aims to investigate the roles of ANN1, ANN3, and ANN4 in root hair development. Considering the potential functional redundancy among ANN1, ANN3, and ANN4, we will employ reverse genetics techniques. These will involve T-DNA insertion knockout mutants ann1, ann3, and ann4, as well as advanced genome editing techniques such as multiplex gRNA-CRISPR/Cas9 to generate single, double, and triple knockout mutants of the ANN1, ANN3, and ANN4 genes.
62.	IGA_FF_2025_009	Ekologická úzkost v České republice	Mgr.	Mičulka	Matěj		Jednou z největších bezpečnostních, zdravotních a socioekonomických hrozeb v současnosti je klimatická změna. Ta je vyvolána globálním oteplováním planety, které je způsobeno především plněním fosilních paliv v lidském průmyslu. V novém výzkumu s názvem Česká klima 2024 vyjádřila zhruba polovina (48 %) dotazovaných Čechů a Češek v nějaké míře obavy ze změn klimatu. Pro tyto obavy se v psychologii již termín ekologická úzkost, jež je definována jako psychické strádání prožívané v reakci na hrozbu globálních environmentálních problémů. Lze očekávat, že úzkost a obavy budou s rostoucí teplotou naší planety a postupující klimatickou krizí dále růst. Proto je nezbytné zkoumat tento fenomén, zjistit s jakými dalšími psychologickými koncepty má souvislost, a také mapovat potenciálně zranitelné skupiny v populaci.	One of the greatest current security, health, and socio-economic threats is climate change. It is caused by global warming of the planet, primarily driven by the burning of fossil fuels in human industry. According to a brand new survey called Česká klima 2024, 48 percent of the surveyed Czechs expressed at least some level of concern about climate change. In the field of psychology, these concerns are described by the term 'ecological anxiety' or 'eco-anxiety' defined as the psychological distress experienced in response to the threat of global environmental problems. It is expected that anxiety will continue to increase with the rising temperature of our planet and with the development of climate crisis. Therefore, it is crucial to study this phenomenon, research its relations to other psychological concepts and identify potentially vulnerable groups in our population.
63.	IGA_Pf_2025_006	Výchova k občanství a občanská participace v době První československé republiky (1918-1938)	Mgr.	Krákora	Pavel	Ph.D.	Projekt bude zaměřen na analýzu podoby občanského vzdělávání a forem občanské participace v době existence První československé republiky v období let 1918-1938. V této souvislosti bude realizována obsahová analýza dobových učebnic a kurikulárních dokumentů, pozornost bude rovněž věnována specifickému fenoménu žákovské samosprávy. Opomenout nelze ani skutečnost, že významný - a v mnoha ohledech i zásadní - formující faktor pro občanské vzdělávání v tomto období představoval vnitropolitický vývoj Československa, úroveň politické kultury a soudoba mezinárodní situace. Součástí prováděného výzkumu bude také odpověď na otázku, do jaké míry tehdejší občanské vzdělávání ovlivňovalo, resp. kultivovalo historické vědomí - tj. vnímání dějin a jednotlivých historických událostí, otázky historické perspektivy, smyslu dějin. V neposlední řadě bude sledována i role občanského a dějepisného vyučování v procesu formování a především upevnování národní identity, včetně ideje tzv. čechoslovakismu. Analyzovány budou také dílčí dimenze tehdejšího občanského vzdělávání z hlediska věku žáků a žáky, typu školy a samotného vlivu edukačních médií na jeho formování.	This project will focus on analyzing the forms of civic education and civic participation during the existence of the First Czechoslovak Republic (1918-1938). The research will include a content analysis of contemporary textbooks and curriculum documents, with particular attention to the specific phenomenon of student self-government. It is important to acknowledge that the internal political development of Czechoslovakia, the level of political culture, and the international situation of the time were crucial formative factors for civic education during this period. Part of the research will also explore the extent to which civic education influenced or shaped historical consciousness—that is, the perception of history, the interpretation of historical events, and the understanding of historical perspective and meaning. Finally, the role of civic and history education in the process of forming and strengthening national identity, including the concept of Czechoslovakism, will be examined. The analysis will also consider the sub-dimensions of civic education in relation to students' age, the type of school, and the impact of educational media on its development.
64.	IGA_Pf_2025_021	Rozvoj a modernizace oboru Didaktika chemie II	doc. RNDr.	Drahoš	Bohuslav	Ph.D.	Projekt se zaměřuje na rozvoj a modernizaci oboru Didaktika chemie na katedře anorganické chemie, který se v kontextu zvýšeného zájmu studentů o učitelství apobace stává v posledních několika letech důležitější oblastí, než jak byl chápán v minulosti. V tomto ohledu je potřeba tento obor inovovat a rozvíjet, což je spojeno především s elektronizací a využitím různých moderních technologií v rámci tohoto oboru. Projekt se tak bude v tomto kontextu zabývat především následujícími tematickými okruhy: (i) tvorbou výukových videí se zaměřením na chemické vlastnosti prvků periodické tabulky a na základní metody laboratorní techniky a ověřením jejich efektivity pomocí metody eye trackingu, (ii) dotazníkovým šetřením mapujícím zkušenosti středoškolských vyučujících chemie s využitími aplikací pro tvorbu elektronických testů a kvízů, vytvořením takových testů a ověřením jejich správnosti a využitelnosti přímo v elektronické aplikaci, (iii) tvorbou inovativních úloh rozvíjejících přírodovědnou gramotnost a vědecké kompetence žáků na středních školách a ověřování/monitorování efektivity takového postupu pomocí moderních technologií (elektroencefalografie), (iv) identifikaci a transferem nových chemických poznatků do středoškolského vzdělávání. Projekt se ale také bude zabývat i tradičními tématy oboru didaktika chemie jako jsou analýza mezipředmětových vztahů s přehledem do fyziky, biologie a matematiky, vytvoření celé řady podpůrných výukových a studijních materiálů pro výuku chemie s přehledem do fyziky, biologie nebo matematiky, nebo s různorodou tématikou zahrnující např. technologii přípravy tónové vody, krystalizaci, solvatochromismus či chemii prvků I. a II. B. skupiny periodické tabulky prvků.	The project deals with the development and modernisation of the field of Didactics of chemistry at the Department of Inorganic Chemistry, which, in the context of an increased interest of students in the teaching profession, has become a more important area in the last few years than it used to be. In this respect, this field must be innovated and developed, mainly in terms of using new electronic devices and application of various modern technologies within this field. In this context, the project will deal mainly with following topics: (i) the preparation of educational videos focusing on the chemical properties of the periodic table elements and the basic laboratory techniques and the verification of their effectivity using the eye tracking method, (ii) a questionnaire survey mapping the experience of high school chemistry teachers with the use of applications for creating electronic tests and quizzes, preparation of such tests and verification of their correctness and usability directly in the application, (iii) preparation of innovative tasks and developing science literacy and scientific competences of secondary school students and verifying/monitoring the effectiveness of such a procedure using modern technologies (electroencephalography), (iv) identification and transfer of new chemical findings into secondary education. However, the project will also deal with some traditional topics in the field of didactics of chemistry such as the analysis of inter-subject relationships overlapping with physics, biology and mathematics, the preparation of supporting teaching and study materials for chemistry teaching overlapping with physics, biology or mathematics, or with different topics including e.g. technology of drinking water preparation, crystallization, solvatochromism or chemistry of I. and II. B. group elements of the periodic table.
65.	IGA_FF_2025_010	Veřejná správa v germanistické perspektivě II	Mgr.	Closk	Jan	Ph.D.	Záměrem plánovaného pokračujícího projektu je rozšířit již provedený germanistický výzkum na poli veřejné správy a samosprávy. Díky jazykové a kulturní provázanosti češtiny a němčiny se ukázalo, že je správné právo ve všech svých realizacích silně interdisciplinární téma. V předchozím projektu se autoři snažili zmapovat jednotlivá východiska vývoje veřejnosprávních jednotek na českém území, jejich historického ukotvení a nabídnout první náhled do problematiky jejich interlinguálního transferu, který je bez nadšásky velmi komplexní, a také poskytnout rozbor historiografické literatury zahrnující představitele regionálních samospráv. Předkládaný projekt bude pokračováním tohoto výzkumu, přičemž autoři nabídnou také novou perspektivu na zpracosované téma. Zároveň bude rozšířena kontrastivní analýza dezemýnovaných jednotek o další vrstvu, kterou jsou mikroregiony jakožto právnícké osoby včetně morfologicky produktivních přípon pro pomístní jména. Tento lingvistický jev představuje překladatelský (jakož i místy uzemně-právní) problém, který bude studován mimo jiné ve vztahu k již dříve představené dichotomii okres-kraj. Zdráhá obshane nové pole výzkumu dimenzi literárního díla, kde bude proveden rozbor specifick použití právního jazyka v rotánu současné německé autorky Juli Zeh Corpus Delicti. Ein Prozess, zejména v oblasti veřejné správy, jejich instituci a jejího fungování. Autoři představí jednotlivá právní a správníprávní lexika a při zachování překladové příměrnosti bude diskutováno u vhodných jazykových protějšků vyplývajících z primární estetiké funkce literárního díla. Jako taková tedy bude tato analýza spojovat prvky studia odborného jazyka a překladatelství.	The planned continuing project aims to extend the already carried-out research in the field of public administration and self-government. Thanks to the linguistic and cultural interdependence of Czech and German, administrative law has proved to be a highly interdisciplinary topic in all its realizations. In the previous project, the authors tried to map the individual aspects of the development of public administration units on the Czech territory, their history and offer the first insight into the issue of their interlingual transfer, which is without exaggeration very complex, and also provide an analysis of the historiographic literature including representatives of regional governments. This project will be a continuation of this research, while the authors also aims to offer a new perspective on the topic. First, the contrastive analysis of territorial units will be extended to include an additional layer, i.e. micro-regions as legal entities, including morphologically productive suffixes for local names. This linguistic phenomenon represents a translation (as well as in some places territorial-legal) problem, which will be studied in relation to the previously introduced district-region dichotomy, among other things. Secondly, the field of expertise will now also include a dimension of literature, where the specific use of legal language in the novel by the contemporary German author Juli Zeh Corpus Delicti. Ein Prozess will be analyzed, particularly in the field of public administration, their institutions and function. The author will introduce the individual legal and administrative lexicon and, while maintaining translational adequacy, will discuss the appropriate language counterparts relating to the primary aesthetic function of a literary work. As such, this analysis will combine elements of professional language and translation research.
66.	IGA_FF_2025_011	Historické a logické perspektivy ve filosofii	Mgr.	Hobza	Pavel	Ph.D.	Projekt se zaměřuje na zkoumání, promýšlení a interpretaci různých filosofických problémů. Většinou se jedná o historické perspektivy: rekonstrukce Platónova raného filosofického programu (Hobza); zkoumání Nietzscheova myšlení jednak z hlediska různých podob lásky (Sikora) a jednak z hlediska vlivu, který na něj mohl mít Sade (Trnka); analýza pojmu deterioralizace a multiplicita a díle Deleuze a Guattariho (Fereš). Studie o logicismu (Sebelka, Sebelka) je sice především interpretací Frege, nicméně její výsledky mohou být přínosné i pro současné diskuse o logice.	The project focuses on exploring, reflecting and interpreting various philosophical problems. They are mostly historical ones: reconstructing Plato's early philosophical programme (Hobza); examining Nietzsche's thought both in terms of the various forms of love (Sikora) and the influence that the Marquis de Sade may have had on him (Trnka); analysing the notions of deteriorialization and multiplicity in the work of Deleuze and Guattari (Fereš). Although the study on logicism (Sebelka, Sebelka) is primarily an interpretation of Frege, its results may nevertheless be useful for contemporary discussions on logic.
67.	IGA_FZV_2025_006	Epidemiologická analýza virové hepatitidy B a C v České republice 2000-2021: Identifikace a charakteristika rizikových skupin	Mgr.	Bendlová	Iva		Tento projekt se zaměřuje na epidemiologickou analýzu virové hepatitidy B a C v České republice v období let 2000-2021. Cílem je identifikovat a charakterizovat rizikové skupiny obyvatelstva, které jsou nejvíce ohroženy těmito infekcemi. Na základě dat získaných ze Státního zdravotního ústavu v Praze bude proveden kvantitativní výzkum, který zahrnuje deskriptivní analýzu a prostorovou analýzu výskytu obou onemocnění. Práce se také zaměří na prevenci opatření a vakcinační strategie, které byly v tomto období implementovány, a jejich vliv na výskyt virové hepatitidy B a C v České republice.	This project focuses on the epidemiological analysis of viral hepatitis B and C in the Czech Republic from 2000 to 2021. The aim is to identify and characterize the population groups most at risk of these infections. Based on data obtained from the National Institute of Public Health in Prague, a quantitative study will be conducted, including descriptive and spatial analysis of the occurrence of both diseases. The thesis will also focus on preventive measures and vaccination strategies implemented during this period and their impact on the incidence of viral hepatitis B and C in the Czech Republic.

68.	IGA_PrF_2025_022	Nanomateriály pro biologické a lékařské aplikace	doc. RNDr.	Panáček	Aléš	Ph.D.	Projekt Nanomateriály pro biologické a lékařské aplikace cílí na základní a aplikovaný výzkum v oblasti syntézy, charakterizace a studia fyzikálně-chemických a biologických vlastností anorganických nanomateriálů, které vykazují specifické fyzikálně-chemické a biologické vlastnosti využitelné v mnoha bioaplikacích. Navrhovaný projekt je zaměřen na výzkum v oblasti vývoje a optimalizaci syntéz nanomateriálů a jejich kompozitů s cílenými fyzikálně-chemickými a biologickými vlastnostmi, a dále na studium jejich biologické aktivity s možností jejich potenciálního využití v biologických či lékařských aplikacích jako antibakteriálních materiálu, nosičů léčiv a látek aktivních v protinádorové terapii. Výzkum antibakteriálních vlastností nanomateriálů bude zaměřen na aplikaci nanočástic v kombinaci s antibiotiky ve formě aerosolů (intranasální podání) k eliminaci zejména rezistentních bakterií typicky kolonizujících dýchací ústrojí. Nanomateriály budou rovněž aplikovány jako nosiče léčiv pro jejich transport a distribuci do cílového místa pro zvýšení efektivity terapie bez rizika toxické zátěže okolních zdravých tkání. Další výzkumovou aktivitou v rámci biosensingu bude vývoj nových substrátů na bázi plasmonických částic stříbra a zlata pro povrchem zesílenou Ramanovu spektroskopii (SERS) nabízející vysoký zesilující faktor pro různé lasery s různou vlnovou délkou. Metoda SERS pak bude využita pro detekci β-laktamáz, enzymů produkovanych rezistentními bakteriálními kmeny, které mohou poskytnout informaci o přítomnosti rezistentních bakterií vůči β-laktamovým antibiotikům v analyzovaném biologickém vzorku. V rámci SERS metody budou dále vyvíjeny detekční systémy pro identifikaci a diagnostiku gastroezofageální refluxní choroby. U plasmonických nanočástic ušlechtilých kovů (stříbro, zlato) bude zkoumáno využití ve fotodynamické (PDT)/fototerminální terapii (PTT) a to pro eliminaci bakteriálních a rakovinových buněk. Poslední výzkumná aktivita v rámci tohoto projektu bude zaměřena na výzkum a optimalizaci podmínek procesu zapouzdření biologicky aktivních látek. Bio-aktivní látky budou extrahovány z přírodních zdrojů a společně s Ag NPs budou fixovány do polymerních systémů umožňujících jejich postupné uvolňování. Tato metoda bude založena na využití chemického síťování polysacharidů, což je nejen velice efektivní, ale i šetrný přístup např. k léčbě poranění.	The "Nanomaterials for Biological and Medical Applications project" aims at basic and applied research in the field of synthesis, characterization and study of physicochemical and biological properties of inorganic nanomaterials, which exhibit specific physicochemical and biological properties useful in many bio-applications. The proposed project focuses on research in the area of development and optimization of synthesis of nanomaterials and their composites with targeted physicochemical and biological properties, as well as on the study of their biological activity with the possibility of their potential use in biological or medical applications as antibacterial materials, drug carriers and substances active in anticancer therapy. Research on the antibacterial properties of nanomaterials will focus on the application of nanoparticles in combination with antibiotics in the form of aerosols (intranasal administration) to eliminate especially resistant bacteria typically colonizing the respiratory tract. Nanomaterials will also be applied as carriers for drug transport and distribution to the target site to increase the effectiveness of therapy without the risk of toxic burden to surrounding healthy tissues. Another research activity within biosensing will be the development of novel substrates based on plasmonic silver and gold particles for surface-enhanced Raman spectroscopy (SERS), offering a high amplification factor for excitation lasers at different wavelengths. The SERS method will then be used to detect β-lactamases, enzymes produced by resistant bacterial strains that can provide information on the presence of bacteria resistant to β-lactam antibiotics in the biological sample being analysed. We will further develop a detection system for the identification and diagnosis of gastroesophageal reflux disease within the SERS methods. The use of plasmonic noble metal nanoparticles (silver, gold) in photodynamic (PDT)/photothermal therapy (PTT) for the elimination of bacterial and cancer cells will be investigated. Plasmonic noble metal nanoparticles (silver, gold) will be investigated for use in photodynamic (PDT)/photothermal therapy (PTT) for the elimination of bacterial and cancer cells. The last research activity within this project will focus on the investigation and optimization of the conditions of the encapsulation process of biologically active substances. The bio-active substances will be extracted from natural sources and fixed together with Ag NPs into polymeric systems allowing their gradual release. This method will be based on the use of chemical cross-linking of polysaccharides, which is not only very efficient but also a gentle approach to e.g. wound treatment.
69.	IGA_PdF_2025_007	Implicitní učení a nenápadné formulaické výrazy	DR HAB	Szceśniak	Konrad		Účelem projektu je znovu prověřit hlavní tvrzení hypotézy záměrného všimání (Noticing Hypothesis) od Schmidta (1990), podle níž je vědomá pozornost (fokální uvědomění) nezbytná k naučení se nové jazykové formy. Ačkoli jsou přínosy vědomé pozornosti dostatečně zřejmé, neznamená to nutně, že učení je nemožné bez vědomé pozornosti na formu. Tato studie si klade za cíl ukázat, že je možné si zapamatovat určité aspekty nových jazykových forem prostřednictvím implicitního učení, tj. náhodným vystavením opakující se informaci. Navrhovaný projekt navazuje na závěry studie Szceśniaka (2024). Zatímco původní design zahrnoval testování znalosti studentů vybraných formulaických výrazů a zkoumání, zda jsou tyto výrazy dostatečně nápadné, aby přitáhly vědomou pozornost studentů (což nebyly), současný projekt se zaměřil na samotný moment učení. Studijní materiály budou sestávat z nových binomiálních frází, například peas or beans, trains and planes), cherries and berries. Binomiály jsou příklady formulaických výrazů, což jsou vícevládné fráze. Tyto výrazy tvoří důležitou součást jazykové kompetence uživatele. Předpokládá se, že uživatelé jazyka jsou schopni si po celý život přidávat nové vícevládné fráze. Binomiály použité v experimentu musí být nové (vyvořené speciálně pro experiment), aby se vyloučila možnost, že se s nimi účastníci setkali a naučili se je před experimentem. Aby se zjistilo, zda je možné se formulaické výrazy naučit implicitně (zatímco je pozornost zaměřena na jiné detaily než na formu učení), design experimentu zahrnuje vytvoření podmínek pro implicitní učení. Často se předpokládá, že implicitní učení klade minimální nároky na zdroje pozornosti. Pokud je tomu tak, požadavek provést zároveň další úkol náročný na pozornost by měl narušit proces implicitního učení." (Eysenck & Keane 2010: 228) Podrobný popis projektu, jeho účelu a očekávaných výsledků naleznete v příloženém dokumentu.	The purpose of the project is to revisit the main contention of Schmidt's (1990) Noticing Hypothesis, under which conscious attention (focal awareness) is necessary to learn a new language form. While the benefits of conscious attention are obvious enough, they do not necessarily entail that learning is impossible without conscious attention to form. This study aims to demonstrate that it is possible to remember something about new language forms through implicit learning, i.e. by incidental exposure to a recurring piece of information. The proposed project would follow up on the findings of Szceśniak (2024). While the original design involved testing students' knowledge of selected formulaic expressions and then investigating whether these very same expressions are salient enough to attract the learner's conscious focus (which they were not), the present project will focus on the moment of learning itself. The study materials will consist of novel binomial phrases such as peas or beans, trains and planes, cherries and berries. Binomials are examples of formulaic expressions, which are multiword phrases. These are an important component of a language user's linguistic proficiency. Language users are assumed to be able to keep adding new multiword strings throughout their lives. The binomials used in the experiment have to be novel (made-up for the experiment) to rule out the possibility of their having been encountered and learned before the experiment. In order to investigate whether formulaic expressions can be learned implicitly (while one's attention is focused on details other than the form of the expressions being learned), the experiment design involves creating conditions of implicit learning. "It is often assumed that implicit learning makes minimal demands on attentional resources. If so, the requirement to perform an additional attentionally-demanding task at the same time should not impair implicit learning." (Eysenck & Keane 2010: 228) A detailed description of the project, its purpose and expected results is found in the attached pdf document.
70.	IGA_PrF_2025_023	Depoziční prostředí a moderní kontaminanty v říčních systémech	doc. Mgr.	Sedláček	Jan	Ph.D.	Navrhovaný projekt je zaměřen na studium dynamiky depozičního prostředí a míry kontaminace moderními polutanty ve vybraných fluválních systémech. Fluvální sedimenty mohou poskytovat jak cenné informace o průběhových sedimentačních procesech a historii kontaminace, tak současných změnách ve zdroje oblasti daného povodí. Depoziční prostředí odráží variabilitu sedimentačních podmínek, což ovlivňuje také úroveň kontaminace. V navrhovaném projektu bude využito nástrojů vysokoúhelníkové multi-proxy stratigrafické analýzy pro lepší pochopení trendů v sedimentaci. Tyto informace mohou mít jak charakter krátkodobých výkyvů, tak dlouhodobých trendů. V posledních desetiletích došlo k dramatické změně v charakteru říční sítě, proto jsou fluvální sedimenty dalekosáhle ovlivněny činností člověka a odráží také historii kontaminace. Nové ukládané fluvální sedimenty naopak mohou poukazovat na současnou kontaminaci včetně zdrojů. Hlavní úkol práce projektu bude kladen zejména na fluvální sedimenty v povodí řek Odry, Moravy a Bečvy, z dalších depozičních prostředí zejména na lakustrální sedimenty (mrtvá ramena).	The proposed project is focused on the study of the dynamics of the depositional environment and the levels of contamination by modern pollutants in selected fluvial systems. Fluvial sediments can provide valuable information about past sedimentation processes and contamination history, as well as current changes in the source area of a given catchment. The depositional environment reflects the variability of sedimentation conditions, which also affects contamination levels. The proposed project will use the tools of high-resolution multi-proxy stratigraphic analysis to understand trends in sedimentation better. This information can have the character of both short-term fluctuations and long-term trends. In recent centuries, there has been a dramatic change in the character of the river network; therefore, fluvial sediments are far-reaching impacted by human activity and reflect a history of contamination. Recently deposited fluvial sediments, on the other hand, may point to current contamination, including sources. The project will be focused mainly on fluvial sediments in the Odra, Morava, and Bečva river catchments, and additionally on lacustrine sediments (oxbow lakes) from other depositional environments.
71.	IGA_PdF_2025_009	Rozvoj čtenářské gramotnosti v pregraduální přípravě učitelů 1. stupně základní školy v ČR	Mgr.	Žižková	Michaela		Projekt se zaměřuje na rozvoj čtenářské gramotnosti u studentů v pregraduální přípravě studijního programu učitelství pro 1. stupeň základních škol (dále jen U1ST), v rámci pedagogických fakult veřejných vysokých škol (dále jen VŠ) v České republice. Výzkum realizujeme prostřednictvím dotazníků a polostrukturovaných rozhovorů se studenty 3. až 5. ročníků, kteří aktuálně studují obor U1ST na pedagogických fakultách veřejných VŠ v ČR. Polostrukturované rozhovory plánujeme uskutečnit také s akademickými pracovníky, kteří se specializují na problematiku čtenářské gramotnosti a jejího rozvoje a současně na uskutečnění tak s akademickými pracovníky, kteří se specializují na jakým způsobem a v jaké míře je čtenářská gramotnost a prostředky pro její rozvoj integrovány do pregraduální přípravy budoucích učitelů, tedy do studijního programu U1ST na pedagogických fakultách veřejných VŠ v ČR.	The project focuses on the development of reading literacy among students in the undergraduate preparation of the study programme of teaching for the primary schools, within the faculties of education of public universities in the Czech Republic. We are conducting the research through questionnaires and semi-structured interviews with 3rd to 5th year students who are currently studying the program of teaching for primary schools at pedagogical faculties of public universities in the Czech Republic. We are also planning to conduct semi-structured interviews with academic staff who specialise in reading literacy and its development and are also working at faculties of education in the Czech Republic. The main aim of the project is to find out how and to what extent reading literacy and the means for its development are integrated into the undergraduate preparation of future teachers, i.e. into the field of teaching of the study programme of teaching for the primary schools at the faculties of education of public universities in the Czech Republic.
72.	IGA_PrF_2025_024	Příprava nanostrukturálních materiálu a jejich využití ve spektroskopických, katalytických, fotokatalytických oblastech a přípravě termoelektrických kompozitních materiálu	Doc. RNDr.	Prucek	Robert	Ph.D.	Nanotechnologie a nanomateriály vykazují v rámci několika posledních desetiletích výrazný rozvoj týkající se jejich vývoje, přípravy a využití v různých oborech a aplikacích. Základem nanotechnologií jsou objekty, –kdy alespoň jeden jejich rozměr se dle definice pohybuje v rozmezí 1 nm až 100 nm. Jedná se o objekty zahrnující nanočástice, velmi tenké vrstvy (často nanostrukturované), nanotubičky, nanovlákná či nanokompozity. Posun velikosti částic či nanostrukturálního materiálu do oblasti velikosti jednotek či desítek nanometrů vede ke značné změně fyzikálně-chemických vlastností odlišných od mikro či makroskopických forem identické látky. Využití nanomateriálů lze nalézt v oblastech medicíny, elektroniky, spektroskopie či katalytických aplikací týkajících se ať již v oblasti syntéz sloučenin či eliminace nebezpečných chemických látek vyskytujících se v životním prostředí. Heterogenní katalýza je zahrnuta v ca 80 % všech procesů v chemickém průmyslu a v posledních letech nachází svou úlohu v aplikacích vykaz	Nanotechnology and nanomaterials have shown significant development in the last few decades regarding their development, preparation and use in various fields and applications. The basis of nanotechnology are objects where at least one of their dimensions is, by definition, in the range of 1 nm to 100 nm. These are objects including nanoparticles, very thin layers (often nanostructured), nanotubes, nanofibers or nanocomposites. Shifting the size of particles or nanostructured material to the range of sizes of units or tens of nanometers leads to a significant change in physicochemical properties different from micro or macroscopic forms of an identical substance. The use of nanomaterials can be found in the fields of medicine, electronics, spectroscopy or catalytic applications related to the synthesis of compounds or the elimination of hazardous chemicals occurring in the environment. Heterogeneous catalysis is involved in approximately 80% of all processes in the chemical industry and in recent years has fo
73.	IGA_PdF_2025_012	Strategie objektového vyučování a možnosti jejího využití ve vzdělávání žáků elementárním školství a v oblasti středoškolského vzdělávání	Mgr.	Kominek	Matěj		Plánovaný projekt se pohybuje v oblasti, která je průnikem vytvářené pedagogické praxe a praxe v oblasti muzejní edukace. Výzkumné aktivity jsou zaměřeny na oblast strategie objektového vyučování, a to jak v prostředí galerií a muzeí tak na její praktikování ve školním v. čase standardní výuky. Právě v této oblasti je uplatňování prvků strategie objektového vyučování v prostředí českého školství neprobádanou nebo velmi málo probádanou oblastí. V rámci projektu se budou řešitelé zabývat návržením a realizací lekcí uplatňující strategií objektového vyučování. Následná analýza lekce povede k vytvoření závěrů. Řešitelé se také zaměří na využití formy statického obrazu v oblasti strategie objektového vyučování. Realizace a výzkum budou komunikovány v tuzemských i zahraničních odborných institucích. Výsledky výzkumu budou prezentovány v podobě konferenčních vystoupení, odborných studií a budou zahrnuty do odborné publikace týkající se strategie objektového vyučování.	The planned project lies at the intersection of art education and museum education practice. The research activities focus on object-based teaching strategies, both in gallery and museum environments, as well as their application in schools during standard teaching hours. The application of object-based teaching strategies in the Czech educational context is a largely unexplored or underexplored area. Within the project, the researchers will design and implement lessons incorporating object-based teaching strategies. The subsequent analysis of these lessons will lead to conclusions. The researchers will also investigate the use of static images within object-based teaching strategies. The implementation and research will be communicated with both domestic and international experts and institutions. The research findings will be presented through conference presentations, scholarly articles, and will be included in a publication focused on object-based teaching strategies.

74.	IGA_FF_2025_012	Audiovizuální a performativní práce v transmediálním dialogu II: aktéři, platformy, instituce	doc. Mgr.	Jirsa	Tomáš	Ph.D.	Mezioborové koncipovaný projekt KDFS sestává z 5 dílčích výzkumných projektů zaměřených na výzkum audiovizuálních a performativních strategií, praxí, aktérů a platform v současné filmové, televizní, rozhlasové a performanční produkci pod supervizí doc. Tomáše Jirsy. Stěžejní ambicí tematicky i metodologicky pestrého celku dílčích projektů je nejen výzkum konkrétních audiovizuálních a performativních praxí, aktérů, platform a institucí, které dynamicky proměňují mediální a kulturní krajinu, ale rovněž nabídnout inovativních teoretických přístupů čerpajících ze současných interdisciplinárních vzev humanitních a společenských věd. Na řešení projektů se podílejí 4 PhD studenti a studentka KDFS (sběr kvalitativních dat, archivní práce, analýza mediálních textů, realizace a přepis rozhovorů, psaní odborných studií a příprava disertačních kapitol, výzkumná a konferenční zahraniční i tuzecká cesta, supervize mgr. studentů) pod vedením akademického pracovníka, jehož úkolem je koordinace výzkumu, odborná supervize, školení v aktuálních metodologických směrech výzkumu, analýza mediálních textů, prezentace výsledků výzkumu a tvorba odborných výstupů ve spolupráci s talentovanými studenty doktorského studijního programu. Metodologie dílčích projektů spočívá ve využití a kombinaci metod, postupů a klíčových konceptů vycházejících ze současných audiovizuálních, filmových, televizních, rozhlasových a performančních studií. Všechny dílčí projekty přitom spojuje performativně pojetá „audiovizuální ekologie“ (Richardson a Gorbman 2013), tedy studium a analýza způsobů, jakými je estetický materiál produkováán, recipován a distribuován v konkrétním kulturním prostředí a jakou měrou se na spoluvytváření tohoto prostředí podílí. Zapojení proto budou další relevantní koncepty z příbuzných oblastí, mezi něž patří zejména audience studies (Click 2019; Guilluy 2022), radio studies (McHugh 2022) a kulturní efektivita teorie (Papacharissi 2015; Slaby 2019). Jako výstupy projektu jsou plánovány: 4 odborné studie v tuzeckých (i mezinárodních: často publikují anglicky) recenzovaných časopisech a databázích Scopus (sc. zejm. Illuminance (Scopus: Q2), Theatralia (Scopus: Q2) a Mediální studia (Scopus: Q3); 2 kapitoly disertačních prací vznikajících na KDFS. Výsledky dílčích projektů budou rovněž prezentovány a konzultovány studenty a akademickým pracovníkem v rámci 5 výzkumných a/nebo konferenčních zahraničních cest. Jednotlivé pracovní balíčky korespondují s dlouhodobou výzkumnou strategií KDFS zaměřenou na studium kulturních a kreativních průmyslů i performančních praxí, historický výzkum kulturního dědictví v českém i zahraničním kontextu a výchovu budoucích studentů doktorských studijních programů na KDFS.	The interdisciplinary project, designed by the Department of Theater and Film Studies (KDFS), comprises 5 research sub-projects focusing on the research of audiovisual and performative strategies, practices, actors, and platforms in contemporary film, television, radio, and performance production under the supervision of doc. Tomáš Jirsa. The central ambition of this thematically and methodologically diverse ensemble of sub-projects is not only to investigate specific audiovisual and performative practices, actors, platforms, and institutions that dynamically transform the contemporary media and cultural landscape but also to offer innovative theoretical approaches informed by current interdisciplinary challenges in the humanities and social sciences. Four PhD students from KDFS are conducting the research, engaging in qualitative data collection, archival research, media text analysis, interviews and transcriptions, academic writing (scholarly articles and dissertation chapters), and both domestic and international research and conference trips. Their work unfolds under the guidance of an academic supervisor responsible for research coordination, expert guidance, training in advanced methodological approaches, media text analysis, and the presentation and publication of research findings in collaboration with talented PhD candidates. Building on a fruitful combination of research methods, the methodological framework of the sub-projects incorporates approaches and key concepts drawn from contemporary audiovisual, film, television, radio, and performance studies. Central to this framework is the concept of the performatively conceived "audiovisual ecology" (Richardson and Gorbman 2013), which examines how aesthetic material is produced, received, and distributed within specific cultural environments and the extent to which it co-shapes these environments. Additional relevant frameworks include audience studies (Click 2019; Guilluy 2022), radio studies (McHugh 2022), and cultural affect theory (Papacharissi 2015; Slaby 2019). In order to meet the goals of the project and to carry out an innovative research, the planned outcomes of the project include four scholarly articles in domestic and international peer-reviewed journals indexed in Scopus (notably Illuminance [Scopus: Q2], Theatralia [Scopus: Q2], and Mediální studia [Scopus: Q3]), as well as two dissertation chapters developed within KDFS. The results of the sub-projects will also be presented and discussed by students and the academic supervisor during five international research and conference trips. The individual work packages align with the long-term research strategy of KDFS, which emphasizes the study of cultural and creative industries, performative practices, and the historical research of cultural heritage in both Czech and international contexts, as well as the education of future doctoral students at KDFS.
75.	IGA_FTK_2025_007	Charakterizace zátěžově-rychlostního profilu u odporových cvičení ve vztahu k funkční zátěžové výkonnosti a 24hodinovému pohybovému chování u starších dospělých		Har-Nir	Itai		Stárnutí populace vede ke zvýšujícímu se počtu starších dospělých, kteří trpí poklesem svalových funkcí a chronickými zdravotními potížemi. Odpovrný trénink, zejména ten prováděný při vysokých rychlostech kontrakce, může zmírnit úbytek svalové funkce související s věkem a zlepšit funkční výkonnost. Optimální preskripcie intenzity a rychlosti u starších dospělých však zůstává nejasná. Zátěžově-rychlostní profil poskytuje individuální přístup k přizpůsobení tréninkové zátěže a rychlosti. Cílem tohoto projektu je charakterizovat zátěžově-rychlostní profil u cvičb Timep Up and Go - TUG) a 24hodinového pohybového chování (spánek, sedavé, chování, pohybová aktivita). Získané poznatky mohou podpořit v případě přesnějších tréninkových intervencí pro udržení nezávislosti a zlepšení kvality života u starší populace.	Population aging leads to an increasing number of older adults experiencing declines in muscle function and chronic health conditions. Resistance training, particularly those performed at high contraction velocities, may mitigate age-related losses in muscle function and improve functional performance. However, the optimal intensity and velocity prescription for older adults remains unclear. Load-velocity profiles provide a potential individualized approach to tailor training loads and velocities. This project aims to characterize the load-velocity profile for the squat and bench press exercises among older adults and to examine its relationship to functional performance tests (Short Physical Performance Battery - SPPB, Timed Up and Go - TUG) and 24-hour physical behaviour patterns (sleep, sedentary, behaviour and physical activity). The findings may support the development of more precise training interventions to maintain independence and improve quality of life in older populations.
76.	IGA_PdF_2025_013	Vybraná témata psychologického výzkumu z oblasti pedagogické psychologie	PhDr.	Kvintová	Jana	Ph.D.	Výzkumný projekt se zaměřuje na obor psychologie ve vazbě na proces vzdělávání. Skládá se ze čtyř dílčích témat: 1. Aktivní a pasivní využití sociálních sítí v kontextu psychologických charakteristik vysokoškolských studentů, 2. Sledování efektivitu sociálně-emočního programu u žáků 4. a 5. třídy ZŠ, 3. Stresory u studentů vysokých škol napříč stupni, obory a formami studia, 4. Studenti pedagogické fakulty UP a jejich psychologická odolnost v kontextu implementace vybraných copingových strategií, která podrobně popisujeme v příloze. Témata projektu odrážejí aktuální společenskou potřebu hlubšího zkoumání nových oblastí. Daná témata mají potenciál pro uplatnění do praxe pedagogické psychologie. Předložený projekt podpoří disertační práce tří studentů DSP.	The research project focuses on the field of psychology as it relates to the educational process. It comprises four subtopics: 1. Active and passive use of social networks in relation to the psychological characteristics of university students. 2. Monitoring the effectiveness of a socio-emotional program among 4th- and 5th-grade primary school pupils. 3. Stressors encountered by university students across different levels, fields, and types of study Students of the Faculty of Education at Palacký University and their psychological resilience in the context of implementing selected coping strategies. These subtopics are described in greater detail in the attached appendix. They reflect a current societal need for deeper investigation in these areas and have the potential to inform practice in educational psychology. The proposed project will support the dissertation research of three doctoral students.
77.	IGA_CMTF_2025_005	Johannes anigmaticus: Studie k Janovu evangeliu	doc. Dr.	Mareček	Petr	Th.D.	Janovo evangelium, které je obecně považováno za nejmladší ze všech čtyřech kanonických evangelií a které se významným způsobem odlišuje od ostatních třech evangelií, a to nejen v chronologickém a geografickém schématu, ale i v literárním a teologickém charakteru, představuje pro kritické a historické badání velkou těžkostí. Žádná jiná kniha Bible nevyvolává tak protikladné dojmy a úsudky jako Janovo evangelium. Přesto však se toto evangelium v dějinách církve těšilo vysokému cenění. Již Klement Alexandrijský (140/150 – asi 220) stávil vůči synoptickým toto evangelium jako eúyevgélion nevuaúvuv, „duchovní evangelium“ (EUSEBIUS, HE 6,14,7; PG 20,552). Později Origenés (asi 185 – asi 253) uvádí: „Evangelia jsou prvotními skladateli Carli Dittersdorff, 19. a 20. století (propagátor české hudby v USA Jan Löwenbach, the promoter of Czech music in the USA; musical culture during the era of normalization; contemporary piano music) to the manifestations of current popular music culture (rapping). The thematic heterogeneity is related to the multiplicity of methodological approaches to partial research activities, whose mutual confrontation is an ideal starting point for innovative impulses. For this reason, a one-day workshop was included in the project as a necessary platform for the presentation of outputs and scientific discussion.	The Gospel of John, which is generally considered to be the youngest of the four canonical Gospels and which differs in significant ways from the other three Gospels, not only in its chronological and geographical scheme, but also in its literary and theological character, presents difficulties for critical and historical scholarship. No other book of the Bible evokes such conflicting impressions and judgments as the Gospel of John. Nevertheless, this Gospel has been highly esteemed in the history of the Church. Already Eusebius of Alexandria (140/150 - c. 220) places this Gospel in relation to the Synoptics as eúyevgélion nevuaúvuv "spiritual gospel" (EUSEBIUS, HE 6,14,7; PG 20,552). Later Origen (c. 185 - c. 253) states, "The Gospels are the first fruits of the whole of Holy Scripture, and the Gospel of John is the first among the Gospels" (Comm. in Evangelium iohannis 1,6; PG 14, 31). Záměrem projektu je studovat rozdílné tvary Janova evangelia. Hlavní řešitel projektu připraví studii s názvem „Ondřej a Filip: jejich role a význam v Janově evangeliu“. Podrobná exezege textů, v nichž se tyto dva učedníci v Janově evangeliu objevují, nám pomůže nastínit hlavní charakteristiky jejich portrétu a zdůraznit jejich roli a společný význam v Janově evangeliu. Do projektu budou aktivně zapojeni dva interní spolupracovníci, kteří jsou studenty doktorského studijního programu se zaměřením na Nový zákon. Mariana Kušniáková své badání zaměří na překladatelsky obtížná místa v Janově evangeliu. Zoltán Orémus se bude soustředit na téma „Víra ve vzkříšení u Jana a Pavla“. Ve svém výzkumu bude srovnávat texty Jan 11,25-27 s 1 Kor 15,12.
78.	IGA_PdF_2025_016	Teorie a praxe v užitém umění a vzdělávání	Mgr.	Mráz	Kamil		Navrhování předmětů užitého umění bylo v pozdním 19. století i první polovině 20. století provázáno zaváděním technických inovací, na které museli návrháři a návrháři reagovat. Revidovala se vizuální podoba užitých předmětů, jejich účelnost a krása. S úpravou vzhledu souviselo proměnění materiálů a výrobní lisopnosti i možnosti masové produkce. Vznikaly tak novotvary, které nebyly předchozími generacemi vykouzené a na které nebylo publikum zvyklé. Proto návrháři a návrháři cítili potřebu se ke svým výrobkům vyjadřovat. Stejně tak, obdivěšit pokud byl činní i jako pedagogové a pedagogy, promouvali ke stavu vkusa a zamýšleli se nad způsobu, jak v edukačním procesu přispívat k jeho kultivování. Předkládaný projekt složený z několika menších studií zkoumá a staví do historické perspektivy úvahy o výchově, vzdělávání a uměleckořemeslné či designerské produkci. Stěžejní oblast výzkumu se zaměří na produkci prostějovské firmy Vulkanika a tvorbu sklačky a pedagogky Ludvika Smrčkové.	The design of applied art objects in the late 19th century and the first half of the 20th century was accompanied by the introduction of technical innovations to which designers had to respond. The visual form of utilitarian objects, their purpose and beauty were revised. The modification of the appearance was linked to a rethinking of material and production economy and the possibility of mass production. This led to the creation of new products that had not been tried and tested by previous generations and to which the public was not accustomed. Therefore, designers felt the need to comment on their products. Likewise, especially if they were also active as educators, they spoke to the state of taste and reflected on ways to contribute to its cultivation in the educational process. The present project, composed of several smaller studies, explores and puts into historical perspective the considerations of education, training and arts and crafts or design production. The main area of research will focus on the production of the Prostějov company Vulkanika and the work of the glassmaker and educator Ludvika Smrčková.
79.	IGA_FF_2025_015	Hudba v dějinách a souvislostech	doc. Mgr.	Spáčilová	Jana	Ph.D.	Katederní projekt Katedry muzikologie pro rok 2025 reflektuje aktuální výzkumná témata studentů doktorského studijního programu, která zahrnují širokou oborovou škálu od tradiční hudebně historiografické práce přes hudební analýzu, psychologii, sociologické aspekty až k širšího pojetím interdisciplinárním přesahům. Časový záběr témat sahá od 17. století (traktát Claude Perraulta z roku 1680) přes období klasicismu (segment věnovaný slézskému skladateli Carlu Dittersdorffovi), 19. a 20. století (propagátor české hudby v USA Jan Löwenbach, the promoter of Czech music in the USA; musical culture during the era of normalization; contemporary piano music) to the manifestations of current popular music culture (rapping). The thematic heterogeneity is related to the multiplicity of methodological approaches to partial research activities, whose mutual confrontation is an ideal starting point for innovative impulses. For this reason, a one-day workshop was included in the project as a necessary platform for the presentation of outputs and scientific discussion.	The Department of Musicology's project for the year 2025 reflects the current research topics of the students of the doctoral programme, which cover a wide disciplinary range from traditional music historiographical work through music analysis, psychology, sociological aspects to broader interdisciplinary overlaps. The time span of the topics ranges from the 17th century (Claude Perrault's 1680 treatise) through the classical period (a segment dedicated to the Silesian composer Carl Dittersdorf), the 19th and 20th centuries (Jan Löwenbach, the promoter of Czech music in the USA; musical culture during the era of normalization; contemporary piano music) to the manifestations of current popular music culture (rapping). The thematic heterogeneity is related to the multiplicity of methodological approaches to partial research activities, whose mutual confrontation is an ideal starting point for innovative impulses. For this reason, a one-day workshop was included in the project as a necessary platform for the presentation of outputs and scientific discussion.
80.	IGA_FF_2025_017	Neoliberalismus, populismus, a jeho projevy v České a Slovenské republice v době pokrykize	Mgr.	Zvada	Lubomir		Jak se projevují neoliberalní a populistické tendence ve vnitřní a zahraniční politice České republiky a Slovenska v éře pokrykize? Jsou obě země specifickými případy v rámci současného neoliberalního a populistického zeitgeistu, nebo sdílejí obecné charakteristiky a svým zerním, ať už v regionálním či globálním měřítku? Navrhovaný projekt bude mapovat neoliberalní a populistické aktéry, jejich politiku a výsledky těchto politik. Bude identifikovat diskurzivní taktiky, které tyto aktéry používají k legitimaci svých cílů. Cílem projektu je pomocí technik kvalitativní textové analýzy zmapovat a konceptuálně propojit fenomény neoliberalismu a populismu a porozumět jak neoliberalním taktikám, tak populistickým projevům těchto aktérů v domácní i zahraničním politickém diskurzu na pozadí několika krizí, které se objevily v posledních několika letech. Projekt a jeho výsledky pochopení lidí opomíjených fenoménů, jako je ozbrojování jazyka, diskurz vyloučení nebo v současném akademickém diskurzu přehlížené projevů populismu a politizace bezpečnostních a zahraničněpolitických otázek.	How are neoliberal and populist tendencies manifested in the domestic and foreign policies of the Czech Republic and Slovakia in the era of polycrisis? Are both countries specific cases within the current neoliberal and populist zeitgeist, or do they share general characteristics with other countries, regionally or globally? The proposed project will map neoliberal and populist actors, their policies, and the outcomes of these policies. It will identify the discursive tactics used by these actors to legitimize their goals. This project aims to use qualitative textual analysis techniques to map and conceptually link the phenomena of neoliberalism and populism and to understand both the neoliberal tactics and populist manifestations of these actors in domestic and foreign political discourse amid a couple of crises that have appeared within the last couple of years. The project and its results will contribute to a deeper understanding of much neglected phenomena, such as the weaponization of language, the discourse of exclusion, or the overlooked manifestations of populism and the politicization of security and foreign policy issues in the current academic discourse.

81.	IGA_LF_2025_019	Využití a porovnání anotačních algoritmů GATK (The Genome Analysis Toolkit) a Sentieon DNAscope pro minimalizaci falešně negativního nálezu na vzorku umělejšího souboru celogenomických dat u pacientů s parkinsonismem u izolované populace Horňáčka.	prof. Mgr.	Vodička	Radek	Ph.D.	Projekt bude posuzovat a porovnávat dva bioinformatické přístupy k vyhledávání variant získaných z dat z celogenomického sekvencování u 5 podrodin (trió) u unikátního rodokmenu Horňáčka, kde byl popsán vyšší výskyt parkinsonismu. Jedná se o nástroje GATK (The Genome Analysis Toolkit) a Sentieon DNAscope. Hlavním cílem je zabezpečení co možná nejkválnějšího a nejpřesnějšího posouzení s minimalizací možnosti falešně negativního nálezu. Dalším cílem bude „in silico“ vyhodnocení potenciálního klinického dopadu vybraných variant.	The project will assess and compare two bioinformatics approaches to call for variants derived from whole genome sequencing data in 5 subfamilies (trió) from the unique pedigree of Horňáčko, where a higher incidence of parkinsonism has been described. The tools are GATK (The Genome Analysis Toolkit) and Sentieon DNAscope. The main goal is to ensure the highest quality and most accurate assessment while minimizing the possibility of false negatives. A further aim will be an "in silico" evaluation of the potential clinical impact of the selected variants.
82.	IGA_LF_2025_020	Využití míšni stimule u pacientů s refrakterní diabetickou polyneuropatií	MUDr.	Blážík	Flip		Diabetická polyneuropatie (DPN) je častá komplikace diabetes mellitus, způsobující bolest, parestezie a ztrátu citivosti, což výrazně snižuje kvalitu života a může vést k invaliditě. Refrakterní DPN, při níž konvenční terapie selhávají, vyžaduje nové přístupy. Míšni stimule (Spinal Cord Stimulation, SCS) je inovativní neuromodulační metoda, která může modulovat bolestivé signály na úrovni míchy a zmírnit bolest. Tento projekt zkoumá efektivitu a bezpečnost SCS u pacientů s refrakterní DPN, se zaměřením na optimální umístění elektrody a vliv na kvalitu života. Studie zahrnuje pacienty, kteří neuspěli s farmakologickou léčbou, a hodnotí účinnost pomocí subjektivní škály bolesti, dotazníku kvality života EQ-5D a sledování analgetické spotřeby. Výsledky mají prokázat potenciál SCS ke zlepšení života pacientů a snížení ekonomických dopadů DPN.	Diabetic polyneuropathy (DPN) is a common complication of diabetes mellitus, causing pain, paresthesia, and loss of sensation, significantly reducing quality of life and potentially leading to disability. Refractory DPN, where conventional therapies fail, requires innovative approaches. Spinal Cord Stimulation (SCS) is an advanced neuromodulation method that can modulate pain signals at the spinal cord level to alleviate pain. This project investigates the efficacy and safety of SCS in patients with refractory DPN, focusing on optimal electrode placement and its impact on quality of life. The study includes patients who have not responded to pharmacological treatments and evaluates effectiveness through subjective pain scales, the EQ-5D quality-of-life questionnaire, and monitoring of analgesic consumption. The results aim to demonstrate the potential of SCS to improve patients' lives and reduce the economic burden of DPN.
83.	IGA_CMTF_2025_006	Sociální, psychologické a spirituální determinanty zdraví v kontextu globálních krizí	Mgr.	Kadlíčková	Adéla	DIS.	V dnešním světě stále častěji ovlivňují společnost, jednotlivce i jejich zdraví globální krize, jako jsou pandemie, klimatické změny, ekonomické recese či ozbrojené konflikty. Tento projekt si klade za cíl identifikovat a analyzovat klíčové sociální, psychologické a spirituální determinanty zdraví, které ovlivňují schopnost lidí přizpůsobit se krizovým situacím a zachovat si jejich psychickou a fyzickou stabilitu. Projekt navazuje na předchozí výzkum IGA_CMTF_2024_002 Sociální a psychologické determinanty zdraví v digitální éře a rozšiřuje jeho záběr o vliv globálních krizí na determinanty zdraví. Pokračování v této oblasti je motivováno trvalou potřebou prohlubování vědecké poznatky o faktorech ovlivňujících well-being jednotlivců a komunit, zejména v období zvýšené nejistoty a stresu. Díky zapojení nových PhD studentů a diplomantů pod vedením zkušených akademických pracovníků projekt nabízí multidisciplinární přístup, který propojuje objektivní fyzikální měření s měkkými daty získanými pomocí validovaných psychologických a sociologických nástrojů. Tento výzkumný přístup umožní nejen detailní analýzu determinantů zdraví v kontextu krizových situací, ale i vývoj efektivních preventivních a intervenčních strategií. Finanční prostředky projektu jsou věnovány především na stipendia pro studenty, která slouží jako odměna za jejich práci na projektu a zároveň jako motivace pro jejich další vědecký rozvoj.	In today's rapidly changing world, global crises such as pandemics, climate change, economic recessions and armed conflicts are increasingly affecting society, individuals and their health. This project aims to identify and analyse the key social, psychological and spiritual determinants of health that affect people's ability to adapt to crisis situations and maintain their mental and physical stability. The project builds on previous research IGA_CMTF_2024_002 Social and Psychological Determinants of Health in the Digital Age and extends its scope to include the impact of global crises on determinants of health. The continuation in this area is motivated by the continuing need to deepen scientific knowledge on the factors influencing the well-being of individuals and communities, especially in times of increased uncertainty and stress. With the involvement of new PhD students and graduate students under the guidance of experienced academics, the project offers a multidisciplinary approach that combines objective physiological measurements with soft data collected using validated psychological and sociological tools. This research approach will allow not only a detailed analysis of the determinants of health in the context of crisis situations, but also the development of effective prevention and intervention strategies. The project funds are mainly dedicated to scholarships for students, which serve as a reward for their work on the project and as a motivation for their further scientific development.
84.	IGA_PF_2025_002	Právní důsledky technologií AI při nábore zaměstnanců	JUDr.	Hanousek	Daniela	LL.M.	Tento výzkumný projekt se zabývá kritickým průnikem umělé inteligence (AI), diskriminace a nábore zaměstnanců. AI nabízí potenciál přinést revoluci v náborových procesech automatizací úkolů, jako je screening životopisů, a zlepšením výběru vhodných kandidátů prostřednictvím analýzy dat. Jak ukazuje příklad úspěšné implementace náborového systému založeného na umělé inteligenci v Estonsku, který zvýšil míru udržení zaměstnání z 58 % na 72 %, může AI jednoznačně zlepšit výsledky zaměstnanosti. Implementace systémů nábore zaměstnanců založených na umělé inteligenci v nábore však také s sebou nese významná rizika. Netze opomíjet potenciální zaujatost a diskriminaci v systémech nábore využívajících uměloú inteligenci. Algoritmy mohou neúmyslně reprodukovat existující společenské předsudky, což je významný problém, jak zdůrazňuje Frederik Z. Borgesius, který identifikuje nábor a výběr zaměstnanců jako oblasti s vysokým rizikem diskriminace způsobené uměloú inteligencí. Reálné příklady tento problém podtrhují. Náborový nástroj Amazonu AI, navržený ke zjednodušení procesu hledání talentů pro volná pracovní místa, se ukázal jako diskriminační vůči ženám. Podobně i HireVue, poskytovatel softwaru pro videopohovory založeného na umělé inteligenci, čelil kritice kvůli potenciální zaujatosti ve svých algoritmech, které analyzovaly faktory jako výběr slov a mimiku obličeje uchazečů, aby vygenerovaly "skóre zaměstnatelnosti". Kritici tvrdí, že tyto algoritmy, často trénované na omezených a zkreslených datech, mohou nepřiměřeně upřednostovat kandidáty odpovídající určitým stereotypům, což může znevýhodňovat kandidáty z podprezentovaných skupin. Tyto příklady z reálného světa dokládají, že nástroje nábore založené na umělé inteligenci mohou ve velkém měřítku reprodukovat diskriminaci. Na rozdíl od potenciálně zaujatého personalistu může implementace zaujatých systémů umělé inteligence ve velkých společnostech negativně ovlivnit tisíce uchazečů o zaměstnání. Tento výzkumný projekt si klade za cíl prozkoumat složitosti tohoto problému. Bude se zabývat tím, jak se algoritmická zaujatost projevuje v systémech nábore založených na umělé inteligenci, a posoudí dopad zaujatosti na zranitelné skupiny. Identifikací zdrojů zaujatosti a zkoumáním možných strategií zmírnění se projekt snaží přispět k rozvoji spravedlivějších a nestrannějších postupů nábore založených na umělé inteligenci. Zjištění tohoto výzkumu budou neocenitelné pro akademickou sféru, podniky zvažující implementaci systémů umělé inteligence v nábore a samotné uchazeče o zaměstnání, protože poskytnou informace o výběrovém řízení a právech jednotlivců v souvislosti s rozhodováním o nábore založeném na umělé inteligenci.	This research project delves into the critical intersection of artificial intelligence (AI), discrimination, and recruitment. AI offers the potential to revolutionize recruitment processes by automating tasks like resume screening and improving candidate matching through data analysis. As demonstrated by the successful implementation of an AI-powered job placement system in Estonia, which increased job retention rates from 58% to 72%, AI can undoubtedly enhance employment outcomes. However, the implementation of AI recruitment systems in recruitment also carries significant risks. The potential for bias and discrimination in AI recruitment systems cannot be ignored. Upon initial observation, one can presume that algorithmic decision-making would always be unbiased, as it does not accommodate discriminatory sentiments. However, this is not the case. It can inadvertently perpetuate existing societal prejudices. This is a significant concern, as highlighted by Frederik Z. Borgesius, who identifies recruitment and personal selection as areas with a high risk of AI-driven discrimination. Real-world examples underscore this concern. Amazon's AI recruiting tool, designed to streamline hiring, was found to discriminate against female applicants. Similarly, HireVue, a provider of AI-powered video interview software, has faced scrutiny over potential biases in its algorithms, which analyze factors like word choice and facial expressions to generate "employability scores." Critics argue that these algorithms, often trained on limited data sets, may disproportionately favor "traditional" candidates, potentially disadvantaging those who do not conform to these conventional profiles. These real-world examples underscore the potential for AI recruitment tools to perpetuate discrimination on a significant scale. Unlike the potential impact of bias from a single human recruiter, the implementation of biased AI systems in large companies can negatively impact thousands of job applicants. This research project aims to investigate the complexities of this issue. It will delve into how algorithmic bias manifests in AI recruitment systems and assess the impact of this bias on vulnerable groups. By identifying the sources of bias and exploring potential mitigation strategies, the project seeks to contribute to the development of fairer and more equitable AI-powered hiring practices. The findings of this research will be invaluable for academia, businesses considering the implementation of AI in recruitment, and job candidates themselves, providing insights into the selection process and the rights of individuals in the face of AI-based hiring decisions.
85.	IGA_CMTF_2025_007	Působení katolické církve v českých zemích od 14. do 20. století	doc. PhDr.	Jonová	Jitka	Th.D.	Projekt je zaměřen na výzkum historických událostí spojených s působením církve v českých zemích od 14. do 20. století, konkrétně církevní hierarchie, řeholní život, ale také působení církve v kulturní oblasti. Projekt má podpořit výzkumné aktivity studentů doktorského studia a jednoho studenta magisterského studia v rámci jejich odborných aktivit (studium archiválií, badatelské pobyty doktorandů) a také odborné projekty pedagoga, který jednoho z doktorandů vede. Financování projektu zahrnuje náklady na badatelské zahraniční i tuzemské pobyty a stipendia studentů. Výsledky budou prezentovány v příslušných odborných člancích, v postupně připravě disertačních praci doktorandů a na odborných konferencích v ČR i v zahraničí.	The project is focused on researching historical events related to the Church's activities in the Czech lands from the 14th to the 20th century, specifically the Church hierarchy, religious life, but also the Church's activities in the cultural sphere. The project is intended to support the research activities of doctoral students and one master's student in their professional activities (study of archival materials, research stays of doctoral students) and also the professional projects of the teacher who supervises one of these doctoral students. The funding of the project includes the costs of research stays abroad and at home and student scholarships. The results will be presented in promised scientific articles, in the gradual preparation of doctoral students' dissertations and at professional conferences in the Czech Republic and abroad.
86.	IGA_FF_2025_018	Globální mocenské strategie pod drobnohledem	Mgr.	Broul	David		Projekt zkoumá dynamiku a charakter současných mezinárodních vztahů a jejich vliv na geopolitické uspořádání prostřednictvím tří tematicky odlišných, avšak provázaných výzkumných záměrů. První výzkumný záměr se zaměřuje na analýzu čínských ekonomických aktivit ve střední a východní Evropě s cílem objasnit, jak politické a ekonomické podmínky ovlivňují investiční strategie Číny v rámci platformy 17+1 (dnes 14+1). S využitím metody fuzzy-set kvalitativní komparativní analýzy (fsQCA) zkoumá faktory, jako jsou kvalita vládnutí, korupce a intenzita diplomatických styků, které přispívají k rozsahu čínských investic v daném regionu. Druhý výzkumný záměr se věnuje změně diplomatické strategie Evropské unie vůči Indonésii v kontextu rusko-ukrajinské války. Prostřednictvím pokročilé obsahové analýzy identifikuje proměny v retorice Evropské komise, která reflektuje potřebu diverzifikace strategických partnerství a redefinice hospodářských priorit. Třetí část projektu se zaměřuje na narůstající angažovanost Ruska v Myanmaru po vojenském převratu v roce 2021. Skrze kombinaci kvantitativní a kvalitativní analýzy dostupných ruských mediálních výstupů odhaluje strategické cíle Kremle a limity spolupráce s vojenskou juntou v Myanmaru. Projekt tak propojuje tři zásadní aspekty současné geopolitiky – ekonomické vlivy velmocí, diplomatickou adaptabilitu EU a rusko zahraniční politiku v autoritářských režimech – aby přispěl k hlubšímu pochopení globálních vztahů v době rostoucí nejistoty. Výsledky výzkumu budou přínosné nejen pro akademickou obse, ale i pro tvůrce politik a experty v oblasti mezinárodních vztahů, a přispějí k širší debatě o udržitelném rozvoji a strategické stabilitě ve světě.	The project examines the dynamics and characteristics of contemporary international relations and their impact on geopolitical structures through three thematically distinct yet interconnected research objectives. The first objective focuses on analysing China's economic activities in Central and Eastern Europe, aiming to elucidate how political and economic conditions influence China's investment strategies within the 17+1 platform (now 14+1). Utilizing the fuzzy-set qualitative comparative analysis (fsQCA) method, the study investigates factors such as governance quality, corruption, and the intensity of diplomatic engagement that contribute to the scope of Chinese investments in the region. The second research objective explores the shift in the European Union's diplomatic strategy toward Indonesia in the context of the Russia-Ukraine war. Through advanced content analysis, it identifies changes in the European Commission's rhetoric, reflecting the EU's need to diversify strategic partnerships and redefine economic priorities. The third component of the project examines Russia's increasing engagement in Myanmar following the military coup in 2021. By combining quantitative and qualitative analyses of available Russian media outputs, the study uncovers the Kremlin's strategic objectives and the limitations of its cooperation with Myanmar's military junta. The project integrates three critical aspects of contemporary geopolitics – major powers' economic influences, the EU's diplomatic adaptability, and Russia's foreign policy in authoritarian regimes – to contribute to a deeper understanding of global relations in an era of growing uncertainty. The research outcomes will be valuable not only to the academic community but also to policymakers and experts in international relations, fostering broader discussions on sustainable development and strategic stability worldwide.

87.	IGA_Pdf_2025_019	Tzv. netradiční metody ve výuce českého jazyka	Mgr.	Šindelková	Monika	V učitelských skupinách pro výuku českého jazyka na sociálních sítích, v mediálních titulcích nebo také v určitém segmentu edukační literatury můžeme sledovat, že učitelská komunita cítí ve výuce českého jazyka z různých důvodů potřebu změny. Jako možné řešení se často uvádí změna výukových metod, zvláště pak použití tzv. netradičních metod. Toto označení používají sami učitelé i tvůrci tzv. netradičních metod; přitom ve skutečnosti se nejedná jen o metody, ale také o učební úlohy nebo výukové situace. Jejich základní charakteristikou jsou prvky závažnosti, hravosti, kooperace, variability apod. Jako základní design výzkumu je zvolena případová studie, jako případ je chápána vybraná tzv. netradiční metoda. Budou realizovány celkem dvě případové studie, kdy zamýšlíme v praxi ověřit dvě tzv. netradiční metody, zde zaměřující se na problematiku syntaxe. Stejnými metodou výzkumu bude v obou případových studiích experimentální zásah ve třech třídách vybraného ročníku ve třech různých základních školách. Výzkumce bude s žáky pracovat z pozice učitele v těchto krocích: pretest (problematika větných členů) – aplikace tzv. netradiční metody – posttest (problematika větných členů), identický princip ověřovací úlohy jako v pretestu). Cílem výzkumu je zjistit, jaká je funkčnost a efektivita dvou vybraných tzv. netradičních metod při srovnávací ověření určité výše obsahu kurikula českého jazyka a jaká je opodstatněnost výběru těchto metod vzhledem k budování komunikačních dovedností a jazykových znalostí.	In Czech language teaching groups on social networks, in media headlines or in a certain segment of educational literature, we can observe that the teaching community feels the need for change in Czech language teaching for various reasons. Changing teaching methods, especially the use of so-called non-traditional methods, is often mentioned as a possible solution. This term is used by teachers themselves as well as by the creators of so-called non-traditional methods; however, in reality, these are not only methods, but also learning tasks or teaching situations whose basic characteristics are elements of fun, playfulness, cooperation, variability, etc. As the basic research design, a case study is chosen; the case is understood as a selected so-called non-traditional method. Two case studies will be realised, we intend to verify in practice two so called non-traditional methods, here focusing on syntax. The central research method in both case studies will be an experimental intervention in three classes of a selected year group in three different secondary schools. The researcher will work with the pupils from the teacher's position in the following steps: pretest (problem of sentence elements) – application of the so-called non-traditional method – posttest (problem of sentence elements, identical principle of verification tasks as in the pretest). The aim of the research is to find out the functionality and effectiveness of two selected so-called non-traditional methods in conveying certain content of the Czech language curriculum and the validity of the choice of these methods in relation to building communicative skills and language knowledge.	
88.	IGA_LF_2025_021	Cíle a buněčné interakce biologicky aktivních molekul	MUDr.	Džubák	Petr	Ph.D.	Cíle a buněčné interakce biologicky aktivních molekul Projekt IGA UP navazuje na předchozí grantové iniciativy a zaměřuje se na klíčové výzvy ve vývoji nových léčiv a terapeutických strategií, zejména v oblasti onkologických, neuro-degenerativních a infekčních onemocnění a jejich biomarkerů. Integruje pokročilé technologie, jako je high-content screening, genomika, proteomika, sekvenování a další moderní metody, které představují revoluční přístupy v biomedicínském výzkumu. Tyto metody vyžadují zapojení mladých vědeckých talentů, postgraduálních studentů a akademických pracovníků pro efektivní zvládnutí technologických výzev i pro aplikaci poznatků v klinické praxi. Hlavním cílem projektu je podpora personalizované medicíny prostřednictvím identifikace biomarkerů a terapií šitých na míru jednotlivým pacientům. Tento přístup představuje jeden z nejprogresivnějších trendů v současné terapii a diagnostice. Projekt podporuje rozvoj studentů, postdoktorandů a jejich školení v laboratorní experimentální medicíny a na Ústavu molekulární a translační medicíny (IMTM) Lékařské fakulty University Palackého v Olomouci (www.imtm.cz). Tím zajišťuje stabilní zdroj vysoce kvalifikovaných odborníků, kteří mohou efektivně využívat moderní technickou infrastrukturu pro pokročilé výzkumné činnosti. Poskytované stipendia a platy působí zároveň jako motivující prvek, podporují zapojení studentů a výzkumných pracovníků do náročných vědeckých projektů. Projekt zahrnuje několik vědecky provázaných výzkumných směrů: Screening molekulárních cílů pomocí vysokokapacitních kvantitativních proteomických metod. Cílem je identifikovat nové terapeutické cíle na molekulární úrovni a studovat jejich biologickou funkci. Studium mechanismů účinku a integrace identifikovaných molekulárních cílů do specifických reportérových systémů. Tato část projektu zahrnuje vývoj reportérových buněčných linií a in vitro testovacích systémů, které umožňují vysokokapacitní testování účinků chemických látek a genetických manipulací. Zavedení rutinního vysokokapacitního screeningu chemických knihoven. Tento proces je zaměřen na identifikaci látek s potenciálními terapeutickými a/nebo ochrannými účinky, které by mohly být dále rozvíjeny pro klinické použití. Identifikace biomarkerů. Projekt se zaměřuje na objevování biomarkerů, které mohou být využity pro přesnější diagnostiku a monitorování terapeutické odpovědi. Díky implementaci těchto výzkumných směrů projekt přispívá k rozvoji translační medicíny, která propojuje základní výzkum s klinickou praxí. Získané poznatky umožní nejen pokroky v personalizované medicíně, ale také rozvoj nových technologií a metodik, které budou mít široké uplatnění v biomedicínských a farmaceutických oborech. Projekt se opírá o multidisciplinární přístup, spojující odborníky z oblasti molekulární biologie, chemie, bioinformatiky a medicíny. Kromě přímého vědeckého přínosu má projekt za cíl podporovat vzdělávání a profesní rozvoj studentů a mladých vědců, kteří budou připraveni dále budovat význam v oblasti biomedicíny. Díky silné infrastruktuře IMTM a spolupráci s dalšími akademickými a průmyslovými partnery má projekt významný potenciál pro inovace a přenos poznatků do praxe.	Targets and Cellular Interactions of Biologically Active Molecules The IGA UP project builds on previous grant initiatives and addresses key challenges in the development of new drugs and therapeutic strategies, particularly in oncology, neurodegenerative, and infectious diseases, as well as their biomarkers. It integrates advanced technologies, such as high-content screening, genomics, proteomics, sequencing, and other modern methodologies, which represent revolutionary approaches in biomedical research. These methods necessitate the involvement of young scientific talents, postgraduate students, and academic professionals to effectively manage technological challenges and apply findings in clinical practice. The primary goal of the project is to advance personalized medicine through the identification of biomarkers and therapies tailored to individual patients. This approach is one of the most progressive trends in current therapeutic and diagnostic strategies. The project supports the development of students, postdoctoral researchers, and their supervisors at the Laboratory of Experimental Medicine and the Institute of Molecular and Translational Medicine (IMTM), Faculty of Medicine and Dentistry, Palacký University in Olomouc (www.imtm.cz). This ensures a stable source of highly skilled experts who can effectively utilize modern technical infrastructure for advanced research activities. The stipends and salaries provided serve as motivational tools, encouraging the involvement of students and researchers in demanding scientific projects. The project encompasses several scientifically interconnected research directions: Screening molecular targets using high-throughput quantitative proteomic methods. The goal is to identify new therapeutic targets at the molecular level and study their biological function. Studying mechanisms of action and integrating identified molecular targets into specific reporter systems. This includes the development of reporter cell lines and in vitro testing systems, enabling high-throughput testing of the effects of chemical compounds and genetic modifications. Implementing routine high-throughput screening of chemical libraries. This process aims to identify compounds with novel therapeutic and/or protective effects, which can be further developed for clinical applications. Biomarker identification. The project focuses on discovering biomarkers that can be used for more precise diagnostics and monitoring therapeutic responses. By implementing these research directions, the project contributes to the advancement of translational medicine, bridging basic research and clinical practice. The knowledge gained will not only enable progress in personalized medicine but also drive the development of new technologies and methodologies with broad applications in biomedical and pharmaceutical fields. The project adopts a multidisciplinary approach, connecting experts in molecular biology, chemistry, bioinformatics, and medicine. Beyond its direct scientific contributions, the project aims to support the education and professional development of students and young researchers, preparing them to address future challenges in biomedicine. With IMTM's robust infrastructure and collaboration with other academic and industrial partners, the project holds significant potential for innovation and knowledge transfer into practice.
89.	IGA_FF_2025_019	Obecná lingvistika a digital humanities v době digitálního obrátu	Mgr.	Jurková	Barbora		Projekt se zaměřuje na prohloubení propojení lingvistiky a Digital Humanities s důrazem na interdisciplinární výzkum v oblastech kvantitativní lingvistiky, biosémiotiky, kódové biologie, kognitivní sémiotiky, psycholingvistiky, kybersémiotiky a aplikované sémiotiky. Výzkum vychází z tradice Katedry obecné lingvistiky, která se dlouhodobě zabývá propojením lingvistiky a biologie, zejména ve vztahu k umělé inteligenci a biosémiotice. Projekt zahrnuje vedoucí výzkumné pracovníky (Dr. Matlach, Dr. Zámečník, Dr. Rodríguez, Dr. Bennett) a studenty (magisterské i doktorské) pod vedením Mgr. Barbory Jurkové. Výstupy projektu budou prezentovány na mezinárodních konferencích, jako jsou Code Biology (Žáhřeb), Gatherings in Biosemiotics (Rotterdam) a Henry Sweet Society Colloquium (Remes). Projekt dále podporuje rozvoj Digital Humanities v lingvistice, a to nejen prostřednictvím výzkumu, ale také začleněním studentů do akademických aktivit. Tento přístup přispívá k rozvoji badatelských schopností již od magisterského stupně studia a posiluje spolupráci s významnými mezinárodními institucemi v oblasti sémiotiky a lingvistiky.	The project focuses on deepening the connection between linguistics and Digital Humanities, emphasizing interdisciplinary research in areas such as quantitative linguistics, biosemiotics, code biology, cognitive semiotics, psycholinguistics, cybersemiotics, and applied semiotics. It builds on the long-standing tradition of the Department of General Linguistics, which has explored the intersection of linguistics and biology, particularly in relation to artificial intelligence and biosemiotics. The project involves leading researchers (Dr. Matlach, Dr. Zámečník, Dr. Rodríguez, Dr. Bennett) and students (master's and doctoral), under the leadership of Mgr. Barbora Jurková. The project's outcomes will be presented at international conferences, including Code Biology (Zagreb), Gatherings in Biosemiotics (Rotterdam), and the Henry Sweet Society Colloquium (Reims). Furthermore, the project aims to enhance the role of Digital Humanities in linguistics through both research and the integration of students into academic activities. This approach fosters the development of research skills starting from the master's level and strengthens collaboration with prominent international institutions in semiotics and linguistics.
90.	IGA_FF_2025_020	Text a intertextualita ve slovanských literaturách a kultuře IX.	doc. PhDr.	Dobrotová	Ivana	Ph.D.	Výzkum je zaměřen na popis, analýzu a výklad různých podob textů a intertextuality ve slovanských literaturách (česká, ukrajinská, polská, ruská) a šířeji ve slovanské kultuře. Text je na jedné straně považován za něco stabilního, uchopitelného, ohraničeného a strukturovaného, na druhé straně je vnímána jeho dynamická identita ve smyslu nekonečného odkazování k pluralitním významům a odkazování k jiným textům. Intertextovost je chápána jako zdroj významové plurality. Vztahy mezi texty budou zkoumány jako fenomén překladu (text a jeho textová překladová interpretace), jako napětí mezi uměleckým textem, jeho vnitřní soudržností a filozofickým kontextem. Tato myšlenková východiska budou zrotačena v konkrétních analýzách a výkladových výstupu, jež budou publikovány v podobě časopiseckých studií na úrovni SCOPUS a JREC. Všechny práce vycházejí ze zaměření doktorského studia na katedře slavistiky.	A Text and Intertextuality in Slavic Literatures and Culture The research is focused on the description, analysis and interpretation of various types of texts and intertextuality in Slavic literatures (Czech, Ukrainian, Polish, Russian) and the Slavic culture in general. On the one hand, a text is considered as something stable, intelligible, definite and structured, on the other hand, the text could be perceived as a dynamic identity with countless allusions to plural meanings and references to other texts. Intertextuality is understood as a source of plurality of meanings. Relations between texts will be studied as a phenomenon of translation (text and textual interpretation in translation), further as a tension between the artistic expression, its internal coherence and philosophical context. This theoretical groundwork will be presented in concrete analyses and outcomes. They will be published as studies in SCOPUS and peer-reviewed journals. All works comply with the scientific focus of doctoral studies in the Slavic Department.
91.	IGA_LF_2025_022	Analýza genů kolistinové rezistence, detekce beta-laktámů a přehled mechanismů rezistence u bakterií	Mgr.	Mlýnářčík	Patrik	Ph.D.	Cílem tohoto projektu je identifikace genů mcr a dalších genů souvisejících s rezistencí ke kolistinu, detekce beta-laktámů u bakterií izolovaných z klinických i animálních vzorků a in silico analýza enzymů MCR. V rámci řešení projektu budou navrženy primery pro detekci všech dosud popsanych variant genů mcr pomocí programu Geneious Prime a tyto primery budou testovány v podmínkách in silico. Přítomnost genů mcr bude poté potvrzena sekvenováním celého genomu, které bude rovněž použito k analýze mutací v genech spojených s rezistencí vůči kolistinu. Na základě celogenomových údajů bude rovněž stanoven podíl beta-laktámů v každém testovaném izolátu. Bude provedena in silico analýza mcr genů s ohledem na konzervované aminokyseliny a bodové mutace s cílem určení evolučně aktivních míst a sestavení fylogenetického stromu, který ukáže podobnost mezi enzymy MCR. Projekt bude rovněž zahrnovat detekci beta-laktámů v animálních izolátech a sumarizaci různých mechanismů rezistence u bakterií, se zaměřením na Klebsiella sp. a další bakterie. Bude připraven přehledový článek o nejnovějších poznatcích v oblasti rezistence vůči beta-laktamovým antibiotikům. Očekávané výsledky tohoto projektu budou zahrnovat identifikaci a charakterizaci mcr genů a beta-laktámů u klinických i animálních izolátů bakterií. Konkrétně se očekává, že projekt odhalí prevalenci různých variant mcr genů a beta-laktámů ve zkoumaných bakteriálních izolátech. Výsledky poskytnou důležité informace o prevalenci a mechanismech rezistence vůči kolistinu a výskytu beta-laktámů, což může přispět k lepšímu pochopení rezistence vůči antibiotikům a k vývoji nových strategií pro její kontrolu. Význam tohoto projektu spočívá v jeho přínosu ke globálnímu problému rezistence vůči antibiotikům. Identifikace a sledování genů rezistence vůči kolistinu a beta-laktamovým antibiotikům má zásadní význam pro rychlou identifikaci a kontrolu šíření multirezistentních bakterií v rámci konceptu One Health. Tento projekt má potenciál přispět ke zlepšení veřejného zdraví a k vývoji účinnějších protokolů pro zjišťování a kontrolu rezistence vůči antibiotikům.	This project aims to identify mcr and other colistin resistance-related genes, detect beta-lactamases from clinical and animal bacterial isolates and in silico analysis of MCR enzymes. In this work, primers will be designed to detect all mcr gene variants described so far using Geneious Prime, and these primers will be tested under in silico conditions. The presence of mcr genes will then be confirmed by whole genome sequencing, which will also be used to analyse mutations in genes associated with colistin resistance. The proportion of beta-lactamases in each isolate will also be determined from the whole genome data. In silico analysis of mcr genes concerning conserved amino acids and point mutations will be performed to identify evolutionarily active sites and to construct a phylogenetic tree showing similarities between MCR enzymes. The project will also include the detection of beta-lactamases in animal isolates and summarizing different resistance mechanisms in bacteria, focusing on the Klebsiella sp. and other bacteria. A review article on recent findings in beta-lactam antibiotic resistance will be conducted. The expected outcomes of this project will include the identification and characterisation of mcr genes and beta-lactamases in clinical and animal bacteria isolates. Specifically, the project is expected to reveal the prevalence of different variants of mcr genes and beta-lactamases in the bacterial isolates studied. The results will provide crucial information on the prevalence and mechanisms of colistin resistance and the prevalence of beta-lactamases, which may contribute to a better understanding of antibiotic resistance and the development of new strategies for its control. The importance of this project lies in its contribution to the global problem of antibiotic resistance. Identifying and monitoring resistance genes to colistin and beta-lactam antibiotics is essential for rapidly identifying and controlling the spread of multidrug-resistant bacteria in the context of the One Health concept. This project has the potential to contribute to the improvement of public health and the development of more effective protocols for the detection and control of antibiotic resistance.

92.	IGA_PdF_2025_020	Expresivně terapeutické přístupy v kontextu vybraných skupin	Mgr.	Müller	Oldřich	Ph.D.	Projekt je zaměřen na konstrukci, verifikaci a validaci nových kvantitativních a kvalitativních nástrojů ve speciálněpedagogické diagnostice a intervenci. Tyto nástroje mají sloužit jako funkcionální nástroje pro speciálněpedagogických přístupů používaných ve speciálněpedagogické praxi u vybraných diagnostických skupin. Projekt navazuje na čile předchozích projektů IGA (tj. týmů H. řešitelé prof. Valenty) především orientovaných na diagnostiku a intervenci ve speciální pedagogice, které dále rozšiřuje. Předložený projekt je složen ze dvojice segmentů: I. Evaluace efektivity dramaterapeutických (a dalších expresivně terapeutických) intervencí středně dlouhého charakteru u klientů se závislostí hospitalizovaných na psychiatrickém oddělení (vojenské) nemocnice, kde se realizuje dlouhodobě dramaterapeutická intervence (VN Olomouc – Středisko sekundární prevence a léčby závislosti). Projekt využije ověřený evaluační nástroj postavený na bázi sémantické diferenciálu a škvalování (ad předcházející IGA projekt z let 2021, 2022, 2024), cílem předložené koncepce projektu je dosažení větší reprezentativnosti (a průkaznosti „tvrdých dat“) šetření efektivity primárně dramaterapeutické intervence na „detoxu“ výše jmenovaného pracoviště. II. Evaluace muzikoterapeutických a dramaterapeutických přístupů začleněných na podporu osob seniorského věku znevýhodněných některou z neurokognitivních poruch (NKP), a to zejména nejčastějšími etiologickými podtypy syndromu závažné či mírné NKP. Muzikoterapeutické a dramaterapeutické přístupy budou evalvovány v kontextu individuálních psychosociálních potřeb zúčastněné cílové skupiny, přičemž se bude vycházet z poznatků a závěrů výzkumů realizovaných v letech 2021-24. Navíc budou posuzovány a shrčovány s principy ověřených psychosociálních přístupů, rovněž sledovány a vyhodnocovány předchozí výzkumnou činnosti. Zvláštní zřetel bude brán na jejich komunikaci a vztahové potenciál. Součástí výzkumné činnosti bude vyhodnocování saturace individuálních potřeb probandů, evaluace účinných faktorů zvolených přístupů a verifikace a validace měřných nástrojů konstruovaných v průběhu realizace předchozích i současných výzkumů. Design výzkumných šetření bude smíšený charakter, soubory dat budou primárně získávány v Domově Dominika v Kokocích u Přerova.	The project is focused on the construction, verification and validation of new quantitative and qualitative tools in special pedagogical diagnostics and intervention. These tools should be used for the functionality of expressive-therapy approaches in special pedagogical practice in selected diagnostic groups. The project follows the aims of previous IGA projects (teams led by Prof. Valenta, a main researcher) that were particularly focused on diagnostics and intervention in special pedagogy. The project further extends these projects. The submitted project consists of two segments: I. The evaluation of the effectiveness of drama-therapeutic (and other expressive-therapy) interventions of a medium-term character in addicted patients hospitalized at the department of psychiatry (at military hospital where a long-term drama-therapeutic intervention is realized (VN Olomouc – The Centre of Secondary Prevention and Addiction Treatment). The project uses a verified evaluative tool based on semantic differential and scaling (ad previous IGA project from 2021, 2022 and 2024). The aim of the submitted concept of the project is to accomplish a higher representativeness (and provability of "robust data") of the investigation into the efficiency of primarily drama-therapeutic intervention at the "detox" of the above mentioned department. II. The evaluation of music therapy and drama-therapeutic approaches aimed at the support of elderly persons who are impaired due to some of the neurocognitive disorders (NKP), especially due to the most common etiological subtypes of the syndrome of serious or mild NKP. Music therapy and drama-therapeutic approaches will be evaluated in the context of individual psychosocial needs of the target group representatives and, at the same time, it will be based on the findings and conclusions of the research realized between the years 2021 and 2024. Furthermore, they will be evaluated and combined with the principles of proved psychosocial approaches that will also be monitored and evaluated based on a previous research activity. Special consideration will be given to their communication and relationship potential. As a part of the research activity, there will be an evaluation of saturation of probands' individual needs, an evaluation of efficient factors of chosen approaches and verification and validation of measuring tools constructed during the realization of both previous and current research. The design of research surveys will be mixed-mode and the data sets will be primarily collected at Dominika Centre Kokory (near Přerov).
93.	IGA_Prf_2025_025	Studium imunity a zdraví včel, biochemie potravin a bioinformatická analýza genů vybraných modelových organismů	Mgr.	Sekaninová	Jana	Ph.D.	Navrhovaný IGA projekt se soustředí především na biochemickou a částečně bioinformatickou analýzu proteinů a genů v rámci biologických procesech hmyzu (konkrétně včely lústinaté) a rostlin (sójí lústinaté) a také na téma z oblasti biochemie potravin. V rámci tohoto projektu bude studováno celkem šest dílčích témat z oblasti molekulární biologie, genetiky, biochemie proteinů, enzymologie, a imunity včel. Konkrétními studovanými tématy budou: A) Metabolické a imunitní změny u letních a zimních generací včely medonosné, B) Mechanismy ovlivňující imunitu a detoxifikaci včely medonosné, C) Role Malpighických trubců v imunitním systému včely medonosné, D) Studium funkce proteinu vitellogeninu ve vjví, reprodukci a stresových odpovědích včely medonosné (Apis mellifera), E) Tvorba nástrojů pro předvádní anotovaných genů napříč referenčními genomy na modelu sojy lústinaté a analýza modelů genů u včely medonosné, F) Studium proteolytické aktivity v potravinách a nápojkách. Realizace těchto dílčích projektů proběhne na Katedře biochemie Přírodovědecké fakulty Univerzity Palackého. Hlavním cílem projektu je podpora výzkumných aktivit studentů předvádního doktorského studijního programu Biochemie, součástí týmu budou ale i dva studenti magisterského programu Bioinformatica a Aplikovaná informatika. Do experimentální činnosti se též zapojí celkem devět studentů pod vedením šesti zkušených akademických pracovníků a hlavního řešitele, kteří budou dohlížet na úspěšné dosažení plánovaných výsledků a výstupů projektu. Výzkumné týmy se budou věnovat zejména biochemickým, molekulárně-biologickým a fyziologickým experimentům zaměřeným na charakterizaci vlastností a funkci vybraných genů, proteinů a dalších biologicky aktivních látek. Výsledky získané během výzkumu budou součástí závěrečných prací studentů, publikovány v odborných impaktovaných časopisech a prezentovány na konferencích formou přednášek či plakátových prezentací.	The proposed IGA project focuses mainly on the biochemical and partially bioinformatic analysis of proteins and genes in the metabolic processes of insects (specifically honey bees) and plants (legume soybeans), as well as on a topic in the field of food biochemistry. As part of this project, a total of six sub-themes from the fields of molecular biology, genomics, protein biochemistry, enzymology, and bee immunity will be studied. The specific topics studied will be: A) Metabolic and immune changes in the summer and winter generations of the honey bee, B) Mechanisms affecting the immunity and detoxification of the honey bee, C) The role of Malpighian tubules in the immune system of the honey bee, D) Study of the functions of the vitellogenin protein in development, reproduction and stress responses of the honey bee (Apis mellifera), E) Creation of a tool for converting annotated genes across reference genomes in the legume soybean model and analysis of gene models in the honey bee, F) Study of proteolytic activity in foods and beverages. The realization of these sub-projects will take place at the Department of Biochemistry of the Faculty of Science of Palacký University. The main goal of the project is to support the research activities of students, primarily of the Biochemistry doctoral study program, but two students of the Master's program, Bioinformatics and Applied Informatics, will also be part of the team. A total of nine students will be involved in the experimental activity under the guidance of six experienced academic staff and the principal investigator, who will supervise the successful achievement of the planned results and outputs of the project. The research teams will focus mainly on biochemical, molecular-biological, and physiological experiments aimed at characterizing the properties and functions of selected genes, proteins, and other biologically active substances involved in the metabolic pathways. The results obtained during the research will be part of the student's final theses, published in professional impact journals, and presented at conferences in the form of lectures or poster presentations.
94.	IGA_LF_2025_023	Mechanismy inaktivace GPX4 a indukce ferotózy v nádorových buňkách	Doc. RNDr.	Mlejnek	Petr	Ph.D.	Výzkumná skupina Brenta Stockwella významně přispěla k objevu nového typu regulované buněčné smrti (RBS) s morfológickými a biochemickými rysy, které se lišily od dříve popsáných typů. Tento nový typ RBS, pro který byl zaveden název ferotóza, nesdílel žádné morfológické a biochemické rysy s tehdy popsanými typy RBS, jako je apoptóza, autofagie, regulovaná nekróza, pyroptóza, parthanóza, entóza nebo netóza. Bylo zjištěno, že ferotóza je zejména závislá na souhrě tří faktorů: a) přítomnost železa schopného redox transformace; b) pouze peroxidace fosfolipidů obsahujících polyenesyčené mastné kyseliny způsobuje ferotózu; c) inaktivace glutathionperoxidázy 4 (GPX4) vedoucí k neschopnosti odstranit vzniklé fosfolipidové peroxidy. Alkohol každým rokem přibývá mnoho důležitých poznatků v oblasti výzkumu ferotózy, řada klíčových otázek zůstává stále otevřených. Například, existuje všeobecné záměření, že GPX4 je centrálním regulátorem inaktivace ferotózy, nicméně její detailní působení je stále nejisté. Navrhovaný projekt bude zaměřen na studium mechanismů inaktivace GPX4 různými nízkomolekulárními induktory ferotózy v nádorových buňkách. Budeme rovněž studovat vztahy mezi inaktivací GPX4, proliferací a aktivitou a indukci ferotózy v nádorových buňkách s různými genetickými pozadími.	Brent Stockwell's research group made a significant contribution to the discovery of a new type of regulated cell death (RCD) with morphological and biochemical features that differed from previously described types. This new type of RCD, for which the name ferroptosis was introduced, did not share any morphological and biochemical features with the then described and defined types of RCD such as apoptosis, autophagy, regulated necrosis, pyroptosis, parthanosis, entosis or netosis. It was found that ferroptosis is mainly dependent on the interplay of three factors: a) the presence of iron capable of redox transformation; b) only peroxidation of phospholipids containing polyunsaturated fatty acids causes ferroptosis; c) inactivation of glutathione peroxidase 4 (GPX4) leading to the inability to remove the formed phospholipid peroxides. Although many important findings in the field of ferroptosis research are added every year, a number of key questions still remain open. For example, there is general agreement that GPX4 is a central regulator of ferroptosis initiation, however its detailed action is still unclear. The proposed project will be focused on the study of the mechanisms of GPX4 inactivation by various low molecular inducers of ferroptosis in tumor cells. We will also study the relationships between GPX4 inactivation, proliferative activity and induction of ferroptosis in tumor cells with different genetic backgrounds.
95.	IGA_FTK_2025_008	Vliv plyometrického tréninkového programu na schopnost agility u mladých fotbalistů po vrcholu růstového spurtu	Mgr.	Holík	Roman		Plyometrický trénink je široce uznávanou metodou používanou ke zvyšování výkonnosti sportovců napříč různými sporty a věkovými kategoriemi. Pro efektivní a bezpečné uplatnění této metody v tréninku mladých sportovců je klíčové pochopit její detailní vliv na konkrétní výkonnostní parametry, zejména v kontextu období růstu a zrání. Současná literatura však nedostatečně objasňuje efekty plyometrického tréninku s ohledem na aktuální úroveň biologického zrání sportovců. Hlavním cílem tohoto výzkumu je zhodnotit vliv plyometrického programu na reaktivní agility, rychlost změny směru a reaktivní sílu u mladých fotbalistů ve věku 15-17 let po vrcholu růstového spurtu. Studie bude mít charakter krátkodobého experimentu (12 týdnů), kterého se zúčastní 30 mladých fotbalistů s minimální dvoletou zkušeností se systematickým sportovním tréninkem. Probandi budou rozděleni do experimentální a kontrolní skupiny. Experimentální skupina absolvuje plyometrický tréninkový program, který bude realizován dvakrát týdně v rámci tréninkových jednotek bezprostředně po závěrečích. Kontrolní skupina bude místo toho vykonávat technicko-taktická cvičení. Program bude vytvořen řešiteli projektu na základě aktuálních vědeckých poznatků a bezpečnosti a efektivitě plyometrického tréninku. Probandi budou absolvovat dvě testování: před začátkem a po skončení tréninkové intervence. U každého probanda bude posuzována biologická zralost vzhledem k chronologickému věku, tělesná výška, tělesná hmotnost a tělesná složení pomocí osobní váhy s integrovaným stadiometrem (Tanita WB-380 H, Illinois, USA). Probandi budou absolvovat Y-test (Witty SEM, Microgate, Bolzano, Italy), RAT test (Witty SEM, Microgate, Bolzano, Italy) a Blazepeed reakční test (Play Coyotta Ltd., Aviv, Israel) pro hodnocení reaktivní, neplánované agility, dále L-run test a 505 test (Brower Timing System, Draper, UT, USA) pro hodnocení schopnosti rychlosti změny směru, a test výskok po sekouku z výšky (FP4, HUR Labs, Tampere, Finland) pro stanovení reaktivního silového indexu. Tento výzkum přinese nové poznatky pro optimalizaci tréninkových metod zaměřených na mladé sportovce v období po PHV. Výsledky mohou být cenným přínosem nejen pro trenéry při plánování tréninků, ale i pro odborníky zaměřené na prevenci zranění.	Plyometric training is a widely recognized method used to enhance athletes' performance across various sports and age groups. For the effective and safe implementation of this method in training young athletes, it is crucial to understand its detailed effects on specific performance parameters, particularly in the context of growth and maturation phases. However, current literature insufficiently clarifies the effects of plyometric training with respect to the athletes' current level of biological maturation. The primary aim of this research is to evaluate the impact of a plyometric program on reactive agility, change-of-direction speed, and reactive strength in young football players aged 15-17 years after their peak height velocity (PHV). The study will take the form of a short-term experiment (12 weeks) involving 30 young football players with at least two years of systematic sports training experience. The participants will be divided into an experimental and a control group. The experimental group will undergo a plyometric training program conducted twice weekly during training sessions immediately after the warm-up. In contrast, the control group will perform technical-tactical exercises instead. The program will be designed by the project team based on current scientific findings regarding the safety and efficacy of plyometric training. Participants will undergo two test sessions: one before the start and one after the end of the training intervention. Each participant's biological maturity relative to chronological age, body height, body weight, and body composition will be assessed using a personal scale with an integrated stadiometer (Tanita WB-380 H, Illinois, USA). Testing will include the Y-test (Witty SEM, Microgate, Bolzano, Italy), the RAT test (Witty SEM, Microgate, Bolzano, Italy), and the Blazepeed reaction test (Play Coyotta Ltd., Aviv, Israel) for evaluating reactive, unplanned agility. The L-run test and the 505 test (Brower Timing System, Draper, UT, USA) will be used to assess change-of-direction speed, while the drop jump test (FP4, HUR Labs, Tampere, Finland) will determine the reactive strength index. This research will provide new insights for optimizing training methods targeted at young athletes in the post-PHV period. The findings could be a valuable resource not only for coaches in planning training sessions but also for professionals focused on injury prevention.
96.	IGA_Prf_2025_026	Evoluční ekologie ptáků XIV	doc. Mgr.	Weidinger	Karel	Dr.	Předložený projekt navazuje na dosavadní dlouhodobý výzkumný program zaměřený na evoluční a behaviorální ekologii ptáků. Cílem projektu je zaplnit účást studentů ve všech etapách řešení ornitologického výzkumu na Katedře zoologie. Na řešení se budou podílet dva doktorandi a pětice magisterských studentů pod vedením pěti akademických pracovníků. Jednotlivé týmy se zaměří na jedno ze tří hlavních témat: 1) Výchěr prostředí a rodičovská péče u modelových ptáků, 2) Ekologie reprodukčního chování a společenství pěvců, 3) Monitoring biologie obratlovců: náhled do biologie dutinových hnízdičů, parazitů a rozšíření u vybraných druhů. Dílčí otázky budou studovány na různých modelových druzích a skupinách ptáků. Pojtkem mezi všemi tématy je důraz na evoluční interpretační rámec a využití moderních metod sberu a analýzy dat.	The project is a continuation of the existing long-term research programme focused on evolutionary and behavioural ecology of birds. The aim of the proposed project is to ensure the participation of students in all stages of ornithological research carried out at the Department of Zoology. Two PhD students and fifteen MSc students will be involved under the supervision of five academic supervisors. Individual research teams will focus on one of three main topics: 1) Habitat selection and parental care in model songbirds; 2) Ecology of reproductive behaviour and songbird communities; 3) Monitoring of vertebrate biology: insights into biology of cavity-nesters, parasites and distribution in selected species. Subtopics will be studied using various model species and groups of birds. The link between all topics is the emphasis on interpretation within an evolutionary framework and the use of modern methods of data collection and analysis.

97.	IGA_FF_2025_021	Teorie a analýza proměn mediální komunikace: Sportovní žurnalistika v ryzmu doby	Mgr.	Komárek	Petr	Sport se řadí mezi významné, leč často přehlížené či zlehčované společenské fenomény, přičemž tuto pozici zaujímal již v minulém století. Sport je na jednu stranu svět sám o sobě, na druhou stranu je zásadně provázaný s kulturními, politickými a ekonomickými procesy a situacemi, kterými je ovlivňován a které sám ovlivňuje. Obráceně také určité sportovní události a jevy významně vstupují do politiky, ekonomiky a kultury, a to jak na lokální, tak i globální úrovni. Tento projekt se zaměřuje na skupinu sociálně (příp. politicky a ekonomicky) významných sportovních momentů československé a české historie během uplynulých sta let, a to optikou mediálních komunikací, potažmo sportovní žurnalistiky. Projekt sport nabízí s důrazem napříklat na národní identitu a symboly, kulturní, politické a ekonomické konfliktivity nebo ideologické kontexty. Žurnalistické výstupy vybraných sportovních společenských momentů budou analyzovány metodou kritické diskurzivní analýzy (CDA), která zohledňuje historicitu jak zkoumaného fenoménu, tak zkoumaných dat (žurnalistických textů). Projekt představuje komplexní a rozmanitě pojednaný o působení sportu na území současné České republiky v delším časovém úseku, který se sebou přináší výrazné společenské změny. Výstupy z tohoto projektu budou diseminovány různými formáty (výstava, monografie, články), které se vzájemně doplňují, a různým publikům.	Sport is one of the important, but often overlooked or underestimated social phenomena, and it has occupied this position since the last century. On the one hand, sport is a world in itself; on the other hand, it is fundamentally intertwined with and influenced by cultural, political and economic processes and situations. Conversely, certain sporting events and phenomena also significantly affect politics, economics, and culture, both locally and globally. This project focuses on a group of socially (or politically and economically) significant sporting moments in Czechoslovak and Czech history over the past hundred years, through the lens of media communications, and thus sports journalism. The project looks at sports with an emphasis, for example, on national identity and symbols, cultural, political and economic confrontations or ideological contexts. The journalistic outputs of selected sport-social moments will be analysed using the method of critical discourse analysis (CDA), which takes into account the historicity of both the phenomenon under investigation and the data (journalistic texts). The project presents a complex and diverse discussion of the impact of sport on the territory of the contemporary Czech Republic over a longer period of time, which brought with it significant social changes. The outputs of this project will be disseminated in different formats (exhibition, monograph, article), which complement each other, and to different audiences.	
98.	IGA_FF_2025_022	Interkulturní dialog: jihokorejské divadlo v zemích Visegrádu	Mgr.	Veselková	Veronika	Výzkumný projekt se zabývá divadlem a performancemi jihokorejského původu v zemích Visegrádu – České republice, Slovensku, Maďarsku a Polsku. V kontextu rostoucí popularity jihokorejské kultury (tzv. Hallyu) zkoumá, jak jsou korejské inscenace a performativní události prezentovány v těchto zemích. Projekt propojuje divadelní studia, kulturní studia, teorie globalizace a interkulturního divadla a je součástí disertačního výzkumu řešitelky. Zaměřuje se na interakci mezi jihokorejskými umělci a kulturním průmyslem regionu. Hlavní výzkumnou otázkou je, jak se korejská kulturní identita performuje v rámci divadelních a kulturních událostí a jak kulturní průmysl tuto performativitu ovlivňuje a formuje. Dílčí otázky se věnují vlivu dramaturgů, kurátorů a dalších aktérů na performativitu korejské identity, individuálním prvkům této identity v představeních a realitě interkulturního dialogu. Kulturní průmysl je chápán jako komplex mezinárodních festivalů, kulturních institucí a produkčních týmů, které zajišťují podporu, výběr a adaptaci inscenací. Projekt se teoreticky opírá o koncepty interkulturního divadla, propíletičtí kulturu a epistemologie performativních kultur. Klíčovými inspiracemi jsou práce o globalizovaném divadle a interkulturní komunikaci na festivalech, které zdůrazňují vztah mezi lokálními a globálními prvky, čímž projekt nejen analyzuje estetické a performativní aspekty děl, ale také dynamiku jejich produkce a recepcce v kulturně specifickém kontextu zemi Visegrádu. Metodologický projekt kombinuje tři přístupy: kvalitativní etnografický výzkum, multimodální analýzu performancí a analýzu dokumentů. Rozhovory s dramaturgy, kurátory a jihokorejskými performery odhalí jejich zkušenosti s produkcí a prezentací děl, zatímco zúčastněné pozorování na divadelních představeních zachytí reálnou dynamiku interakcí.	The research project deals with theatre and performance of South Korean origin in the Visegrad countries - the Czech Republic, Slovakia, Hungary and Poland. In the context of the growing popularity of South Korean culture (so-called Hallyu), it examines how Korean productions and performative events are presented in these countries. The project links theatre studies, cultural studies, theories of globalization and intercultural theatre and is part of the researcher's dissertation research. It focuses on the interaction between South Korean artists and the region's cultural industry. The main research question is how Korean cultural identity is performed within theatre and cultural events and how the cultural industry influences and shapes this performativity. Sub-questions address the influence of dramaturgs, curators and other actors on the performativity of Korean identity, the individual elements of this identity in performances, and the realities of intercultural dialogue. The cultural industry is understood as a complex of international festivals, cultural institutions and production teams that provide support, selection and adaptation of productions. The project is theoretically grounded in the concepts of intercultural theatre, the intertwining of cultures and the epistemology of performative cultures. Key inspirations are works on globalised theatre and intercultural communication at festivals, which emphasise the relationship between local and global elements, thus the project not only analyses the aesthetic and performative aspects of the works, but also the dynamics of their production and reception in the culturally specific context of the Visegrad countries. Methodologically, the project combines three approaches: qualitative ethnographic research, multimodal performance analysis and document analysis. Interviews with dramaturgs, curators and South Korean performers will reveal their experiences of producing and presenting works, while participant observation at theatrical performances will capture the real dynamics of interactions.	
99.	IGA_CMTF_2025_008	Podpora resilience v sociální práci	Mgr.	Kutá	Barbora	Resilience, chápáná jako schopnost adaptivně reagovat na změny a překonávat krizové situace, hraje klíčovou roli při zajištění kvality sociálních služeb v kontextu globálních výzev, jako jsou pandemie, environmentální krize nebo socioekonomické nerovnosti. V České republice je problematika resilience sociálních pracovníků dosud zkoumána jen okrajově. Tento projekt se proto zaměřuje na identifikaci faktorů, které ovlivňují odolnost sociálních pracovníků, a na návrh praktických doporučení pro její posílení. Hlavní část výzkumu bude tvořit kvalitativní design. Polo-strukturované rozhovory umožní hloubkovou analýzu faktorů resilience. Následovat bude vypracování a distribuce dotazníků pro navazující kvantitativní výzkum. Projekt navazuje na mezinárodní spolupráci a sdílení poznatků během konference DIPEx International, čímž přispěje k propojení českého výzkumu se světovými trendy v oblasti resilience.	Resilience, understood as the ability to respond adaptively to change and overcome crisis situations, plays a key role in ensuring the quality of social services in the context of global challenges such as pandemics, environmental crises or socio-economic inequalities. In the Czech Republic, the issue of resilience of social workers has been studied only marginally. Therefore, this project aims to identify the factors that influence the resilience of social workers and to propose practical recommendations for strengthening it. The main part of the research will consist of a qualitative design. Semi-structured interviews will enable an in-depth analysis of resilience factors. This will be followed by the development and distribution of a questionnaire for follow-up quantitative research. The project builds on international collaboration and knowledge sharing during the DIPEx International conference, thus contributing to linking Czech research with global trends in resilience.	
100.	IGA_PdF_2025_022	Výzkum fatických, řečových, fonálních a kognitivních deficitů v kontextu moderní logopedické diagnostiky a terapie u dospělých	prof. Mgr.	Vitásková	Kateřina	Ph.D.	Hlavním cílem projektu je výzkum fatických, řečových, fonálních a kognitivních deficitů v kontextu moderní logopedické diagnostiky a terapie u dospělých osob. Sledovat budeme multidimenzionální etiologickou a symptomatologickou provázanost logopedické diagnostiky a terapie se specifickým zaměřením na dospělé jedince, včetně osob s neurologickými obtížemi a hlasové profesionály (pedagogické pracovníky mateřských, základních a středních škol a budoucích hlasové profesionály – univerzitních studentů učitelských programů). Výzkum pojímá poruchy komunikace jako zastřešující nosologickou jednotku pro poruchy jazykových, a řečových funkcí a procesů ovlivňujících realizaci orální a grafické formy verbální komunikace včetně lexie, související s kognitivními a exekutivními funkcemi (zejména specifickými formami pozornosti a vybavnosti paměti – ve smyslu verbální fluence), ale i s procesy fonace. V rámci realizace hlavního cíle projektu se konkrétně jedná se o zkoumání čtyř vybraných specifík a odchylek komunikace v dospělosti, a to v přímé vazbě na řešení disertací a excelentních magisterských prací studentů Oddělení logopedie a studijního komunikačního procesu Ústavu speciálněpedagogických studií PdF UP v Olomouci. Zkoumání budou fatické funkce (včetně lexie) a neurokognice, poruchy fonace a kognitivně-jazykové jevy a poruchy. Ve vztahu k logopedii představují vybraná témata doposud nedostatečně probadané oblasti, které budou analyzovány v kontextu jejich dopadu na proces komunikace, konkrétně na produkci a recepci jazyka, řeči a fonace. Cílem dílčích analýz bude detekce, identifikace, specifická deskripce, analýza, komparace a syntéza dílčích jevů, finálně kriticky diskutovaných ve vazbě na výsledky mezinárodního výzkumu. Projekt využívá intersektorový, transdisciplinární náhled a zasahuje jak klinické, tak educační a poradenské prostředí. Vytvářeny a využity budou i nově adaptované experimentální a diagnostické metody a terapeutické materiály. Ve výzkumu budou využity inovované metody kombinující přímou terénní práci a distanční formy realizace výzkumu. Obsahová struktura respektuje specifický charakter soutěže IGA a hlavní poslání a stěžejní specifické vysokoskolského výzkumu dle zákonného vyhlášení soutěže. Dílčí výzkumné části přímo korespondují s odborným zaměřením hlavních členů týmu – studentů Ph.D. studijního programu Speciální pedagogika se zaměřením na logopedii a Mgr. (prezenčního) studijního programu Logopedie a Speciální pedagogika - poradenství. Odbornou garanci bude zajišťovat tým školitele a spoleřitelky z řad akademických pracovníků (vedoucí práce) oddělení logopedie dlouhodobě odborně zaměřených na relevantní témata, což zajišťuje mezigenerační odborné propojení zkušenější i začínající skupiny výzkumníků. Příběžné i závěrečné výsledky budou prezentovány v odborných vědeckých periodikách a na mezinárodních odborných a vědeckých konferencích. Vybrané dílčí a závěrečné výstupy budou shrnuty do odborné knihy (kollektivní monografie) reflektující výsledky jednotlivých šetření, jejich kritickou diskuzi a explicitní syntézu pro další využití odbornou veřejností. Aktivní vystoupení a publikace budou směřovat k započetým publikacím výstupům dle Metodiky 17+ (typ J; typ D, typ C). Cílem publikacích a prezentačních aktivit bude nejenom přenést objektivizované výsledky výzkumu odborné veřejnosti, ale také využít výzkumnou metodologickou zkušenost pro další zkoumání poruch komunikace v interdisciplinárním náhledu.	The main aim of the project is to research phonetic, speech, phonological and cognitive deficits in the context of modern speech-language therapy (SLT) and diagnostics in adults. We will investigate the multidimensional etiologic and symptomatological interplay between SLT intervention and diagnostics with a specific focus on adult individuals, including those with neurological difficulties and voice professionals (teaching staff in kindergartens, primary and secondary schools and future voice professionals - undergraduate teacher education students). The research conceptualizes communication disorders as an umbrella nosological unit for disorders of language and speech functions and processes affecting the realization of oral and graphic forms of verbal communication, including lexia, related to cognitive and executive functions (especially specific forms of attention and memory - in the sense of speech fluency), but also to phonation processes. Within the framework of the realization of the main goal of the project, it is specifically the investigation of four selected specifics and deviations of communication in adulthood, in direct relation to the dissertation and excellent master's theses of students of the Department of Speech Therapy and Communication Ability Studies of the Institute of Special Education Studies of the Faculty of Arts of the University of Olomouc. Phatic functions (including lexia) and neurocognition, phonation disorders and cognitive-linguistic phenomena and disorders will be investigated. In relation to SLT, the selected topics represent hitherto understudied areas, which will be analysed in the context of their impact on the communication process, specifically on the production and reception of language, speech and phonation. The aim of the sub-analyses will be the detection, identification, specific description, analysis, comparison and synthesis of the sub-phenomena, finally critically discussed in relation to the results of international research. The project uses an intersectoral, transdisciplinary perspective and reaches both clinical, educational and counselling settings. Newly adapted experimental and diagnostic methods and therapeutic materials will also be developed and used. Innovative methods combining direct fieldwork and distance forms of research implementation will be used in the research. The content structure respects the specific character of the IGA competition and the main mission and core of specific university research according to the legal announcement of the competition. The sub-research parts directly correspond to the professional focus of the main team members - students of the Ph.D. programme in Special Education with a focus on Speech-Language Therapy and the M.Sc. programme in SLT and special needs pedagogy counselling. The supervision will be provided by a team of supervisors and co-supervisors from among the academic staff (thesis supervisors) of the SLT department with long-standing expertise in relevant topics, ensuring intergenerational professional networking among the experienced and novice group of researchers. Interim and final results will be presented in peer-reviewed scientific journals and at international professional and scientific conferences. Selected interim and final outputs will be compiled into a professional book (collective monograph) reflecting the results of the individual investigations, their critical discussion and explicit synthesis for further use by the professional community. Active presentations and publications will be directed towards countable publication outputs according to Methodology 17+ (Type J; Type D, Type C). The aim of the publication and presentation activities will be not only to transfer the objectified research results to the professional public, but also to use the research methodological experience for further research on communication disorders in an interdisciplinary perspective.
101.	IGA_LF_2025_024	Přesnost 3D tištěných šablon u statické navigované endodontie	MDDr.	Adámková	Hana	Projekt hodnotí přesnost 3D tištěných šablon pro statickou navigovanou endodontii u kořenových kanálků s FRC šepy a v blízkosti kovových korunek. Proces zahrnuje získání dat pomocí CBCT skenu a intraorálního povrchového skenu, jejich integraci v softwaru a tvorbu individuálních šablon. Cílem je zajistit přesnou preparaci přístupových dutin a tím minimalizovat rizika perforace a oslabení zubní tkáně. Přínos projektu spočívá v analýze vlivu FRC šepy a kovových korunek na kvalitu vstupních dat, přesnost šablon a efektivitu metody. Studie také porovnává různé typy CBCT a intraorálních skenerů a jejich vliv na přesnost šablon. Metodika zahrnuje in vitro experiment s 180 extrahovanými zuby. Opatřeními FRC šepy v blízkosti kovových korunek, CBCT a digitální skeny budou analyzovány pro tvorbu 3D šablon. Experiment vyhodnotí odchylky mezi plánovanou a skutečně realizovanou dráhou vrtáku. Hlavním výstupem bude stanovení aplikací a koronálních odchylek, vlivu zobrazovacích technologií na přesnost a formulace doporučení pro klinickou praxi. Závěry podpoří bezpečnost a prediktabilitu metody.	The project evaluates the accuracy of 3D-printed templates for static guided endodontics in root canals with FRC posts and in proximity to metal crowns. The process involves acquiring data through CBCT scans and intraoral surface scans, integrating them in software, and creating individual templates. The project's contribution lies in analyzing the impact of FRC posts and metal crowns on the quality of input data, the accuracy of templates, and the method's efficiency. The study also compares different types of CBCT and intraoral scanners and their influence on template accuracy. The methodology includes an in vitro experiment with 180 extracted teeth fitted with FRC posts near metal crowns. CBCT and digital scans will be analyzed to create 3D templates. The experiment will evaluate deviations between the planned and the actual drilling paths. The main output will be the determination of apical and coronal deviations, the influence of imaging technologies on accuracy, and the formulation of recommendations for clinical practice. The findings will support the safety and predictability of the method.	

102.	IGA_FF_2025_023	Kulturní dědictví jako inspirace pro budoucnost VI	Mgr.	Macurová	Zuzana	Ph.D.	Kulturní dědictví představuje předmět obdivu i zkoumání. Živá kultura se postupně mění v „dědictví“. Tento proces odráží slábnutí vztahu komunity k artefaktům a aktivitám, jež se ještě nedávno zdály samozřejmými a přirozenými. Jmenovaný vztah lze do jisté míry kompenzovat porozuměním, které současným zprostředkují historické vědy díky svým specifickým odborným nástrojům. Jednou z těchto disciplín je také dějepis umění. Záleží na badateli, jakým způsobem k materiálu přistoupí, jakou formou svá zjištění převede do soudržného narativu, a jaké „poznání“ tak vlastně před svým čtenářem, posluchačem či divákem. Předkládaný projekt katedry dějin umění FF UP již tradičně propojuje vědecký výzkum s praktickým zaměřením a přesahem. Otázky, které si badatelský tým klade, jsou spojeny s uchováním fyzické materie artefaktů, jakož i jejich situováním v soudržných moderních světa jako celku, nikoli pouze v akademické rozprávce. Glem není shromáždit dostupná fakta a přivést je v podobě knih nebo příspěvků k němuž všem; historický výzkum se stává spíše zdrojem podnětů pro přesnější kritiku současnosti a modelaci budoucích kulturních trajektorií. Estetický pojetí, jenž je s uměleckými díly zvidňala spojen, pak tuto kritiku činí sympatickou a vlastně šládnou. Projekt zahrnuje pět dílčích podprojektů, jejichž výstupy jsou určeny různým slovním skupinám do mezinárodní odborné veřejnosti z řad historiků umění, památkářů až po sběratele; od znalců středověku až po aktuální tématá památkové péče. Členy řešitelského týmu jsou studenti a akademičtí pracovníci katedry. Jednotlivá témata jsou dále představena se svým personálním zázemím, anotací, aktivitami a výstupy.	Cultural heritage induces both admiration and exploration. The living culture turns gradually into the "heritage". This process reflects the weakening of the community's relationship with artefacts and activities considered natural a short time ago. Nowadays, to some extent, this relationship can be compensated for by the understanding conveyed thanks to historical disciplines and their specific research tools. Art history belongs to these disciplines. It depends on the particular scholar how to approach the material to translate his findings into a coherent narrative and what "knowledge" he passes on to his readers, listeners or viewers. Like in previous years, the following project prepared by the Olomouc Department of Art History connects rigorous scientific research with a more practical approach. The research team examines topics often linked to the preservation of the physical nature of artefacts and their situation in the coordinates of the modern world as a whole, not only in academic discourse. The aim is not to gather available data and attach them in forms of books or labels to silent artefacts; instead, historical research would become a source of incentives for more exact criticism of the present and envisaging future cultural trajectories. The aesthetic enjoyment, which is usually associated with artworks, makes this criticism sympathetic and in demand. The project includes five subprojects, whose outputs will appeal to varied audiences, from the international art historians and conservators to art collectors; from experts in the Middle Ages to the actual problems of historic preservation. The research team consists of students and academic staff of the Olomouc Department of Art History. The individual topics are presented as follows with their personal background, and a brief annotation, schedule of activities and outputs.
103.	IGA_FF_2025_024	Vize udržitelné budoucnosti: Zkoumání postupů cirkulární ekonomiky a inovací v oblasti umělé inteligence	Mgr.	Müller	Michal	Ph.D. et Ph.D.	Cílem navrhovaného projektu je prozkoumat dvě vzájemně propojené oblasti, které mají zásadní význam pro udržitelnost a technologický rozvoj podniků: cirkulární ekonomiku (CE) a integraci generativní umělé inteligence (AI) do znalostní práce. V návaznosti na předchozí výzkum se tento projekt bude zabývat zaváděním a ekonomickými důsledky postupů CE v českém potravinářském průmyslu a posoudí jejich potenciál zvýšit konkurenceschopnost podniků a přispět k udržitelnosti. Současně projekt prozkoumá rizika, příležitosti implementace generativní umělé inteligence ve znalostní práci a prozkoumá její transformační dopad na produktivitu a rozhodování. Projekt podporuje synergie mezi akademickým výzkumem a podnikovou praxí a klade důraz na spolupráci mezi studenty a akademickými pracovníky. Projekt umožní publikaci dvou článků a zajistí data pro přípravu navazujících projektů.	The aim of the proposed project is to explore two interconnected areas that are crucial for the sustainable and technological development of businesses: the circular economy (CE) and the integration of generative artificial intelligence (AI) into knowledge work. Building on previous research, this project will look at the adoption and economic implications of CE practices in the Czech food industry and assess their potential to enhance business competitiveness and contribute to sustainability. At the same time, the project will explore the risks, opportunities of implementing generative AI in knowledge work and examine its transformative impact on productivity and decision making. The project promotes synergies between academic research and business practice and emphasises collaboration between students and academics. The project will enable the publication of two papers and provide data for the preparation of follow-up projects.
104.	IGA_PrF_2025_027	Efektivní zpracování vzorku při analýze látek ve složitých maticích	prof. RNDr.	Barták	Petr	Ph.D.	Projekt je zaměřen na výzkum a vývoj inovativních metod pro analýzu komplexních vzorků. Řešení projektu napomůže hlubšímu zapojení studentů doktorského i magisterského studijního programu „Analytická chemie“ do vědecko-výzkumné činnosti katedry analytické chemie PFF UP, přispěje k lepší profesní přípravě studentů, zvýšení jejich uplatnitelnosti na trhu práce a k jejich rychlému zapojení do praxe. Očekávané výsledky budou důležité pro další rozvoj i mnoha odvětvích moderní analytické chemie, stanou se součástí absolventských prací studentů katedry analytické chemie a budou odpovídajícím způsobem prezentovány na odborných konferencích a v odborných časopisech. Modulární koncepce dovolí pokrýt široké spektrum výzkumných témat a projekt tak přispěje k rozvoji všech výzkumných skupin na katedře analytické chemie v rámci řešení osmi dílčích tematických okruhů: (1.) Charakterizace nanočástic pomocí CE-TDA-ICP-MS, (2.) Nové mikroanalytické postupy v rostlinné metabolice, environmentálních a archeologických aplikacích a průzkumu hmotného kulturního dědictví, (3.) Elektrochemické reakce a analýza alkaloidů, syntetických opioidů a jejich prekurzorů, (4.) Stanovení fyzikálně-chemických parametrů komplexů metaloforů, (5.) Nové přístupy v elektrochemické detekci látek v průtokovém uspořádání, (6.) Chemická analýza jantarových artefaktů a „doprovodných“ materiálů, (7.) Atomová a vibrační spektrometrie, (8.) Analýza izomerů biologicky aktivních látek spojením iontové mobility-hmotnostní spektrometrie.	The project focuses on research and development of innovative methods for analysis of complex samples. The project implementation will help the students of doctoral and masters study programme „Analytical chemistry“ to become more deeply involved in the scientific and research activities of the Department of Analytical chemistry, will contribute to better professional preparation of students and their employability and faster involvement on practice. The expected results will be important for further development of many branches of modern analytical chemistry, will become part of the graduate thesis of the students of the Department of Analytical Chemistry and will be presented accordingly at professional conferences and in scientific journals. The modular concept covers wide range of research topics and the project will contribute to the development of all research groups at the Department of Analytical Chemistry within the frame of eight specific research topics: (1.) Characterization of nanoparticles by CE-TDA-ICP-MS, (2.) New Microanalytical Procedures in Plant Metabolomics, Environmental Applications and Material Cultural Heritage Exploration, (3.) Electrochemical reaction and analysis of alkaloids, synthetic opioids and their precursors, (4.) Determination of physicochemical parameters of metallophore complexes, (5.) New Approaches in Electrochemical Detection of Substances in the Flow Arrangement, (6.) Chemical analysis of amber artefacts and "accompanying" materials, (7.) Atomic and vibrational spectrometry, (8.) Analysis of isomers of biologically active compounds using ion mobility-mass spectrometry.
105.	IGA_PdF_2025_024	Možnosti podpory a rozvoje sexuality žen s mentálními postižením v pobytových zařízeních sociálních služeb	Mgr.	Tvarůžková	Karolína		Výzkumný projekt se zabývá rozvojem sexuality žen s mentálním postižením v prostředí pobytových sociálních služeb v České republice. Sexuality je vnímána jako celoživotní proces, který zahrnuje identitu, emoce, chování a orientaci, přičemž její detabuace a podpora u žen s mentálním postižením dle mnoha překážkám. Problematika sexuality žen s mentálním postižením je stále kontroverzním tématem, i přes existující deklarace sexuálních práv. Ženy s mentálním postižením často zažívají omezení svých práv na sexualitu, ať už z důvodu ochrany před riziky nebo kvůli institucionálním bariérám v pobytových službách. Výzkum zdůrazňuje důležitost komplexního přístupu k rozvoji sexuality těchto žen, včetně přístupu zaměřeného na jejich tělesné vnímání, edukaci a integraci do sociálních interakcí. Projekt navazuje na předchozí výzkumy a bakalářskou a diplomovou práci autorky, které se zaměřily na problematiku sexuální osvěty a využití konceptu Snoezelen – multismyslové stimulace, jež podporuje sebepoznání a nitřní prožívání. Pilotní studie ukázala, že metoda Snoezelen má potenciál významně přispět k rozvoji sexuality žen s mentálním postižením a Downovým syndromem, zejména díky práci s tělovým schématem a sdílením v úzkém kruhu žen. Zároveň bylo zjištěno, že dostupné vzdělávací programy zaměřené na prevenci sexuálního zneužívání jsou pro ženy s mentálním postižením často nedostatečné. Cílem výzkumu je identifikovat nástroje a metody pro rozvoj sexuality žen s mentálním postižením, prozkoumat možnosti jejich implementace ve vybraných zařízeních a revidovat metodu „Naslouchej si“, která kombinuje multisenzorické prostředí a informativní a vzdělávací činnosti. Projekt zahrnuje evaluaci pilotní metodiky, její adaptaci na základě zjištěných poznatků a vytvoření doporučení pro dobrou praxi v sociálních službách. Výzkum je koncipován jako kvalitativní exploratorně-deskriptivní výzkumný přístup studie, zahrnující zařízení disponující multisenzorickými místnostmi a vyškoleným personálem. Kritéria výběru zahrnují spolupráci zařízení s organizací NEBUD NA NULE, z. s., a využívání konceptu Snoezelen. Hlavními výzkumnými otázkami jsou možnosti a nástroje podpory sexuality žen s mentálním postižením, proces implementace metodiky „Naslouchej si“ a doporučení pro praxi. Metodologický přístup zahrnuje analýzu dostupných studií, evaluaci pilotních výsledků a případové studie zapojených institucí. Očekává se, že výsledky projektu poskytnou ucelenou metodiku pro podporu sexuality žen s mentálním postižením a přispějí k odstranění předpokladů a bariér v sociálních službách. Projekt zároveň klade důraz na vytvoření prostředí, kde ženy s mentálním postižením mohou bezpečně rozvíjet svou sexualitu, vnímat své potřeby a budovat vlastní identitu, což je nezbytné pro jejich integraci do společnosti a osobní rozvoje.	The research project focuses on the development of sexuality in women with intellectual disabilities within the context of residential social services in the Czech Republic. Sexuality is perceived as a lifelong process encompassing identity, emotions, behaviors, and orientation, with its destigmatization and support for women with intellectual disabilities facing numerous challenges. The issue of sexuality in women with intellectual disabilities remains a controversial topic, despite the existence of declarations of sexual rights. Women with intellectual disabilities frequently experience limitations on their sexual rights, whether due to protective measures against potential risks or institutional barriers within residential services. The research emphasizes the importance of a comprehensive approach to the development of sexuality in these women, including a focus on bodily awareness, education, and integration into social interactions. The project builds on previous research and the author's bachelor's and master's theses, which addressed sexual education and the use of the Snoezelen concept – multisensory stimulation promoting self-awareness and intimate experiences. Pilot studies have shown that the Snoezelen method has significant potential to contribute to the development of sexuality in women with intellectual disabilities and Down syndrome, particularly by enhancing body schema awareness and fostering sharing within small groups of women. Additionally, it was found that available educational programs focused on preventing sexual abuse are often insufficient for women with intellectual disabilities. The primary aim of the research is to identify tools and methods for the development of sexuality in women with intellectual disabilities, examine the possibilities of their implementation in selected facilities, and revise the "Naslouchej si" ("Listen to Yourself") methodology, which combines multisensory environments with informative and educational activities. The project includes an evaluation of the pilot methodology, its adaptation based on identified findings, and the creation of recommendations for best practices in social services. The research is designed as a qualitative, exploratory-descriptive multiple case study involving institutions equipped with multisensory rooms and trained personnel. Selection criteria include cooperation with the organization NEBUD NA NULE, z. s., and the application of the Snoezelen concept. The main research questions address the tools and methods for supporting the sexuality of women with intellectual disabilities, the implementation process of the "Naslouchej si" methodology, and recommendations for practice. The methodological approach involves analyzing available studies, evaluating pilot results, and conducting case studies within participating institutions. The project is expected to deliver a comprehensive methodology for supporting the sexuality of women with intellectual disabilities and contribute to the elimination of prejudice and barriers within social services. Moreover, the project emphasizes creating an environment where women with intellectual disabilities can safely develop their sexuality, recognize their needs, and build their identity, which is essential for their integration into society and personal growth.

106.	IGA_Pdf_2025_025	Inovativní transformace expresivně somatických a wellbeingových aktivit do vzdělávání za účelem rozvoje klíčových kompetencí pro 21. století	Mgr. et Mgr. Božek Ronovská	Anna	Ph.D.	Projekt se zaměřuje na inovativní transformaci výuky v digitální éře prostřednictvím propojení somatiky, expresivních terapií, wellbeingových aktivit a výtvarné edukace. Cílem je vytvořit nové přístupy k výuce, které reflektují dynamické změny technologického prostředí a výzvy v podobě inkluzivního a bezpečného klimatu ve vzdělávání, a také požadují rozvoj klíčových kompetencí pro 21. století. Projekt integruje expresivně somatické aktivity do vzdělávání za účelem rozvoje klíčových kompetencí pro 21. století, jako jsou sociální, personální a komunikační, ale také kompetence k řešení problémů, resilience, emoční zralost, digitální gramotnost, kreativita, týmová spolupráce a schopnost adaptace na změny. Projekt počítá s využitím několika oblastí a systémů, podporujících výše uvedené: 1. Poznatky Laban Movement Analysis (LMA) a Bartenieff Fundamentals (BF), což jsou metody pohybové analýzy a jazyk pro popis, vizualizaci, interpretaci a dokumentaci pohybu, používané v somatických disciplínách, divadle a tanci. 2. Transformace a integrace metod uměleckých a somatických terapií, jako je artefiliatika, somatika a pohybová terapie, dramaterapie a zážitková pedagogika. Používání metod LMA a BF a dalších terapeutických metod se již delší dobu setkává s velkým úspěchem v sektoru sebezorgových a osobnostně rozvoje disciplín pro dospělou populaci a v psychologických a terapeutických disciplínách. V situaci edukace 21. století a jejich výzvách (duševní a pohybové zdraví mladé populace, emoční stabilita a resilience, posilování kompetenčního pojetí a rozvoj tvořivosti a integrace expresivních metod v duchu STEAM) se jeví jako nosný základ pro holistický přístup k rozvoji osobnosti. Tento přístup zahrnuje nejen osvojování odborných dovedností, ale i hlubší porozumění vlastním tělu, rozvoj prostorového vnímání a schopnosti vyjádřit se prostřednictvím pohybu a digitálních technologií. Také přispívá emoční odolnosti (resilienci), duševnímu zdraví, uvědomování si vlastní identity (genderové a sociální otázky) a celkovému wellbeingu populace. Projekt počítá s vytvořením metodiky, podporující implementaci těchto obsahů do edukace. Součástí projektu je výzkum a pilotní ověření nových výukových metod, které propojují somatiku, arteterapii, wellbeing, a také modelové aktivity, metodické materiály, didaktické návody a audiovizuální obsah, který bude sdílen prostřednictvím digitální platformy. Projekt cílí na uplatnění výstupů nejen ve vzdělávacích institucích, ale také k kulturních a volnočasových aktivitách, jako jsou programy v muzeích a galeriích. V rámci výzkumu proběhne analýza vybraných postupů a zhodnocení jejich účinnosti na vybrané skupiny. Dílčí výsledky budeme prezentovat na tuzemských i zahraničních konferencích a navrhne možnosti integrace expresivně somatických a wellbeingových aktivit v rámci formálního i neformálního vzdělávání. Velice důležité jsou pro nás výstupy ve formě odborných článků v recenzovaných odborných časopisech.	The project focuses on the innovative transformation of teaching in the digital era by connecting somatics, expressive therapies, well-being activities, and art education. The aim is to create new approaches to education that reflect the dynamic changes in the technological environment and address the challenges of an inclusive and safe educational climate, while also promoting the development of key competencies for the 21st century. The project integrates expressive somatic activities into education to develop key competencies for the 21st century, such as social, personal, and communication skills, problem-solving abilities, resilience, emotional maturity, digital literacy, creativity, teamwork, and adaptability to change. The project plans to use several areas and systems that support the above-mentioned goals: 1. Knowledge of Laban Movement Analysis (LMA) and Bartenieff Fundamentals (BF), which are methods of movement analysis and a language for describing, visualizing, interpreting, and documenting movement, used in somatic disciplines, theater, and dance. 2. Transformation and integration of methods from artistic and somatic therapies, such as art therapy, somatics and movement therapy, drama therapy, and experiential pedagogy. The use of LMA, BF, and other therapeutic methods has long been successful in the fields of self-development and personal development for adults, as well as in psychological and therapeutic disciplines. In the context of 21st-century education and its challenges (mental and physical health of the young population, emotional stability and resilience, strengthening competence-based approaches, and fostering creativity through STEAM), these methods provide a solid foundation for a holistic approach to personality development. This approach includes not only the acquisition of professional skills but also a deeper understanding of one's body, the development of spatial perception, and the ability to express oneself through movement and digital technologies. It also contributes to emotional resilience, mental health, awareness of personal identity (gender and social issues), and overall well-being. The project involves creating a methodology to support the implementation of these contents in education. It includes research and pilot testing of new teaching methods that combine somatics, art therapy, well-being, and model activities, methodological materials, didactic guides, and audiovisual content to be shared through a digital platform. The project aims to apply its outputs not only in educational institutions but also in cultural and leisure activities, such as programs in museums and galleries. As part of the research, there will be an analysis of selected procedures and an evaluation of their effectiveness on specific groups. Partial results will be presented at domestic and international conferences, and we will propose ways to integrate expressive somatic and well-being activities into both formal and informal education. The outcomes in the form of scholarly articles in peer-reviewed journals are particularly important to us.
107.	IGA_PrF_2025_028	Aktuální výzkumná témata v molekulární a obecné biofyzice	Mgr. Prachařová	Jitka	Ph.D.	Biofyzika je multidisciplinární vědní obor, který se stále dynamicky rozvíjí a nabízí tak pestrou paletu výzkumných problémů k vědeckému bádání. V rámci předkládaného projektu budou řešena aktuální témata z oblasti molekulární a obecné biofyziky. Zřejmě se bude jednat o studii zaměřené na (a) zkoumání biologického účinku komplexů těžkých kovů na molekulární a buněčné úrovni, (b) stanovení vlivu chemie oxidace na oxidativní poškození melanocytů a syntézu melaninu, (c) měření-ultra slabé emise fotonů během imunitní reakce leukemických buněk, (d) výzkum vlivu bioaktivních látek na expresi a aktivitu lipoxygenáz v monocytích a makrofázech, (e) popis mechanismu účinku anestetik na fototropické reakce rostlin, (f) studie fotosyntetického aparátu rostlin Arabidopsis thaliana. Díky tomuto projektu dojde k podpoře praktické laboratorní činnosti posluchačů doktorského studia a celkové k jejich plnohodnotnému zapojení do výzkumu prováděného na Katedře biofyziky pod vedením zkušených skollitů. Projekt bude úspěšně řešen také díky spolupráci se zahraničními pracovišti.	Biophysics is a multidisciplinary scientific field that is continuously evolving, offering a wide variety of research topics for investigation. The proposed project will focus on contemporary challenges in molecular and general biophysics. In particular, the research will aim to (a) explore the biological effects of new metallodrugs at the molecular and cellular levels, (b) assess the influence of chemieoxidation on oxidative damage in melanocytes and melanin production, (c) measure ultra-weak photon emission during immune responses in leukemic cells, (d) examine the impact of bioactive compounds on the expression and activity of lipoygenases in monocytes and macrophages, (e) describe the mechanism of action of anesthetics on phototropic reactions in plants, and (f) study the photosynthetic apparatus of Arabidopsis thaliana. This project will support the practical laboratory work of doctoral students, ensuring their complete integration into the research conducted at the Department of Biophysics under the mentorship of experienced supervisors. The project will also be successfully carried out through collaboration with international research institutions.
108.	IGA_FF_2025_025	Německy psané knihy o koňském lékařství z českých zemí. Počátky odborné terminologie veterinární medicíny.	Mgr. Beránková	Iva		Projekt věnovaný vývoji německého odborného jazyka veterinární medicíny má za cíl přispět novými závěry k poznání jazykového vývoje němčiny od středověkých po raně novověké texty v rovině lexikální, v oblasti odborné terminologie, která se v oboru veterinární medicíny vytvářela od 13. století. Korpus tvoří tři knihy o koňském lékařství Mistra Albranta, které vznikly na území českých zemí. Jednalo se o díla skutečně přelomového významu, jehož tři verze vzniklé na našem území si nyní předkladatelka projektu klade za cíl analyzovat jak v rámci projektu, tak i disertační práci na FF UP. Záměrem projektu je v první řadě zpracovat vývoj odborné slovní zásoby veterinární medicíny s využitím edic Knih o koňském lékařství se vztahem k českým zemím. Předkladatelka projektu plánuje využít přístupu historické lingvistiky, a to především při popisu fonografemické podoby rukopisů, ale také obhati analýzu využitím nových možností počítačového zpracování textu, tedy zkombinovat výzkum s přístupem Digital Humanities.	The project dedicated to the development of the German language for special purposes of veterinary medicine aims to contribute with new conclusions to the knowledge of the development of German language for special purposes from medieval to early modern texts at the lexical level, in the field of technical terminology, which was created in the field of veterinary medicine from the 13th century. The corpus consists of three Books on Horse Medicine by Master Albrant, which were created in the Czech lands. This technical texts were of truly fundamental importance, the three versions of different centuries created in the Czech territory are now subject of analysis both within the project and in the dissertation. The aim of the project is primarily to process the development of the technical vocabulary of veterinary medicine based on the editions of the Books on Horse Medicine with a relation to the Czech lands. The presenter's intention is to use the classical approach of historical linguistics, especially in describing the phonographic form of manuscripts, but also to enrich the analysis by using new possibilities of computer text processing, i.e. to enrich the research approach of historical linguistics with the Digital Humanities approach.
109.	IGA_PrF_2025_029	Dopady rozvoje na venkovské komunity a jejich prostředí: případové studie z Tanzanie a Vietnamu	Bc. Jochim	Vojtěch		Nedávné výzkumy poukazují na výrazný multidimenzionální vliv rozvojevých procesů na domorodé venkovské komunity a jejich životy, sociální podmínky, kultury i životní prostředí. Projekt se zabývá čtyřmi tématy, která jsou pro tuto problematiku zásadní. Zaprvé, analyzuje mikroúrovňové faktory ovlivňující udržování domorodých kulturních tradic, identity a jazyků ve světle „modernizace“ a s ní spojených socioekonomických změn. Zadruhé, zkoumá, jak se domorodé kultury těmto změnám přizpůsobují a jak se v reakci na ně vyvíjejí. Zatřetí, projekt zkoumá, jak rychlý nárůst cestovního ruchu ovlivňuje životy a sociální podmínky místních komunit. Začtvrté, analyzuje biologickou rozmanitost prostředí těchto komunit a vliv antropogenních a biogeografických faktorů na ni. Tyto výzkumné cíle budou zpracovány pomocí dvou případových studií. První dva cíle budou zkoumány oblasti Usangu v jižozápadní Tanzanii za pomoci dotazníkových dat, rozhovorů a fokusních skupin se zapojením demograficky a socioekonomicky různorodého vzorku obyvatel náležejících k místním kmenům, a doplněných další terénní etnografickou prací. Třetí a čtvrtý cíl budou zpracovány v rámci případové studie z vietnamské oblasti Cat Ba s využitím rozhovorů s místními rezidenty, dotazníkových dat a specializovaných akustických záznamníků a fotopasti pro detekci živočišných druhů.	Rich evidence has indicated that the recent multidimensional developmental advances have had a profound impact on indigenous rural communities, their livelihoods, social conditions, cultures and environment. This project examines four themes central to this issue. First, it searches for micro-level factors that affect the preservation of indigenous cultural customs, identities, and languages in light of 'modernization' and associated socioeconomic changes. Second, it examines how indigenous cultures evolve and adapt in response to these processes. Third, it examines how a rapid increase in tourism impacts the livelihoods and social conditions of the local communities. Fourth, it analyses part of the biodiversity and the impact of anthropogenic and biogeographical factors on it. To fulfill these goals, the team will conduct field research in two sites. The first two objectives will be examined in the area of Usangu, Tanzania, using surveys, interviews, and focus groups on the demographically and socioeconomically varying sample of the local tribespeople, which will be complemented by further fieldwork. The latter two objectives will be investigated in Cat Ba, Vietnam, using surveys and interviews with the residents as well as specialized acoustic recorders and camera traps for the detection of animal species.

110.	IGA_PdF_2025_027	Efektivita a význam vybraných specifických přístupů a intervencí u jedinců nejen s problémovým chováním jako nástroj rozvoje osobnosti směrem k posilování inkluze a jejich specifika v českém prostředí.	Mgr.	Polínek	Martin Dominik	Ph.D.	Klíčovými fenomény v posilování inkluzivního procesu jsou speciálněpedagogické intervence a specifické přístupy, resp. jejich efektivita a specifika jejich uplatňování. Tyto jsou často obtížně chápány, a mnohdy i aplikovány, spíše integračně, tedy v rámci zařazování minoritních jedinců do majority, což mnohdy komplikuje a znesnadňuje skutečnou inkluzi, chápánu jako stav společnosti, kde je jinakost vnímána jako její přirozený fenomén, který může být v mnohem přínosem. Jedním z nejproblematičtějších v rámci inkluze se ukazuje proces socializace, který je často u jedinců s jistotou spojen s problémovým chováním. V návaznosti na předchozí systematické výzkumné studie (viz níže) se v rámci projektu zaměřujeme efektivitu a specifika vybraných speciálněpedagogických intervencí a inovativních přístupů, které cílí na problémové chování v souvislosti se socializací jedinců. Pokusíme se definovat obecná specifika takových intervencí a přístupů tak, aby se zvýšila jejich efektivita a flexibilita a tím se celkové posílání inkluzivní proces v společnosti. Projekt reaguje na výsledky sedmi na sebe navazujících projektů IGA, kde byl fenomén inkluze zkoumán, kdy byly nejprve výzkumně definována stěžejní témata (2017), která pak byla v dalších letech kvalitativně zkoumána: asistent pedagoga (2018), školní speciální pedagog (2019), role rodiče (2020) a SPP intervence (2021; 2022; 2023, 2024). Záměr projektu daleko přesahuje návaznost na předchozí projekty a implementuje nové aktuální fenomény (např. využití technologií AI) a nově též analýze empirické zkušenosti výzkumníků s aplikací daných přístupů. Projekt bude dále zkoumat specifika a efektivitu konkrétních intervencí a unikátních přístupů, primárně se zaměříme na problémové chování a problémy v socializaci, což je klíčový fenomén narušující inkluzivní proces. Projekt fokusuje na SPP přístupy naplňující základní potřeby se zvláštním zřetelem na vytváření zdravých vztahových vzorců v sociálním prostředí a také na takové formátové edukační přístupy, které vykazují vysokou míru inkluzivitu. Projekt je strukturován do několika segmentů, které výzkumně řeší dílčí fenomény výše uvedeného tématu. Výsledky dílčích výzkumů jednotlivých segmentů budou komparovány tak aby bylo možno případně vymezit obecná specifika a zákonitosti jejich uplatňování výše uvedených fenoménů. (Celý projekt koordinuje hlavní řešitel Mgr. Martin Dominik Polínek, Ph.D.) Fokusujeme především na: - Specifika a efektivitu uplatňování metody plasticko-kognitivního stylu pohybu v teatroterapeutickém procesu u jedinců s poruchami autistického spektra se zřetelem na jejich problémy v socializaci a interpersonálních vztazích vedoucích k problémovému chování. (I. segment) - Identifikaci neefektivitějších terapeutických přístupů pro práci s dětmi s problémovým chováním. (II. segment) - Specifika expresivně-formativních přístupů jako nástroje pro podporu rozvoje osobnosti žáka a prostředku inkluzivnějšího edukačně-formativního procesu na základních školách a specifika expresivních terapií, resp. umělecké činnosti jako prostředku zvyšování inkluzivitu u jedinců s mentálními postiženími mimo školní prostředí se zřetelem na problémové chování. (III. segment) - Využití dramatických přístupů (konkrétně Výchovných proměn) jako nástroje práce s dětmi s poruchami chování v rámci Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi. A hodnocení a zkoumání praktické podoby praxe školního speciálního pedagoga. (IV. segment)	Key phenomena in strengthening the inclusive process are special educational interventions and specific approaches, or rather their effectiveness and specifics of their application. These are often generally understood, and often applied, rather integratively, i.e. within the framework of including minority individuals in the majority, which often complicates and makes difficult real inclusion, understood as a state of society where otherness is perceived as its natural phenomenon, which can be beneficial in many ways. One of the most problematic aspects of inclusion is the process of socialization, which is often associated with problematic behavior in individuals with otherness. In connection with previous systematic research studies (see below), within the project we focus on the effectiveness and specifics of selected special educational interventions and innovative approaches that target problematic behavior in connection with the socialization of individuals. We will try to define the general specifics of such interventions and approaches in order to increase their effectiveness and flexibility and thus strengthen the inclusive process in society as a whole. The project responds to the results of seven consecutive IGA projects, where the phenomenon of inclusion was examined, when key topics were first defined through research (2017), which were then qualitatively examined in subsequent years: teaching assistant (2018), school special education teacher (2019), the role of parents (2020) and SPP interventions (2021; 2022; 2023, 2024). The project's intention goes far beyond the continuity of previous projects and implements new current phenomena (e.g. the use of AI technologies) and also newly analyzes the empirical experiences of researchers with the application of given approaches. The project will further examine the specifics and effectiveness of specific interventions and unique approaches, primarily focusing on problem behavior and problems in socialization, which is a key phenomenon disrupting the inclusive process. The project focuses on SPP approaches that meet basic needs with special attention to the creation of healthy relationship patterns in the social environment and also on such formative educational approaches that show a high level of inclusiveness. The project is structured into several segments that researchially address partial phenomena of the above-mentioned topic. The results of partial research of individual segments will be compared so that it is possible to define general specifics and patterns of their application of the above-mentioned phenomena. (The entire project is coordinated by the main investigator Mgr. Martin Dominik Polínek, Ph.D.) We focus primarily on: - Specifics and effectiveness of applying the method of plastic-cognitive movement style in the theater therapy process with individuals with autism spectrum disorders with regard to their problems in socialization and interpersonal relationships leading to problem behavior. (I segment) - Identification of the most effective therapeutic approaches for working with children with problem behavior. (II segment) - Specifics of expressive-formative approaches as a tool for supporting the development of students' personalities and a means of a more inclusive educational-formative process in primary schools and the specifics of expressive therapies, or rather artistic activities as a means of increasing inclusivity in individuals with mental disabilities outside the school environment with regard to problem behavior. (III. segment) - Use of drama therapy approaches (Specifically Developmental Changes) as a tool for working with children with behavioral disorders within the Social Activation Service for Families with Children. And evaluation and examination of the practical form of the practice of a school special educator. (IV. segment)
111.	IGA_FF_2025_026	Společnost v historickém vývoji od pravěku po moderní věk XI.	Mgr.	Perutka	Lukáš	Ph.D.	Projekt vychází z dlouhodobého výzkumného zaměření Katedry historie (výzkum dějin pravěku, starověku, středověku, raného novověku, 19. a 20. století, archeologie), existujících výzkumných center KHI (Centrum konfesní kultury, urbanálních dějin, regionálních dějin, exilů aj.) a realizovaných grantových projektů na KHI, jako je výzkum migrace, západokřesťanských konfesních kultur, náboženských kultur, materiálního a nemateriálního kulturního dědictví, české, židovské a německé národní identity, vývoje genderových identit v minulosti, paměťových studií atd. Do projektu jsou zapojeni 3 studenti/ky doktorského a 3 magisterského studijního programu, hlavní řešitelka a 8 spolupráteřů z řad akademických pracovníků a absolventů DSP studia. Dílčí témata projektu korespondují s přípravovými disertačními a diplomovými pracemi studentů. Projekt rovněž podporuje excelentní výzkum Katedry historie formou vydání monografií, zejména úspěšně obhájených disertačních prací. Projekt je tematicky velmi rozsáhlý, s tím souvisí také metodologická různorodost při zpracování dílčích částí. Využití budou mnohé přístupy, jimiž v současnosti historiografie disponuje, vč. interdisciplinárních. Katedra historie a jednotliví školitelé/ky jsou zaručeni, že spolupřítelce budou mít v Katedře historie metodologickou oporu, připravovanou jim pomocí v práci na jednotlivých dílčích úkolech, a to ve fázi výzkumu, interpretace i prezentace. Jednotlivá témata jsou založena na rozsáhlém primárním výzkumu v domácních a zahraničních archívech, některá i na výzkumu in situ, vč. archeologických laboratorních výzkumů a experimentální archeologie. Tomu odpovídá struktura rozpočtu: uštědrně položíme jsou stipendia související s realizací výzkumu a přípravou výstupů, náklady na publikování monografií a přípravu cizojazyčných publikací, dále knihovní služby, následky spojené s reprografickými službami při digitalizaci pramenů a kopírování odborné, zejm. zahraniční literatury, služby spojené s analýzou archeologického materiálu a zahraniční a domácí cestovné spojené s výzkumnými pobyty v archívech a knihovnách.	The project is based on the long-term research interests of the Department of History (i.e. pre-history, medieval history, early modern history, the history of the 19th and 20th centuries, archival studies, archaeology), existing research centres (Centre for religious history, Centre for urban history, Centre for regional history, Centre for exile studies, etc.) and running grant projects such as research of topics like migration, exile, professional culture, religious history, cultural heritage, Czech, Jewish and German national identities, gender, and memory studies. The project represents a joint effort of 6 postgraduate (3 MA and 3 PhD) students of the Department of History and the topics correspond to their proposed PhD dissertations or master theses. Apart from the principal researcher there are 5 co-researchers either academic or recent Ph.D. graduates. The project also supports excellent research of the department by facilitating the publication of monographs, supporting translations and offering the possibility of participating in prestigious international conferences and publications. The scope of the project is naturally very broad – that is also related to methodological heterogeneity of its individual parts. A number of methodological approaches typical for history will be used, and on top of that interdisciplinary approach will be employed. The Department of History and all the individual staff members, dissertation and M.A. theses supervisors will guarantee that the project collaborators will have all the necessary methodological support. History Department members will be ready to help with work on particular tasks in the phase of research, interpretation and, finally, with the presentation. All subthemes are based on extensive research of textual, visual and material primary sources in domestic and foreign archives and libraries. Some of them also on the archaeological field research and further laboratory analysis. This fully corresponds to the structure of the budget: the costs include mostly foreign travel expenses, scholarships for the team members linked to their research and publication activities, publication costs, fees associated with library and reprographic services in digitalising and copying of the written primary sources as well as secondary literature (especially foreign), and expenses related to services, such as translations and foreign-language proofs.
112.	IGA_PdF_2025_028	Podpora osob s těžkým zrakovým postižením prostřednictvím speciálního pedagoga – tylopeda	Mgr.	Růžičková	Veronika	Ph.D.	Speciální pedagog, věnuje se osobám se zrakovým postižením, byla od začátku profese směřována k podpoře vzdělávání žáků s těžkým zrakovým postižením. V průběhu času se však postupně rozšah jeho činnosti od vzdělávání rozšířil k cílům všeobecného rozvoje, výchovy a podpory osob s těžkým zrakovým postižením v různých věkových obdobích s ohledem na aktuální potřeby. V rámci primárního výzkumu se právě na tyto aktivity speciálního pedagoga – tylopeda chceme zaměřit blíže. Výstupy projektu budou směřovat na zmapování dosahů praxe různých zaměření tylopeda, ale také na návrhy doplnění jeho činnosti v rámci domácího působení na žáka a dítě, či dospělou osobou s těžkým zrakovým postižením.	From the beginning of the profession, special educators working with people with visual impairments have been directed towards supporting the education of pupils and students with severe visual impairments. Over time, however, the scope of its activities has gradually expanded from education to the objectives of general development, education and support of people with severe visual impairment at different ages, taking into account current needs. In the framework of primary research, it is these activities of the special teacher that we want to focus on in more detail. The outputs of the project will be aimed at mapping the impact of the practice of different specializations of the special educators but also at suggestions for supplementing his activities in the home-based intervention for the child and pupil or adult with severe visual impairment.
113.	IGA_FF_2025_028	Analýza italianismů v českém jazyce a kultuře	Mgr.	Skříčková	Eva	Ph.D.	Projekt se zaměřuje na zkoumání italianismů v českém jazyce a kultuře, přičemž sleduje jejich původ, vývoj a současné užití. Italianismy představují lexikální, stylistické i kulturní prvky převzaté z italského. Díky mezioborovému přístupu, který zahrnuje lingvistiku, sociolingvistiku, didaktiku a kulturní studia, poskytne analýza nový pohled na dynamiku šíření jazykových prvků v čase a prostoru. Analýza odhalí, jakým způsobem a za jakých okolností došlo k přejímání slov z italského do češtiny, čímž obohatí porozumění procesů jazykového kontaktu a adaptace. Identifikace a klasifikace italianismů přispěje k hlubšímu pochopení jejich vlivu na slovní zásobu a strukturu českého jazyka, což má význam pro oblast etymologie, morfolgie i lexicografie. Analýzou italianismů lze získat přehled o tom, které oblasti české společnosti jsou v současnosti pod silným vlivem italské kultury. Výzkum má tudíž významný potenciál pro rozvoj lingvistického, kulturního a sociologického poznání. Výsledky výzkumu najdou tedy praktické využití v oblastech jazykového vzdělávání, překlada a porozumění kulturním interakcím, čímž přispějí nejen k teorii, ale i k aplikovanému výzkumu. Projekt se propojí s mezinárodním výzkumem OIM (Osservatorio degli italianismi nel mondo), který je veden prestižní italskou Akademií della Crusca di Firenze a soustředí se na studium italianismů v různých jazycích a kulturách světa. Vedle sdílení vědeckých poznatků a metodologie mezi různými národními a jazykovými týmy je cílem této spolupráce rovněž vytvoření širší mezinárodní databáze pro analýzu jazykových vlivů. Výsledky projektu tímto způsobem přispějí nejen k hlubšímu porozumění jazykovým kontaktům mezi češtinou a italsčinou, ale také k lepšímu pochopení dynamiky kulturních výměn v globalizovaném světě. Projekt tak představuje důležitý příspěvek k pochopení vzájemného prolínání jazyků a kultur. Projekt identifikuje a klasifikuje italianismy v češtině na základě korpusových dat, slovníků, vybraných časopisů a českých učebnic italského. Součástí bude zkoumání využití italianismů, jejich významových posunů a jejich adaptace v českém jazykovém systému, dále pak analýza přenosu italských kulturních vlivů do českého prostředí, například v oblasti umění a gastronomie, a jejich odrazu v českém povědomí. Výzkum analyzuje rovněž několik populárních českých učebnic italského, a to s cílem zjistit, jaké italianismy jsou v těchto textech používány, v jakém kontextu se objevují a zda jsou systematicky vysvětlovány. V neoposlední řadě projekt studuje současné používání italianismů a jejich vnímání českými mluvčími, včetně asociací s prestiží, estetickou a globalizační. Česká databáze bude navržena jako otevřená a interaktivní platforma, která umožní uživatelům sledovat, přispívat a sdílet informace. Cílem je vytvořit nástroj nejen pro akademické výzkumy, ale i pro širší veřejnost, například studenty, učitele nebo zájemce o kulturní historii.	The project focuses on the study of Italianisms in Czech language and culture, tracing their origin, development and current use. Italianisms represent lexical, stylistic and cultural elements taken from Italian. Thanks to an interdisciplinary approach that includes linguistics, sociolinguistics, didactics and cultural studies, the analysis will provide a new perspective on the dynamics of the spread of linguistic elements over time and space. The analysis will reveal how and under what circumstances words were adopted from Italian into English, thus enriching the understanding of the processes of language contact and adaptation. The identification and classification of Italianisms will contribute to a deeper understanding of their influence on the vocabulary and structure of the Czech language, which is of importance for the fields of etymology, morphology and lexicography. By analysing Italianisms, it is possible to gain an overview of which areas of Czech society are currently under the strong influence of Italian culture. The research therefore has significant potential for the development of linguistic, cultural and sociological knowledge. The results of the research will therefore find practical application in the fields of language education, translation and understanding cultural interactions, thus contributing not only to theory but also to applied research. The project will link up with the international research of OIM (Osservatorio degli italianismi nel mondo), which is led by the prestigious Italian Academy della Crusca di Firenze and focuses on the study of Italianisms in different languages and cultures of the world. In addition to the sharing of scientific knowledge and methodology between different national and linguistic teams, this collaboration also aims to create a broader international database for the analysis of linguistic influences. In this way, the results of the project will contribute not only to a deeper understanding of language contacts between Czech and Italian, but also to a better understanding of the dynamics of cultural exchanges in a globalised world. The project thus represents an important contribution to understanding the intermingling of languages and cultures. The project identifies and classifies Italianisms in Czech on the basis of corpus data, dictionaries, selected journals and Czech Italian textbooks. It will include an investigation of the use of Italianisms, their shifts in meaning and their adaptation in the Czech language system, as well as an analysis of the transfer of Italian cultural influences into the Czech environment, for example in the field of art and gastronomy, and their reflection in the Czech consciousness. The study also analyses several popular Czech textbooks of Italian in order to find out what Italianisms are used in these texts, in what context they appear and whether they are systematically explained. Finally, the project will study the current use of Italianisms and their perception by Czech speakers, including associations with prestige, aesthetics and globalisation. The Czech database will be designed as an open and interactive platform that will allow users to search, contribute and share information. The aim is to create a tool not only for academic research but also for the wider public, such as students, teachers or those interested in cultural history.

114.	IGA_FF_2025_029	Norma a realita: Žena učí Tóru? Manželství a rozvod ve středověké židovské společnosti	doc.	Visi	Tamás	Ph.D.,M.A	Předkládaný projekt vychází z badatelského zaměření Centra židovských studií a věnuje se tématu postavení židovské ženy ve středověké společnosti v kontextu manželství, přístupu náboženského práva a jeho výkladu, a historické reality. Zde konkrétně se jedná o příběh učitelky Tóry Jijji v Káifé ve 12. století zachycený ve dvou judeo-arabských nábožensko-právních textech z pera významného židovského filozofa Maimonida. Výzkum si klade za cíl pracovat s primárním textem, nabídnout jeho překlad a zasadit jej do kontextu kulturně-historické reality středověké židovské společnosti.	The proposed project is based on the research focus of the Center for Jewish Studies and it deals with the position of Jewish women in the medieval society in the context of marriage, approach of the religious law and its exegesis, and historical reality. Here the project specifically works with the story of a female Torah teacher living in Cairo in the 12th century preserved in two Judeo-Arabic texts of religious law nature written by the prominent Jewish philosopher Maimonides. The research aims to work with the primary text, offer its translation, and put it into the context of the cultural-historical reality of medieval Jewish society.
115.	IGA_LF_2025_025	Separace fenoménu nemožnosti vyvážení PARP proteinu od inhibice jeho aktivity ke studiu mechanismů vzniku replikačních mezer a zrychlení replikačních vidlic	doc. MUDr.	Mistrík	Martin	Ph.D.	Inhibitory poly(ADP-ribosy) polymeráz jsou silnou třídou protinádorových léků, které cílí na různé buněčné procesy, včetně opravy DNA a replikace DNA. Dříve se předpokládalo, že PARP inhibitory způsobují zastavení a zhroucení replikačních vidlic, které vede k vzniku dvouřetězcových zlomů DNA a následně k buněčné smrti u buněk s defektní homologní rekombinací nebo nedostatečnou ochranou replikačních vidlic. V roce 2018 jsme však tuto teorii zpochybnili zjištěním, že PARP inhibitory nezpůsobují zastavení replikačních vidlic, ale naopak urychlují jejich pohyb. Je také známo, že PARP inhibitory mohou způsobit „zachycení“ PARP proteinu na DNA s různou účinností mezi klinicky relevantními inhibitory. Pomocí screeningu na bázi vysoké výkonné zobrazovací analýzy u komerčně dostupných PARP inhibitorů chceme zjistit, které z nich mají nejvyšší schopnost zachycovat PARP1. Kromě toho chceme porovnat schopnost léčito inhibitorů urychlovat replikaci DNA, inhibovat PARP1 a způsobovat vznik jednovláčkových mezer v DNA (ssDNA gaps). Nakonec plánujeme prozkoumat mechanismy odstraňování PARP1 z DNA lézí a tvorbu replikačních mezer a rychlost replikačních vidlic. Naším cílem je prohloubit znalosti o PARP inhibitech a jejich mechanismech účinku, nalézt korelace mezi studovanými znaky a využít nově získané poznatky v dalším výzkumu	Poly (ADP-ribose) polymerase (PARP) inhibitors are a promising class of anticancer drugs targeting multiple cellular processes including DNA damage and DNA replication. It was previously thought that PARP inhibitors induce replication fork stalling and collapse leading to DNA double-strand breaks and eventually cell death in cells with defective homologous recombination repair and/or replication fork protection pathways. In 2018, we confronted this model with the observation that PARP inhibitors do not cause fork stalling, and rather induce replication fork acceleration. It is also known that PARP inhibitors can induce PARP trapping onto DNA with a wide range of potency among the clinically relevant inhibitors. Using high-content imaging screening of commercially available PARP inhibitors, we aim to investigate which ones show the strongest ability to trap PARP1. Additionally, we aim to compare the ability of these PARP inhibitors to induce fork acceleration, inhibition of PARylation and formation of ssDNA gaps. Finally, we want to examine pathways of PARP1 removal from DNA lesions to study the influence of trapping on replication gap formation and replication fork velocity. Our goal is to deepen the knowledge about PARP inhibitors and their mechanisms of action, find correlations between studied markers and use new findings in further research.
116.	IGA_FF_2025_004	Význam environmentálních daní a dalších nástrojů pro dosažení klimatické neutrality	JUDr.	Papoušková	Zdenka	Ph. D.	Udržitelnost je tématem, které čím dál více rezonuje společností a jemuž se intenzivně věnují normotvůrci po celém světě při přijímání právních předpisů a politik. Udržitelnost a ESG představují tři základní „ingredience“ odpovědného a udržitelného podnikání jsou fenomény dnešní doby a již nyní zasahují přímo či nepřímo do životů každého z nás. Zvolená oblast tak odpovídá prioritnímu tematickému okruhu „Právo a společnost“ v rámci soutěže o projekty specifického výzkumu prováděného studenty (IGA) pro rok 2025 v rámci doplňkových pravidel Právnické fakulty UP. Nástroje související s dosažením klimatické neutrality a jejich výzkum je tématem, které je nadmíru aktuální a potřebné. Protože tato oblast je nesmírně rozsáhlá, jako hlavní oblasti výzkumu pro navrhovaný projekt vybíráme následující dvě výzkumné oblasti: 1) Environmentální daně a jejich rozpočtový význam v kontextu vývoje a právní úpravy, ať již na vnitrostátní nebo evropské úrovni. Identifikace faktorů ovlivňující různé environmentálních daní a komparace jejich rozpočtového významu s vybranými státy Evropské unie. 2) Oblast využívání emisních povolenek a její rozpočtový význam v kontextu posledních změn jejich rozpočtové účinnosti a uhlíkové daně jako prostředek pro snižování emisí. V průběhu realizace projektu budou prováděny následující aktivity a určení zejména následující výstupy: a) Organizace samostatné sekce týkající se udržitelnosti v rámci Olomouckých právnických dnů v květnu roku 2026, b) Účast na dalších mezinárodních konferencích v ČR tematicky spojených s oblastí udržitelnosti, c) 3 články v časopisech, které jsou indexovány v databázi Web of Science nebo Scopus.	The concept of sustainability has gained significant traction within societal discourse, with standard-setters worldwide incorporating it into legislation and policies. This phenomenon, often termed the “ESG trend,” encompasses the three fundamental components of responsible and sustainable business practices. The implications of sustainability and the ESG are pervasive, impacting individuals’ lives directly or indirectly. The chosen area thus corresponds to the priority thematic area “Law and Society” within the announced 16th edition of the competition for specific research projects carried out by students (IGA) for the year 2025 within the framework of the supplementary rules of the UP Faculty of Law. Instruments related to achieving climate neutrality and their research is a topic that is extremely topical and necessary. Given the sheer breadth of this area, the following two research areas have been selected as the primary research areas for the proposed project: 1) Environmental taxes and their budgetary significance in the context of evolving legislation, both at national and European level. Identification of factors affecting the revenue of environmental taxes and comparison of their budgetary significance with selected EU countries. 2) The utilisation of emission allowances and their budgetary significance in the context of recent changes to their budgetary designation and carbon taxes as a means of reducing emissions. The following activities will be carried out during the project implementation, and in particular the following outputs will be realised: a) Organisation of a separate session on sustainability within the Olomouc Law Days in May 2026, b) Participation in other international conferences in the Czech Republic thematically related to sustainability, c) 3 articles in journals indexed in Web of Science or Scopus.
117.	IGA_FF_2025_030	Sociální vědy 2025	PhDr.	Gigalová	Veronika	Ph. D.	Projekt Sociální vědy 2025 kombinuje a integruje výzkumná témata rozvíjená na Katedře sociologie, andragogiky a kulturní antropologie. Jeho cílem je zapojení studentů do výzkumu a podpora původního vědeckého výzkumu v sociologii, andragogice a kulturní antropologii včetně publikačních výstupů z tohoto výzkumu vzešlých. V letošním roce žádáme především o podporu publikací v oborech kulturní antropologie a andragogiky, kvalitativních i kvantitativních výzkumných strategií a jejich prezentace na zahraničních konferencích a publikování v českých i zahraničních odborných časopisech. V letošním projektu je také pozornost zaměřena na dvě nové metody zkoumání v oblasti sociálně-kognitivních vědách a v nové oblasti religionistiky a jejich knižní publikace.	The Social Sciences 2025 project combines and integrates research topics developed at the Department of Sociology, Andragogy and Cultural Anthropology. Its aim is to involve students in research and support original scientific research in sociology, andragogy and cultural anthropology, including publication outputs resulting from this research. This year, we are primarily requesting support for publications in the fields of cultural anthropology and andragogy, qualitative and quantitative research strategies and their presentation at foreign conferences and publication in Czech and foreign professional journals. This year’s project also focuses on two new research methods in the field of social-cognitive sciences and in the new field of religious studies and their book publication.
118.	IGA_PdF_2025_029	Facilitátoři kreativity: Analýza vlivu zkušenosti s tvůrčím psaním u vyučujících 2. stupně základních škol na tvůrčí psaní žáků	MgA.	Pařizková	Tereza	MA	Výzkumný projekt zkoumá vliv pedagogické intervence v oblasti tvůrčího psaní na kvalitu literární tvorby žáků 2. stupně základních škol. Pedagogická intervence je realizována prostřednictvím kurzu tvůrčího psaní, který rozvíjí schopnost učitelů podporovat kreativitu přístupem ve výuce a věst žáky k originální literární tvorbě. Výzkum reflektuje potřebu překonat tradiční přístupy k výuce, zaměřené na plnění formálních požadavků, a zaměřuje se na podporu tvořivosti, sebereflexe a empatie. Hlavním nástrojem výzkumu je literární soutěž zaměřená na tvorbu flash fish – krátkých příběhů o maximálně délce 100 slov. Texty budou hodnoceny dvěma nezávislými porotami, z nichž jedna je složena z odborníků v oblasti literatury pro děti a mládež, zatímco druhou tvoří dětská porota. Tento model umožní zachytit rozdíly v percepci literární kvality mezi dospělými a dětskými hodnotiteli a poskytuje jedinečný vhled do vztahu mezi literární tvorbou a její cílovou skupinou. Projekt využívá kombinaci kvantitativních a kvalitativních metod. Kvantitativní část zkoumá efektivitu pedagogické intervence prostřednictvím lineárních modelů se smíšenými efekty, přičemž cílem je ověřit vliv intervence na kvalitu textů. Kvalitativní část zahrnuje obsahovou analýzu textů, tematickou analýzu odpovědí žáků a učitelů a sebereflexi pedagogů o jejich vlastních zkušenostech s tvůrčím psaním. Pozornost je věnována klíčovému aspektům literární tvorby, jako jsou originalita příběhu, práce s dialogy a vykreslení atmosféry. Výzkum přispívá k teoretickému poznání o tvůrčím psaní ve vzdělávacím prostředí a poskytuje praktická doporučení pro zlepšení výuky slohové a literární výchovy. Očekávanými výstupy jsou odborné články, sborník oceněných textů žáků a návrhy pro efektivnější integraci tvůrčího psaní do školních osnov.	This research project investigates the impact of pedagogical intervention in creative writing on the quality of literary work produced by lower secondary school students. The intervention is implemented through a creative writing course designed to enhance teachers’ ability to foster creativity in their students and guide them towards original literary expression. The study addresses the need to move beyond traditional teaching approaches focused on formal requirements, emphasizing creativity, self-reflection, and empathy as core components of literary education. The central research tool is a literary competition focused on flash fiction – short stories with a maximum length of 100 words. The entries will be evaluated by two independent panels: one comprising experts in children’s literature and the other made up of a children’s jury. This dual evaluation model captures differences in the perception of literary quality between adult and child judges, providing unique insights into the relationship between literary creation and its target audience. The project employs a mixed-methods approach. The quantitative component examines the effectiveness of the pedagogical intervention through linear mixed-effects models, focusing on the intervention’s impact on the quality of students’ texts. The qualitative component includes content analysis of texts, thematic analysis of student and teacher responses, and teacher self-reflections on their creative writing experiences. The study emphasizes key aspects of literary creation, such as story originality, dialogue usage, and atmospheric depiction. The research contributes to the theoretical understanding of creative writing in educational settings and provides practical recommendations for enhancing the teaching of writing and literature. Expected outcomes include academic articles, an anthology of students’ awarded texts, and actionable proposals for the effective integration of creative writing into school curricula.
119.	IGA_CMTF_2025_009	Work-Life Balance v sociální práci	Mgr.	Jurníčková	Pavlna	Ph. D.	Personální management tvoří velmi důležitou součást řízení všech organizací. Zásadní pozornost je pak třeba věnovat práci s lidmi v těch profesích, které patří mezi pomáhající a kam tedy patří i profese sociálního pracovníka. Řízení se v těchto případech týká mnoha oblastí, ale pro tento projekt je stěžejní oblastí oblast work-life balance. Cílem výzkumu tak bude identifikovat strategie pro řízení vlastního work-life balance mezi pracovníky, tak i strategie managementu organizace a také případně specifické aspekty podporující udržování této rovnováhy v rámci pracovního procesu. Sběr dat bude probíhat ve vybraných sociálních službách. Výsledky analýzy pak budou prezentovány na mezinárodní konferenci.	HR management is a significant part of the management of all organisations. A fundamental attention should be paid to working with people in those professions that belong to the helping professions, which includes the profession of social worker. Management in these cases covers many areas, but for this project the core area is work-life balance. Thus, the research will aim to identify strategies for managing the actual work-life balance among workers, as well as strategies for managing organisations, and any specific aspects that support the maintenance of this balance within the work process. The data collection will take place in selected social services. The results of the analysis will then be presented at an international conference.
120.	IGA_FF_2025_031	”Románské jazyky a literatury v interkulturní perspektivě: lingvistické, literární a sociokulturní aspekty”	Mgr.	Ritterová	Kateřina	Ph. D.	Jedná se o jednoletý rámcový projekt, který sdružuje 8 dílčích výzkumných záměrů akademických pracovníků a studentů doktorského a magisterského studia Katedry romanistiky FF UP v Olomouci. Zastoupeny jsou všechny jazykové sekce Katedry romanistiky – francouzská, španělská, portugalská a italská. Z větší části se jedná o záměry z oblasti literární vědy a lingvistiky, v menší míře z oblasti kultury. Projekt spočívá v řešení následujících badatelských záměrů: Použití inkluзивního a genderově neutrálního jazyka v projevce J. Bolsónara a L. da Silvy; Pohled odjinud v současné brazilské próze; Zobrazení krajiny v současné italské umělecké tvorbě; Transgrese a symbolika ohledu; od fotografie po voyeurismus; Moi et (les) autres(s). Motiv hledání vlastní identity a rodových kořenů v současném francouzském románu; kanadská imigrační politika a její vliv na jazykovou situaci v zemi; Analýza diskursu českého tisku v Argentině ve 20. století; Tvorba česko-španělského frazeologického slovníku: systematizace a revize.	This is a one-year framework project which covers 8 individual research projects of part of the members and students (both PhD and Master’s programme) of the Department of Romance Studies at the Faculty of Arts of Palacký University. The project is equally realized by the French Philology, Spanish Philology, Portuguese and Italian Philology. For the most part, these are the projects in the field of literary and linguistic sciences, to a lesser extent in the field of culture. The project includes the following subject matters: The Use of Inclusive and Gender Neutral Language in the Speeches of J. Bolsónara and L. da Silva; The View from Elsewhere in Contemporary Brazilian Prose; Landscape Representation in Contemporary Italian Art; Transgression and the Symbolism of the Gaze: from Photography to Voyeurism; Moi et (les) autres(s). The motif of the search for one’s own identity and ancestral roots in the contemporary French novel; Canadian immigration policy and its impact on the linguistic situation in the country; An analysis of the discourse of the Czech press in Argentina in the 20th century; The creation of a Czech-Spanish phraseological dictionary: systematization and revision.
121.	IGA_LF_2025_026	Srovnání laparoskopické a roboticky asistované adrenaletomie: multicentrická prospektivní randomizovaná klinická studie	MUDr.	Wiesner	Natalia Maria		Laparoskopická adrenaletomie je považována za zlatý standard léčby benigních i některých maligních tumorů nadledvin. Kromě laparoskopické adrenaletomie je v dnešní době k dispozici roboticky asistovaná metoda. Dosud nebyla jednoznačně prokázána superiorita jednoho z těchto výkonů. Dříve provedené studie byly zatím retrospektivní a prospektivní, pocházející ze starších období (rok 2004). Cílem naší práce je srovnání preoperačních, perioperačních a pooperačních výsledků obou operačních metod a zhodnocení superiority jedné z dvou metod.	Laparoscopic adrenalectomy is considered the gold standard for treating both benign and malignant adrenal tumors. Currently, both conventional laparoscopic and robot-assisted techniques are available. So far, no clear advantage of one technique over the other has been demonstrated. Previous studies conducted have been retrospective and older prospective studies (from 2004). The aim of our work is to compare the preoperative, perioperative, and postoperative outcomes of both surgical methods and evaluate the superiority of one of the two techniques.

122.	IGA_FZV_2025_013	Longitudinální sledování postury u nesportujících a sportujících dětí mladšího školního věku – I. etapa	doc. PaedDr.	Kopecký	Miroslav	Ph. D.	Vadné držení těla a bolesti zad u dětí může být k závažným problémům podpůrně pohybového aparátu, které významně ovlivňují kvalitu zdraví a životní styl dospělé populace. Hlavním cílem projektu je longitudinální sledování a hodnocení somatického stavu, držení těla, funkčních poruch pohybového systému a vliv kompenzačních cvičení na držení těla u nesportujících a sportujících dětí v mladším školním věku. Sledovaný soubor dětí zahrnuje 100 nesportujících a 50 sportujících dětí od 6–10 let v mladším školním věku. V průběhu realizace výzkumu bude u sledovaného souboru dětí prováděno vstupní, kontrolní a výstupní měření. U nesportujících dětí bude vytvořena kontrolní skupina a experimentální skupina, u které bude prováděno pravidelné kompenzační cvičení v průběhu školní docházky. U všech sledovaných skupin bude také realizováno domácí cvičení v prevenci vadného držení těla pod dohledem zákonných zástupců. U probandů bude prováděno hodnocení somatického stavu, držení těla a podpůrně pohybového aparátu pomocí standardizovaných metod. Zaměření projektu bylo schváleno Etickou komisí FZV UP Olomouci. S výsledky výzkumu budou seznámeni zákonní zástupci, pedagogové základní školy a trenéři sportovního klubu. Výsledky budou aplikovány do praxe, prezentovány na odborných konferencích a v odborných časopisech.	Poor posture and back pain in children can lead to serious musculoskeletal problems that significantly affect the quality of health and lifestyle of the adult population. The main aim of the project is longitudinal monitoring and evaluation of somatic status, posture, functional disorders of the musculoskeletal system and the effect of compensatory exercises on posture in non-sporting and sporting children of younger school age. The study population includes 100 non-sporting and 50 sporting children aged 6-10 years of younger school age. During the implementation of the research, baseline, follow-up and outcome measurements will be conducted on the study population of children. A control group and an experimental group will be formed for the non-sporting children, for whom regular compensatory exercises will be carried out during schooling. Home-based exercises in the prevention of faulty posture will also be implemented for all treatment groups under the supervision of legal guardians. The probands will be assessed for somatic, postural and musculoskeletal support using standardised methods. The focus of the project was approved by the Ethics Committee of the Faculty of Physical Education of the University of Olomouc. The results of the research will be shared with legal representatives, primary school teachers and sports club coaches. The results will be applied in practice, presented at professional conferences and professional journals.
123.	IGA_PdF_2025_030	Proces adaptace na povinné školní vzdělávání z pohledu vývoje exekutivních funkcí a úrovně motoriky žáka - pilotní longitudinální výzkumné šetření	Mgr.	Vařiková	Alžběta	Ph. D.	Předkládaný projekt se zabývá procesem adaptace dítěte na povinné školní vzdělávání z pohledu vývoje exekutivních funkcí a jeho úrovně motoriky. Navrhovaný projekt rozšiřuje spektrum realizovaných projektů, kterými se kolektiv autorů dlouhodobě zabývá a doplňuje zahraniční výzkum o poznatky z oblasti vývoje úrovně a kvality motoriky dítěte/žáka jako prediktora jeho úspěšnosti v povinném školním vzdělávání. V České republice se jedná, ve srovnání se zahraničím, o velmi málo zkoumanou problematiku, která upozorňuje na úzký vztah mezi rozvojem motoriky dítěte a souvislostí s rozvojem exekutivních funkcí. Projekt významně rozšiřuje oblast zkoumání a souvislost úrovně motoriky dítěte a procesu školní adaptace, kdy vyšší úroveň motoriky může být prostředkem zvládnání stresu, vznikajícího při zahájení povinného školního vzdělávání. Zdravotně význam tělesných cvičení, pohybových činností a tělesné výchovy v procesu školní adaptace. Výsledky projektu se mohou stát základem pro změny v kurikulu základního vzdělávání nejen v oblasti tělesné výchovy na 1. stupni škol, a také mohou podpořit některé aktuální změny ve vzdělávání realizované v souladu se Strategií vzdělávací politiky ČR do roku 2030+.	The present project deals with the process of adaptation of the child to compulsory school education from the point of view of the development of executive functions and the level of his motor skills. The proposed project extends the spectrum of projects that the authors' team has been dealing with for a long time and complements foreign research with findings on the importance of the level and quality of the child's/pupil's motor skills as a predictor of his/her success in compulsory school education. In the Czech Republic, compared to abroad, this is a very little studied issue, which highlights the close relationship between the development of the child's motor skills and the connection with the development of executive functions. The project significantly expands the area of research and the link between the level of child motor skills and the process of school adaptation, where a higher level of motor skills may be a means of coping with the stress arising from the start of compulsory schooling. It highlights the importance of physical exercises, physical activities and physical education in the process of school adaptation. The results of the project can become the basis for changes in the curriculum of primary education not only in the field of physical education at the first level of schools and also support some current changes in education implemented in accordance with the Strategy of the Czech Republic's Education Policy 2030+.
124.	IGA_FF_2025_005	Učební kanonický proces v českých zemích v období středověku	Mgr.	Marčík	Jan		Tento projekt je zaměřen na učební kanonický proces, který představuje významné, avšak dosud nepříliš probrané odvětví středověkého kanonického práva a církevních dějin. Jedná se o oblast, v níž je obzvláště patrný význam kanonického práva pro uváření evropské právní kultury, a to jak z pohledu šíření dogmatických konceptů napříč Evropou, tak jejich konkrétních dopadů na podobu řešení právních sporů na daném území. Projekt se soustředí na dosud nezpracované prameny traktátového charakteru a dochované materiály spojené s činností úřadů oficiální a generálního vikáře, tedy úřadů, které se nejvýznamněji podílely na fungování středověkého diecézního soudnictví v českých zemích. Pozornost bude věnována především rukopisům pražské a olomoucké kapituly knihovny, jejichž sbírky jsou v tomto směru nejobtížnější.	This project examines the romano-canonical procedure, which represents a significant yet insufficiently explored branch of medieval canon law and church history. It is an area where the importance of canon law for shaping European legal culture is particularly evident - both in terms of the spread of dogmatic concepts across Europe and their specific impacts on the form of legal dispute resolution in a given territory. The project concentrates on unexplored treatise literature and preserved manuscripts associated with the offices of the Official and Vicar General - offices that played the most significant role in the medieval diocesan judiciary in the Czech lands. Attention will be primarily devoted to manuscripts from the Prague and Olomouc Chapter libraries, whose collections are the richest in this regard.
125.	IGA_PdF_2025_031	Imerzivní technologie v kontextu umění nových médií a výchovy uměním	doc. Mgr.	Šobáňová	Petra	Ph. D.	Projekt svým tematickým zaměřením spadá do prioritního tématu Umělecké obory ve vazbě na proces vzdělávání. Konkrétně se zaměřuje na možnosti současných imerzivních technologií (zejména virtuální reality) v umělecké tvorbě spadající do umění nových médií a v edukaci. Umění nových médií, resp. digitální umění je jedním z dynamicky se rozvíjejících oborů výtvarného umění, jehož vývoj je v současnosti akcelerován možnostmi umělé inteligence a rozvojem imerzivních technologií, např. virtuální reality nebo videoinstalací a imerzivních projekcí. V rámci projektu bude prostřednictvím art based přístupu zkoumán potenciál virtuální reality a specifika tvorby podmiňované a ovlivněné danými nástroji. Souběžně vznikne několik didaktických studií, jež se zaměří na potenciál nových médií v edukaci, ať již máme na mysli školní vývarnou výchovu, anebo širšího pojatou výchovu uměním v rámci neformálního vzdělávání a v rámci muzeí a galerijního vzdělávání. Projekt rozvine obč. nabízející se perspektivy zkoumání — uměleckou i edukační. V rámci projektu uskutečneme spolupráci s etablovaným uměleckým ateliérem Lunchmeat studio, jehož mimořádné realizace například v Kunsthalles Praha nebo v rámci Signal festivalu jsou jedněmi z nejvýraznějších v rámci nejen českého uměleckého kontextu.	The thematic focus of the project falls under the priority theme of Arts in relation to the educational process. Specifically, it focuses on the possibilities of contemporary immersive technologies (especially virtual reality) in artistic creation within the new media arts and education. New media art, or digital art, is one of the dynamically developing fields of visual arts, whose development is currently accelerated by the possibilities of artificial intelligence and the development of immersive technologies, such as virtual reality or video installations and immersive projections. Through an art-based approach, the project will explore the potential of virtual reality and the specificities of creation conditioned and influenced by these tools. In parallel, several didactic studies will be created that will focus on the potential of new media in education, whether we are referring to school art education or more broadly to art education within non-formal education and museum and gallery education. The project will develop both perspectives of research — artistic and educational. Within the project we will cooperate with the established art studio Lunchmeat Studio, whose extraordinary realizations, for example in Kunsthalles Prague or within the Signal Festival, are among the most significant in the Czech art context.
126.	IGA_PdF_2025_032	Tvorba systematických a scoping review v pedagogice a uměleckých terapiích	Mgr.	Smrčková	Alžběta		Tento projekt se zabývá tvorbou systematických/scoping review v oblasti vzdělávání a uměleckých terapiích. Skládá se celkem ze 3 částí, v rámci kterých budou vytvořeny 3 studie typu kvalitativní systematické review a jedno scoping review. První část se zabývá zkušenostmi žáků a učitelů s 2 vybranými pedagogickými intervencemi z Teaching and Learning Toolkit organizace Education Endowment Foundation (EEF). Výsledky získané z těchto 2 systematických review budou ve spolupráci s EEF zařazeny přímo do jejich Toolkitu. Druhá část se zabývá vědeckými důkazy o dramaterapii v online prostředí během pandemie COVID-19 a vlivem na způsoby a možnosti využití dramatických prostředků v online prostředí. Třetí část se zaměřuje na inkluzivní vzdělávání z pohledu žáků se zdravotním postižením a jejich rodičů. Jejím cílem je porozumět zkušenostem, které tyto žáci a jejich rodiče mají s inkluzivním vzděláváním, a na základě toho navrhnout doporučení pro inkluzivní vzdělávání.	This project focuses on the creation of systematic/scoping reviews in the field of education and art therapies. It consists of three parts, within which three qualitative systematic reviews and one scoping review will be created. The first part focuses on the experiences of students and teachers with two selected pedagogical interventions from the Teaching and Learning Toolkit of the Education Endowment Foundation (EEF). The results obtained from these two systematic reviews will be directly incorporated into their Toolkit in collaboration with the EEF. The second part addresses the evidence on drama therapy in the online environment during the COVID-19 pandemic and its impact on the ways and possibilities of using dramatherapeutic methods in the online environment. The third part focuses on inclusive education from the perspective of students with visual impairments and their parents. Its aim is to understand the experiences these students and their parents have with inclusive education and, based on this, to propose recommendations for inclusive education.
127.	IGA_LF_2025_027	Využití AI při hodnocení odpovědí na komplexní neuroonkologickou léčbu	MUDr.	Šlachta	Marek		Cílem tohoto projektu je otestování několika dostupných AI softwarů na našem datasetu pacientů. Zaměříme se na přívětivost uživatelského prostředí, výpočetní sílu a průměrnou časovou náročnost zpracování jednoho pacienta. Na tomto základě bude vybrán jeden software, se kterým budeme pracovat dále. Z průběžných MRI vyšetření budou segmentovány nádory, počítán jejich objem a bude sledována dynamika růstu v čase s ohledem na radiologický popis a neurochirurgické hodnocení nálezu. V případě, že se potvrdí tento benefit stran hodnocení objemů namísto současného hodnocení za pomoci prostého měření délka x šířka x výška, bude zařazen do běžné klinické praxe v péči o pacienty s gliálními nádory mozku.	The aim of this project is to test several available AI software on our patient dataset. We will focus on the GUI and user-friendly environment, computing power and average processing time of one patient. On this basis, one software will be selected to work with further. Tumors will be segmented from ongoing MRI scans. Their volume will be calculated and the growth dynamics over time will be monitored with regard to the radiological description and neurosurgical evaluation of the finding. If this benefit of evaluating volumes instead of the current evaluation using simple length x width x height measurements is confirmed, it will be included in routine clinical practice in the care of patients with glial brain tumors.
128.	IGA_FF_2025_032	Integrace italských migrantů v ČR	prof. Mgr.	Špička	Jiří	Ph. D.	Projekt si klade za cíl zmapovat situaci italských migrantů žijících v České republice. Výzkum se především zaměřuje na aspirace a motivace Italů k migraci, jejich integraci v ČR, pracovní uplatnění a znalost českého jazyka. Zároveň se téma dotýká "odlivu mozku" z Itálie a možného přínosu kvalifikovaných migrantů a migrantek prostřednictvím "brain gain" v České republice. Cílem projektu je také zkoumat kulturní aspekty jejich pobytu v hostitelské zemi: co většinou před svým příchodem v České republice, jaké byly zdroje jejich povědomí, jak realita naplnila jejich očekávání, u čem vidí kulturní rozdíly mezi Čechy a Italy a mezi životem v Česku a v Itálii, jestli zkušenosti nabyté v České republice způsobily změny v jejich názorech na Itálii. Relevantní bude také vztahy migrantů k českému jazyku a zjišťování, s jakými překážkami bojují nejčastěji. Projekt může být přínosem pro italské podniky v ČR zaměstnávající italské občany, italskou vládu (prostřednictvím italské ambasády v Praze), která dostane výsledky na konci projektu, a pro přípravu italských v České VS.	The project aims to map the situation of Italian migrants living in the Czech Republic. The research primarily focuses on the aspirations and motivations of Italians to migrate, their integration in the Czech Republic, employment and knowledge of the Czech language. At the same time, the topic touches on the "brain drain" from Italy and the possible contribution of qualified migrants through "brain gain" in the Czech Republic. The project also aims to examine the cultural aspects of their stay in the host country: what they knew about the Czech Republic before their arrival, what were the sources of their awareness, how reality met their expectations, what they see as the cultural differences between Czechs and Italians and between life in the Czech Republic and Italy, whether the experiences gained in the Czech Republic have caused a change in their view of Italy. The relationship of migrants to the Czech language and the obstacles they most often struggle with will also be relevant. The project can be beneficial for Italian companies in the Czech Republic employing Italian citizens, the Italian government (through the Italian Embassy in Prague), which will receive the results at the end of the project, and for the preparation of Italian scholars at Czech universities.
129.	IGA_FTK_2025_009	Analýza dekomponovaného elektromyografického (EMG) signálu m. abductor hallucis a mediální hlavy m. gastrocnemius při výponech na špičkách u pacientů s diabetem II. typu.	Mgr.	Chlebníčková	Hana		Projekt se věnuje problematice vlivu diabetické polyneuropatie na funkci dolních končetin, přičemž se zaměřuje na využití moderních metod analýzy povrchových elektromyografických signálů. Diabetická polyneuropatie, která postihuje značnou část pacientů s diabetem, vede k postupnému zhoršování nervosvalových funkcí a výrazně zvyšuje riziko pádů, což má závažný dopad na kvalitu života těchto jedinců. Výzkum využívá speciálních senzorů a pokročilých technologií pro dekompozici EMG signálu, které umožňují detailní zkoumání aktivity jednotlivých motorických jednotek, jak ve větších svalch jako jako je m. gastrocnemius, tak i v drobných svalch, jako je m. abductor hallucis. Díky neinvazivnímu přístupu je tato metoda vhodná i pro pacienty s diabetem, u kterých je invazivní elektromyografie může být problematická. Výsledky projektu nabídnou hlubší vhled do patofyziologie diabetické polyneuropatie a mohou významně přispět k rozvoji terapeutických strategií zaměřených zlepšení motorických funkcí. Výzkum zároveň přináší podklady pro další rozvoj neinvazivních metod v oblasti biomechaniky a rehabilitace, což má potenciál zvýšit efektivitu péče o pacienty s chronickými metabolickými onemocněními. Očekávaným přínosem je zvýšení povědomí o důležitosti posilování drobných svalů nohy mezi odborníky v klinické praxi.	The project addresses the impact of diabetic polyneuropathy on lower limb function, focusing on the application of modern methods for analyzing surface electromyographic (EMG) signals. Diabetic polyneuropathy, which affects a significant proportion of diabetic patients, leads to a gradual decline in neuromuscular function and significantly increases the risk of falls, having a profound impact on these individuals' quality of life. The research utilizes specialized sensors and advanced technologies for EMG signal decomposition, enabling detailed analysis of motor unit activity in both larger muscles, such as the m. gastrocnemius, and smaller muscles, such as the m. abductor hallucis. The non-invasive approach makes this method suitable even for diabetic patients, for whom invasive electromyography may pose challenges. The project's results will provide deeper insights into the pathophysiology of diabetic polyneuropathy and could significantly contribute to the development of therapeutic strategies aimed at improving motor functions. Furthermore, the research supports the advancement of non-invasive methods in biomechanics and rehabilitation, with the potential to enhance the effectiveness of care for patients with chronic metabolic diseases. An anticipated benefit is raising awareness among clinical practitioners about the importance of strengthening the small muscles of the foot.

130.	IGA_FZV_2025_015	REFLEXNÍ TERAPIE TEMPOROMANDIBULÁRNÍCH DYSFUNKCÍ	doc. MUDr.	Konečný	Petr	Ph.D., MBA	Projekt se zaměřuje na hodnocení terapeutických účinků reflexní terapie pomocí metody suché jehly (dry needling therapy) u pacientů s funkčním temporomandibulárním algickým syndromem. Studie je navržena jako prospektivní pilotní výzkum s účastí 30 probandů rozdělených do experimentální a kontrolní skupiny. Experimentální skupina absolvuje standardní rehabilitační léčbu doplněnou terapií suchou jehlou aplikovanou do spouštějících bodů musculus masseter a temporalis. Kontrolní skupina podstoupí pouze standardní rehabilitační terapii. Účinnost intervence bude hodnocena prostřednictvím subjektivních a objektivních ukazatelů, zahrnujících vizuální algickou škálu bolesti (VAS), kvalitu života dle WHOQOL-BREF, hybnost temporomandibulární klouby a přítomnost zvukových fenoménů. Sběr dat proběhne ve třech fázích – před zahájením terapie, po první terapii a po měsíci léčby. Výsledky studie mohou přinést nový pohled na využití reflexních metod v rehabilitační péči a přispět k rozšíření terapeutických možností v léčbě temporomandibulárních dysfunkcí. Předpokládá se, že kombinace standardní rehabilitace s terapií suchou jehlou povede k lepšími výsledkům. Výsledky studie budou prezentovány na odborných konferencích a publikovány v odborné literatuře.	The project focuses on the evaluation of the therapeutic effects of dry needling therapy in patients with functional temporomandibular algic syndrome. The study is designed as a prospective pilot study with the participation of 30 probands divided into experimental and control groups. The experimental group will receive standard rehabilitation treatment supplemented by dry needling therapy applied to the trigger points of the musculus masseter and temporalis. The control group undergoes only standard rehabilitation therapy. The efficacy of the intervention will be evaluated through subjective and objective measures including the visual analog pain scale (VAS), WHOQOL-BREF quality of life, temporomandibular joint mobility and the presence of auditory phenomena. Data collection will take place in three phases - before therapy, after the first therapy and after one month of treatment. The results of the study may provide new insight into the use of reflexology in rehabilitation care and contribute to the expansion of therapeutic options in the treatment of temporomandibular dysfunction. It is expected that the combination of standard rehabilitation with dry needling therapy will lead to better outcomes. The results of the study will be presented at professional conferences and published in the literature.
131.	IGA_FF_2025_033	Vynucené změny tanečního představení s lenggerskými maskami ve Wonosobo po roce 1965	Mgr.	Musokhib	Musokhib		Tanec masek lengger je párový tanec lengger (tanečnice) a pengbing (tanečník v masce). Je to charakteristický tanec a živé kulturní dědictví pro lid Wonosobo (Střední Jáva, Indonésie) a slouží také jako prostředek společenských obřadů ve společnosti nebo jako zábava. Tanec je označován jako tanec masek, protože tanečníci nosí posvátné dřevěné masky jako posílení charakteru a také jako prostředek pro duchovní posedlost projevující se jako trans. Přestože je tanec z roku 1910 byl zaznamenán tanec masek lengger, v roce 1960 byl dočasně zastaven kvůli politické situaci v Indonésii. Poté byl v roce 1970 obnoven vladou nového uspořádání a výsledkem je jakási vynucená změna formy tance a několika dynamických kroků. Tento výzkum se zaměřuje na to, jak různé taneční soubory masek lengger ve Wonosobo interpretují a předvádějí tanec masek lengger a co to prozrazuje o místní kulturní dynamice od roku 1965. Tento výzkum je kvalitativní, využívá etnografické metody, kdy se přímo v terénu zaznamenává, co lidé viděli, zažili, vede se rozhovor s lidmi o lidském životě spolu se sociální strukturou a kulturními aspekty. Na podporu výzkumu je použita srovnávací metoda ke zjištění vlivu hinduismu a islámu na tanec masek lengger ve Wonosobo, Wayang Topeng Panji v Yogyakarta a tanec masek v Solo.	Lengger Mask Dance is a paired dance between lengger (female dancer) with pengbing (male mask dancer). It is a characteristic dance and living cultural heritage for Wonosobo people, Central Java, Indonesia and also as medium of social rites in the society or as entertainment. The dance is described as a mask dance because the dancers wear sacred wooden masks as a character reinforcement as well as a conduit for spiritual possession manifested as trance. In 1910 lengger mask dance was reported, while in 1960 temporarily stopped due to the political situation in Indonesia. Then in 1970 it was reconstructed by the new order government and the effect is somehow force to change the form of the dance with several dynamics steps. This research is focus on how do different lengger mask dance troupes in Wonosobo interpret and perform the lengger mask dance, and what does this reveal about local cultural dynamics since 1965. This study is qualitative use ethnographic methods where direct field record covering what is seen, experienced, interview with people about human life along with the social structure and cultural aspects. To support the research there is used comparison method to find out the influence of Hinduism and Islam toward lengger mask dance in Wonosobo, Wayang Topeng Panji in Yogyakarta, and mask dance in Solo.
132.	IGA_Pdf_2025_034	Inovativní přístup k přípravě budoucích učitelů matematiky v éře umělé inteligence	Mgr.	Nocar	David	Ph.D.	Projekt si klade za cíl inovovat přípravu budoucích učitelů matematiky pro základní školy prostřednictvím integrace moderních technologií, zejména umělé inteligence (AI - Artificial Intelligence) a matematického softwaru (CAS - Computer Algebra Systems). Hlavním cílem je využít AI a CAS k personalizaci a zjednodušení výuky, která studentům umožní lépe porozumět matematickým konceptům. Tato symbióza AI a CAS umožňuje personalizovanou výuku a zároveň odstraňuje bariéry spojené s manuálními výpočty. Díky uživatelsky přívětivému rozhraní, které umožňuje ovládnout CAS bez nutnosti znalosti programovacích jazyků (za pomoci nástrojů AI), získají studenti přehlednější přístup k aplikaci matematiky na reálné problémy, než na manuální výpočty, což povede k rozvoji jejich schopnosti abstrakce, interpretace a algoritmického myšlení. Projekt má zásadní motivační účinek na všechny zúčastněné strany. Pro pedagogické pracovníky představuje příležitost zapojit se do moderního vzdělávacího přístupu, který využívá technologie, jako jsou AI a CAS, a tím posiluje jejich kompetence a profesionalitu. Studenti jsou motivováni nejen samotnou inovativností metody, ale i jejím zaměřením na porozumění reálnému problému a interaktivně řešením předtím samotným numerickým výpočtem. Pro výzkumný tým je podpora potvrzením relevance projektu a impulsem pro další rozvoj metodiky, která může přinést zásadní změnu do výuky matematiky. Celková podpora projektu zdůrazňuje význam hledání nových cest ve vzdělávání, kde technologie slouží jako nástroj pro zvýšení dostupnosti a atraktivitu matematiky.	The project aims to innovate the preparation of prospective mathematics teachers for elementary schools through the integration of modern technologies, particularly artificial intelligence (AI) and computer algebra systems (CAS). The main goal is to utilize AI and CAS to personalize and simplify teaching, enabling students to better understand mathematical concepts. This symbiosis of AI and CAS facilitates personalized learning while eliminating barriers associated with manual calculations. With a user-friendly interface that allows for the operation of CAS without requiring knowledge of programming languages (enabled by AI tools), students gain the opportunity to focus more on applying mathematics to real-world problems rather than manual computations. This approach fosters the development of their abstraction, interpretation, and algorithmic thinking skills. The project has a significant motivational impact on all stakeholders. For educators, it provides an opportunity to engage with a modern educational approach that leverages technologies like AI and CAS, thereby enhancing their competencies and professionalism. Students are motivated not only by the innovative nature of the method but also by its focus on understanding real-world problems and the interactivity of solutions before delving into numerical computations. For the research team, the support affirms the project's relevance and serves as an impetus for further development of a methodology that could bring a fundamental transformation to mathematics education. Overall, the project's support highlights the importance of exploring new pathways in education, where technology serves as a tool to enhance the accessibility and attractiveness of mathematics.
133.	IGA_Prf_2025_030	Řešení vybraných geologických otázek Českého masivu a Západních Karpat	doc. Ing.	Jirásek	Jakub	Ph.D.	Navrhovaný projekt je po tematické stránce rozdělen do několika na sobě tematicky nezávislých celků, které budou řešeny z části se protínajícími pracovními skupinami. Jejich spojovací linií je snaha o bližší pochopení mineralogie, petrologie, a geologické stavby vybraných geologických jednotek Českého masivu a Vnějších Západních Karpat. Jedná se o 1) mineralogii historických zelezodorudných výskytů Malá Morávka (rozpracováno již v roce 2023), 2) mineralogický výzkum vybraných alkalických vyvěřelin (Hoňčova hůrka, Podhorní vrch), 3) mineralogicko-petrograficko-vulkanologické studium vulkanitů u okolí Pardubic, 4) provenienční výzkum silicitů v okolí Moravské brány, 5) výzkum sedimentů s velkými foraminiferami ve Vnějších Západních Karpatěch, a 6) výzkum sesuvů v Olomouckém kraji (pokračování výzkumů od roku 2022 na nových lokalitách).	The proposed project is thematically divided into several thematically independent units, which will be addressed in part by intersecting working groups. Their connecting line is an effort to gain a better understanding of the mineralogy, petrology, and geological structure of selected geological units of the Bohemian Massif and the Outer Western Carpathians. These include 1) mineralogy of the historical iron-ore occurrences of Malá Morávka (already in progress in 2023), 2) mineralogical research of selected alkaline igneous rocks (Hoňčova hůrka, Podhorní vrch), 3) mineralogical-petrographic-volcanological study of volcanites in the vicinity of Pardubice, 4) provenance research on silicites in the vicinity of Moravská brána Area, 5) research on sediments with large foraminifera in the Outer Western Carpathians, and 6) research on landslides in the Olomouc Region (continuation of research from 2022 on new sites).
134.	IGA_FF_2025_034	Analýzy movitých artefaktů pozdní doby kamenné	Mgr.	Kalábková	Pavlna	Ph.D.	Současná archeologie vedle tradiční typologicko-morfologické analýzy umožňuje zkoumat artefakty i do hloubky a získat informace o původu surovin, z nichž byly vyrobeny, tak i o postupech jejich výroby či způsobech a době použití. A právě tímto směrem, je vedená podávající projekt. Na vybraných artefaktech z archeologických nalezišť chamské kultury a kultury zvoncovitých pohárů z pozdní doby kamenné (eneolitu) budeme zkoumat, zda je možné o nich tyto informace získat. Artefakty budou vybrány ze zpracovávaných souborů archeologických nálezů diplomových prací studentů archeologie Moniky Kolečkové a Roberta Trnky vedené Pavlnou Kalábkovou. Získané výsledky budou prezentovány jednak na mezinárodní archeologické konferenci Otázky neolitu a eneolitu (září 2025, Košice), jednak o nich vzniknou dva rukopisy odborných studií, které budou nabídnuty k publikaci do recenzovaných odborných periodik, a konečně – výsledky budou analyzovány a interpretovány v textech vznikajících diplomových prací obou studentů.	In addition to traditional typological and morphological analysis, contemporary archaeology allows us to examine artefacts in depth and to obtain information about the origin of the raw materials from which they were made, as well as about the processes of their production or methods of use. It is in this direction that the project is being conducted. On selected artefacts from the archaeological sites of the Cham culture and Bell Beaker culture from the Late Stone Age (Eneolithic) we will investigate whether it is possible to obtain this information about them. The artefacts will be selected from the processed sets of archaeological finds by the diploma theses of archaeology students Monika Kolečková and Robert Trnka, supervised by Pavlna Kalábková. The obtained results will be presented at the international archaeological conference Questions of the Neolithic and Eneolithic (September 2025, Košice), two manuscripts of scientific studies will be written about them and offered for publication in peer-reviewed scientific periodicals, and finally - the results will be analysed and interpreted in the texts of the emerging diploma theses of both students. (Překlad upraven s pomocí DeepL)
135.	IGA_FF_2025_036	Komodifikace sibiřské tajgy: od "přírody" k "čínskému" dřevěnému produktu	Mgr.	Koreshkova	Iulija		Venkovská sídla na Sibiři byla až do počátku 90. let 20. století začleněna do sovětského systému výroby dřeva. Rozpad tohoto systému a privatizace majetku po zániku SSSR a zavedení neoliberalních reformer vedly k narušení zavedených sítí. V krajně nekvalitního ekonomického systému a zpřehnaných vazeb, proměněných v ruiny, se čínská přítomnost v tomto sektoru (neformální ekonomiky na Sibiři a ruském Dálném východě stala viditelnější. To nevyhnutelně přivedlo čínské podniky a zaměstnance do složitých vztahů s místními obyvateli, a také malými a relativně uzavřenými komunitami s omezenými zdroji pro přežití. Místní obyvatelé mohou čínské podniky vnímat jako další příležitost i jako hrozbu pro své potřeby a tradiční způsob života. Čínské formy ekonomických aktivit, které nejsou v souladu s zavedeným rytmem sibiřských osad, se tak současně zaměřují na to, aby se místní obyvatelé úspěšně integrovali do nových kapitalistických postupů. Všechny tyto aktivity jsou složitě spjaty s komodifikací přírody, což je fenomén, který rozsáhlé zkoumá N. Castree. V rámci tohoto projektu budeme zkoumat komodifikaci stromů sibiřské tajgy, které se na základě spolupráce čínských a místních ruských aktérů mění z místní "přírody" na dřevěný výrobek určené na vývoz do Číny.	The rural settlements of Siberia were integrated into the Soviet timber production system until the early 1990s. The dismantling of this system and the privatization of property following the collapse of the USSR and the implementation of neoliberal reforms resulted in the breakdown of established networks. On a landscape of a defunct economic system and broken ties, turned to ruins, the Chinese presence in this sector of the (in)formal economy in Siberia and the Russian Far East had become more prominent. This inevitably brought Chinese enterprises and personnel into complex relationships with locals, often small and relatively closed communities with limited resources for survival. Chinese enterprises may be perceived by locals as both an additional resource and a threat to their resources and traditional way of life. Thus, Chinese forms of economic activities, which do not align with the economic rhythms of Siberian settlements, concurrently focus on locals successfully integrating themselves into new capitalist practices. All these activities are intricately related to the commodification of nature, a phenomenon extensively explored by N.Castree. Within this project, we will examine the commodification of Siberian taiga trees, as they, based on collaborative practices of Chinese and local Russian actors, transform from local "nature" into timber products intended for export to China.
136.	IGA_FF_2025_037	PersonaSense II: Osobnost a osobnostní psychopatologie v datech chytrých telefonů	Mgr.	Petr	Kryštof		Moderní život stále více formuje interakce s různými zařízeními vybavenými senzory, jako jsou chytré telefony, chytré hodinky, automobily, počítače a televize. Mezi těmito zařízeními má chytrý telefon jedinečné postavení, protože často doprovází jedince během jejich každodenního života. Tento projekt navazuje na předchozí výzkum a zaměřuje se na zkoumání toho, jak mohou pasivní data shromážděná z chytrých telefonů poskytovat poznatky o osobnostech a psychopatologických rysech a poruchách osobnosti. Konkrétně usilujeme o zjištění prediktivní síly těchto dat při zachycování psychologických dimenzí. Cílem projektu je vytvořit spolehlivě a univerzální řešení pro platformy Android a iOS, které podpoří možnosti pasivního psychologického hodnocení v reálném světě a připraví cestu pro inovativní diagnostické nástroje v oblasti duševního zdraví.	Modern life is increasingly shaped by interactions with a variety of sensor-equipped devices, ranging from smartphones and smartwatches to vehicles, computers, and televisions. Among these, the smartphone is uniquely pervasive, often accompanying individuals throughout their daily lives. Building on prior research, this project aims to investigate how the passive data collected from smartphones can provide insights into personality traits and personality pathologies. Specifically, we seek to explore the predictive power of such data in capturing psychological dimensions. The ultimate goal of this project is to develop a robust, cross-platform solution for Android and iOS devices that advances the potential for passive, real-world psychological assessment, paving the way for innovative diagnostic tools in mental health.
137.	IGA_LF_2025_029	Augmentace vertikálních defektů	MDDr.	Štaňková	Magdalena		Vertikální kostní defekty alveolárního hřebene limitují pacientovy možnosti náhrady zubu dentálními implantáty. V případě, že nejsou řešeny nebo nejsou řešeny adekvátně, náhrada stracého zubu dentálním implantátem nemusí být možná, nebo je esteticky a funkčně kompromisní. Chirurgické řešení je náročné časově i operacně. Přestože je vvinuto více technik, jak zrekonstruovat vertikální defekt, není jednoznačné, která z nich je v jaké situaci méně invazivní, a která vede k lepšímu estetickému a funkčnímu výsledku. Cílem tohoto projektu je porovnání výsledků jednotlivých dostupných postupů na základě databáze léčených pacientů na Klinice zubního lékařství.	Vertical bone defects of the alveolar ridge limit the patient's options for tooth replacement with a dental implant. If they are not addressed or are not adequately addressed, replacement of the lost tooth with a dental implant may not be possible or is aesthetically and functionally compromised. The surgical solution is time-consuming and operationally demanding. Although several techniques have been developed to reconstruct a vertical defect, it is not clear which technique is less invasive in which situation, which has fewer complications, and which leads to a better aesthetic and functional outcome. The aim of this project is to compare the results of the different procedures available based on a database of patients treated in the Department of Dentistry.

138.	IGA_PrF_2025_031	Biodiverzita a životní strategie živočichů IV	doc. RNDr.	Kundrata	Robin	Ph. D.	Předložený projekt je zaměřený na studium biodiverzity a evoluce životních strategií modelových skupin živočichů, čímž navazuje na předchozí projekty IGA v souladu s dlouhodobým výzkumným a vzdělávacím zaměřením katedry zoologie PFF UP. Cílem je široké zapojení magisterských a doktorských studentů do výzkumných projektů a jejich podpora při zpracování kvalifikačních prací. Projekt je strukturován dle modelových skupin na dílčí projekty, které odpovídají jednotlivým nosným výzkumným směrům na pracovišti. Do řešení projektu je zapojeno pět doktorských a 12 magisterských studentů pod odborným vedením šesti akademických pracovníků. Vědecké výsledky budou tvořit součást kvalifikačních prací studentů současně publikovány v mezinárodních impaktovaných časopisech registrovaných v databázi Web of Science. Projekt zahrnuje následující dílčí témata: 1) Evoluce a diverzita brouků se zaměřením na Elateriformia, 2) Ekologie a evoluce tropického hmyzu podél environmentálních gradientů, 3) Systematika, fylogenie a ekologie herpetofauna, 4) Reprodukční strategie ptáků hors, 5) Adaptabilita sladkovodních bezobratlých v kontextu antropogenního zatížení, a 6) Výzkum reprodukční fyziologie.	The proposed project is focused on the biodiversity and evolution of life strategies in model groups of animals. It represents a continuation of the long-term research and educational program of the Department of Zoology Fac Sci UP and builds on the previous IGA projects. The principal aim is an integration of MSc and PhD students into the established research programs as well as the support of preparation of their theses. The project is structured according to model taxa into sub-projects that represent main lines of research conducted at our department. Altogether, five PhD students, 12 MSc students, and six academic researchers are involved in the project. The scientific outputs will be integrated in the students' theses and published in the WoS registered journals with IF. The main topics of the intended project include: 1) Evolution and diversity of beetles with emphasis on Elateriformia, 2) Ecology and evolution of tropical insects along environmental gradients, 3) Systematics, phylogeography, and ecology of herpetofauna, 4) Reproductive strategies of mountain birds, 5) Adaptability of freshwater macroinvertebrates under anthropogenic pressures, and 6) Reproductive physiology research.
139.	IGA_LF_2025_030	Vybrané choroby dětského věku	MUDr.	Ludíková	Barbora	Ph. D.	Předkládaný projekt IGA UP se zaměřuje na obory a témata v pediatrii, kde majoritní vědecká práce je vedena studenty postgraduálního programu. Klade si za cíl zlepšit péči o dětské pacienty, a to jak ve fázi diagnostiky, tak na ni navazující terapii s následnou péčí. Hlavním výzkumným záměrem je stanovení molekulární podstaty těchto chorob a tím již zmíněné zkvalitnění péče, které se může stát členou a personalizovanou. Vedle naplnění hlavního výzkumného záměru je projekt rozšířen o další výzkumy v jednotlivých oborech dětského lékařství, které také povedou, k již zmíněným cílům.	The presented IGA UP project focuses on fields and topics in pediatrics, where the majority of scientific work is conducted by students of the postgraduate program. It aims to improve the care of pediatric patients, both in the diagnosis phase and the subsequent therapy and follow-up care. The main research objective is to determine the molecular nature of these diseases and thus the already mentioned improvement of care, which can become targeted and personalized. In addition to the fulfillment of the main research plan, the project is expanded to include further research in individual fields of pediatric medicine, which will also lead to the already mentioned goals.
140.	IGA_PF_2025_007	Politická korektnost jako hranice svobody projevu	Mgr.	Glac	Michaela		Projekt se zabývá problematikou politické korektnosti jakožto hranice svobody projevu. Řešitelka bude v rámci této projektové činnosti zkoumat dva typy nekorektních projevů. Pozornost bude věnována jak nekorektním projevům vůči ženám, tedy např. stereotypním výročkám a verbálními projevům sexuální povahy, tak rovněž problematické takzvaných preferovaných zájmén vůči transgender a nebinární osobám. Ve svých výstupu řešitelka představí reálné případy těchto projevů, respektive jejich omezení, ke kterým dochází zejména ve Spojených státech amerických. Typy případů následně řešitelka posoudí optikou judikatury Ústavního soudu a Evropského soudu pro lidská práva. V rámci projektu tedy budou zkoumány potenciální legitimní cíle k omezení těchto projevů, ale také kritéria, která mohou být klíčová pro posouzení nezbytnosti omezení nekorektních projevů v demokratické společnosti.	The project deals with the issue of political correctness as a limit to freedom of expression. In this project, the researcher will examine two types of incorrect speech. Attention will be paid to both incorrect speech towards women, i.e. stereotypical statements and verbal expressions of a sexual nature, as well as the issue of so-called preferred pronouns towards transgender and non-binary persons. Researcher will present real cases of such expressions, and their restriction, which occur mainly in the United States of America. She will then examine these cases through the lens of the case law of Czech Constitutional Court and the European Court of Human Rights. Thus, the project will examine potential legitimate aims for restricting such speech, as well as criteria that may be key to assessing the necessity of restricting incorrect speech in a democratic society.
141.	IGA_FF_2025_038	Tvorba psychodiagnostického nástroje pro screening rizikového sledování online obsahu týkajícího se stravování, cvičení a vzhledu u českých adolescentů a mladých dospělých	Mgr.	Merhoutová	Tereza		Digitální svět je v současné době nedílnou součástí života jak dospívajících, tak dospělých. Značnou část svého volného času lidé tráví na sociálních sítích, kde vyhledávají inspiraci, zábavu i vzdělání. Jednou z nejpoužívanějších kategorií obsahu na sociálních sítích je fitness a zdravý životní styl. Sledování tohoto obsahu má svá pozitiva. Kvalitně, přístupně a odborně podávané informace o vyvážené stravě a pohybu mohou pomáhat uživateli internetu získat lepší informace o tom, jak se o své tělo správně starat. Snadná dostupnost internetu s sebou však nese i riziko šíření nepravdivých a rizikových informací o jídle a pohybu. Konzumace takového obsahu, zejména pokud je opakovaná, může naopak vést k tomu, že si uživatel osvojí nepravdivé informace a zvrhne si postoje, které povedou k problematickému a ohrožujícímu chování v oblasti jídla a pohybu, narušenému vztahu k jídlu a vlastnosti těla. Tato rizika jsou zvýrazněna některými vlastnostmi sociálních sítí. Algoritmy sociálních sítí jsou navrženy tak, aby uživateli nabízel stále více obsahu, který odpovídá jejich zájmům a předchozím interakcím. V oblasti online fitness obsahu to znamená, že uživatelé, kteří sledují obsah zaměřený na cvičení a stravu, jsou postupně zaplavení stále větším množstvím příspěvků na toto téma. Zároveň se tyto příspěvky začínají uživateli zobrazovat ve stále extrémnějších formách. Tento mechanismus vytváří bludný kruh, v němž je jedinec vystaven téměř neustálému toku často rizikových informací. Na některých sociálních sítích probíhají snahy o omezení rizikového obsahu. Objevem generovaného obsahu je obrovský a kontrola se tak stává prakticky nemožnou. Když jsou na sociální sítě zakládány určité hashtagy nebo klíčová slova, uživatelé rychle nacházejí způsoby, jak tyto zátky obejít drobnými úpravami, například změnou jednoho písmene nebo přidáním symbolu. V reakci na tyto výzvy některé země dokonce zavádí zákaz určitých sociálních sítí. Nejčastěji je v tomto kontextu zmiňována sociální síť TikTok, která je mezi českými adolescenty třetí nejoblíbenější a používá ji 68 % z nich (Kopecký et al., 2022). Tento výzkumný projekt je zaměřen na vývoj psychodiagnostického nástroje, který umožní identifikovat míru rizikového sledování online fitness obsahu mezi českými adolescenty a mladými dospělými. Hlavním cílem je poskytnout odborníkům účinný nástroj pro screening problematického chování, a tím přispět k prevenci negativních dopadů, jako jsou poruchy příjmu potravy, nespokojenost s tělesným vzhledem, narušený vztah k jídlu či dlouhodobé psychologické obtíže. Psychodiagnostický nástroj bude navržen tak, aby jej mohli využívat odborníci pracující s mladými lidmi, a to v různých oblastech jako jsou například školní psychologie, klinická praxe či poradenské služby. Výhodou je, že použití vytvořeného screeningového nástroje neklade nároky na odborníkovy znalosti v oblasti online prostředí či fitness obsahu. Tento nástroj pomůže identifikovat ohrožené jedince a zaměřit prevenci na skupiny, které jsou nejvíce zranitelné vůči vlivům digitálního prostředí. Jeho praktická aplikace umožní rychlejší a efektivnější vyhledání rizikového sledování online fitness obsahu. Výzkum dále přinese nové poznatky o dopadech sociálních sítí na formování tělesného sebeobrazu a stravovacích návyků mladých lidí. Výsledky projektu budou prezentovány nejen odborně, ale i širší veřejnosti prostřednictvím odborných článků, konferencí a mediální komunikace. Výzkumný projekt reaguje na rostoucí potřebu zohlednit vliv online prostředí na jedince v rámci prevence a léčby obtíží v oblastech stravování, tělesného sebeobrazu a poruch příjmu potravy. Cílem projektu je učinit tuto prevenci a intervenci v České republice komplexnější a více přizpůsobenou moderní době.	Today, the digital world is an integral part of the lives of both teenagers and adults. People spend a significant part of their free time on social networking sites for inspiration, entertainment and education. One of social networking sites' most popular content categories is fitness and healthy living. Consuming this content can have a positive impact. High-quality, accessible and expertly presented information about balanced diet and exercise can help internet users become better informed about how to care for their bodies. On the other hand, the easy availability of the internet carries the risk of spreading false and risky information about food and exercise. Consuming such content, especially if continually, can lead to the user adopting false information and perpetuating attitudes that lead to problematic and risky eating and exercise behaviours, and a distorted relationship with food and their body. These risks are accentuated by some of the characteristics of social networking sites. Social networking algorithms are designed to offer users more and more content that matches their interests and previous interactions. This means that users who consume exercise and diet content are gradually presented with more and more posts on this topic. In addition, with time more extreme forms of these posts are displayed to the user. This mechanism creates a vicious circle in which the individual is exposed to an almost constant flow of often risky information. Some of the social networking sites are making efforts to limit risky content. The volume of content generated is enormous and control becomes virtually impossible. When certain hashtags or keywords are banned on a social network, users quickly find ways to defy these bans by making minor adjustments, such as changing one letter or adding a symbol. In response to these challenges, some countries are even considering banning certain social networking sites. The social networking site TikTok is most often mentioned in this context. It also happens to be the third most popular social networking site among Czech adolescents, with 68% of them using it (Kopecký et al., 2022). This research project focuses on the development of a psychodiagnostic tool to identify the level of risk of online fitness content consumption among Czech adolescents and young adults. The main goal is to provide professionals with an effective tool for screening problematic behaviours and thus contribute to the prevention of negative outcomes such as eating disorders, body dissatisfaction, disturbed relationship with food or long-term psychological difficulties. The psychodiagnostic tool will be designed for professionals working with young people in different settings such as school psychology, clinical practice, or counselling services. It will also have the advantage that no deep knowledge of the online environment or fitness content will be a prerequisite for the use of the method by the professional. This tool will help identify individuals at risk and target prevention more precisely to groups that are most vulnerable to the effects of the digital environment. Its practical application will make it faster and more efficient to find risky online fitness content viewing. The research will also provide new insights into the impact of social networks on young people's body image and eating habits. The results of the project will be presented not only to professionals but also to the wider public through articles, conferences and media communication. The research project responds to the growing need to consider the online environment and its impact on individuals in the prevention and treatment of difficulties in the areas of eating, body image, and eating disorders. This research project aims to make prevention and intervention in these areas in the Czech Republic more comprehensive and more adapted to modern times.
142.	IGA_PF_2025_008	Nejlepší zájmy dítěte v judikatuře správních soudů ČR v pobytových věcech	Mgr.	Tauberová	Denisa		Předmětem výzkumu bude otázka interpretace a aplikace mezinárodněprávního standardu ochrany práv dětí, konkrétně nejlepšího zájmu dítěte, českými správními soudy. Konkrétně bude zkoumán, jakým způsobem české správní soudy odůvodňují svá rozhodnutí v cizineckých věcech, která by se mohla dotýkat zájmů dětí, do jaké míry tato odůvodnění skutečně vyvažují dotčené zájmy a jak kládou důraz na zájmu nejlepšího zájmu dítěte. Výsledkem výzkumu by měl být rozbor judikatury správních soudů v pobytových věcech, který poskytl by komplexní pohled na to, jak je v soudních rozhodnutích koncept nejlepšího zájmu dítěte aplikován a zda odůvodnění těchto rozhodnutí splňují požadavky kladené Evropským soudem pro lidská práva a Výběrem OSN pro práva dítěte, tedy zda jsou jejich odůvodnění v souladu s článkem 8 Evropské úmluvy o lidských právech. Tedy zda bylo v odůvodnění rozhodnutí dáno najevo, co bylo považováno za nejlepší zájem v konkrétním případě, které konkrétní okolnosti týkající se dítěte (faktory) byly shledány jako relevantní při posuzování nejlepšího zájmu a jak byly zájmy dítěte zvaženy proti jiným protichůdným zájmům.	The subject of the research will be the question of the interpretation and application of international legal standards for the protection of children's rights, specifically the best interests of the child, by Czech administrative courts. The research will examine how Czech administrative courts justify their decisions in immigration matters that could affect the interests of children, to what extent these justifications effectively balance the pertinent interests, and how they emphasize the principle of the best interests of the child. The outcome of the research is expected to be an analysis of the case law of administrative courts in residency proceedings, which will provide a comprehensive overview of how the concept of the best interests of the child is applied in judicial decisions and whether the justifications for these decisions meet the requirements set by the European Court of Human Rights and the UN Committee on the Rights of the Child. That is, whether their justifications are in accordance with Article 8 of the European Convention on Human Rights. Specifically, this includes whether the justification of the decision made it clear what was considered to be in the best interest in the specific case, what particular circumstances relating to the child (factors) were deemed relevant in assessing the best interests, and how the interests of the child were weighed against other conflicting interests.
143.	IGA_PF_2025_010	Ochrana lidské důstojnosti v éře digitální transformace: Krevování konceptu digitální důstojnosti	prof.	Kerikmäe	Tanel	LL.M. Ph. D.	Cílem je provést komplexní výzkum právních aspektů ochrany lidské důstojnosti v reakci na digitální transformaci a rozvoj digitálních technologií. Plánovaný výzkum reaguje na dva paralelní jevy, a to (1) pronikání digitálního světa (technologií) do každodenního života člověka (jednotlivce a společnosti) a (2) přesun člověka (soukromých a profesních aktivit) do digitálního prostoru. Obě roviny nevyhnutelně vedou k interakci, která vytváří potenciál pro konflikty a přináší ohrožení stávající úrovně ochrany práv jednotlivce, tedy i riziko zásahu do ustávané zaručené úrovně respektování lidské důstojnosti. Fenomén digitalizace lidského života přináší řadu hrozeb, včetně hrozb ztráty soukromí, omezení svobod rozhodování, vzniku nerovnosti a ztráty identity, sebeurčení a důstojnosti a prostoru pro osobní rozvoj a hledání osobního štěstí. Digitalizace světa přináší riziko dehumanizace člověka a společnosti, kdy se z jednotlivce stává uživatel nebo cíl, tedy objekt. Rozvoj umělé inteligence navíc hrozí vyloučením lidí z ekonomických a sociálních interakcí. V tomto ohledu přináší digitalizace nové výzvy, které vyžadují právní reakci (doktrinní i regulatní). Projekt se zaměřuje na výzkum vývoje právní regulace, reakci doktríny a právní praxe, jakož i na výzvy pro zákonodárce s ohledem na hrozby, které představuje masivní pronikání digitálních technologií do individuálního, pracovního a veřejného prostoru. Výstup projektu povedou k vyprofilování nového konceptu digitální důstojnosti. Vypracování tohoto konceptu vyžaduje jak dogmatický výzkum posunů v chápání pojmu lidské důstojnosti v digitálním věku, tak empirický výzkum reakce práva (právní praxe) na hrozby a příležitosti, které digitální transformace přináší, aby byla zajištěna dosažená úroveň ochrany lidské důstojnosti.	The aim is to conduct comprehensive research on the legal aspects of the protection of human dignity in response to digital transformation and the development of digital technologies. The planned research responds to two parallel phenomena, namely (1) the generation of the digital world (technologies) into the everyday life of humanity (individuals and society) and (2) the transfer of humanity (private and professional activities) into the digital space. Both planes inevitably lead to an interaction that creates the potential for conflicts and brings a threat to the existing level of protection of individual rights, thus also the risk of interference with the constitutionally guaranteed level of respect for human dignity. The phenomenon of the digitalisation of human life brings many threats, including the threat of loss of privacy, limitations on freedom of decision, the creation of inequalities and the loss of identity, self-determination and dignity, and space for personal development and the pursuit of personal happiness. The digitalisation of the world brings the risk of dehumanising people and society, turning the individual into a user or target, i.e. an object. Moreover, the development of artificial intelligence (AI) risks excluding people from economic and social interactions. In this respect, digitalisation brings new challenges that require a legal response (both doctrinal and regulatory). The project focuses on research on the development of legal regulation, the response of doctrine and legal practice, as well as the challenges for legislators with regard to the threats posed by the massive penetration of digital technologies into individual, work and public spaces. The outputs of the project will lead to the profiling of a new concept of digital dignity. The development of this concept requires both dogmatic research on the shifts in the understanding of the concept of human dignity in the digital age and empirical research on the response of law (legal practice) to the threats and opportunities brought by digital transformation to ensure the level of protection of human dignity achieved.
144.	IGA_FF_2025_039	Humanistická tradice starořecké komedie		Radif	Ludovica	Ph. D.	Projekt je zaměřen na výzkum a přehodnocení dvou děl v rámci objevů Aristofanových díla v období humanismu. Publikujeme první vydání latinského překladu Aristofanovy komedie Plutus, který provedl Pietro da Montagnana (kolem roku 1440) a připravujeme vědecký článek věnovaný divadelní a literární adaptaci téže Aristofanovy komedie, kterou provedl humanista Eufrosinus Bonini (1513).	The project is aimed at researching and re-evaluating two works within the framework of reviving Aristophanes' work in the humanist period. We are publishing the first edition of the Latin translation of Aristophanes' comedy Plutus by Pietro da Montagnana (c. 1440) and preparing a scholarly article on the theatrical and literary adaptation of the same comedy by the humanist Eufrosinus Bonini (1513).

145.	IGA_FZV_2025_016	Vzdělávání zdravotnických pracovníků v oblasti sepsis	Mgr.	Danosová	Marinella	DIS.	Znalost sepsis je klíčovým faktorem pro rozpoznání a poskytování adekvátní péče. Z výsledků dohledaných studií vyplývá, že sepsis je mnohdy těžce identifikovatelná na základě variability klinických příznaků. V moderních zdravotnických systémech přednemocniční neodkladné péče bývají většinou pacienti přiváženi na urgentní příjem zdravotnickou záchranou službou, ovšem identifikace sepsis záchranáři již v přednemocniční neodkladné péči zůstává nízká a cílená léčba sepsis bývá zřídka. V rámci projektu bude nejprve provedena odborně formě na základě předem definovaných klíčových slov. Následně proběhne retrospektivní analýza vybraných odborných studií a vytvořen hodnotící nástroj – nestandardizovaný dotazník, který bude hodnotit znalosti zdravotnických záchranářů v oblasti sepsis. Poté bude provedena obsahová validita hodnotícího nástroje. Nestandardizovaný dotazník bude po ukončení projektu implementován v rámci kvantitativního výzkumu do pilotní studie disertační práce hlavního řešitele projektu.	Knowledge of sepsis is a key factor in recognizing and providing adequate care. The results of the researched studies show that sepsis is often difficult to identify based on the variability of clinical symptoms. In modern healthcare systems, pre-hospital emergency care is mostly used to bring patients to emergency admission by the emergency medical service, but identification of sepsis by paramedics already in pre-hospital emergency care remains low and targeted treatment of sepsis is rare. As part of the project, an expert search will first be carried out based on pre-defined keywords. Subsequently, a retrospective analysis of selected professional studies will take place and an evaluation tool will be created – a non-standardized questionnaire that will evaluate the knowledge of paramedics in the field of sepsis. After that, the content validity of the assessment tool will be carried out. After the end of the project, the non-standardized questionnaire will be implemented as part of quantitative research in the pilot study of the dissertation of the main researcher of the project.
146.	IGA_FF_2025_012	Pozapomenuté osobnosti meziválečné Československé civilizistiky – profesoři Německé univerzity a jejich místo v dějinách českého práva	Mgr.	Marhold	David		Projekt se zaměřuje na významné, avšak dnes pozapomenuté osobnosti německojazyčné civilizistiky meziválečné Československa, profesory Právnické fakulty Německé univerzity v Praze (zejména se zaměřuje na Egona Weisse a Bruna Kafku). Zkoumá jejich přínos k vývoji především československého soukromého práva a dobové odborné diskuse, zejména v kontextu přípravy Československého občanského zákoníku. Výzkum se dále věnuje institucionálnímu a odbornému zájmu německojazyčné civilizistiky v Československu, především prostředí Německé univerzity v Praze a vztahům mezi jednotlivými osobnostmi. Projekt navazuje na předchozí výzkum věnovaný osobě Ernsta Swoboda a rozšiřuje tak poznání o dalších významných postavách meziválečné právní vědy. Metodologicky se práce opírá především na poměry právních dějin a obecné historie, využívající jak právně-historických metod, tak metod historických, především biografického výzkumu.	The project focuses on significant yet now forgotten figures of German civil law science in interwar Czechoslovakia, professors at the Faculty of Law of the German University in Prague (particularly focusing on Egon Weiss and Bruno Kafka). It examines their contribution to the development of Czechoslovak private law and contemporary scholarly discourse, especially in the context of the preparation of the Czechoslovak Civil Code. The research further explores the institutional and academic environment of German civil law science in Czechoslovakia, particularly the milieu of the German University in Prague and the relationships between individual scholars. The project builds upon previous research dedicated to Ernst Swoboda and thus expands our knowledge of other prominent figures in interwar legal science. Methodologically, the work stands at the intersection of legal history and general history, employing both legal-historical methods and historical methods, particularly biographical research
147.	IGA_FF_2025_040	Internacionalizace studia anglo-americké literární vědy a lingvistiky	Mgr.	Molnár	Ondřej	Ph.D.	Projekt se skládá z části společné pro všechny doktorandy a z části specializované podle odbornosti (lingvistické a literární). Projektu se účastní doktorandi a jejich školitelé. Projekt je zaměřen na výzkum, začlenění do mezinárodních vědeckovýzkumných struktur a publikování doktorandské odborné činnosti. Role školitelů je zejména poradní, sami se na projektu publikačně podílejí především jako konzultanti a mozní spolupracovníci. Mezinárodní zkušenosti mohou doktorandi získat hlavně na mezinárodních konferencích, od pracovních kolokvií specializovaných pracovníků skupin po oborové zaměřené celoevropské či světové kongresy (viz seznam konferencí). Projekt bude kolokviálně navštěvovat těchto akcí, a to jak v případě aktivního vystoupení, tak i účast pasivní, která umožní doktorandům kontakt s odbornými kapacitami v jejich oboru. Projekt také umožní pokrytí nákladů spojených s publikacemi odborných studií vytvořených v daném časovém období doktorantů (textovou editací a jazykové úpravě).	Jedná se o projekt Katedry anglistiky a amerikanistiky FF UP, na němž se podílejí doktorandi z programů Anglický jazyk a Anglická a americká literatura a jejich školitelé a konzultanti. V centru pozornosti však bude především začlenění doktorandů do mezinárodních výzkumných struktur, a to formou účasti na odborných konferencích. Na základě účasti na konferencích vzniknou publikační výstupy doktorandů (publikace např. v konferenčních sbornících, pokud bude sborník vydán a příspěvek doktoranda projde recenzním řízením). Kromě sborníků je vyoce žádoucí také publikační činnost v recenzovaných časopisech. Všechny články v angličtině projdou věrní rodilým mluvčím (projekt zahrnuje náklady na jazykovou úpravu a nutnou editaci odborných textů v angličtině). Kromě individuální odborné činnosti jsou součástí projektu také semináře a pojednání s odbornou a organizační činností katedry – účast na propagaci katedry (viz. třetí ročník univerzity, např. Den vědců) a pomoc při organizaci workshopů/konferencí apod.
148.	IGA_FF_2025_041	Zkoumání použití a vnechávání vybraných pádových značek v korejštině	Mgr.	Hálová	Monika		Korejšтина, podobně jako čeština, využívá komplexní systém pádů. Osvojování pádů v korejštině představuje významné téma výzkumu osvojení druhého jazyka. Studie poukazuje na obtíž spojené s osvojováním pádů kvůli jejich složitosti (Lee, 2000; Kim, 2002a; Kim, 2002b). Na rozdíl od češtiny umožňuje korejšтина za určitých okolností vnechávání pádových značek a opakovaně použít stejné pádové značky v jedné větě (Sohn, 1999; Yeon & Brown, 2011). Pravidla pro vnechávání pádových značek však nejsou jasná a nebyla dosud podrobně prozkoumána. V učebnicích pro výuku korejštiny se pádové značky vnechávají jen zřídka, což neodpovídá přirozenému používání korejštiny. Tato studie se zaměřuje na identifikaci pravidel (lingvistických a kontextových), za nichž k vnechávání pádových značek dochází. Ole výsledků předtěbňého pozorování má pádové vnechávání pádových značek souviset s faktory, jako je slovesná tranzitivita (tj. zda je sloveso přechodné či nikoliv) a struktura diskurzu (tj. rozvíjení textu/řeči). Struktura diskurzu navíc interaguje s větnou stavbou, neboť k vnechávání dochází především tehde, když jsou gramatické role (tj. podmět/předmět) nebo tematické role (tj. činitel/trpíle) podstatných jmen zřejmé z pragmatického kontextu. Navzdory tomuto pozorování se stávající literatura nezabývá konkrétními pravidly vnechávání pádových značek, ale pouze zdůrazňuje důležitost kontextové jasnosti. Cílem tohoto výzkumného projektu je analyzovat různé faktory ovlivňující používání a vnechávání pádových značek v korejštině. Tento cíl bude naplněn analýzou dat z korejšského mluveného korpusu, protože k vnechávání dochází převážně během běžné řeči. V korpusu budou anotovány pádové značky a jejich vnechávání, slovesná tranzitivita a další kontextové faktory. Výsledky výzkumu přinesou jak teoretické poznání, tak i praktické poznání, které pomohou zlepšit učební materiály a výuku pádových značek a jejich vnechávání a poskytnou pedagogické poznatky pro tvorbu materiálů, které odrážejí přirozené užívání jazyka.	The Korean language, just like Czech, uses a complex case marking system. Acquisition of Korean case markers has been a prominent topic in second language acquisition research and studies have shown challenges involving case marking due to its complexity (Lee, 2000; Kim, 2002a; Kim, 2002b). Unlike Czech, Korean permits the omission of case markers under certain conditions and the repeated use of the same case marker within a single clause (Sohn, 1999; Yeon & Brown, 2011). However, the rules governing case marking omission are not clear and have not been properly investigated. In textbooks for Korean second language learning, case markers are rarely omitted, which does not reflect the natural usage of Korean. This research study examines and identifies the various conditions (linguistics and contextual) under which case omission occurs. According to preliminary research, case marking omission can be related to factors such as verb transitivity (i.e. the number of core arguments in a sentence) and discourse structure (i.e. the unfolding of the text/speech). Discourse structure further interacts with sentence patterns, as omission tends to occur when the grammatical roles of the noun phrases (i.e. subject/object) or their thematic roles (i.e. agent/patient) are clear from pragmatic context. Despite these observations, existing literature does not elaborate on the specific rules governing case marker omission but merely emphasizes the importance of contextual clarity. This study aims to explore the various factors influencing the use and omission of case markers in Korean. This will be done by analysing data from a spoken Korean corpus as omission mostly occurs during casual speech. The corpus will be annotated for case markers and its omissions, verb transitivity, and other contextual factors. The findings will contribute to linguistic theory of case as well as Korean language acquisition by exploring licensing conditions of case marking usage and omission and provide pedagogical insights for designing materials that align with real-life language.
149.	IGA_CMTF_2025_010	SETKÁVAT SE, KOMUNIKOVAT A JEDNAT IV	Mgr.	Müllerová	Veronika		Úkolem teologie je promýšlet a komunikovat tématá víry v prostředí kultury a společnosti, jež se i vlivem nových informačních technologií zásadně proměňuje. Jedním z hlavních zdrojů teologické práce je Boží slovo, které je církev povinna hlásat. Tématika komunikace je od dob II. vatikánského koncilu trvale přítomna v církevním magisteriu. Podle Benedikta XVI. je úkolem kněží i laiků „postavit média do Služby Slova“. Svědectví o víře v dnešním světě vyžaduje komunikaci, která znamená „brát z Božího bytí a mít stejný postoj“ (papež František). Téma komunikace je stěžejní i pro uchopení duchovního doprovázení, které v nově se rodící podobě spirituality a digitální religiozity nabývá na důležitosti. Proto se empirická část projektu zaměřuje na etické a kulturně formativní aspekty komunikace a v křesťanském prostředí informací společnosti pozdní modernity. Společným jmenovatelem dílčích řešených témat je analýza komunikace evangelického poselství a církevní nauky, jmi vyřizovaných hodnot a jejich šíření. Projekt vychází z dlouhodobého zaměření Katedry pastorační a spirituální teologie a navazuje na výzkumné aktivity realizované v aplikačních letech na Katedře komunikace. Klíčovou součástí projektu je zapojení studentů doktorského i magisterského studia, kteří tak získají zkušenosti a osvojí si dovednosti nezbytné pro svou budoucí empirickou práci a odbornou publikační činnost.	The task of theology is to reflect on and communicate the theme of faith in a cultural and social environment undergoing profound transformation not only due to new information technologies. One of the main sources of theological work is the Word of God, which the Church is obliged to proclaim. The theme of communication has been constantly present in the Church's magisterium since the Second Vatican Council. According to Benedict XVI. the task of priests and laity is "to place the media at the service of the Word." Witnessing the faith in today's world requires communication, which means "taking from God's being and having the same attitude" (Pope Francis). The theme of communication is also central to the grasp of spiritual accompaniment, which is becoming increasingly important in the now emerging forms of spirituality and digital religiosity. Therefore, the empirical part of the project focuses on the ethical and culturally formative aspects of communication with in the Christian environment of the information society of late modernity. The common denominator of the sub-topics addressed is the analysis of the Gospel message and the Church's doctrine, the values they set forth and their dissemination. The project is based on the long-term focus of the Department of Pastoral and Spiritual Theology and builds on the research activities carried out in recent years at the Department of Communication. A key part of the project is the involvement of doctoral and master students who will gain experience and develop the skills essential for their future empirical work and publishing.
150.	IGA_FF_2025_013	ESG jako „skrytý“ institut mezinárodních investičních dohod	JUDr.	Bureš	Pavel	Ph.D.	Projekt „ESG jako „skrytý“ institut v mezinárodních investičních dohodách“ se zaměřuje na analýzu investičních dohod nové generace a jejich různá ustanovení, která cílí na udržitelnost v rámci institutu ESG – environment, social, governance. Fenomén ESG, který historicky navazuje na dřívější pojmy due diligence, responsible business conduct a corporate sustainability, se začal v mezinárodních investičních rázů objevovat v souvislosti s tzv. investičními dohodami nové generace (přijaté po r. 2000). Tyto smlouvy vedle tradičních ustanovení zajišťujících různé způsoby ochrany zahraničních investorů a jejich režimy obsahují i další doložky, které naopak poskytují hostitelskému státu možnost přimot opatření omezující zacházení se zahraničními investicemi (public policy exceptions). Tato ustanovení se dotýkají různých oblastí: ochrana životního prostředí, zdraví lidí, živočichů i rostlin, veřejného pořádku atd. Mnohé z nich lze zahrnout do institutu ESG. Cílem projektu je analýza těchto klausulí investičních dohod, které lze pořídit pod koncept ESG. Součástí výzkumu bude rovněž analýza judikatury arbitrážních náležit, které koncept dotvářejí ESGcestou interpretace.	The project "The ESG as an "implicit" concept in International Investment Agreements" focuses on the analysis of the new generation of investment agreements and their various provisions that target sustainability within the ESG institute - environment, social, governance. The phenomenon of ESG, which historically follows the earlier concepts of due diligence, responsible business conduct and corporate sustainability, began to appear in international investment law in the context of the so-called new generation investment treaties (adopted after 2000). These treaties, in addition to the traditional provisions providing for various protections for foreign investors and their regimes, contain additional clauses that, in turn, provide the host state with the possibility to adopt measures that restrict the treatment of foreign investment (public policy exceptions). These provisions touch on various areas: protection of the environment, human, animal and plant health, public order, etc. Many of them can be included in the ESG institute. The aim of the project is to analyse those clauses of investment agreements that can be subsumed under the ESG concept. The research will also include an analysis of the case law of arbitral awards that complete the concept of ESG by way of interpretation.
151.	IGA_FF_2025_042	Čeština a její světy: Interdisciplinární přístupy ke zkoumání textů v 21. století	Mgr.	Marková	Eva	Ph.D.	Projekt Čeština a její světy: Interdisciplinární přístupy ke zkoumání textů v 21. století vychází z pestrosti přístupu a odbornosti, které má Katedra bohemistiky k dispozici a je tvořen pěti dílčími subprojekty. První z nich se věnuje současné české poezii a zkoumá, jak mladí básníci a básničky po roce 2020 kladou svou autorskou identitu a vstupují do literárního pole. Druhý okruh se zaměřuje na slovotvorné ště a učíně, kde prostřednictvím korpusové a typologické analýzy zkoumá procesy konverze a vztah češtiny k reflexní typologii. Třetí oblast přináší korpusovou a kvantitativní analýzu projevů Vladimíra Putina (1999–2024), přičemž vzniká rozsáhlý paralelní korpus a otevřená databáze textů a překladů. Čtvrtá dílčí část projektu se zabývá filologickým výzkumem církevněslovanšských památek českého původu, přičemž propojuje digitální korpus s webovou mapovou aplikací, která pomocí geolokačních technologií určuje významná místa spjatá s těmito památkami. Pátý subprojekt se pak věnuje „slepým skvrnám“ v literárních překladech z/do češtiny a tematizuje otázky nepřeložitelnosti v mezinárodním kontextu. Významnou součástí celého projektu je zapojení studentů a studentek magisterských, resp. také doktorských programů katedry. Na oborové úrovni všechny dílčí projekty sdílí společný zájem o jazyk a text v širokých historických, kulturních a společenských souvislostech, na úrovni metodologické pracuje se širokou škálou inovativních postupů – poukazyjeme tak nejen na široké možnosti využití tradičních disciplin humanitních věd při zkoumání současné společnosti, ale také využití nové možnosti, jež přináší moderní technologie do výzkumu jazykových a literárních památek.	The project Czech Language and Its Worlds: Interdisciplinary Approaches to Textual Research in the 21st Century draws on the diverse methods and expertise available within the Department of Czech Studies and is composed of five sub-projects. The first subproject focuses on contemporary Czech poetry, examining how emerging poets since 2020 shape their authorial identities and enter the literary field. The second subproject investigates word-formation networks in Czech, using corpus and typological analysis to explore conversion processes and the relationship of Czech to the inflectional language typology. The third subproject offers a corpus-based and quantitative analysis of Vladimir Putin's speeches (1999–2024), resulting in an extensive parallel corpus and an open-access database of texts and translations. The fourth subproject involves philological research into Old Church Slavonic texts of Czech origin, combining a digital corpus with a web-based mapping application that uses geolocation technologies to identify key sites linked to these texts. Finally, the fifth subproject addresses "blind spots" in literary translations from and into Czech, investigating questions of untranslatability in an international context. A significant part of the project involves engaging master's and doctoral students from the department. At the disciplinary level, all subprojects share a common interest in language and text within broad historical, cultural, and social contexts. Methodologically, they employ a wide array of innovative approaches, illustrating not only the extensive possibilities of applying traditional humanities disciplines to the study of contemporary society, but also the potential that modern technologies offer for researching linguistic and literary heritage.

152.	IGA_FTK_2025_012	Vliv intervencí ve vodním prostředí s terapeutickým efektem na hrubou motoriku u dětí s tělesným postižením	Mgr.	Vodáková	Eliška	Aktivity ve vodním prostředí jsou dlouhodobě považovány za vysoce účinnou formu pohybové terapie. Voda díky svým fyzikálním vlastnostem, jako je vztlak, hydrostatický tlak a odpor, umožňuje přirozeně a šetrně zapojení tělesných funkcí, které mohou být jinak na suchu limitované. Tyto aktivity jsou zvláště prospěšné pro osoby s tělesným postižením, protože snižují zátěž na klouby a umožňují provádění pohybů, které by na souši byly obtížné nebo nemožné. Přestože se zvyšuje zájem o tuto problematiku, zůstává oblast využití vodních aktivit u dětí s tělesným postižením stále nedostatečně prozkoumána, zejména pokud jde o vliv na jejich motorické kompetence a zapojení do dalších pohybových aktivit. Hlavním cílem tohoto projektu je sledovat změny v oblasti hrubé motoriky v průběhu tříměsíčního intervenčního programu ve vodním prostředí u dětí ve věku 6–7 let s různými typy tělesného postižení. Cílem je rovněž přispět k širšímu poznání o vlivu cílených pohybových aktivit ve vodním prostředí na hrubou motoriku a celkovou kvalitu života této specifické populace. Hlavní strategie výzkumu se opírají o principy a postupy případových studií, což umožňuje detailní zhodnocení účinků programu na individuální úrovni. Do výzkumu bude celkem zapojeno 10 dětí s tělesným postižením ve věku 6–7 let, které budou absolvovat program zahrnující pravidelné intervence ve vodním prostředí. Samotný program se skládá z intervencí dvakrát týdně, po dobu 3 měsíců. Lekce bude trvat 45 minut v bazénu o teplotě 28–30°C. Ke zjištění změn v oblasti hrubé motoriky využijeme tyto diagnostické nástroje: test Gross Motor Function Measure (GMFM) jedné se o standardizovaný test, který byl specificky vyvinut pro hodnocení hrubé motoriky u osob s tělesným postižením, zejména u dětí mozkovou oblem. Je navržen tak, aby umožňoval detailní sledování změn v motorických schopnostech v průběhu času. Jednotlivci tento test absolvovali celkem 3x v průběhu výzkumu (vždy s měsíčním rozestupem), dalším testem je Water orientation test 2 (WOT2), který je specializovaným nástrojem navrhnutým pro hodnocení schopnosti orientace, pohybu a adaptace v prostředí vody u jedinců s tělesným postižením. Test byl vyvinut tak, aby poskytoval komplexní pohled na dovednosti a komfort ve vodním prostředí, a je často využívaný při monitorování pokroku během terapeutických a výukových programů ve vodě. Jedinci test absolvovali 1x za 14 dní během daného výzkumu. Pravidelné testování umožní sledovat postupné změny, které mohou být i výrazné. Součástí testování bude i kineziologický rozbor a pravidelné pozorování během jednotlivých intervencí.	Activities in an aquatic environment have long been considered a highly effective form of physical therapy. Thanks to its physical properties, such as buoyancy, hydrostatic pressure, and resistance, water enables natural and gentle engagement of bodily functions that might otherwise be limited on land. These activities are particularly beneficial for individuals with physical disabilities, as they reduce stress on the joints and allow movements that would be difficult or impossible on dry land. Despite the growing interest in this topic, the use of aquatic activities for children with physical disabilities remains insufficiently explored, especially regarding their impact on motor competence and participation in other physical activities. The primary objective of this project is to monitor changes in gross motor skills during a three-month intervention program in an aquatic environment for children aged 6–7 years with various types of physical disabilities. The goal is also to contribute to a broader understanding of the impact of targeted physical activities in an aquatic environment on gross motor skills and overall quality of life for this specific population. The main research strategies are based on the principles and methods of case studies, allowing a detailed evaluation of the program's effects at an individual level. The study will involve 10 children aged 6–7 years with physical disabilities, who will participate in a program consisting of regular interventions in an aquatic environment. The program will include interventions twice a week for three months, with each session lasting 45 minutes in a pool with a water temperature of 28–30°C. To assess changes in gross motor skills, the following diagnostic tools will be used: 1. Gross Motor Function Measure (GMFM) – a standardized test specifically developed for assessing gross motor skills in individuals with physical disabilities, particularly children with cerebral palsy. It is designed to allow detailed monitoring of changes in motor abilities over time. Participants will complete this test three times during the study (at monthly intervals). 2. Water Orientation Test 2 (WOT2) – a specialized tool designed to evaluate orientation, movement, and adaptation abilities in an aquatic environment for individuals with physical disabilities. This test provides a comprehensive view of skills and comfort in the water and is often used to monitor progress during therapeutic and educational programs in aquatic settings. Participants will complete this test every two weeks during the study. Regular testing will allow the observation of gradual changes, which may prove significant. Testing will also include a kinesiological analysis and regular observations during individual interventions.
153.	IGA_PF_2025_014	Kolize právních norem ve vztahu lékaře a pacienta	Mgr.	Kočí	Radomil	O soukromoprávním vztahu lékaře a pacienta na základě smlouvy o péči o zdraví není pochyb. Stejně tak jako o základních předpisech této právní oblasti (zákon č. 89/2012, občanský zákoník a zákon č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách). Jakým způsobem ale postupovat v případě, že na konkrétní vztah lékaře a pacienta se použijí předpisy zmíněných zákonů, které včle sobě stojí v kolizi? Zde již tuzešská právní doktrína mlčí, a proto vzniká prostor pro teoretický tým, aby se touto interdisciplinární vývoje obléhání zabýval. Zásadní důraz v projektu bude proto kladen na metodologické ukotvení věcné působnosti právních norem vztahujících se ke smlouvě o péči o zdraví. Provedení výzkumu bude zaměřeno zejména na aplikaci formálního systematického výkladu a argumentu – lex specialis derogat legi generali. Základním inspiračním zdrojem pak vedle tuzešských zdrojů budou přístupy ze zahraničí, zejména z Německa, Polska a Rakouska.	There is no doubt that the relationship between a doctor and a patient under a health care contract is governed by private law. There is also no doubt about the basic provisions of this area of law (Act No. 89/2012 Coll., the Civil Code, and Act No. 372/2011 Coll., on Health Services). However, what should be done if the provisions of the above-mentioned laws, which conflict with each other, apply to a particular doctor-patient relationship? This is an area where national jurisprudence is already silent and where the research team will be able to address this interpretive challenge in depth. A major focus of the project will therefore be on the methodological grounding of the substantive scope of legal norms relating to the health care contract. In particular, the research will focus on the application of formal systematic interpretation and the lex specialis derogat legi generali argument. In addition to domestic sources, the main source of inspiration will be approaches from abroad, in particular from Germany, Poland and Austria.
154.	IGA_FT_2025_043	Lingvistická analýza menu z dunganských restaurací v Kazachstánu a Kyrgyzstánu	Mgr.	Brzobohatý	Jan	Uvedený projekt se zaměřuje na lingvistickou a kulturní dimenzi menu v dunganských restauracích v Kazachstánu a Kyrgyzstánu, zabývá se též jejich rolí jako média pro zachování a adaptaci identity této etnické skupiny. Pomocí etnolingvistických a sociolingvistických metod bude zkoumáno, jak jazykové prvky, jako jsou výpůjčky, transkripcie a syntaktické struktury, odrážejí multilingvní a multikulturní prostředí Dunganů. Zvláštní pozornost bude věnována vlivu ruštiny, kazachštiny a kyrgyzštiny na jazykovou podobu jídelních lístků. Další část projektu se zaměří na sémiotické a kulturní aspekty, a to včetně designu menu, vizuálních prvků a kategorizace pokrmů, a jejich úlohu při představování dunganské identity a ovlivňování různorodých klientely. Použití kombinace textové analýzy, zúčastněného pozorování a rozhovorů s majiteli restaurací a zákazníky v rámci terénního výzkumu poskytne hlubší vhled do propojení jazyka, kultury a gastronomie. Projekt přispěje k lepšímu pochopení, jak se jídlo a jazyk propojují jako symboly kulturní kontinuity a adaptace. Zjištěné poznatky budou mít vliv na širší diskusi o zachování identity menšin, multilingvismu a globalizaci lokálních kuchyní. Dungané jsou muslimskými etnikem, což je typický rys pro národy obývající území Střední Asie, hovoří však jazykem ze sinotibetské jazykové rodiny. Předky Dunganů byli hušští migranti, kteří odešli po nezadařeném povstání ve druhé polovině 19. století ze severozápadní Číny do Ruska kontrolované Střední Asie. Jimi osídlená území dnes tvoří součást bývalých sovětských republik Kyrgyzstán, Kazachstán a Uzbekistán. Jazyk Dunganů vychází dle čínských i některých západních vědců z čínštiny, avšak je zapisován upravenou verzí abekvy, někdy byvám dunganština považována za samostatný jazyk. Oblast Střední Asie se vyznačuje coexistence různorodých kultur, které se vzájemně ovlivňují. Dungané do oblasti přišli teprve na konci šestnáctého století, stále lze tedy zachytit pronikání slov z jiných jazyků do dunganštiny. K analýze byla vybrána část levika úzce spojená s kulturou, totiž návy jídel. Podpůrný materiál pro výzkum tvoří publikace Mane Savurova „Sekrety dunganské kuchyně“ (2007), která kromě popisu pokrmů také přináší informace o stolování v dunganské kultuře.	This project focuses on the linguistic and cultural dimensions of menus in Dungan restaurants in Kazakhstan and Kyrgyzstan, exploring their role as a medium for preserving and adapting the identity of this ethnic group. Employing ethnolinguistic and sociolinguistic methods, the study examines how linguistic elements such as borrowings, transcription, and syntactic structures reflect the multilingual and multicultural environment of the Dungans. Special attention will be given to the influence of Russian, Kazakh, and Kyrgyz languages on the linguistic form of the menu. Another part of the project will investigate semiotic and cultural aspects, including menu design, visual elements, and the categorization of dishes, as well as their role in representing Dungan identity and appealing to diverse clientele. A combination of textual analysis, participant observation, and interviews with restaurant owners and customers during field research will provide deeper insights into the connection between language, culture, and gastronomy. The project will contribute to a better understanding of how food and language function as symbols of cultural continuity and adaptation. The findings will have implications for broader discussions on minority identity preservation, multilingualism, and the globalization of local cuisines. The Dungans are a Muslim ethnic group, a characteristic typical of the peoples inhabiting Central Asia, yet they speak a language from the Sino-Tibetan language family. The Dungan's ancestors were Hui migrants who, following an unsuccessful rebellion in the latter half of the 19th century, relocated from northwestern China to Russian-controlled Central Asia. The territories they settled are now part of the former Soviet republics of Kyrgyzstan, Kazakhstan, and Uzbekistan. According to both Chinese and some Western scholars, the Dungan language originates from Chinese, but it is written using a modified version of the Cyrillic script, and Dungan is sometimes considered a distinct language. Central Asia is characterized by the coexistence of diverse cultures that influence one another. As the Dungans only migrated to the region at the end of the 19th century, it is still possible to trace the influence of other languages on Dungan. For analysis, a segment of vocabulary closely tied to culture, namely the names of dishes, was selected. Supporting material for the research includes Mane Savurov's publication <i>Secrets of Dungan Cuisine</i> (2007), which, in addition to describing dishes, provides insights into dining customs in Dungan culture.
155.	IGA_FTK_2025_015	Spolu v pohybu - rodninná pohybová intervence ve školním prostředí	Mgr.	Týřárová	Nikola	Nízká úroveň pohybové aktivity (PA) a nárůst sedavého chování (SB) u dětí představují globální problém veřejného zdraví s vážnými dopady na jejich fyzické i psychické zdraví. Podle Světové zdravotnické organizace (WHO) stále mnoho dětí nesplňuje doporučení alespoň 60 minut denní PA střední až vysoké intenzity, přičemž podobná situace platí i v České republice. PA dětí je přitom silně ovlivněna jejich bezprostředním prostředím, zejména rodninným zázemím a školními podmínkami. Navzdory existenci tělesné výchovy a volnočasových aktivit mnoho dětí nedosahuje doporučené úrovně PA. Je proto nezbytné rozšířit přiležitosti pro PA nad rámec školních aktivit a zaměřit se na rodninné prostředí, které mohou posílit nejen zdraví, ale i soudržnost rodiny. Zapojení rodičů do pohybových aktivit dětí bylo opakovaně prokázáno jako klíčový faktor zvyšující úroveň PA a snižující SB. Mezinárodní studie ukazují, že aktivní účast rodičů přináší dlouhodobé benefity pro obě generace, včetně zlepšení fyzické kondice, prevence civilizačních onemocnění, posílení rodninné soudržnosti a zlepšení školních výsledků dětí. Navzdory této pozornosti je v českém prostředí nedostatek intervencí, které by efektivně propojovaly rodninné a školní prostředí při podpoře pohybové aktivity. Projekt „Spolu v pohybu“ se zaměřuje na implementaci rodninné intervence pohybové aktivity přímo ve školním prostředí, která propojuje děti ve věku 9–10 let a jejich rodiče. Cílem je zlepšit Zdroj: https://www.researchgate.net/publication/351111111 Spolu v pohybu - rodninná pohybová intervence ve školním prostředí. Data budou objektivně měřena pomocí akcelerometrů GTX3 a doplněna dotazníkovým šetřením a fokusními skupinami pro hlubší vhled do zkušeností účastníků. Výsledky projektu mohou přispět k návrhu efektivních, udržitelných a široce přenositelných programů, které mohou být implementovány v dalších školách v České republice. Tyto programy by mohly významně přispět ke zlepšení zdraví a pohody rodin, k prohloubení jejich vztahu ke školnímu prostředí a k vytvoření modelu spolupráce mezi školami a rodinami.	Low levels of physical activity (PA) and an increase in sedentary behaviour (SB) among children are a global public health problem with serious consequences for their physical and mental health. According to the World Health Organization (WHO), many children still do not meet the recommendation of at least 60 minutes of moderate to high intensity PA per day, and a similar situation applies in the Czech Republic. Children's PA is strongly influenced by their immediate environment, especially family background and school conditions. Despite the existence of physical education and leisure activities, many children do not reach the recommended level of PA. It is therefore essential to expand opportunities for PA beyond school activities and to focus on family activities that can strengthen not only health but also family cohesion. Parental involvement in children's physical activities has repeatedly been shown to be a key factor in increasing PA levels and reducing SB. International studies show that active parental participation brings long-term benefits for both generations, including improved physical fitness, prevention of CVD, strengthening family cohesion and improving children's school performance. Despite this evidence, there is a lack of interventions in the Czech environment that effectively link family and school environments in promoting physical activity. The "Move Together" project aims to implement a family-based physical activity intervention directly in the school setting, linking children aged 8–10 years and their parents. The aim is to improve 24-hour movement behaviour (physical activity, sedentary behaviour, sleep) in both groups, while strengthening psychosocial aspects such as children's belonging to school, parents' relationship with school and family cohesion. Data will be objectively measured using GTX3 accelerometers and supplemented with questionnaire surveys and focus groups to gain deeper insight into the participants' experiences. The results of the project can contribute to the design of effective, sustainable and widely transferable programs that can be implemented in other schools in the country. These programmes could make a significant contribution to improving the health and well-being of families, deepening their relationship with the school environment, and creating a model of collaboration between schools and families.
156.	IGA_PF_2025_017	IGAPlus: Právní vplyva a regulační reakce na používání kryptoměn při vyhýbání se finančním sankcím	Mgr.	Terletska	Marta	Abstrakt: Projekt se zaměřuje na právní techniky kryptoměn a vymáhání finančních sankcí, přičemž zkoumá, jak decentralizované a pseudonymní blockchainové systémy umožňují sankcionovaným subjektům obcházet mezinárodní finanční omezení. Na základě případových studií, jako jsou sankce vůči Rusku, Severní Koreji a Íránu, zdůrazňuje regulační mezeiry v EU, Velké Británii a USA, které tyto obcházení umožňují. Výzkum využívá socio-právní metodologii, která zahrnuje doktrinnální analýzu a kvalitativní rozhovory, a navrhuje konkrétní právní a politická doporučení pro harmonizaci globálních regulací a posílení mechanismů vymáhání práva. Hlavní cíle: Zmapovat techniky, které sankcionované subjekty využívají k zneužívání blockchainových technologií. Posoudit stávající právní rámce pro regulaci kryptoměn v kontextu vymáhání sankcí. Identifikovat regulační mezeiry na mezinárodní, regionální a národní úrovni. Vypracovat teoretické modely a doporučení pro zlepšení právních a vnuucovacích strategií. Metodologie: Projekt využívá kvalitativní socio-právní přístup zahrnující: Doktrinnální analýzu; Zkoumání stávajících zákonů a regulací. Případové studie: Analýza případů obcházení sankcí prostřednictvím kryptoměn (např. Rusko, Severní Korea, Írán). Rozhovory s experty: Získání poznatků od odborníků na právo a regulaci. Očekávané výsledky: Publikace a recenzovaných časopisech indexovaných ve Scopus/Web of Science. Politická doporučení pro harmonizaci globálních regulací. Prohloubení znalosti o právních vyzích v oblasti řízení sankcí spojených s blockchainem. Organizace akademické akce v Olomouci, která podpoří diskusi o právních a technologických průnicích v oblasti vymáhání sankcí. Význam: Tento výzkum zaplňuje kritickou mezeru v chápání právních aspektů využívání kryptoměn v oblasti finanční kriminality. Usiluje o posílení mezinárodní spolupráce, poskytnutí robustních právních nástrojů a podporu vyváženého přístupu k inovacím a odpovědnosti v měnícím se globálním finančním prostředí.	Abstract: The project explores the intersection of cryptocurrency technology and financial sanctions enforcement, addressing how decentralized, pseudonymous blockchain systems are leveraged by sanctioned entities to bypass international financial restrictions. By examining case studies such as sanctions against Russia, North Korea, and Iran, it highlights the regulatory gaps in the EU, UK, and USA that facilitate this evasion. The research employs a socio-legal methodology, incorporating doctrinal analysis and qualitative interviews, to propose actionable legal and policy recommendations for harmonizing global regulations and enhancing enforcement mechanisms. Key Objectives: Map techniques used by sanctioned entities for exploiting blockchain technologies. Assess existing legal frameworks for cryptocurrency regulation in sanctions enforcement. Identify regulatory gaps at international, regional, and national levels. Develop theoretical models and recommendations for improved legal and enforcement strategies. Methodology: The project adopts a qualitative socio-legal approach, incorporating: Doctrinal Analysis: Examining existing laws and regulations. Case Studies: Reviewing instances of sanctions evasion via cryptocurrencies (e.g., Russia, North Korea, Iran). Expert Interviews: Gathering insights from legal and regulatory practitioners. Expected Outcomes: Peer-reviewed publications indexed in Scopus/Web of Science. Policy recommendations for global regulatory harmonization. Enhanced understanding of the legal challenges in managing blockchain-related sanctions evasion. Organization of an academic event in Olomouc, fostering discussions on the legal and technological intersections in sanctions enforcement. Significance: This research fills a critical gap in understanding the legal dimensions of cryptocurrency use in financial crimes. It aspires to strengthen international cooperation, provide robust legal tools, and foster a balanced approach to innovation and accountability in the evolving global financial landscape.

157.	IGA_FF_2025_045	Sociální síť a jejich role v duševním zdraví dospívajících z perspektivy longitudinálního výzkumu	Mgr.	Suchá	Jaroslava	Ph.D.	Sociální síť jsou již neoddelitelnou součástí dospívání současné generace. Mohou přinášet pozitivní a vylučují jako je větší míra propojenosti, pocit soukromosti nebo možnost učít se novým dovednostem. Současně však jejich používání přináší nové komplexní rizika, která mohou být vzhledem k neustálému vývoji a zdokonalování souvisejících mechanismů sociálních sítí sofistikovanější, a tedy i nebezpečnější pro jedince, kteří jsou v této oblasti zranitelní. Dospívání je ve vývoji jedince velmi rizikovým obdobím zejména ve vztahu k rozvoji sebepoškození, deprese, úzkosti a dalších duševních obtíží které mohou být mimo jiné umocněny nezdravou angažovaností v online prostředí. S ohledem na aktuální společenskou situaci, ve které prakticky můžeme hovořit o „druhé pandemii“ duševních obtíží, a v kontextu nedostatku odborné psychologické a psychiatrické péče, se jeví incidence duševních obtíží u dětí a dospívajících velmi alarmující. Považujeme tak za nezbytné zabývat se narůstajícím množstvím času, které digitální technologie v životě dospívajících zaujmají, spolu se symptomy nezdravého užívání ve vztahu k zhoršujícím se ukazatelům duševního zdraví. Právě nezdravé užívání sociálních sítí je v oblasti duševního zdraví často spojováno s řadou negativních dopadů, jako je zvýšená deprese, úzkost, izolovanost nebo problému se spánkem. Aktuálně většina výzkumných studií týkajících se této problematiky je průřezová, tudíž výkumná oblast jak ve světě, tak v České republice, stále postarád dostatečně robustní data z longitudinálních studií, která by přinesla důvěryhodné výsledky o tom, jakou roli sociální sítě skutečně hrají v životě dospívajících a jak ovlivňují jejich duševní zdraví z dlouhodobého hlediska. Současné ale spolu s možnými riziky je potřeba pátrat po protektivních faktorech, které mohou pomoci ke zdravému užívání technologií. Hlavním cílem tohoto projektu je prozkoumat nezdravé užívání sociálních sítí, a to jak z hlediska času stráveného online, tak z hlediska míry výskytu symptomů problémového užívání. Současně bude hodnoceno, do jaké míry tato forma užívání souvisí se zhoršením duševního zdraví (konkrétně v oblasti depresivity, úzkosti, stresu, osamělosti, sebepoškození a celkového well-beingu) a s kyberagresí z pohledu oběti. Sekundárním cílem bude ověřit, zda sociální opora (protektivní faktor) a strach z proměškání (FoMO – fear of missing out, rizikový faktor) figurují jako významné prediktory tohoto nezdravého užívání sociálních sítí. K naplnění těchto cílů budou realizována čtyři měření v rámci longitudinálního výzkumu, které š budou probíhat v pětiměsíčních intervalech, a to u žáků 6. až 8. tříd z různých krajů České republiky. Do první vlny studie bude zapojeno 600 žáků. Sociální síť vstupují do vývoje dospívajících, což vyvolává potřebu hlubšího zkoumání jejich dopadů na duševní zdraví. Hlavním cílem tohoto projektu je přinést nové poznatky z dlouhodobého hlediska, které by mohly přispět k zmírnění jejich negativních dopadů a zlepšení duševního zdraví. Výstupy projektu mohou přispět k zefektivnění prevence v online chování, což může potažmo celkové pomoci ke zdravým návykům dospívajících, které mohou být přenositelné do budoucího života.	Social media has become an inseparable part of adolescence for the current generation. It offers numerous benefits, such as increased connectivity, a sense of belonging, and opportunities to learn new skills. However, its use also introduces complex risks that, due to the continuous development and refinement of social media mechanisms, are becoming increasingly sophisticated and potentially dangerous for vulnerable individuals. Adolescence is a particularly critical developmental period, especially regarding the emergence of self-harm, depression, anxiety, and other mental health issues, which can be exacerbated by unhealthy engagement in the online environment. In the context of the current social situation, often described as a "second pandemic" of mental health issues, and amidst a shortage of specialized psychological and psychiatric care, the incidence of mental health problems among children and adolescents is particularly alarming. It is therefore essential to address the increasing amount of time adolescents spend using digital technologies, alongside the symptoms of unhealthy usage and their connection to deteriorating mental health indicators. Problematic social media use is frequently associated with a range of negative effects on mental health, including increased depression, anxiety, and sleep disturbances. Most current research on this issue is cross-sectional, and both globally and in the Czech Republic, the field still lacks robust longitudinal data to provide reliable insights into the role social media plays in the lives of adolescents and its long-term impact on their mental health. In addition to identifying potential risks, it is crucial to explore protective factors that can contribute to the healthy use of technology. The primary objective of this project is to examine unhealthy social media use, focusing on both time spent online and the prevalence of problematic use symptoms. The project will also assess the extent to which this form of usage correlates with deteriorating mental health (specifically depression, anxiety, stress, loneliness, self-harm, and overall well-being) and cyberaggression from the victim's perspective. A secondary objective is to verify whether social support (a protective factor) and fear of missing out (FoMO – a risk factor) serve as significant predictors of unhealthy social media use. To achieve these objectives, four waves of longitudinal research will be conducted at five-month intervals, involving students in grades 6 to 8 from various regions of the Czech Republic. The first wave of the study will include 600 students. Social media clearly influences adolescent development, underscoring the need for a deeper understanding of its impact on mental health. The primary goal of this project is to provide new insights from a long-term perspective, which could help mitigate negative effects and improve mental well-being. The project's outcomes may enhance the effectiveness of prevention strategies for online behavior, fostering healthy habits among adolescents that can be carried into adulthood.
158.	IGA_PfF_2025_036	Zrušení odkladů školní docházky: Výzvy a obavy pedagogů v kontextu vzdělávací reformy	Mgr. et Mgr.	Valchářová	Kateřina	Ph.D.	Projekt se zaměřuje na analýzu dopadů plánovaného zrušení odkladů povinné školní docházky na vzdělávací praxi a na změnu paradigmatu přístupu ke školní přípravě. Klíčovou otázkou je přechod od tradičního modelu, kdy je dítě připravováno na školu, k přístupu, kde škola musí být připravena na individuální potřeby každého dítěte. Cílem projektu je zkoumat, jak tato změna vnímají učitelé prvního stupně, vedení škol a učitelé mateřských škol, jakož i obavy či očekávání s ní spojují, a jaká opatření navrhnou pro zajištění hladkého přechodu dětí do školního prostředí. Výzkum kombinuje kvantitativní a kvalitativní metody, jako jsou dotazníkové šetření a hloubkové rozhovory, a zaměřuje se na pedagogické strategie, organizační změny a podporu dítěte v raném školním věku. Výsledky přinesou cenné poznatky pro odbornou veřejnost i tvůrce vzdělávací politiky a přispějí k formulaci doporučení pro efektivní implementaci této reformy.	max. The project focuses on analyzing the impacts of the planned abolition of postponements of compulsory school attendance on educational practice and on changing the paradigm of the approach to school readiness. The key idea is the transition from the traditional model, where the child is prepared for school, to an approach where the school must be prepared for the individual needs of each child. The project aims to examine how primary school teachers, school leaders and kindergarten teachers perceive this change, what concerns or expectations they associate with it, and what measures they propose to ensure a smooth transition of children to the school environment. The research combines quantitative and qualitative methods, such as questionnaire surveys and in-depth interviews, and focuses on pedagogical strategies, organizational changes and child support in early school age. The results will bring valuable insights for the professional community and education policy makers and contribute to the formulation of recommendations for the effective implementation of this reform.
159.	IGA_FF_2025_046	Konstruování prostoru domova skrze dělení (re)produkci genderu a vice versa	Mgr.	Látalová	Rozálie		Tento výzkumný projekt se zaměřuje na analýzu genderových aspektů prostoru domova a vzorců re/produkce genderových rolí skrze prostorovou, materiální stránku bydlení. Projekt vychází z teoretického rámce, který zohledňuje sociálně-konstruktivistický přístup k domovu jako dynamické a vyjednávané časoprostorové struktuře. Cílem je porozumět, jakým způsobem fyzický prostor domova (byť s různými úrovněmi interakce s genderovými identitami a jak prostředí utváří a zpochybňuje genderové normy. Výzkum se zaměřá na prakticky a pravidla, jakými muži a ženy utvářejí a vyjednávají „své“ prostory v domácnosti, a to jak skrze fyzickou organizaci prostoru, tak i prostřednictvím každodenních aktivit a zkušeností. Důraz bude kladen na zkoumání genderových rozdílů v používání domácích prostor, jejich významu a na analýzu procesů „dělení“ a „nedělení“ genderu v kontextu domácího prostředí. Metodologický rámec projektu bude založen na hermeneuticko-fenomenologickém přístupu, aplikujícím kvalitativní metody včetně hloubkových rozhovorů a metody go-along, která umožní zkoumat, jak respondenti/ky vnímají a organizují prostory ve své domácnosti. Součástí sběru dat bude i analýza vizuálních materiálů, jako jsou náčrtky (mapy) či fotografie interiéru domova. Výzkumný vzorek bude zahrnovat dospělé osoby žijící v hetero- i homosexuálních vzácných, samostatně či s rodinami, které obývají byty v osmimin vlastnictví nebo pronájmu. Tento výzkum přinese nový pohled na roli materiálního prostoru v reprodukci genderových struktur a přispěje k hlubšímu porozumění tomu, jak prostor a gender vzájemně interagují a jaký mají dopad na každodenní život jednotlivců. Závěry projektu mohou mít významný dopad nejen na teoretické pojetí genderu a prostoru, ale i na praktické otázky spojené s návrhem a organizací domácnosti v kontextu genderové rovnosti.	This research project focuses on the analysis of gender aspects of domestic space and patterns of gender re/production through the spatial and material dimensions of housing. The project is based on a theoretical framework that considers home as a dynamic and negotiated time-space structure, viewed through a socio-constructivist lens. The goal is to understand how physical domestic spaces (apartments or houses) interact with gender identities and how the environment shapes and challenges gender norms. The research will focus on practices and rules through which men and women create and negotiate "their" spaces in the home, both through physical organization of space and through everyday activities and experiences. Emphasis will be placed on examining gender differences in the use of domestic spaces, their meanings, and analyzing processes of "doing" and "undoing" gender in the context of domestic environments. The project's methodology will be based on a hermeneutic-phenomenological approach, applying qualitative methods including in-depth interviews and the "go-along" method, which will allow for the exploration of how participants perceive and organize space in their homes. The data collection will also include the analysis of visual materials such as sketches (maps) or photographs of the home interior. The research sample will include adults living in both heterosexual and same-sex relationships, either alone or with families, who own or rent their apartments. This research will offer new insights into the role of material space in the reproduction of gender structures and contribute to a deeper understanding of how space and gender interact and affect the everyday lives of individuals. The conclusions of the project may have significant implications not only for theoretical concepts of gender and space but also for practical questions related to the design and organization of households in the context of gender equality.
160.	IGA_FF_2025_018	Zachování kulturního dědictví digitálními prostředky: Právní aspekty a inovace	Mgr.	Mašková	Veronika		Projekt „Zachování kulturního dědictví digitálními prostředky: Právní aspekty a inovace“ reaguje na aktuální potřeby ochrany kulturního dědictví v digitálním věku. Hlavním cílem je analyzovat právní rámce ochrany kulturního dědictví a navrhnout implementaci použití inovativních prostředků a technologií, které mohou přispět k efektivní digitalizaci chráněného kulturního dědictví, s ohledem na princip jeho zachování, ve smyslu uplatnění principů trvalé udržitelnosti a otevřenosti, s použitím moderních technologií.	The project "Preserving Cultural Heritage through Digital Means: Legal Aspects and Innovations" responds to the current needs of preserving cultural heritage in the digital age. The main objective is to analyse the legal frameworks for the protection of cultural heritage and to propose the implementation of the use of innovative means and technologies that can contribute to the effective digitisation of protected cultural heritage, taking into account the principle of its preservation, in the sense of applying the principle of sustainability and openness, using modern technologies.
161.	IGA_PfF_2025_037	Sociální pedagog a jeho přínos škole z perspektivy učitele	Mgr.	Šmída	Jan		Sociální pedagog a jeho uplatnění jako pracovníka školního poradenského pracoviště v základních i středních školách je problematikou, která je v komunitě odborníků diskutována již desítky let. Ažkoliv tuto pozici v současné době vyhledává řada škol, a to především v důsledku zhoršování socioekonomické situace českých rodin a potřeby podpory dětí se sociálním znevýhodněním, nenachází sociální pedagog ve škole prozatím legislativní oporu a tím pádem rovnocenné podmínky s dalšími odbornými pozicemi. Díky databázi Asociace sociálních pedagogů jsou podchyteny již více než dvě stovky sociálních pedagogů, kteří působí ve školách i navzdory nepřítzni legislativy. Hlavním cílem projektu je z perspektivy učitelé odhalit aspekty uplatnění sociálních pedagogů v prostředí základní školy a vymezip, jak může sociální pedagog napomoci k efektivnějšímu fungování školy jako výchovně-vzdělávací instituce, především v podpoře žáků se sociálním znevýhodněním. Výzkum je plánován jako kvantitativní prostřednictvím dotazníku, jeho plánovaným přínosem je podpořit společenskou diskusi o potřebě legislativního ukotvení profese sociálního pedagoga ve školním prostředí.	The social pedagogue and his/her application as a member in the school counseling centre in elementary and secondary schools is an issue that has been discussed in the expert community for decades. Although this position is currently sought by many schools, mainly due to the worsening socio-economic situation of Czech families and the need to support children with social disadvantages, the social educator in schools does not yet find legislative support and there-fore equal conditions with other professional positions. Thanks to the database of the Association of Social Educators, more than two hundred social educators who work in schools despite unfavorable legislation have already been recorded. The main objective of the project is to reveal, from the perspective of teachers, aspects of the application of social educators in the primary school environment and to define how a social educator can help to make the school more effective as an educational institution, especially in supporting socially disadvantaged pupils. The research is planned as quantitative through a questionnaire, its planned benefit is to support a social discussion on the need for legislative anchoring of the social educator profession in the school environment.
162.	IGA_FF_2025_047	Prohlubování a rozšíření našeho chápání Asie	Bond	Francis Charles		Ph.D.	Cílem projektu IGA je prohloubit znalosti o různých aspektech asijských společností a kultur. Projekt zahrnuje širokou škálu témat od tradičních fermentačních technik a strategií řízení rizik, přes analýzu čínských filmů s transgender postavami a překlady japonské literatury do češtiny, až po výzkum postojů japonských studentů k umělé inteligenci a tvorbu korpusu českých studentů korejštiny. Projekt se skládá ze 4 pracovních balíčků, z nichž každý je veden koordinátorem daného výzkumného clusteru: • WP1 Anthropologie: Zaměřuje se na Indonésii a Čínu, zkoumá problematiku zeměměřeni, vodního hospodářství a tradiční čínské fermentační technologie. • WP2 Asijská umění: Zabývá se sinofónní kinematografií a transgender tematikou a překlady japonské literatury do češtiny v období socialismu. • WP3 Lingvistika asijských jazyků: Věnuje se tvorbě korpusu, výuce jazyků a vnímání generativní AI jako jazykového a heuristického nástroje. Zaměřuje se na japonštinu a korejštinu. • WP4 Asijská politika, ekonomika a společnost: Zkoumá vztahy mezi Čínou a Afrikou, konkrétně vnímání Číny v Keny. Každý subprojekt má specifický cíl, harmonogram a očekávané výstupy, jako jsou konference, články v odborných časopisech a prototypy učebnic. Projekt klade důraz na rozvoj analytických a technických dovedností studentů a na propagaci výzkumu na katedře a fakultě.	The project seeks to advance scholarly understanding of multifaceted aspects pertaining to Asian societies and cultures. This endeavor encompasses a broad spectrum of research topics. These include traditional fermentation techniques, risk management strategies, an analysis of Chinese cinematic representations of transgender characters, the exploration of Japanese literature translated into Czech, an investigation into the perspectives of Japanese students on artificial intelligence, and the development of a corpus of Czech learners of Korean. The project's framework consists of 4 work packages, each spearheaded by a coordinator specializing in the respective research cluster. • WP1 Anthropology: This work package centers on Indonesia and China, delving into areas such as earthquake preparedness, water management, and the intricacies of traditional Chinese fermentation techniques. • WP2 Asian Arts: This segment examines Sinoophone cinema through the lens of transgender representation and explores the translation of Japanese literature into Czech during the socialist era. • WP3 Linguistics of Asian Languages: This work package focuses on corpus development, language instruction, and the perception of generative AI as a valuable linguistic and heuristic tool, with particular emphasis on the Japanese and Korean languages. • WP4 Asian Politics, Economy, and Society: This section scrutinizes the dynamics of China-Africa relations, specifically focusing on the perception of China within Kenya. Each subproject within the IGA proposal is meticulously designed with a specific objective, a well-defined timeline, and anticipated deliverables. These deliverables include conference presentations, publications in reputable academic journals, and the creation of a prototype textbook. The project prioritizes the cultivation of analytical and technical proficiencies among participating students while actively promoting research endeavors both within the department and the Faculty of Arts. In summation, the IGA proposal put forward by the Department of Asian Studies constitutes an ambitious and multifaceted project poised to yield novel insights into the field of Asian studies. Simultaneously, it aims to foster the academic growth and development of its student researchers.